

eul_wid: shk-aa

Ἀνώνυμος Κυρανίδες · Cyranides Anonymous

Cyranides

Κυρανίδες

Period: Ὀψιμαρχία Late Antique
Dialect: Κοινή τεχνική Technical Koine
Domain: Ἐπιστήμη Science
Format: Πραγματεία Treatise

1 pro (t) <ΠΡΟΛΟΓΟΣ> Βίβλος αὕτη Κυρανοῦ <καί> Ἑρμεία ἐπικλητὴ “τὰ τρία”, ἐξ ἀμφοτέρων βίβλος φυσικῶν δυνάμεων συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, συνταχθεῖσα {ἐκ δύο βιβλίων}, ἕκ τε τοῦ Κυρανοῦ βασιλέως Περσῶν τῆς πρώτης βίβλου τῶν Κυρανίδων, καὶ ἐκ τοῦ Ἀρποκρατίωνος τοῦ Ἀλεξανδρέως πρὸς τὴν οἰκεῖαν θυγατέραν. Εἶχε δὲ ἡ πρώτη Κυρανοῦ βίβλος οὕτως, καθὼς καὶ ὑπεθήκαμεν. Θεοῦ δῶρον μέγιστον <ἀπ’> ἀγγέλων λαβὼν Ἑρμῆς ὁ τρισμέγιστος θεὸς ἀνθρώποις πᾶσιν μετέδωκεν δεκτικοῖς μυστικῶν βιβλίων τόδε. μὴ οὖν μετάδος ἀνδράσιν ἀγνώμοσιν, ἀλλ’ ἔχε ἐν ἑαυτῷ ὡς κτῆμα μέγιστον· μόνον δὲ τέκνοις, εἰ δυνηθείης, μετάδος σὺ ὁ πατήρ ἀντὶ χρυσοῦ πολυτίμου, κτῆμα μέγα πρὸς ἐνέργειαν, ὀρκῶν αὐτοὺς μόνον ἀσφαλῶς ἔχειν τέκνον ἱερόν. Αὕτη ἡ βίβλος Συριακοῖς ἐγκεχαραγμένη γράμμασιν ἐν στήλῃ σιδηρᾷ ἐν <λίμνῃ τῆς Συρίας κατεχώσθη ὡς προεῖρηται ἐν> {μὲν} τῇ πρὸ αὐτῆς βίβλῳ Ἀρχαϊκῇ ὑπ’ ἐμοῦ ἐρμηνευθείσῃ· ἐν ταύτῃ δὲ τῇ καλουμένῃ Κυρανίδι ἐγράφη περὶ λίθων κδ’, πτηνῶν κδ’, βοτανῶν κδ’, καὶ ἰχθύων κδ’. τούτων οὖν ἐκάστη δύναμις συγκραθεῖσα καὶ μιγεῖσα ταῖς λοιπαῖς δυνάμεσι σώματος θνητοῦ θεραπείας ἔνεκεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τέρψεως καὶ φύσεως, εὗρεν παρὰ θεοῦ παντοκράτορος τοῦ παντοδυνάμου διὰ τῆς αὐτοῦ σοφίας βοτανῶν καὶ λίθων καὶ ἰχθύων καὶ πτηνῶν ἐνεργείας καὶ {λίθων} δυνάμεις καὶ ζώων καὶ θηρίων φύσιν, ἔτι δὲ καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους μίξεις τε καὶ ἐναντιώσεις καὶ ιδιότητας. ἥτις θεόθεν ἦκεν εἰς ἀνθρώπους γνῶσις τε καὶ πολυπειρία. Εἰς τρεῖς οὖν διελὼν Κυρανίδας τὸ πᾶν σύνταγμα, ἐσαφήνισα κατὰ στοιχεῖον ὡς ἐμνημόνευται τὰ πράγματα. Κυρανίδες εἴρηνται διὰ τὸ τῶν ἄλλων γραφεισῶν βιβλίων βασιλίσσας εἶναι ταύτας. εὗρηνται δὲ παρὰ Κυρανοῦ τοῦ βασιλέως Περσῶν, ὧν ἡ πρώτη αὕτη. Οὗτος μὲν ὁ τούτου πρόλογος· τοῦ δὲ Ἀρποκρατίωνος εἶχεν οὕτως. Βίβλος ἀπὸ Συρίας θεραπευτικὴ, τῇ οἰκείᾳ θυγατρὶ Ἀρποκρατίων γέγραφε τάδε: ὁδοιπορίας μοί τινος γενομένης περὶ τὴν Βαβυλωνίαν χώραν, πόλις ἐστὶν τις ἐκεῖσε Σελεύκεια καλουμένη, ἣν πᾶσαν ἱστορήσας ἐκεῖθεν ἀπῆρον. ἡμεῖς δὲ τὰ περὶ τῆς πόλεως ἐκείνης, ὡς ἐκεῖνος μακρῷ λόγῳ, οὐ χρεῖαν ἔχομεν ἀναγράφειν, ἵνα μὴ αἰὲν ἐν τοῖς προοιμίοις ἐνασχολώμεθα, ὅπως ἐπὶ τὸ προκείμενον τοῦ σκοποῦ ἐπανεέλθωμεν. ἔτι δὲ καὶ ἄλλην ἔφη θεάσασθαι πόλιν πρὸ δεκαεπτὰ τῆς Σελευκίας σχοινίων, ἣν Ἀλέξανδρος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς ὑποστρέφων κατέστρεψε, καὶ ἔκτισεν ἐτέραν Σελεύκειαν ὑπὸ Περσῶν κειμένην ὡς εἶναι περσογενῇ· καλεῖται δὲ πρώτη Ἀλεξάνδρεια ἡ πρὸς Βαβυλῶνα. ταῦτα μὲν ὧ τέκνον ἱστορήσας, συνέτυχον τρίτον ἐπὶ ξένης γέροντι πεπαιδευμένῳ λίαν καὶ ἐν τοῖς Ἑλλήνων γράμμασι· ἔλεγε δὲ αὐτὸν Σύρον μὲν εἶναι τῷ γένει,

αἰχμάλωτον δὲ γενόμενον ἐκεῖ διατρίβειν· οὗτος οὖν πᾶσαν τὴν πόλιν σὺν ἐμοὶ περιερχόμενος ἐπεδείκνυνεν ἕκαστα. ἔλθων δὲ ἐπὶ τινος τόπου ἀπέχοντος τῆς πόλεως ὥσεί μίλια δ', στήλην ἐκεῖσε ἐθεασάμην μετὰ πύργων μεγίστην, ἣν οἱ ἐπιχώριοι ἀπὸ Συρίας ἔλεγον κεκομίσθαι καὶ ἀνατεθεῖσθαι πρὸς θεραπείαν τῶν ἐνοικούντων ἀνδρῶν τῇ πόλει. ἀτενίσας οὖν γράμμασι παροίκους ἐγκεχαραγμένην εὗρον. εὐθέως οὖν τοῦ πρεσβύτου δεηθεὶς εὐπειθῇ πρὸς τὴν ἐπίδειξιν ἔσχον. ἤκουον δὲ αὐτοῦ διηγουμένου τὰ περὶ τὴν στήλην, καὶ ἐρμηνεύοντος ἀφθόνως Ἑλλάδι φωνῇ τὰ τῶν βαρβάρων γράμματα, “ὄρᾳς γε” ἔφασκεν, “ὦ τέκνον, πάντας τοὺς κειμένους πύργους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν ἐπὶ μίλια ε' ἐκτέταται, ὁ δὲ ἐπὶ δύο ἥμισυ, ὁ δὲ ἐπὶ δ'”.

1 pro (50) τούτους ὥκοδομῆσθαι παρὰ γιγάντων ἔλεγεν, ἐθελόντων εἰς οὐρανούς ἀνελθεῖν. ἐκ δὲ τῆς ἀσεβοῦς ταύτης μανίας τῶν μὲν κεραυνοβοληθέντων, τῶν δὲ ἑαυτοὺς ἡγνοηκότων εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον τῇ τοῦ θεοῦ βουλήσει, καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων ἐφ' ὅλην τὴν Κρητικὴν νῆσον πεπτωκότων, εἰς ἣν ὑπέβαλεν αὐτοὺς ὁ θεὸς χολούμενος αὐτοῖς. ἐκέλευσεν οὖν μετὰ ταῦτα ὁ πρεσβύτης σχοινίῳ διαμετρήσαι τὸν λίθον τὸν πρὸς ἀνατολὰς μέγιστον τυγχάνοντα. καὶ γὰρ μετρήσας τὸν πλησίον εὗρον ἔχοντα τὸ μὲν ὕψος πηχῶν χκβ', τὸ δὲ πλάτος οη'. ἦσαν δὲ καὶ ὀρυγαὶ ἀνατάσσουσαι ἠ'. ἐθεασάμην δὲ καὶ ἱερόν. ὁ δὲ μέσσω τοῦ ἱεροῦ ναὸς κλίμακας εἶχε τξε' ἀργυρᾶς καὶ ἐτέρας χρυσᾶς ζ', εἰς ἃς ἀνεληλύθαμεν προσεῦξασθαι τῷ θεῷ. καὶ ἔλεγε μυρίας τοῦ θεοῦ δυνάμεις, ἃς οὐ χρὴ καταλέγειν. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐξετάζω προαιρούμενος, τὰ μὲν ἄλλα παρεπεμπόμην, περὶ δὲ τῆς στήλης μόνης ἀκούειν ἠξίουν. ὁ δὲ πρεσβύτης ἀφελὼν τὰ καλύπτοντα τὴν στήλην βύσσινά ἐδείκνυε παροίκους γράμμασιν αὐτὴν ἐγκεχαραγμένην. ἐγὼ δὲ τῶν γραμμάτων ἄπειρος ὢν ἐδεόμην ἀφθόνως ἕκαστα μανθάνειν· ἐτύγχανον δὲ τὰ ἐν τῇ στήλῃ ἀναγινωσκόμενα οὕτως ἔχοντα. Μῦθος πολυφθεγγής· πολλὰ ἰδὼν ἀθανάτου βουλαῖς, ὅπως ἔσται δευτέρα βίβλος τοῦνομα λέξαι θεοῦ ἢ Κυρανίς, δευτέρα βίβλος ἀπὸ τῆς πρώτης Ἀρχαϊκῆς συριάδος οὕσα, ὅπου ῥοαὶ χύνονται ποταμοῦ θεοῦ Εὐράτου. στήλαις σιδηραῖς κεχαραγμένα γράμματα ταῦτα, ὅσα πρὶν ἐχάραξα καὶ μέλλοντα}. πάλιν ἀνέζευξα ἐν δυνάμεσι λίθους, σὺν αὐτοῖς καὶ φυτὰ γαίης, ἐκ βυθοῦ τε ἰχθυόεντα, καὶ ὄρνεα ἀερόεντα, συγκρίνας δύναιμι δυνάμει ἐν τετράδι· <ὅπως ἔσται δευτέρα βίβλος τοῦνομα λέξαι θεοῦ ἢ Κυρανίς, δευτέρα βίβλος ἀπὸ τῆς πρώτης Ἀρχαϊκῆς Συριάδος οὕσα, ὅπου ῥοαὶ χύνονται ποταμοῦ θεοῦ Εὐφράτου. στήλαις σιδηραῖς κεχαραγμένα γράμματα ταῦτα, ὅσα πρὶν ἐχάραξα καὶ μέλλοντα> . μείζω ταῦτα ἀνθρώποις γεγόνασί τε καὶ μέλλουσιν. ὦ ψυχὴ ἀθάνατε θνητὸν σῶμα φοροῦσα, ἀχθεῖσα ἀερόθεν δεσμοῖς κακοῖς ὑπ' ἀνάγκης, ὡς θεὸς αὐτὸς ἔφρασε θνητοῖς σώμασί σε κυβερνᾶν στέργειν ἐναμάρτοις, καὶ Μοιρῶν ἀνάγκης τε ἐπικλῶσμα· ὥσπερ γὰρ ἐν συνοχῇ ἀνὴρ ἐνὼν καὶ δεσμοῖσιν, οὕτως ἄρα καὶ σὺ δεσμοῖς κρατῇ κρατεροῖς ὑπ' ἀνάγκης. ἐξελθοῦσα δὲ θνητοῦ καὶ δυσαχθοῦς σώματος, ὄντως ὅψει δεσπόζοντα θεὸν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλαις, ὃς βροντάς, σεισμοὺς αἰεὶ γαίῃ ἐπάγει ἀστραπάς τε κεραυνούς, καὶ θεμέλια γαίης κινεῖ, καὶ κύματα πόντου. ταῦτα ἔσται ἔργα θεοῦ παμμήτορος αἰώνια. πάντα βροτοῖς κατέδειξεν ὁ θεὸς καὶ ἐναντία πάντα.” Ἀλλ' αὕτη ἡ βίβλος κατεχώσθη ἐν λίμνῃ τῆς συρίας ἐγκεχαραγμένη στήλῃ ὀλοστόμῳ σιδηρᾷ ὡς προεῖρηται ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ καλουμένῃ Ἀρχαϊκῇ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ καλουμένῃ Κυρανίδι ἐγράφη περὶ λίθων κδ' καὶ πτηνῶν κδ' καὶ ἰχθύων κδ' καὶ βοτανῶν κδ'. τούτων ἐκάστη δυνάμις συγκραθεῖσα μιγήσεται ταῖς λοιπαῖς δυνάμεσιν, ὅπως τὸ θνητὸν σῶμα λοιπὸν παρηγορήσαντες ὑγιὲς εἰς τὸν αἰῶνα ἀπολαύσωμεν. οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπῳ πνεῦμα δωρήσεται ἢ θεός. πάντα δὲ ἐγράφη ἀπὸ τῆς τοῦ κυρίου συντάξεως, ἔστι δὲ ἡ ἀρχὴ ἥδε· Οὕτως μὲν οὖν αἱ τῶν ἀμφοτέρων ἀρχαὶ ἡγουν οἱ πρόλογοι τὴν διαφωνίαν ἔχουσιν· ἀπ' ἐντεῦθεν δὲ ὡς ἐκ συμφώνου τὴν ἀπαρχὴν πεποιήκασιν ἀπὸ τοῦ ἄλφα στοιχείου οὕτως· Στοιχεῖον α'.

1.1. (1t) ἄμπελος λευκὴ, ἀετὸς πτηνόν, ἀετίτης λίθος, ἀετὸς ἰχθὺς ἀλέπιδος καὶ οὗτος θαλάσσιος. Ἄμπελος λευκὴ ἱερωτάτη, ἡ πρώτη καὶ θαυμαστὴ βοτάνη, ἥτις ἐστὶν ἡ θεία ἢ λεγομένη

βρυωνία. Ἄετος ἄρσεν, βασιλεὺς πτηνῶν πάντων. Ἀετίτης λίθος ἔγκυος, ὁ κτυπῶν. κἄν γὰρ εἰς μικρότατον τέμης αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ οὖς σαλεύων θῆς, ἀκούσει κωδωνίζοντος. Ἄετος ἰχθύς ἐστὶν ἀλόπιδος, θαλάσσιος παρόμοιος ἰέρακος, μελανώτερος δέ, ἔοικώς κατὰ πάντα τρυγόνι. Τῆς μὲν βοτάνης ἡ ρίζα περιαιπτομένη τῷ τραχήλῳ, σπαστικούς καὶ ἐπιληπτικούς ἰᾶται. τῶν δὲ φύλλων ὁ χυλὸς ὅσον κύαθος εἰς δοθεῖς τινι δυσεντερίᾳ περιειλημμένῳ ἀπαλλάξει· ὁμοίως δὲ καὶ αἰμοχύτους. Ὑγιῆς δέ τις βουλόμενος πολυποσίᾳ χρῆσασθαι καὶ μὴ μεθυσθῆναι, ἀπὸ τοῦ χυλοῦ τῶν φύλλων οὕγ. α' μετὰ ὄξους νῆστις, ἴσου τοῦ χυλοῦ πιών, ἀμέθυστος ἔσται ὡς μὴ γινώσκων ὅτι πίνει. ἔαν δὲ καὶ τὸν λίθον τὸν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ ἰχθύος μετὰ ἀκράτου πῖνῃ, οὐκ αἰσθήσεται τὸ σύνολον ὅτι πίνει. ἔαν δὲ φορῇ τις περὶ τὸν τράχηλον χωρὶς τῆς βοτάνης, ἀκράτου κεράμιον πιών οὐκ αἰσθήσεται. τὸν δὲ αὐτὸν λίθον τοῦ ἰχθύος μετὰ ἀκράτου λειώσας πῖνῃ, οὐκ αἰσθήσεται τὸ σύνολον ὅτι πίνει. Γίγαρτα δὲ ἐκ τῶν πεπιεσμένων βοτρυῶν λειωθέντα μετὰ βραχέως τοῦ προειρημένου λίθου διδόμενα ἐν ποτῷ τοῖς παραλυθεῖσι τὸ αἰδοῖον πολλὴν ἔντασιν παρέξει· ἀλλὰ καὶ τοῖς μὴ δυναμένοις τὴν μίξιν ἀποτελεῖν ὑγιεῖς ἀποκαθίστησι. τοῦτο δὲ θεὸς αὐτὸς κατέδειξε, σῶμα θνητὸν μὴ ἀπορῆσαι. Οἶνου δὲ λευκοῦ κοτύλας γ', μετὰ βλαστῶν μ' τῆς βοτάνης, κηροῦ βυρσοδεψικοῦ οὕγ. γ', ἐψόμενα ἕως κοτύλη μία γένηται, δυσεντερικούς, λειεντερικούς καὶ ὅσα τοιαῦτα παύει τοῦτο πινόμενον. Παύει δὲ κόλου παντοῖα πάθη ἀπόζεμα τῶν φύλλων μετὰ μέλιτος ὀλίγου πινόμενον. ἔαν δὲ καὶ βραχὺ τοῦ λίθου μίξης, οὐκέτι ἐπαυξήσῃ ἢ ἐπανήξῃ τὸ πάθος. Γυναικὸς οὖν εἶδον ἀπὸ τῶν χειρῶν ὅστέα τεθραυσμένα καὶ ἐθαύμασα θεραπευόμενα μαθὼν οὕτως ὡς ἦν ὡς ἐτῶν κε' ἀπόνως. λαμπρὰ καὶ θειοτάτη φύσις· οὔτε μὲν γὰρ χειρὰς ἐκίνει, ἀλλ' ἐσέσηπτο ἡ σὰρξ· οὔτε αἰσθησὶν τινα εἶχεν· ἔμελλεν οὖν καὶ τὰ λοιπὰ ὅστέα θραύεσθαι. ἐν ταύτῃ τῇ ἱερᾷ βίβλῳ εὖρον οὕτως τῶν φύλλων τῆς βοτάνης χυλὸν καὶ ἴσον οἶνου λευκοῦ ἀναμίξας δίδου πιεῖν ἐπὶ ἡμέρας ζ' καὶ σωθήσεται. Καὶ ὁ λίθος δὲ ὁ ἀετίτης περιαιπτόμενος καὶ ὁ ἰχθύς ἐσθιόμενος τὸ αὐτὸ ποιεῖ. τοῦτο θεῶν δῶρον ἀμετάδοτον ὥστε μήτε ἰδίῳ τέκνῳ μὴ μεταδοῦναι. πρὸς τοὺς πεπτωκότας τῶν μεγάλων δακτύλων ὄνυχας τοὺς δυσθεραπεύτους τυγχάνοντας τοὺς μὴ πειθομένους ἀλλ' ἐπιρευματιζομένους, φοίνικας πατητοὺς βρέξας οἶνῳ λευκῷ, διαμασησάμενος ἐπιτίθει, ὅτε μὲν μοναχόν, ὅτε δὲ μετὰ ῥοδίνου. Πρὸς δὲ τὰς μυρμηκίας τὰς ἐν ὄλῳ τῷ σώματι ἢ τὰς ἐν μέρει γενομένας ἢ καὶ ἀκροχορδόνας, τῆς ἀμπέλου κλημῆς ἢ ζύλα καῦσον καὶ τοῦ ἄκρου τῆς κληματίδος τὸ ἐξερχόμενον ὑγρὸν περὶ χρίε ἢ δὸς πιεῖν, καὶ πεσοῦνται πᾶσαι. τοῦτο μηδένα δίδασκε. Ὅμοίως δὲ καὶ ἡ κόπρος τοῦ ἀετοῦ περιχριομένη ἀπαλλάσσει. καὶ ὁ λίθος περιαιπθὲς ἢ τὸ στέαρ τοῦ ἰχθύος διαχριομένον διασώζει.

1.1. (50)

Πρὸς δὲ τὰς σηπεδόνας τῶν οὔλων καὶ τῶν μυλῶν, καὶ ἐν ὄλῳ τῷ σώματι γινομένας σήψεις καὶ ἔλκη φαγεδαϊνικὰ ἢ νεμόμενα, τοῦ χυλοῦ τῷ φύλλων οὕγ. γ', στυπτηρίας οὕγ. δ', μίσους ὠμοῦ οὕγ. δ', ἴρεως ἰλλυρικοῦ οὕγ. α', χαλκάνθου οὕγ. δ', μάννης οὕγ. δ', λειοῦνται ἕως οὗ ξηρὰ γένηται. τοῦτο καθαίρει, ἀναπληροῖ καὶ στέλλει τὸ ἐπιφερόμενον ῥεῦμα, καὶ καθόλου τοῦτο μέγιστον ἐστίν. Ἰστορήσαμεν δὲ τι μέγιστον, θεασάμενοι ἐπὶ γλώσσης σηπεδόνας ὥστε ἀπονεκρωθῆναι τὰ οὔλα· τοῦ χυλοῦ τῶν φύλλων μετὰ μέλιτος καὶ μίσους ὁμοῦ προσενεχθέντων ἐκαθαρίσθη· εἴτα ἱρὴν ξηρὰν ἐπισπάσας ἀνεπλήρωσε τὸ βρωθέν. Πρὸς δὲ τὰς ὀζαίνας καὶ ὄχθους καὶ πολύποδας καὶ ἀναβρώσεις τε καὶ καταβρώσεις, νομάς τε καὶ χίμεθλα καὶ ὅσα περὶ τοὺς μυκτῆρας, τὸ θεῖον φάρμακον· τοῦ χυλοῦ τῶν φύλλων οὕγ. γ' μάννης, χαλκάνθου, λιβάνου χαλκίτεως, ἀριστολοχίας ἀνὰ κοκκίας γ'· λειοῦται ἕως ξηρὸν γένηται, καὶ ὡς θειοτάτης δυνάμεως χρῶ. Πρὸς δὲ τὰς μανδαρώσεις καὶ ἐκρίσεις τῶν τριχῶν ἔλκη τε καὶ πίτυρα καὶ ὄχθους καὶ ὅσα ἐν τῇ κεφαλῇ πάθη· τοῦ χυλοῦ τῆς βοτάνης καὶ χυλοῦ ποταμογεΐτονος καὶ σεύτλου χυλοῦ ἴσα κατάχριε· μίξας ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς τοῦτο λίαν κάλλιστον. Μύλας δὲ ἀσήπτους καὶ ἀκινήτους ποιῆσαι καὶ ἀβρώτους· ἐνθεόν ἐστι τὸ φάρμακον, μὴ σε

παραδραμέτω. τοῦ χυλοῦ τῶν βοτρύων κοτύλας β', ρίζης φλοιοῦ μορέας οὐγ. ζ', ἔψε ἕως ἂν εἰς τὸ ἥμισυ ἔλθῃ καὶ δίδου διάκλυσμα ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς ἢ πέντε ἢ ἑπτὰ, καὶ οὐδέποτε μύλη πονέσῃ ἢ οὖλος. ἐὰν οὖν τις θέλῃ ἐντέχνως ἐπινοῆσαι ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἡ ἄμπελος θεραπεύει τὰ πάθη ἢ θεοδῶρητος βοτάνη. Ὁ μὲν Κυρανὸς καὶ Ἀρποκρατίων ἕως τοῦ παρόντος ὁμοφώνησαν. ἔνθεν δὲ ὁ Κυρανὸς μεταλλάσσει λέγει: Τῆς οὖν βοτάνης οἱ ἀσπάραγοι κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν ἐφθοῖ ἐσθιόμενοι οὐρά τε καὶ κοιλίαν κινουῖσιν. δύναμιν δὲ ἔχει τὰ φύλλα καὶ ἡ ρίζα καὶ ὁ καρπὸς θερμοτάτην τε καὶ δριμύειαν. Ἔχει δὲ καὶ ἄλλην ἄρρητόν τινα καὶ θεῖαν ἐνέργειαν. ἱᾶται γὰρ τὰ χρόνια ἔλκη καὶ γαγραῖνας καὶ φαγεδαῖνας καὶ τὰ ἔλκη τὰ σαπρὰ μετὰ γάλακτος καὶ ἁμμου καταπλασσομένη. ἡ δὲ ρίζα αὐτῆς ὀπτῇ ἐσθιομένη ἔφηλιν καὶ τέτανον καὶ ἐσπιλωμένον πρόσωπον καὶ νεφέλας ἀποκαθαίρει. ἰόνθους καὶ φακοὺς καὶ ἀλφουὺς καὶ ὑπώπια καὶ πτερύγια ἐν δακτύλοις καὶ τὰς φλεγμονὰς τὰς μελαίνας σὺν ὀροβίῳ ἀλεύρω καὶ τίλῃ μιγνυμένη καθαίρει. ἐψηθεῖσα δὲ σὺν ἐλαίῳ ἕως ἂν κηρωθῇ πρὸς τὰ αὐτὰ ἀρμόζει. τὰ δὲ ὑπώπια καὶ πτερύγια τὰ ἐν δακτύλοις στέλλει σὺν οἴνῳ καταπλασθεῖσα. διαφορεῖ δὲ καὶ φλεγμονάς. Πρὸς δὲ ἐπιληψίας πίνεται καθ' ἡμέραν κοκκίον α' πρὸς ἐνιαυτὸν σὺν ὄξυμέλιτι. ὠφελεῖ δὲ καὶ ἀποπληκτικούς καὶ σκοτωματικούς ὁμοίως διδομένη κοκκία β'. ἐχιοδῆκτοις δὲ βοηθεῖ ὀξέως. ἔμβρυα δὲ φθείρει. ὑποταράσσει δὲ καὶ τὴν διάνοιαν. ἐνίστε δὲ καὶ προστεθεῖσα δευτέρια ἐπισπᾶται καὶ οὐρα πινομένη. σπλῆνα δὲ τήκει τριόβολον ποθὲν σὺν ὄξει ἐπὶ ἡμέρας λ'. καταπλάσσεται δὲ καὶ μετὰ σύκων χρησίμως πρὸς τὸ αὐτό. ἀφεψεῖται δὲ καὶ πρὸς ἐγκαθίσματα καθαρτικά ὑστέρας· ἔστι δὲ καὶ εὐκοίλιος. Ὁ δὲ καρπὸς μόνος ποιεῖ πρὸς ἰχώρας καὶ λέπρας συγχριόμενος καὶ καταπλασσόμενος.

1.1. (100)

ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς χυλισθείσης ὅλης, μετὰ ῥοφήματός τε ποθείς, γάλα κατασπᾷ. ἀρμόζει δὲ καὶ παραλυτικοῖς ποθείς τε καὶ συγχρισθείς σὺν ἐλαίῳ ἐπειδὴν ἐλκωθῶσιν. Τὰ δὲ φύλλα σὺν οἴνῳ καταπλασσόμενα καὶ πρὸς ῥεύματα ὁμοίως ἀρμόζει ἐπιτιθέμενα, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν καθόλου ἐστὶ χρήσιμος πρὸς πάντας τοὺς σεμνῶς αὐτῇ χρωμένους. Δύο δὲ αὐτῆς εἰσιν εἶδη. ἡ μὲν πρώτη ἄμπελος λευκή, ἣν τινες βρυωνίαν καλοῦσιν, οἱ δὲ ὄφρεως σταφυλήν, οἱ δὲ χελιδόνα, οἱ δὲ μέλιθρον, οἱ δὲ ψίλωθρον, οἱ δὲ ἀργιζώστην, οἱ δὲ κέχεδρον. ταύτης τὰ κλήματα καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ ἔλικες ὁμοῖα εἰσιν ἀμπέλου ἡμέρου, δασύτερα δέ· καὶ ἐμπλέκεται τοῖς παρακειμένοις θάμνοις ἐπιλαμβανομένη ταῖς ἔλιξι. καρπὸν δὲ ἔχει βοτρυοειδῆ πυρρόν, ᾧ ψιλοῦνται τὰ δέρματα. Ἡ δὲ δευτέρα ἄμπελος μέλαινα καλεῖται, ἣν καὶ αὐτὴν βρυωνίαν ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ χειρώνιον. φύλλα ἔχει κισσοειδῆ, μᾶλλον ὁμοία σμίλακος, μείζονα δὲ ἐπιλαμβανομένη καὶ αὐτὴ τῶν δένδρων ταῖς ἔλιξιν, καρποὺς δὲ βοτρυοειδεῖς, χλωροὺς μὲν κατ' ἀρχάς, πεπανθέντας δὲ μέλανας· <ρίζας μέλανας> μὲν ἔξωθεν, ἔσωθεν δὲ πυρρώδεις. καὶ ταύτης δὲ οἱ καυλοὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκβλάστησιν λαχανεύονται· εἰσὶ δὲ διουρητικοὶ καὶ καταμηνίων ἀγωγοί, σπληνὸς ἱαματικοί· ἀρμόδιοι σπληνικοῖς μάλιστα αἱ ρίζαι. καὶ πᾶσα δὲ ἡ βοτάνη ἀρμόδιος ἐπιληπτικοῖς καὶ σκοτωματικοῖς. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς τῶν ὑπορρωγίων λόφους ἐλκομένους. τὰ φύλλα σὺν οἴνῳ καταπλασθέντα καὶ πρὸς στρέμματα καὶ πυρώσεις, καὶ καθόλου ὁμοίαν ἔχει τὴν δύναμιν τῇ πρὸ αὐτῆς. ἡ δὲ λευκὴ ἄμπελος ἔχει καὶ ἄλλας ἐνεργείας κοσμικὰς καὶ χαριεστάτας, ὥστε ἐν πότοις μὴ μόνον νηφάλιον εἶναί τινα, ἀλλὰ καὶ εὐωχίαν ἔχειν. Ὡς ἐνταῦθα μὲν ὁ Κυρανὸς οὕτως. ἀπὸ δὲ τῆς ἀνωτέρω γραφείσης τῶν ἀμφοτέρων διαφωνίας εἶχεν ἐκεῖ οὕτως ὁ τοῦ Ἀρποκρατίωνος λόγος: Μάκαιρα βοτάνη τῶν θεῶν ἡγητρία ἄνασσα πᾶσιν ἐν φυτοῖς δυναστρία, γαίης κρατοῦσα οὐρανοῦ καὶ ἀέρος, νόον λύουσα βοτρυοφόρῳ πότῳ ὡς ἐπιλύειν πᾶν μέλος ποιοῦσα δὲ ὕπνον. οὐδεὶς οὐ λόγῳ οὐ σώματι ἱητὴρ οὐδεὶς πρὸς σὲ δυνήσεται. ἀλλ' ἐλέγχεις ὅσα ἐν ψυχαῖς βροτῶν τῶν ἐγκρύφων ἔχουσι μυστικὰς φρένας. τὴν ἄρρητως ἔχουσα ἄμπελε πάντ' ἐκφαίνεις μόναις ὅσα γραφαῖς ἢ φαρμάκοις γίνεται ἢ φασιγάνῳ ἢ πελέκει ὅσα τοιαῦτα κρύβεται. ταῦτα μὲν λελέχθαι ἀμπέλου μυστήρια. ἔχει δὲ ἄλλα κοσμικὰ

ὥς ἐν βροτοῖς μὴ φαῦλον εἰπεῖν, ἀλλ' εὐωχίαν ἔχειν. Λέγει δὲ οὕτως ἐντεῦθεν ὁ ἱερὸς λόγος καθάπερ εἶχε καὶ ἡ Κυρανίς. Μάκαιρα ἐκ θεοῦ ἄνασσα βοτρυοφόρε μήτερ, ἀπάσης θείας φύσεως εὐαγοῦς ἐν φυτοῖς τῇ πρώτῃ ἔαυς ἰοη εὐοίωνων φρενῶν τήρησον εὐωχίαν ἰυαημεο Ὀλύμπου οὔσα. ταῦτα εἰπὼν εἰς ποτήριον, βάλλε εἰς κεράμιον ὅθεν πίνουσιν ἅπαντες καὶ ἀναλύουσιν εὐφρανθέντες μηδενὸς συζητήσαντος. Ἐὰν οὖν θέλωμεν φράσαι περὶ ἀμπέλου ὅσα δύναται, βιβλίον ὅλον οὐκ ἀρκέσεται ἡμῖν. πινόμενος γὰρ ὁ κυλὸς τοῦ βότρου εὐωχίας μεγίστας ποιεῖται. φύτευε αὐτὴν εἰς πάντα τόπον. οὔτε μὲν γὰρ ἐορτὴ θεῶν ἢ θνητῶν ἤδη πέρας ἐσχηκότων τοῦ βίου ἢ εἰς τὸν βίον εἰσεληλυθότων ἢ ἐπὶ σπορᾷ βίου ὁρμώντων ἢ γεωργίας ἢ φυτείας ἢ ἕτερόν τι τῶν ἐν βίῳ γινομένων δυνήσεται ἄνευ τοῦ φυτοῦ τούτου.

1.1. (150) Ἦτι δὲ λείπει μοι περὶ τινος κακοῦ δαίμονος ὅς ἐστι τεταρταῖος, ὃς ἐπιπέμπεται ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ ὑπὸ δεκανοῦ τοῦ πρώτου αἰγόκερω μὴ ταχέως πειθομένου, διότι οὐ βλέπει οὐδὲ ἀκούει, ὑπάρχει γὰρ ἀκέφαλος. Λαβὼν οὖν σταφίδας ἐχούσας γίγαρτα δ' ἐκκόκισον αὐτὰ τοῖς ὄνυξι καὶ μὴ τῷ στόματι· καὶ βαλὼν αὐτὰ εἰς ῥάκος περίαπτε τῷ τραχήλῳ ἀγνῶ ὄντι ἀγνὸς ὢν, καὶ ἀπαλλάξεις αὐτὸν τῆς νόσου τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι. καὶ ὁ λίθος ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰχθύος περιαιπτόμενος ἀπαλλάσσει τοὺς τεταρταῖζοντας. Ἡ δὲ τοῦ Κυρανοῦ περὶ εὐφρασίας στήλη εἶχεν οὕτως· θειοτάτῃ βοτάνῃ βοτρυοφόρε ἄμπελος λευκὴ ἢ μήτηρ τῶν βοτανῶν εὐδιδε κυμβαληφόρε γῆς ἐν φυτοῖς ἢ πρώτῃ. λέγε εἰς ποτήριον τοὺς λόγους τούτους. εὐιη· εὐοίωνων φρενῶν μου τήρησον ἀβλαβῇ εἶναι· εὐιη· Ὀλυμπία οὔσα συντήρησόν μου νοδὸς φρένας, εὐθυμος οὔσα καὶ θειοτάτῃ καὶ ὑγιῆς· ευει ευαε αεθιαηο εαωε. ταῦτα εἰς ποτήριον οἴνου ἐπειπὼν βάλλε εἰς κεράμιον οἴνου ὅθεν πίνουσιν πάντες, καὶ ἀναλύουσιν πάντες εὐφρανθέντες οἱ φίλοι μηδενὸς συζητήσαντος. Λαβὼν οὖν ἀετίτην λίθον γλύψον ἀετὸν καὶ ὑπὸ τὸν λίθον ὑπόθεε γίγαρτον σταφυλῆς καὶ τὸ ἄκρον τοῦ πτεροῦ τοῦ ἀετοῦ εἴτε ἱέρακος καὶ κατακλείσας φόρει. διαφυλάξει σε γὰρ ἀπὸ πάντων τῶν προειρημένων παθῶν. Ἔτι μὴν καὶ ἀξιόλογον καὶ προσφιλὴ συντυχίας δυναστῶν καὶ μεγάλων ἀνδρῶν καὶ ὑπερεχόντων χάριν παρέξει· καὶ ἐπὶ ἐτέρων πολλῶν ἄλλων ὧν οὐ χρειὰ ἐστὶ λέγειν ποιήσει· καὶ οὕτως πέρας εἴληφε τὸ πρῶτον στοιχεῖον ἄλφα. Στοιχεῖον β'.

1.2. (1t) βράθυ βοτάνῃ ὁμοία κυπαρίσσω, βρύσις ὄρνεον, ὃ ἐστὶ κορώνη, βήρυλλος λίθος λευκός, βύσσα ὃ ἐστὶ κάραβος. Ἡ θεόγνωστος δενδρική καλουμένη ὁμοία κυπαρίσσω. καλεῖται δὲ βράθυ, ἢ καὶ σαβίνα. αὕτη θυμιᾶται τοῖς θεοῖς ἀντὶ λιβάνου. Βρύσις κοινὸν ζῷόν ἐστιν, ἢ κορώνη, ζῶν ἕως ἐτῶν φ'. Βήρυλλος λευκὸς λίθος πολύγνωστος, βαρύτιμος. Βύσσα ὁ καὶ κάραβος θαλάσσιος, ἐκλήθη δὲ βύσσα διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν βυσσάλων. Ἡ οὖν βοτάνῃ σὺν οἴνῳ πινομένη ὁδοποιήσει τὰ νεμόμενα. πλὴν ὑποτεθεῖσα ἔμβρυα κατασπᾷ καὶ δυσουρητικούς αἵμα οὐρεῖν παρασκευάζει. Πρὸς οὖν δυσπνοϊκοὺς καὶ ἀσθματικούς, βράθυος οὐγ. β', βουτύρου οὐγ. δ', μέλιτος οὐγ. β', εἴλιγμα ποιήσας νήστει δίδου. Τοῦ δὲ καράβου οἱ ὀφθαλμοὶ περιαιπτόμενοι ἰῶνται δυσπνοϊκοὺς. Τῆς δὲ κορώνης τοῦ πτηνοῦ ἡ φύσις ἐστὶ τοιαύτη. ἐὰν ἡ θήλεια τελευτήσῃ, ὁ ἄρρην ἐτέρας οὐχ ἄπτεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ θήλεια τὸ αὐτὸ ποιεῖ. Ὁ οὖν ἀνὴρ ἐὰν φορέσῃ τοῦ ἄρρενος τὴν καρδίαν, ἢ δὲ γυνὴ τῆς θηλείας, εὐνοήσουσιν ἑαυτοῖς τὸν ἅπαντα τῆς ζωῆς ἑαυτῶν χρόνον. τοῦτο ἀνυπέρβλητον θαῦμα. Λαβὼν οὖν βήρυλλον λίθον γλύψον κορώνην καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς κάραβον καὶ κατακλείσας βράθυος βραχὺ καὶ ὀλίγον τῆς καρδίας τοῦ πτηνοῦ καὶ τὴν λεγομένην ἀφροδίτην τοῦ καράβου, καὶ φόρει ὡς βούλει. ποιεῖ γὰρ πρὸς δυσπνοϊκοὺς, ἡπατικούς, καὶ νεφριτικούς. ἔστι γὰρ Διὸς ὁ λίθος. τὸν δὲ φοροῦντα ποιήσει ἐπίχαριν, ἐπιτευκτικὸν εἰς ὃ ἂν ἐπιβάληται. ποιεῖ δὲ καὶ εὐνοίαν εἰς τοὺς γαμοῦντας καὶ ὁμόνοιαν εἰς τὰ ἀνδρόγυνα ὡς λίαν κάλλιστον. Στοιχεῖον γ'.

1.3. (1t) γλυκισίδη βοτάνῃ, οἱ δὲ παιωνίαν, γλαῦκος πτηνόν, γνάθιος λίθος, γλαῦκος ἰχθὺς ὁ πᾶσι γνωστός. Γλυκισίδη βοτάνῃ ἐστὶν ἢ καὶ παιωνία· ἐκλήθη δὲ παιωνία διὰ τὸν Παίωνα αὐτὴν

εὐρηκέναι. ἔχει δὲ καρπὸν ὥσπερ στύρακα ἀμυγδαλῆς. τὰ μὲν οὖν σπέρματα αὐτῆς ἐστὶ μεμυκότα, ἃ δὲ κεχηνότα. Γλαῦκος ἐστὶ πτηνόν· τοῦτο τῇ Ἀθηνᾷ ἀναγράφεται. βασιλείον ἔχει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πτερωτόν, ὀφθαλμοὺς δὲ νυκτικόρακος μεγάλους. ἐν ἀγροῖς διατρίβει. Γνάθιος λίθος ἐστὶ σκληρὸς ὡς μυλίτης, ὁμοίος γνάθῳ. Γλαῦκος ἰχθύς θαλάσσιος πᾶσι γνωστός. Τῆς οὖν βοτάνης εἶδη εἰσὶ δύο, ἡ μὲν ἀρρενική, ἡ δὲ θηλυκή. ἐὰν οὖν γυναικὸς μὴ κατέχη μήτρα τὸ ἐσπαρμένον, θέλει δὲ συλλαβεῖν θεῖον βλάστημα, περιζωννύσθω καρπὸν μεμυκότα δῆσασα αὐτὸν ἐν ῥάκει λινῷ, λύματι βεβαμμένον ἐπὶ χροιάς περὶ τὸ ἦτρον δὲ ζωννύσθω. εἰ δὲ οὐ συλλαβεῖν θέλει, τοῦ κεχηνότος σπέρματος τῆς γλυκισίδης μετὰ ῥύπου ὥτὸς ἡμιόνου περιπατέσθω ἐφ' ὅσον ἂν θέλῃ χρόνον. Εἰ δὲ ἐν ὠδίσιν ἐστὶ τίκτουσα καὶ ἔχει κίνδυνον, κεχηνὸς σπέρμα τῆς βοτάνης εἰς ἔλαιον βαλὼν ἄλειφε τὴν ὄσφυν καὶ τὸ ὑπογάστριον, καὶ ἀλύπως τέξεται. Ἐπιθυμιωμένη δὲ ἡ ρίζα ἢ ποτιζομένη, δαίμονας ἀπελαύνει καὶ φαντάσματα πάντα φορουμένη. Γλαύκου οὖν τοῦ ὄρνέου καὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος τοὺς ὀφθαλμοὺς λειώσας μεθ' ὕδατος ὀλίγου θαλασσίου, ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ· κάλλιον δὲ ἐστὶ καὶ τὰς χολὰς ἀμφοτέρων σμῆξαι, καὶ ἐπιτιθέναι ἐν ἀγγεῖῳ ὑελίνῳ καὶ ἀποθέσθαι. ὅταν οὖν θέλῃς θαυμάσαι τὴν δύναμιν τῆς φύσεως, γράψον ἐκ τοῦ προειρημένου ὕγρου κολλυρίου ἐν καθαρῷ ἀγράφῳ χάρτῃ· καὶ ἡμέρας οὐχ ὁραθήσεται, σκοτίας δὲ γενομένης ἀναγνωσθήσεται τὸ γραφέν. εἰ δὲ εἰς τοῖχον θέλῃς, ζωγράφῃσον ζώδιον οἷον θέλεις, καὶ νυκτὸς γενομένης οἱ θεωροῦντες ἐν τῇ σκοτίᾳ φεύξονται δοκοῦντες δαίμονας ἢ θεοὺς εἶναι. Ἐὰν δὲ τις εἰς γνάθιον λίθον γλύψῃ γλαῦκα τὸ ὄρνεον καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ γλαῦκον τὸν ἰχθύν, τούτου δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑποκατακλείσας φορέσῃ ἀπεχόμενος χοιρείου κρέατος καὶ πάσης ῥυπαρίας, σκοτίας δὲ γενομένης φανήσεται γενναῖος τοῖς ἀνθρώποις. δόξουσι γὰρ οἱ ὀρώντες ἔνθεόν σε εἶναι. εἰς δὲ τὴν ἡμέραν ὃ ἂν εἴπῃ πιστευθήσεται. εἰς κοίτην δὲ φορούμενον ὁράματα ἀληθῆ δείκνυσιν. Στοιχεῖον δ'.

1.4. (1t) δρακόντιος βοτάνη, δενδροκολάπτης πτηνόν, δράκων ἰχθύς, δενδρίτης λίθος εὐγνωστός. Δρακοντίων δύο εἶδη εἰσὶν· μία μὲν ἡ ἀγρία ἥτις ὑπερεκνὸς καλεῖται, ἑτέρα δὲ ἡ ἡμερὸς ἡ καὶ οἰνοβίκη, ὃ ἐστὶν τὸ ἀγριολάχανον ἢ καὶ ἀρμενολάχανον. ἡ οὖν βοτάνη αὕτη τὸ σπέρμα ὁμοίον ποιεῖ ὀφθαλμοῖς δρακόντων. αὕτη δὲ λέγεται κρεῖττω ἢ χολοβοτάνη, ἥτις ἔχει φύλλα πλατέα ὅμοια πλατάνοις. ἐκ τοῦ σπέρματος δὲ τῆς βοτάνης ταύτης ἐκθλίβεται ὁπός, ὃν καλοῦσι δρακόντιον αἶμα διὰ τὸ ἐρυθρὸν εἶναι. Δενδροκολάπτης πτηνόν ἐστὶ πᾶσι γνωστόν, τῷ μεγέθει ὡς ὄρνυξ. κολάπτει δὲ τὰς δρυς, ἐλαίας τε καὶ καρύας, ἵνα νοσσεύσῃ ἔνδον τοῦ στελέχους. Δράκων θαλάσσιός ἐστιν ἰχθύς ἀλέπιδος ἀληθῶς. ἐὰν οὖν ὑπερμεγέθης γένηται καὶ θελήσῃ δυναστεύειν, τοῦτον ἀρπάζουσιν αἱ νεφέλαι εἰς τὸν ἀέρα καὶ ῥίπτουσιν εἰς τὰ ὄρη, κατὰ μέλος αὐτοῦ διαιρουμένου ὅπως μὴ ὑπάρχη. ἡ δὲ γλῶσσα αὐτοῦ οὔσα διδιμωτὴ ὡς θριξὶ ἰππεῖα παμμεγέθης, ἔχουσα μῆκος δακτύλων δύο. ἢν βαλὼν εἰς ἔλαιον ἔχε. περιπατομένη γὰρ παισὶν ἀβασκάντους καὶ ἀνόσους τηρήσει. εἶδον δὲ τὴν ἱστορίαν ταύτην ἐν τοῖς παραθαλασσίοις τόποις τῆς Συρίας τῆς Ἀσσυρίων χώρας. Δενδρίτης λίθος, ὃς γινώσκεται ὑπὸ πολλῶν παρόμοιος κοραλλίῳ. οὗτος φύεται ἐν τῇ Ἰνδικῇ παρὰ τοὺς πετρώδεις τόπους τῆς θαλάσσης, ἔχων ὕψος ὥσπερ δακτύλων ἑξ. Τῆς οὖν δρακοντίου βοτάνης τὸ σπέρμα φορούμενον ὀξυωπίαν παρέχει· κεφαλαλγίας τε ἀπαλλάσσει ἀλγούσας βραχύ. πτερὸν δὲ τοῦ ζώου μετ' ὀλίγου λίθου κεφαλαλγίαν καὶ ἡμικρανίαν ἀπαλλάσσει περιπατόμενον. ὁμοίως πτερὸν τοῦ ζώου καὶ ὀλίγον τοῦ ἰχθύος κοπέντα καὶ λειωθέντα καὶ περιχριόμενα πᾶσαν κεφαλαλγίαν ἰῶνται ταχέως. Ἵνα οὖν μὴ πλανώμεθα πρὸς τὴν δυσπορίαν τοῦ μεγάλου δράκοντος, ἄλλα τὰ γινόμενά ἐστι δρακόντια μικρὰ ὥσπερ παλαιστῶν δύο εἰς ὕψος ἰχθυῶδη πιπρασκόμενα. τούτοις χρῆσόμεθα ἀντὶ ἐκείνων. Πρὸς οὖν τὰς ἀλγηδόνας τῆς κεφαλῆς καὶ ἀρχὴν ἐλεφαντιάσεως καὶ κελεφίας καὶ λευκασίας τὰς περὶ τὸ σῶμα γιγνομένας καὶ πᾶσαν τὴν κακίστην λέπραν, τὸ στέαρ τῶν

δρακόντων μετὰ χυλοῦ τῆς βοτάνης κατάχριε πρωΐ καὶ ὀψέ. Ἐὰν οὖν τις σφηνώσῃ τὴν νοσιᾶν τοῦ δενδροκολάπτου γῆ ἢ λίθῳ, φέρει βοτάνην αὐτός, ἣν γινώσκει, καὶ προσαγαγὼν ἀνοίγει. εἰ μὲν γὰρ πηλῷ ἀποφράττεται ὁ πηλὸς καὶ πίπτει· εἰ δὲ λίθῳ, ὁ λίθος πηδᾷ. εἰ δὲ σανίδι καὶ ἥλοις, ἐξηλθόντα πεσοῦνται. εἰ δὲ σιδηρῷ πετάλῳ καὶ ἥλοις, διαρραγήσονται. μόνον γὰρ παραθιγὼν ἐκεῖ τὴν βοτάνην, ἀνοίξει ἅπαντα ταῦτα πάραυτα καὶ αἶρει τὰ νοσσία αὐτοῦ. ἔὰν οὖν τις τὴν βοτάνην ταύτην ἐπιτύχῃ, πρὸς πολλὰ ποιήσῃ ἃ οὐκ ἔξεστι λαλεῖν. δυνήσεται γὰρ ποιεῖν διὰ τῆς φυσικῆς αὐτῆς δυνάμεως, ἃ οὐδεὶς τελέσειεν ἀνδρῶν. Ἐὰν οὖν τις γλύψῃ εἰς δενδρίτην λίθον τὸν δενδροκολάπτην, ὑπὸ δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ δράκοντα θαλάσσιον καὶ ὑποκατακλείσας τὴν εὐρισκομένην βοτάνην ὑπὸ τοῦ δενδροκολάπτου καὶ φορέσῃ, πᾶσα θύρα αὐτῷ ἀνοιγήσεται καὶ δεσμοὺς καὶ κλεῖθρα λύσει, ἄγρια θηρία αὐτῷ ὑποταγήσεται καὶ ἡμερωθήσεται, θεοὶς τε καὶ ἀνθρώποις πᾶσιν ἔσται ἡγαπημένος καὶ εὐάκουστος.

1.4. (50)

καὶ ὅπερ ἂν θελήσῃ ἐπιτεύξεται, καὶ ὃ βούλεται περιγενήσεται. Λέγεται δὲ καὶ ὕμνος εἰς τὸν τρισμégιστον Ἑρμῆν ὃς ἐστὶν πάσης σοφίας καθηγητῆς καὶ λόγων ἡγούμενος καὶ πάσης τέχνης σοφώτατος παροχεύς, καὶ ἀστέρων ὁ θαυμαστότατος. Μάκαρ θεῶν Ἑρμῆ. μέρος ζῶόν ἐστιν θεῶν, ἄγνωστος αὐτοῦ ἐστὶν ἡ φύσις. γένος γὰρ ἀνδρῶν τις ἡμίθεος σοφῶς νοῶν, φέρων φρενήρης, καὶ μύστης θεῶν οὐκ ἂν ποτε εὔροι τοῦτο, ἀλλὰ πταίσειεν ἀνυπέρθεος γὰρ ἐστὶν ἡ φύσις. φορῶν δὲ μαθήσῃ τὰ ἐν θεοῖς ὄντα τε κλεῖθρα ἀνοίξεις καὶ δεσμὰ λύσεις πάντα· θήρας δὲ πάντας ἡμερώσεις πάντοτε βουλήματι τοῦ ἐν οὐρανοῖς. τὰ πτηνὰ πάντα πρὸς σὲ ἐλεύσεται καὶ πόντου θήρας ἡμερώσεις ὡς θεός. κύμα δεινὸν παύσεις ἀγριούμενον, ἅπας δὲ δαίμων φεύξεταί σε πάντοτε. ἀγαθὸς φανήσῃ πᾶσιν ἀνθρώποις μόνος Τραπήσομαι δὲ ἐφ' ἑτέραν συμβουλίαν. εἰ δὲ ὡς εἰκὸς μὴ εὐρεθῇ ἡ βοτάνη εἰς τὴν ἀνοιχθεῖσαν νοσιᾶν, ὑποκατάκλειε τῷ γεγλυμένῳ λίθῳ ἀκρόπτερον τοῦ πτηνοῦ καὶ τὴν καρδίαν καὶ κόκκον ἓνα τοῦ σπέρματος τῆς δρακοντίου βοτάνης, καὶ λίθον ἢ μυελὸν τοῦ ἰχθύος. οὗτος γὰρ φορούμενος ὀξυωπίαν παρέχει, καὶ κεφαλαλίαν ἰᾶται καὶ ἀπλῶς ἀπαθῇ ἔνεκεν τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ποιεῖ τὸν φοροῦντα, ἔτι δὲ καὶ ἐπιτευκτικὸν καὶ φοβερὸν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις δείκνυσιν. Στοιχεῖον ε'.

1.5. (1t)

εὐζωμος βοτάνη ἢ καὶ τζαντύρη λεγομένη, εὐβοή πτηνόν, ὃ ἐστὶν ἀηδὼν, ἐχῖνος ἰχθυοειδής, εὐανθος λίθος. Εὐζωμος βοτάνη ἐστὶν ἐσθιομένη ὡς λάχανον, παρὰ πᾶσι γνωστόν. Εὐβοή πτηνόν ἐστὶν, ὃ καὶ ἀηδὼν καλεῖται ὑπὸ πάντων γινωσκόμενον. Ἐχῖνος θαλάσσιος ὑπὸ πάντων γινωσκόμενος. Εὐανθος λίθος ἐστὶ ἀγχρυσος· οὗτος ἀνῆκεν τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι πολυχρῶμός ἐστι καὶ ἀερώδης, ἢ ὡς κυανὸς ἔχων χρυσὰς ἴνας. Τὸ οὖν εὐζωμον θερμαίνει. ἐπεὶ πλάνη ἐστὶ παρὰ πολλοῖς μὴ εἰδόσι τὰς φύσεις μιᾶς ἐκάστης βοτάνης. τὸ οὖν εὐζωμον καὶ τὸ πήγανον καὶ τὸ ἄγνον οἱ ἱερεῖς ἐσθίουσιν ἀγνεῖας χάριν· τὸ μὲν γὰρ χλωρὸν εὐζωμον ψύχει τὰς συνουσίας καὶ οὐκ ἔῃ πολλὰ συνουσιάζειν, οὔτε πυκνῶς ὀρθιᾶν οὔτε ὄνειριάζειν· διὸ καὶ συνεχῶς ἐσθίεται παρὰ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς διατριβόντων. Τούτου τοῦ σπέρματος οὐγ. δ', πεπέρεως οὐγ. α' μετὰ μέλιτος πρωὶ καὶ ὀψὲ λαμβανόμενον, ὅσον δακτύλων δύο ὀρθιᾶν ποιεῖ. ἔὰν δὲ τις τὴν ἡλικίαν ἐστὶ προβεβηκῶς καὶ τὸ μόριον ἔχει παρειμένον, ποιεῖτω τοῦτο· εὐζώμου σπέρματος οὐγ. ιζ', κυμίνου οὐγ. η', πεπέρεως οὐγ. δ', ἀνδράχνης σπέρματος οὐγ. β' λεῖα, μέλιτι ἀναλαβὼν· δίδου ὀψὲ καὶ πρωί, τοῦτο ἀσύγκριτόν ἐστιν. Τῆς δὲ ἀηδόνης οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ καρδία περιεπτόμενοι ἐν κραβάτῳ αὐπνοὺς ποιοῦσι τοὺς ἀνακειμένους. ἔὰν δὲ τις λειώσας δώῃ τινὶ πιεῖν λάθρα, ἄπνους ἀποθανεῖται· λύσιν δὲ οὐκ ἔχει. Ἐχίνου δὲ θαλασσίου τὸ μεσομφάλιον ἔὰν λειώσας δώσῃ ἐπιληψία πειραζομένοις παραυτίκα κουφισθήσονται. δίδου δὲ μόνον μετὰ μέλιτος πλειστάκις. Εἰς δὲ τὸν εὐανθῆ λίθον τὸν ἀγχρυσον γλύφεται Ἀφροδίτῃ τὰς τρίχας καὶ τοὺς πλοκάμους τῆς κεφαλῆς ἀναδεσμουμένη καὶ ὑποβάλλεται ῥίζα τῆς βοτάνης καὶ ἀηδόνης γλῶσσα· καὶ κατακλείσας φόρει. καὶ ἔσῃ πᾶσιν ἀνθρώποις φιλητὸς

καὶ γνωστὸς καὶ ἡδύλαλος οὐ μόνον ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ θεοῖς καὶ δαίμοσι, πᾶν δὲ θηρίον φεύζεται σε. Στοιχεῖον ζ'.

1.6. (1t)

ζμίλαξ βοτάνη, ζῶκος πτηνόν, ζμῦρνα θαλασσία, ζμάραγδος λίθος τίμιος πράσινος. Ζμίλάξ ἐστὶ βοτάνη ἰσχυροτάτη ὡς κισσόφυτον. ἐὰν οὖν τις στέψη μετ' αὐτοῦ γυναῖκα δυστοκοῦσαν, πάραυτα τέξεται ἀπόνως. ἐὰν δὲ ἐν ταῖς καθάρσεσι δυσκολαίνει τις μετὰ ἀλγηδόνων καὶ περιζώσης αὐτὴν τῇ βοτάνῃ, καθαρθήσεται ἀπόνως. ἐὰν δὲ τοῦ χυλοῦ τῶν φύλλων δραγμὴν μίαν καὶ μέλιτος οὐγ. α' μίξας δώσης ὑδρωπικῶ, ἀκινδύνως κενωθήσεται. γυνὴ δὲ γευσασμένη αἱμορραγήσει. Ζῶκός ἐστι πτηνόν. οἱ μὲν ζῶδι καλοῦσιν, οἱ δὲ ἄρπην. ἔστι δὲ εἶδος λευκοῦ γυπός, νεκροβόρον. Ζμύραινα θαλασσία γνωστὴ πᾶσι. Ζμάραγδος λίθος πᾶσιν γνωστός. Τῆς οὖν ἄρπης τὸ ἔντερον ἐὰν δώσης τινὶ φαγεῖν ἐν βρώματι, ὁ τοῦτο λαβὼν ῥαγήσεται· ἐσθίων ἔσται γὰρ ἀχόρταστος. τὸ δὲ κωλέντερον τοῦ πτηνοῦ ἐὰν δώῃς λείον πιεῖν, ἢ ὀπτόν φαγεῖν κωλικῶ, τελείως σωθήσεται. στέαρ δὲ συγχριόμενον μετ' ἐλαίου μύρου, τεταρταῖζοντας ἀπολύει. ἡ κόπρος δὲ λέπρας παύει μετ' ὄξους καταχρισμένη. τὸ δὲ ἥπαρ διδόμενον ὡς ἂν βούλῃ φθεῖρει τὰ ἐντὸς πάντα. Ὁ δὲ ζμάραγδος, λίθος ἐστὶ χλωρὸς βαρύτιμος. Γλύψον οὖν ἐν αὐτῷ τὴν ἄρπην καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς τὴν ζμύραιναν καὶ ὑπὸ τὸν λίθον κατάκλινον ῥίζαν τῆς βοτάνης, καὶ φόρει πρὸς ταραχώδῃ ἐνύπνια καὶ θάμβει καὶ ὅσα σεληνιαζομένοις ἀνήκει· παύει δὲ καὶ κωλικούς. κάλλιον δέ, εἰ καὶ στέαρ ζμυραίνης ὑποβληθεῖ. τοῦτο ἔνθεόν ἐστιν. Στοιχεῖον η'.

1.7. (1t)

ἡρύγγιος βοτάνη, ἡλίου ζῶον ἢ φοινικόπτερος, ἡφαιστίτης λίθος, ἡδονὶς θαλάσσιος, οἱ δὲ ἀμφίβιον. Ἡρύγγιος βοτάνη ἐστίν, ὡς κάλαμος φυομένη, ἀκανθώδης, ἡ καὶ γοργόνιος λέγεται· δυνάμεως ἔχεται τοιαῦδε. ἐὰν γάρ τις τὴν ῥίζαν φορῇ, δαίμονος πείραν οὐχ ἔξει ποτέ. ἐὰν δὲ τις πνεῦμα ἔχει ἀερῶδες, τὴν δὲ ῥίζαν ὑποθήσῃ ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας αὐτοῦ, ἐξομολογήσεται ὁποῖός ἐστι καὶ πόθεν, καὶ φυγαδευθήσεται ξένος ὢν. ἡ δὲ ὅλη βοτάνη σὺν ταῖς ῥίζαις, ποτιζομένη ὕδατι καὶ μέλιτι κωλικούς παύει. ἐὰν δὲ μετὰ οἶνομέλιτος ἐκζεσθῇ καὶ ποτίσῃ λιθίωντας στραγγουριῶντας καὶ νεφριτικούς, ἀπαλλάξεις τοῦ πόνου. πινέτωσαν δὲ ἐπὶ ἡμέρας ις', πρωὶ καὶ εἰς κοίτην. ἐὰν δὲ καὶ φλοιὸν ῥοϊδίῳ συζέσης αὐτοῖς, κρεῖσσον ὠφελήσεις. Τοῦ δὲ φοινικοπτέρου τὸν ἐχῖνον ἐὰν ζέσας δώσης λάθρα, κρεῖσσον ποιήσεις. Ἡδονὶς δὲ ἡ θαλασσία τὸ καὶ ἀφίδιν λεγόμενον συχνῶς ἐσθιόμενον τὰς γινομένας νομὰς ἐν τοῖς νεφροῖς ἀποθεραπεύει. Εἰς δὲ τὸν ἡφαιστίτην λίθον τὸν καὶ πυρίτην λεγόμενον ἐὰν γλύψῃς φοινικόπτερον, παρὰ δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ σκορπίον, καὶ ὑποβάλλῃς τῷ λίθῳ ῥίζιον τοῦ φυτοῦ μικρόν, ἔξεις φυλακτήριον ἐκ πάντων ζῶων ἰοβόλων. ἀποστρέφει δὲ καὶ ἰνδαλμούς νυκτερινούς. ποιεῖ δὲ καὶ ἐπὶ λιθίωντων. βασκανίαν δὲ πᾶσαν ἀποστρέφει. Κεδνὰ σα κεδνῶ χάριν καὶ δεινὴ βροτοῖσιν ἅπασιν· αὐτὸς ἐφόρει Κρονίδης καὶ φάος ἐν ἄστροις. γαῖα καὶ κτήσῃ χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐξολοθρεύειν νόσον καὶ πενίαν δεινὴν δεσμοῖς κακὴν ὑπ' ἀνάγκης. οὐχ ὁρᾷ φῶς ἐὼν ἀγαθός. ἀλλ' ἔστιν ἀνάγκη σείων γαῖαν ἅπασαν καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα μαστίζων μοίραις <ι> βροτοὺς ἄγχων ὑπ' ἀνάγκης. αὐτὸς ἄναξ Κρονίδης τίς ὁ Κυρανὸς ἐν ἐνὶ κόσμῳ ῥόμβοις ἀφθάρτοις κυλινδούμενος πορείαις κυκλίσκων τὰ πάντα ἀπ' ἀνατολῆς ἐπὶ δυσμὰς ἐπταπόλοις ἄρκτοις δυσὶ συγκινούμενα πάντα. λισσομένη ψυχὴ, ἀρκείσθω ὅσα σὺ κάμνει λυομένου καιροῦ. εἰ καὶ μετὰ τὸ ἐγγίσει ὄντως εὐθὺς θεὸν γινώσκουσα ἐν ἀέρι καὶ νεφέλαισι νοῦσον ὑπερφυγεοῦσα εἰς ὃν οἰκήσασα ἐκολάσθης ὧ ψυχὴ σὺ μάκαιρα ἀθάνατος ἀπὸ τότε οὔσα παῦσον σου κάματον ἐν σώματι· μηκέτι κάμνε ὡς ἐπιζητεῖν τίς οὐρανὸς ἢ πόθεν ὕδωρ. εἰ δὲ θέλῃς μαθεῖν φράσσω ὅσα κελεύεις. οὐρανός ἐστιν ὕδωρ καὶ πῦρ ἄστρα τὰ φαινόμενα καὶ σκοτός ἐστὶν ὕπερθε θεοῖς αὐτοῖς ἀλάλητον καὶ σφαῖρα κυλινδουμένη ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δυσμὰς. δινεῖ δὲ ἀυπνίαν ἀνέμων κινουσα ἅπαντα. ἐκ πόντου πρηστῆρα ἄγει καὶ εἰς αἰθέρα λυεῖ· ἐκ πατάγου βροντὴν καὶ ἀστεροπὴν πυρὸς ἄγει καὶ ὄμβρον ὑδάτων γλυκερῶν. ῥιζήματα

γαῖα μητρὶ ἀπαντοτρόφῳ, δεκτῆρι γαστέρι θείᾳ κρύπτουσα τὰ πάντα ὅσα εἰς γαίην ἂν καθικνεῖται, ρίζης βοτανῶν γαίης πολυανθέα τέκνα φύουσιν, ἃς περὶ τετράσιν τετράποσι πτηνῶν καὶ νεπόδων πάντων καὶ φωλεοκοίτων ἀπλῶς πάντα βροτοῖσι πέφυκεν, ἐχθρὰ δὲ πάντα ἔοικεν. Ἀρκείσθω ὅσα προεῖπον. πεζῷ δὲ λόγῳ καταλέξω καὶ δείξω τῆς ψυχῆς τὰ προμάντια ὄντα ὁρατὰ ὅσα προεῖπον· ἐπεσόμενα δὲ ἄλλα φράσω. ἔφρασα δὲ τοὺς μέλλοντας στίχους λέγεσθαι περὶ τῆς προγνώσεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ λοιπῶν οὕτως ζῶων. Ζῶον ἐστὶν ἐν ἀέρι πετόμενον ὃ καλεῖται ἔποψ, ἐπτάχρωμον βασίλειον, ἔχον μήκει δακτύλων δύο ἀπλούμενον καὶ συστελλόμενον· αὐτὸ δὲ τετράχρωμον ὡς εἶπεῖν πρὸς τὰς τέσσαρας τροπὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

1.7. (50) οὗτος καλεῖται κούκουφας καὶ ποῦπος ὡς ἐγράφη τὰ περὶ τούτου ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ Ἀρχαϊκῇ καλουμένῃ. ἔστι δὲ τὸ ζῶον ἱερόν. λαβὼν οὖν τὴν τούτου καρδίαν ἔτι σπαίρουσαν κατάπιε ἄντικρυς τοῦ ἡλίου ὥρας πρώτης ἀρχομένης ἢ ὀγδόης. ἔστω δὲ ἡμέρα Κρόνου, σελήνης ἀνατολικῆς οὐσῆς. καὶ ἐπίπιε γάλα βοῶς μελαίνης μετ' ὀλίγου μέλιτος ἐκ τοῦ συνθέματος αὐθωρόν, ἵνα ἡ καρδία ὑγίης καταποθῇ, καὶ ἔσῃ προγινώσκων τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ γῇ καὶ εἴ τις κατὰ ψυχὴν ἔχει τι καὶ ὅσα κατὰ τὰ κλίματα καὶ κατὰ πόλεις γίνεται καὶ τὰ μέλλοντα ἅπασιν ἀνθρώποις. Ἔστι δὲ τὸ τοῦ μέλιτος σύνθεμα οὕτως· μέλιτος κοτύλην α' καὶ μαγνήτου ζῶντος λειωτάτου οὖγ. β' καὶ τῆς βοτάνης ἡρυγγίου καρδίας ζ'. ταῦτα λεῖα μίγνυε τῷ μέλιτι. ἔχε δὲ καὶ ἕτερον μαγνήτην εἰς ὃν τὸ ὄρνειον γέγλυπται τοῦτο, ὃν δεῖ ἐν τῷ τοῦ μέλιτος συνθέματι ἐμβρέχεσθαι. ὅταν δὲ θέλῃς προγινώσκειν [εἴ τι βούλη] πρόγευσαι δάκτυλον α', καὶ περίθου τὸν γεγλυμμένον μαγνήτην καὶ φόρει ἐν τῷ τραχήλῳ, καὶ προγνώσῃ πάντα περὶ ὧν θέλεις. ἔαν δὲ καὶ ἑτέραν καρδίαν καὶ ἥπαρ ἔποπος βάλλῃς ἐν τῷ συνθέματι, κρεῖττον ἔσται καὶ ἔτι μνημονικότερον ποιῇ. ἵνα δὲ μὴ φθειριάσῃ τὸ σῶμα τοῦ ἐσθίουτος τὸ μέλι ἢ τοῦ καταπιόντος τὴν καρδίαν, εἴωθε γὰρ ἐξαίρειν πλῆθος φθειρῶν, δέον ἀλείφεσθαι πρῶτον τῷ ἐλαίῳ τούτῳ· ἐλαίου κοτύλη α', σταφίδος ἀγρίας λειοτάτης οὖγ. β' λειώσας καλῶς καὶ ἐνώσας ἔχε ἀποκείμενον ἔτοιμον· ὅταν οὖν χρήξῃς εἰς κοίτην, ἄλειφε. Ἐρώτησις πρὸς τὸν τεχνίτην. “λέγε μοι πρότερον· ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν ἢ θνητὴ”; καὶ φησιν· “τέκνον ἄκουε· πολλοὶ τῶν κακοτέχνων πλανῶνται τὸ νοερὸν τῆς ἀθανάτου ψυχῆς. αὐτὴ δὲ ἑαυτὴν ἐλέγχει, διατὶ τοῦ σώματος ἡρεμοῦντος ἐπὶ τῆς κοίτης καὶ ἡ ψυχὴ ἀναπαύεται ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ (τουτέστι ἐν τῷ ἀέρι) ὅθεν αὐτὴν καὶ ἐλάβομεν· καὶ θεωρεῖ τὰ ἐν ἄλλοις κλίμασι γινόμενα. πολλάκις δὲ καὶ φιλοστοργοῦσα τὸ σῶμα ἐν ᾧ κατοικεῖ πρὸ χρόνων προμαντεύεται τὰ ἀγαθὰ ἢ τὰναντία, ὃ καλεῖται ὄνειρος. εἴτα παλινδρομεῖ εἰς τὸ ἴδιον οἰκητήριον καὶ ἀνεγείρασα ἐξηγήσατο τὸ αὐτὸ ὄνειρον. ἐντεῦθεν σοι φανείσθω ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος καὶ ἀφθαρτός ἐστι”. Οὕτως μὲν ὁ Ἀρποκρατίων εἰπὼν ἐνταῦθα τὸ στοιχεῖον τοῦτο ἐπλήρωσεν. ὁ δὲ Κυρανὸς τὰ μὲν ἄλλως κατέλεξε τὰ δὲ κατὰ συμφώνησιν. προσέθηκε δὲ ἀπὸ τοῦ ἔποπος ἀπόγευμα καὶ ὅτι εἶπεν ὅσα γίνονται ἐν τῷ κόσμῳ προγευόμενος γνώσει. εἶχεν δὲ ἐκεῖθεν οὕτως· Ἐπειδὴ δυσανεύρετός ἐστιν ἡ ἐσχάτη ρίζα τοῦ ἡρυγγίου, ἡγουν ἡ κεφαλὴ, καὶ θέλεις αὐτὴν εὐλήπτως ἐπιτυχεῖν, ποίει οὕτως· λαβὼν σπέρμα ἡρυγγίου καὶ γῆν ἐν ἣ φύεται, βάλλε εἰς γάστραν τὴν γῆν καὶ τὸ σπέρμα. πότιζε δὲ ἀραιάκις. καὶ ὅταν ἀναφυῇ καὶ γένηται ὠριμον ἐν τῇ γάστρᾳ ὥσπερ τὰ ἄλλα ἡρύγγια, τότε ψηλάφησον εἰς τὴν γάστραν ἀγνὸς ὢν καὶ νήστης ὡς πρέπει, καὶ εὐρήσεις κεφαλὴν γοργόνης. ταύτην ἀνελόμενος ἔχε ἔτοιμον. λαβὼν οὖν φώκης θαλασσίας τρίχας τὰς μέσον τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος καὶ λίθον ἱασπιν χλωρόν, καὶ καρδίαν καὶ ἥπαρ ἔποπος καὶ ρίζιον μικρὸν τοῦ ἡρυγγίου τῆς γοργόνης καὶ ρίζιον παιωνίας τῆς γλυκισίδης καὶ σπέρμα περιστερεῶνος βοτάνης καὶ τὸ κοσμικὸν αἶμα τῆς χρυσανθέμου καὶ τῆς καρδίας τῆς φώκης τὸ ἄκρον, ἔτι δὲ καὶ τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἔποπος κρεῖττον ἔξεις.

1.7. (100)

πάντα οὖν τὰ προειρημένα εἰσὶν εἶδη δέκα, ἅτινα σὺν μόσχῳ ὀλίγῳ περιειλήσας θυμιάματι τετραεῖδω ἔμβαλλε εἰς δέρμα ἰχνεύμονος ἢ φώκης ἢ ἐλάφου ἢ γυπὸς καὶ φόρει ἄγνους ὦν. εἰ δὲ καὶ χρυσώσης ἔξωθεν, κάλλιον ἔσται. ἔση γὰρ εἰς πάντα ὅσα θέλεις ἐπιτυγχάνων, φιλητὸς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ γυναιξίν. ἔση δὲ καὶ φοβερὸς φαινόμενος καὶ εἰρηνικὸς καὶ ἥσυχος. θηρία δὲ πάντα ὑποτάξεις καὶ ἐχθροὺς κατὰ σοῦ φιλιώσεις. ἐὰν δὲ καὶ λύκου τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐμβάλλης τοῖς προειρημένοις καὶ φορῆς, ἔση εἰς πάντα ἀκαταγώνιστος, νικῶν εἰς πᾶν πρᾶγμα καὶ ἐπιτυγχάνων. φεύζεται γάρ σε πᾶς δαίμων καὶ πᾶν θηρίον, καὶ ἔση πᾶσιν εὐδαιμονῶν· καὶ ἄνοσον δὲ διαφυλλάξει σε. Ἐγὼ δὲ καὶ τὴν πυτίαν τῆς φώκης ἔμιξα καὶ ἐνίκων πάντας τοὺς ἀντιδίκους μου καὶ ἀήττητος ἤμην. ὁ γὰρ φορῶν τοῦτο τὸ φυλακτήριον ἔξει ἀγαθὰ ὅσα οὐ προσδοκᾷ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔσται ἐντιμος πανταχοῦ, νικῶν ἐν πᾶσιν ἔργοις καὶ λόγοις, ῥυόμενος ἀπὸ παντὸς κινδύνου καὶ δαιμόνων καὶ φαρμακείας καὶ πάσης κακουργίας, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, πάντα τὰ κακὰ ἀποστρέφει, πάντα δὲ τὰ ἀγαθὰ προξενεῖ. ἔστι δὲ καὶ προγνωστικόν, ὅπερ σὺν σοὶ θεὸς μόνος ἐπίσταται. Ἐνταῦθα τὸ στοιχεῖον ὁ Κυρανὸς ἐτέλεσεν. Στοιχεῖον θ'.

1.8. (1τ) θύρσις βοτάνη, θύρ πτηνόν, θυρσίτης λίθος ὅμοιος κοραλλίῳ, θύννος ἰχθὺς θαλάσσιος. Θύρσις βοτάνη, ἣτις ἐστὶν διονυσιακή, θαμνώδης, ἀγαθὴ εἰς πάντα. Θύρ ἐστὶ πτηνὸν ὅμοιον ἱέρακι τῷ πελαγίῳ, δραστικόν, ἔνθεον. Θυρσίτης λίθος ὅμοιος κοραλλίῳ. Θύννος ἰχθὺς θαλάσσιος, ἐδῶδιμος ὅμοιος τῇ παλαμίδι, μέγας δὲ καὶ εὐγνώστος. Βάκκερά ἐστὶ φυτὸν Διονύσου. αὐτὸ τὸ θύρσιον ἐν βάκχαις καὶ μαινάσι ληνοβατεῖται. γῆς φυτὸν ἐστὶν πεφυκὸς εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώπων. νῦν δὲ τινὰς λέξω δυνάμεις τὰς εὐμαρεούσας ἐν οἴνῳ, ὅσα βροτοῖς πέφυκεν παρὰ χεῦμασι ληνοβατεῖσθαι. τοῦτο ὕστερον αὖ μετέπειτα πεζῷ λόγῳ καταλέξω. εἰδέναι δεῖ. γῆς ἐστὶ τοῦτο. Τοῦ οὖν φυτοῦ τούτου ἐὰν τις λειώσῃ ὅσον δραγμὴν α' καὶ τοῦ λίθου οὐγ'. α' καὶ εἴπῃ τὸ διονυσιακὸν ὄνομα, βάλλῃ δὲ αὐτὸ εἰς κεράμιον οἴνου ὅθεν πάντες πίνουσιν ἐν ποτήριον μόνον, καὶ πίνοντες ἀναλύουσιν πάντες ὡς μεθύοντες καὶ εὐχαριστοῦντες, λέγοντες ὅτι “ἡϋφρανας ἡμᾶς δέσποτα”. Ἐὰν δὲ τοῦ θύννου τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν βάλλῃς εἰς τὸν οἶνον, καὶ εἴπῃς τὸ τοῦ Διονύσου ὄνομα καὶ ὅτι ἀναλυσάτωσαν οἱ ἀνακεκλιμένοι φίλοι μὴ πίνοντες, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστοῦντες ὡς εὐφραίνόμενοι. ἐὰν δὲ καὶ πτερὸν τοῦ θυρὸς ὀρνέου κόψῃς μαχαίρᾳ ὀλοσιδήρῳ, βάλλῃς τε εἰς κεράμιον οἴνου ἐπιλέγων τὸ ὄνομα τὸ διονυσιακόν, καὶ ὅτι “κύριε ἀνάστησον τοὺς ἀνακειμένους, αἵματεκχύτους γενέσθαι ἀλλήλους δέροντας”, γίνεται οὕτως. Εἰς δὲ τὸν θυρσίτην λίθον γλύψον θύρα τὸ πτηνὸν καὶ Διόνυσον κρατοῦντα τὸ πτηνὸν καὶ ὑπὸ τὸν λίθον ρίζαν τῆς βοτάνης, καὶ κατακλείσας φόρει. καὶ ἔση ἀμέθυστος, πρὸς πάντας χάριν ἔχων. ἔση δὲ καὶ ἀκίνδυνος καὶ ἐπὶ κριτηρίων ἀήττητος. ἔστι δὲ τὸ διονυσιακὸν ὄνομα τοῦτο. εὐι εὐιε βακχευιευ εὐιη οἰωο αεηιη. ἢ δὲ ἀλήθεια τοῦ ὀνόματός ἐστιν ἡοευ ἢ οωβ. οὕτως μὲν ὁ Ἄρποκρατίων, ὁ δὲ Κυρανὸς οὕτως. εὐια βαιχευ εὐιλευ Διόνυσε. Στοιχεῖον Ι'.

1.9. (1τ) ἰτέα δένδρον, ἱασπις λίθος χλωρός, ἰκτὶς πτηνόν, ἰουλὶς ἰχθὺς. Ἰτέα ἐστὶν δένδρον πᾶσι γνωστόν, ἄκαρπον. Ἰασπις λίθος πᾶσι γνωστός Ἰκτὶς πτηνὸν πᾶσι γνωστόν. Ἰουλὶς ἰχθὺς θαλάσσιος, μικρὸς, ποικίλος, εὐκόπως εὐρισκόμενος. Τῆς οὖν ἰτέας τὰ φύλλα χλωρὰ λειώσας, κατάπλαττε μετ' ὀλίγου ἁλὸς καὶ σιάλου ὀδυνωμένους σπλῆνα, καὶ πάραυτα ἄπονον ποιήσεις· ἐὰν δὲ θέλῃς καὶ ἐκτῆξαι τὸν σπλῆνα, τὸν φλοῦν ζέσας ὀξυμέλιτι, δίδου νήστη κοχλιάρια δύο ἢ τρία, ἀποτριτῶν δὲ αὐτό. δίδου δὲ πρὸς τὴν δύναμιν ἐκάστου. Εἰς δὲ τὸν ἱασπιν λίθον γλύψον ἰκτῖνα διασπαράσσοντα ὄφιν, καὶ ὑπὸ τὸν λίθον ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰούλου λίθον, καὶ κατακλείσας δίδου φορεῖν ἐπὶ τοῦ στήθους· πάντα δὲ πόνον στομάχου παύει καὶ πολλὰ ἐσθίειν ποιεῖ εὐπέπτως. ἔχει δὲ καὶ ἐτέρας δυνάμεις· τοῦτο φόρει ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ὄψει. Στοιχεῖον κ'.

1.10. (1τ)

κιναιίδιος βοτάνη, κιναιίδιος ἰχθύς, κιναιίδιος λίθος, κιναιίδιος πτηνόν. Κιναιίδιος βοτάνη, ἥτις ἐστὶ περισσευόντων ὑπτιος Ἀφροδίτης. Κιναιίδιος πτηνόν, ὃ καλεῖται ἰυγξ, ὡς φησιν ὁ Κυρανὸς ἐνεγκῶν καὶ τὸν τοῦ Θεοκρίτου στίχον εἰς ὑπόδειγμα· ἰυγξ ἔλκε τὸ πτηνὸν ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα, οἱ δὲ ἰυγγιον ἀττικόν, στρουθίον ἐδώδιμον ὡς ὄρνυξ, ἀνακλώμενον τὸν τράχηλον, ὡς φησιν ὁ Ἀρποκρατίων. οὗτος ἔχει τρεῖς λίθους περὶ τὸν τράχηλον, γλῶσσαν μικράν, ἀνῆκε δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ. Κιναιίδιος ἰχθύς θαλάσσιος· τὸ μέγεθος ἔχει δακτύλους ἕξ, κεφαλὴ πλατεῖα ὡς βλέννου. ἰχθύδιον στρογγύλον, διαυγὲς δὲ τὸ σῶμα ὡς φαίνεσθαι αὐτοῦ τὴν ῥάχιν διὰ τοῦ σώματος ὡς διὰ σπεκλαρίου. πληθύνει δὲ ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Συρίας καὶ Παλαιστίνης καὶ Λιβύης. οὗτος οὖν ἔχει λίθους β', οἱ καὶ ἰδίας ἔχουσιν πράξεις, ὡς καὶ μεταξὺ ῥηθήσεται· εἰσὶ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ. ἔχει δὲ καὶ ἕτερον λίθον ἐν τῷ τρίτῳ σπονδύλῳ τῆς ῥάχεως παρὰ τὴν οὐράν, ὅς ἐστιν ἰσχυρότατος λίαν, καὶ ζητούμενος ἐν τῷ κεστῷ τῆς Ἀφροδίτης. Ὁ δὲ κιναιίδιος λίθος εὐγνώστος ὢν <ὄμ> ὡς δύσγνωστος ὑπάρχει, ὅς καλεῖται ὀψιανός, ἐστὶ δὲ Κρόνου. οὗτος ὁ λίθος ἐστὶ δισσός. ὁ μὲν γάρ ἐστι σκοτεινὸς καὶ μέλας, ὁ δὲ μέλας μὲν, διαυγὴς δὲ ὥσπερ τὰ κάτοπτρα. οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν πολλοί, καὶ οὐ γινώσκουσιν αὐτόν. οὗτος γάρ ἐστι δρακόντιος λίθος. Ἐὰν οὖν τις βραχὺ τῆς βοτάνης μετὰ κόπρου γυπὸς ὑποθυμιάσῃ ὑπὸ περσικίαν, φυλλοροήσῃ. ἐὰν δὲ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν τινος ὑποτεθῇ ἢ βοτάνη, οὐκ ὀρθιάσει ὁ κατακείμενος. ἐὰν βραχὺ λειώσας δῶς πιεῖν ἀνδρί, οὐκ ὀρθιάσει ἐν τῇ συνουσίᾳ ἐπὶ ἡμέρας ζ'. ἀλέκτορι δὲ ἐὰν δῶς μετὰ ἀλφίτων, οὐ πατήσῃ θήλειαν. Τοῦ δὲ κιναιίδιου ἰχθύος λίθου τοῦ ἐν τῷ τρίτῳ σπονδύλῳ τῆς ῥάχεως ἐὰν δῶς τινι ἐν ποτῷ ἢ ἐν βρώματι, τὸν λίθον ὁ λαβὼν, κιναιίδος ἔσται ὁμολογουμένως αὐθημερόν. ἐὰν δὲ ἀλεκτρυόνι αὐτόν δῶς μετὰ ἀλφίτων, ὑπὸ ἐτέρων ἀλεκτρυόνων βιβασθήσεται πυκνῶς καὶ ἄλλον οἶον ἢ ἄρρενικὸν ζῶον μαλθακιάσει. ἐὰν οὖν τὸν λίθον τοῦτον βάλλῃς, μετὰ τοῦ ὁμοίου ζώου βιβασθήσεται ὡς θήλεια· ὅσα ἀληθῶς ὁ προειρημένος λίθος ποιεῖ. Τὴν δὲ γλῶσσαν τοῦ ὀρνέου ἐὰν φορῇ τις ἐν χρυσῷ πετάλῳ, ἔσται χάριν ἔχων καὶ φιλητὸς ὑπὸ πάντων, θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Τὸ δὲ ὀρθοπύγιον αὐτοῦ λάθρα διδόμενον ἀνθρώπῳ ἢ ἐτέρῳ ἀρρενικῷ ζῳῷ, ὁ τοιοῦτος μαλθακισθήσεται καὶ τῶν θηλειῶν ἔργα ἀποτελέσει. Τὸν δὲ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐὰν τις φορέσῃ ὑπὸ λίθον σάπφειρον ἄσπιλον, ἐν ᾧ ἐστὶν γεγλυμμένη Ἀφροδίτη, ὁ τοῦτο φορῶν ἐπίχαρις ἔσται καὶ παρὰ ἀνθρώποις ἐξάκουστος καὶ ἐπὶ πάσης δίκης νίκην ἔξει. τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖ καὶ ὁ εὐώνυμος ὀφθαλμὸς ὑπὸ θηλείας φορούμενος. Αἷμα δὲ αὐτοῦ μινγνύμενον μεθ' οἰουδήποτε κολλυρίου καὶ ἐγχριόμενον ὑποχύνει ὀφθαλμούς. ἢ δὲ καρδίᾳ αὐτοῦ ληγούσης τῆς σελήνης περιεπλεγμένη, τριταίους καὶ τεταρταίους ἰᾶται. ὁ δὲ ἐγκέφαλος τοῦ ὀρνέου λάθρα ἐν βρώματι ἢ ἐν πόματι διδόμενος κεφαλαλγίαν παύει ἀνίατον. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ ἡπατικούς ἐν ἀλσὶ καὶ ὕδατι ἐξεσμένον ἀπαλλάσσει. Τῆς οὖν μεγάλης θεᾶς τῆς Ἀφροδίτης ὁ πρῶτος κεστός ὁ δεινότατος καὶ μεταλλάσων τὰς φύσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ πάντων ζῳων, ὁμοίως καὶ τὰς γνώμας ἀρρενικῶν, μάλιστα δὲ ἀνθρώπων ὥστε μαλθακίζεσθαι καὶ ἀπογυναικοῦσθαι τὸν ἀψάμενον ἢ φορέσαντα.

1.10. (50) Ὡς δὲ εἰς τὸν ὀψιανὸν λίθον γλύψον ἀνθρωπὸν ἀπόκοπον, ἔχοντα παρὰ τοὺς πόδας τὰ αἰδοῖα κείμενα, τὰς δὲ χεῖρας κάτω ἐσταλμένας, αὐτόν δὲ κάτω βλέποντα τοῖς αἰδοίοις· ὀπίσω δὲ πρὸς νῶτον Ἀφροδίτην, νῶτα πρὸς νῶτον ἔχουσαν, αὐτὴν δὲ ἑαυτὴν στρέφουσαν τὴν ὄψιν καὶ βλέπουσαν αὐτόν. ὑποκατάκλεισον δὲ τοῦ κιναιίδιου ἰχθύος τὸν λίθον. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃς ἓνα τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ, ὑπόθεες ῥίζιον τῆς βοτάνης καὶ τοῦ ὀρνέου ἀκρόπτερον τὸ εὐώνυμον. κατάκλειε δὲ εἰς λήγειον κρυσσοῦν πλατύτερον· θήσεις δὲ αὐτὸ ἐντὸς ἱμάντος νευρίου ἀπὸ τῆς κοιλίας ἱέρακος, ἵνα ἢ τρυφερόν, συρράψας κατὰ τὸ μέσον τοῦ ἱμάντος, ἵνα μὴ φαίνεται. οὗτός ἐστιν ὁ περὶ τὴν κεφαλὴν τῆς Ἀφροδίτης ζωγραφούμενος ἢ πλασσόμενος ἱμᾶς ὡς διάδημα, ὃ καλεῖται κεστός. ἐὰν οὖν τις ἄψῃται ἄρρην τοῦ ἱμάντος, οὐκ ὀρθιάσει· ἐὰν δὲ ἀγνώστως φορέσῃ,

μαλακισθήσεται. ἐὰν δὲ ἐκ τοῦ λίθου τοῦ ἰχθύος γεύσῃται, κίναϊδος τέλειος γενήσεται, μὴ ἀποκαθιστάμενος εἰς τὸ κατὰ φύσιν. ἐὰν δὲ γυνὴ φορέσῃ τὸν ἱμάντα τοῦτον, οὐδεὶς αὐτῇ συνελεύσεται ἐν συνουσίᾳ· οὐ γὰρ ὀρθιάσει ὁ ἀνὴρ. ἡ δὲ συμμετρία τοῦ ἱμάντος πλάτος μὲν δακτύλων β' μήκος δὲ παλαιστών ε'. Ἔστι δ' οὖν καὶ ἕτερον σκεῦος, ὃ φοροῦσιν αἱ βασίλισσαι, τῆς Ἀφροδίτης καὶ ὅσα δύνανται οἱ ἄλλοι ὁμοίως. εἰς ἱμάντα ἀπὸ νεύρου συντίθενται τῷ τρόπῳ τούτῳ, ἵνα φαίνωνται οἱ λίθοι τὴν γλυφὴν ἔχοντες ὡς ὑπόκειται. Ὁ μὲν πρῶτος ἔστω κατὰ τὸ μέσον τοῦ ἱμάντος λυχνίτης ἢ κεραυνίτης, ἔχων γλυφὴν τὸν Ἄρεα ἔνοπλον. Ἐνθα δὲ καὶ ἔνθα συγκατερραμμένους ἀδάμαντας δύο ἔχοντας Ἀφροδίτης ἀκάνθην ἡγουν ῥοδωνιάν ἐκ τοῦ ποδός. Εἴτα πάλιν ἐξ ἑκατέρου μέρους σαπφείρους λίθους ἀσπίλους β', ἔχοντας Ἀφροδίτην ἀναδεσμευομένην τὴν τρίχα καὶ Ἔρωτα παρεστῶτα. Πάλιν δὲ ἄλλους β' λίθους ἐξ ἑκατέρου μέρους ὁμοσάρδια γλυφὴν ἔχοντας ἀμφοτέρα ὁμοῦ Ἥλιον ἐπὶ τετραπώλου καὶ Σελήνην ἐπὶ δύο ταύρων, ἕνα ἕκαστον λίθον. Ἄλλους δὲ δύο λίθους <ἀχάτας> ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν γλυφὴν ἔχοντας Ἑρμῆν κηρύκιον ἔχοντα ἐν τῇ δεξιᾷ ῥάβδον. Ἄλλους δὲ δύο <νεμεσίτας> κειμένους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν βράχιστα, ἔχοντας Νέμεσιν ἐπὶ τροχοῦ τὸν πόδα ἔχουσιν καὶ ῥάβδον κατέχουσιν. Ἄλλους δὲ δύο μαργαρίτας ἀσπίλους ἔχοντας ἐκ τῶν δύο μερῶν ἀγλύφους συγκειμένους τῷ κεστῷ, ἵνα πλήρεις γένωνται οἱ λίθοι ιγ'. Βληθέντες δὲ εἰς ληνεῖαν χρυσὴν ἵνα οὕτως εἰς τὸν ἱμάντα ῥαφέντες μὴ φαίνωνται ὑπὸ τοῦ ὄχλου. ἔστι δὲ ὁ ἱμᾶς διπλοῦς γινόμενος. ἀκόλουθος δὲ ἔστιν ἕτερος λίθος περὶ τὸν τράχηλον φορούμενος, ὃς ἔστι σεληνίτης, ἐν ᾧ φαίνεται ἡ θεὸς αὐξομένη, ἡ σελήνη, καὶ μειομένη. ἔχει δὲ γλυφὴν σελήνην ὡς στηθιαίαν, ὑπὸ δὲ τὸν λίθον σελίνου ἀγόνου ρίζαν ἐν ληνεῖῳ χρυσῷ. οὗτος δὲ φορεῖται περὶ τὸν τράχηλον. τοῦτο τὸ μυστήριον φορούμενον ἔνθεον ποιεῖ τὸν φοροῦντα, καὶ ὑπὸ πάντων προσκυνεῖσθαι καὶ σέβεσθαι ἄξιον. πολλοὶ δὲ τῶν βασιλέων ἔνδοθεν αὐτὸ φοροῦσιν ἢ ἐντὸς τοῦ διαδήματος ὡς κεστόν, ἵνα μὴ ὑπὸ τινος ὀραθῇ. Τὸν δὲ σεληνίτην ἐν δακτυλῷ φορούμενον τὰ αὐτὰ φασιν ποιεῖν.

1.10. (100) Ἵνα δὲ μὴ καταργήσωμεν τὸ βιβλίον, ἀρκείσθω ὁ λόγος, ἐπεὶ μεγίστας ἔχει δυνάμεις. δι' ὃ, ᾧ τέκνον, μετὰ πολλῆς φιλοπονίας καὶ πόνου ψυχῆς ταῦτα ἐρμηνεύσας σοι ἔγραψα. γίνωσκε δὲ τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς ἕτερος ἔχει. δι' ὃ μηδενὶ μετάδος τοῦτο τὸ ἔνθεον μυστήριον. Στοιχεῖον λ'.

1.11. (1t) Λιβανὸς βοτάνη, λύγγουρος λίθος, λῶβηξ πτηνόν, λάβραξ ἰχθὺς καὶ θαλάσσιος καὶ ποτάμιος. Λιβανὸς ἔστι βοτάνη δενδρική, ἥς ὁ ὀπὸς θυμιώμενος ἀνεγείρει τὰ θεῖα πνεύματα. Λύγγουρος δὲ λίθος ἔστιν ἐκ τοῦ ὄρους τῆς Λυγγὸς ὀνομαζόμενος· οἱ δὲ λέγουσιν αὐτὸν αἰγείρου δάκρυ· ἀγαθὸν δέ. Λῶβηξ πτηνόν ἐστιν ὃ καὶ γυψ λέγεται, ζῶν ἰσχυρότατον. Λάβραξ πᾶσι γινώριμος ἰχθὺς. ἐκ δὲ τούτου σκευάζεται ὑγρὸν κολλύριον θειότατον ποιοῦν πρὸς ἀμβλυωπίας πάσας, ὥστε ἐν τρισὶν ἡμέραις ὀξυδορκῆσαι. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς ἀρχομένας ὑποχύσεις καὶ πτερύγια, νεφέλας, ἀχλύας, μύωπας, τραχώματα, μυδριάσεις, νυκτάλωπας, ὑδατίδας, ψωροφθαλμίας, ξηροφθαλμίας, μίλφους, βεβρωμένους κανθούς. πρὸς ταῦτα πάντα ἄκρως ὠφελεῖ ἐγχριόμενον. ἡ δὲ σκευασία ἔστιν οὕτως· λιβάνου ἄρρενος οὖγ. θ', λυγγούρου λίθου οὖγ. β', χολὴ γυπὸς οὖγ. ζ', χολὴ λάβρακος ὅλη, πεπέρεως οὖγ. γ', μέλιτος καλλίστου οὖγ. ζ'. τοῦτο παλαιούμενον κρεῖττον γίνεται. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ Κυρανοῦ κολλύριον εἶχεν οὕτως· λιβάνου ἄρρενος, λυγγούρου λίθου ἀνὰ οὖγ. β', χολὴ γυπὸς οὖγ. ζ', χολὴ λάβρακος οὖγ. ζ', πεπέρεως οὖγ. γ', μέλιτος ἀκάπνου οὖγ. γ'. Εἰς δὲ τὸν λύγγουρον λίθον γλύψον γῦπα, καὶ ὑπόθες ὀλίγον λιβανὸν καὶ ἀκρόπτερον τοῦ πτηνοῦ καὶ φόρει. ὠφελεῖ γὰρ πρὸς ἀμβλυωπίαν καὶ ὑποχύσεις ὀφθαλμῶν. Στοιχεῖον μ'.

1.12. (1t) μορέα φυτόν, μυγερός πτηνόν, μηδικὸς λίθος, μόρμυρος ἰχθὺς θαλάσσιος. Μορέα ἔστι φυτὸν δενδρικὸν πᾶσι γνωστόν, ἢ καὶ συκαμινέα λεγομένη. Μυγερός ἔστι πτηνὸν ὃ νυκτικόραξ πᾶσι γνωστόν. Μηδικὸς λίθος, οὗτος ἀνήκει τῇ Ἀφροδίτῃ. Μόρμυρος ἰχθὺς θαλάσσιος ἐδώδιμος

μικρός. Τῆς οὖν μορέας ὁ ὁπὸς τῆς ρίζης, διδόμενος λάθρα ἐν βρώματι ἢ ποτῶ καθαίρει καὶ διάρροϊαν παρέχει. ἐὰν δέ τις τοῦ φλοιοῦ τῆς ρίζης βραχὺ διαμασησάμενος τὸν σίελον καταπίῃ αὐτὸ δὲ ρίψῃ, ἐκ διαρροίας ὁ τοιοῦτος κινδυνεύσει. Πρὸς δὲ τὰς μεγίστας τῶν μυλῶν ἀλγηδόνας καὶ τῶν οὖλων ὠφελεῖ. οὐκ ἔξ δὲ βρωθῆναι μύλην, ἀλλὰ καὶ τὰς ἤδη βεβρωμένας ἀναλγεῖς ποιεῖ. Συνθέματα ἐξ αὐτῆς κατασκευαζόμενα τοιαῦτα τοῦ φλοιοῦ τῆς ρίζης οὐγ. β', (ἐν ἄλλω οὐγ. γ') ζιζιβέρεως ἀκεντήτου οὐγ. γ', ὄξους καλλίστου κοτύλας β'· ἔψει συγκόψας ἕως ἂν γένηται κοτύλη α'. ἐκ τούτου διακλειζέσθω τὸ στόμα πρῶτὶ καὶ ὀψέ. ἱστορήσαμεν δὲ τοῦτο ἐκ θείας δυνάμεως. Τῆς οὖν μορέας οἱ κλάδοι οἱ μὲν ἄνω βλέπουσιν, οἱ δὲ κάτω ἔχουσιν τὸ ἄκρον, ἰσοκάρδιον καὶ δυοειδές. Ἐὰν οὖν τις σταθεῖς πρὸς πόδα ἀτενίζων πρὸς λίβα, δυσὶ δὲ δακτύλοις τῆς εὐωνύμου χειρὸς ἐκτείνας τὸ ἄνω βλέπον καρδίδιον πρὸς ἡλίου ἀνατολὴν καὶ μετὰ πορφύρας ἀληθινῆς περιάψῃ γυναικὶ περὶ τὰ ἰσχία, αἱμορραγούσῃ ἢ ἐκ μήτρας ἢ ἐκ τοῦ δακτυλίου, ἴστησιν εἰς τρεῖς ἡμέρας τὴν φορὰν τοῦ αἵματος. ἐὰν δὲ τὸ κάτω βλέπον καρδίδιον ὁμοίως ὡς εἴρηται σταθεῖς καὶ ἐκτείνας περιάψῃ αἱμοποϊκοὺς, ὁμοίως ἴστησι τὴν φορὰν ἐν τρισὶν ἡμέραις. ταῦτα δὲ εἰσιν τὰ καλούμενα ἀνακάρδια. ἰᾶται μὲν τὰ ἄνω βλέποντα τὰς κάτω αἱμορραγίας ταῖς αὐταῖς ἡμέραις, τὰ δὲ κάτω βλέποντα τὰς ἄνω. τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ καλούμενον ἀνακάρδιον ἢ κατακάρδιον. πολλοὶ δὲ τῶν ψευδοσοφιστῶν πλανῶνται. Πρὸς δὲ τὰς αἱμορροΐδας, τὰς ἐντερίδας καλουμένας ἐζωχάδας, φάρμακον ἀσύγκριτον τοῦτο. τοῦ καρποῦ τῆς μορέας τοῦ ὄμφακος οὐγ. β', χαλκίτεως οὐγ. β', λίθου μηδικοῦ οὐγ. δ', πτερῶν ζ' κόρακος κεκαυμένων τὰ ἀκρότερα, οἷνῳ βραχὺ ἀναλάμβανε μετὰ πτεροῦ τοῦ αὐτοῦ κόρακος, ἵνα γένηται γλοιῶδες. εἰς μὲν τὰς ἔσω αἱμορραγίας ποιοῦν τὰ κλύσματα, ταῖς δὲ ἔξω, καταχρίσματα τῶ δέοντι ἀναδεσμῶ χρώμενος. Εἰς δὲ τὸν μηδικὸν λίθον γλύφεται μόρμυρος ἰχθύος καὶ κατακλείσας εἰς σιδηρᾶν πυξίδα, καὶ ὑποβάλλεται καρδίδιον ἀνωβλεπὲς τῆς μορέας, καὶ φορεῖται πρὸς τὰς αἱμορροΐδας καὶ τὰ περὶ τὴν ἔδραν πάθη. Εἰ δὲ τὴν κάτω βλέπουσαν καρδίαν ὑποκλείσῃς, ἔσται φυλακτήριον πρὸς αἱμοποϊκοὺς καὶ τὰς ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίας, καὶ ὅσα πάθη αἱμορραγίας αἱμορροϊκὰ ἄνωθεν. σκευάζεται δὲ καὶ καθάρσιον ἐκ τῆς ρίζης τῆς μορέας. Ὡ μορέα, ἱερὸν φυτόν, οὐκ ὀλίγοισιν ἐπαχθές. σῆς γὰρ ὁπὸς ρίζης μιχθεὶς ἴσῳ χυλῶ στρατιώτου, περσεῖς ρίζης, ὁμοίως ὁπὸν μυρτίτου, τιθυμάλλου καὶ σκαμωνίας τὸ ἴσον μίξας δὲ ἴσον εἰς ἅπαντα καὶ μέλιτος τὸ τριπλοῦν ἔψει ἕως σχῆ ὑγρᾶς κηρωτῆς πάχος, καὶ ἐλόμενος ἔχε ἐν βικίῳ ὑελίνῳ καὶ δίδου ἐξ αὐτοῦ οὐγ.

1.12. (50) α' νήστη προδιαιτησαμένῳ ἄκρως. ἐὰν δὲ πλεῖον δοθῇ φασούλου μέγεθος, ὁ τοῦτο λαβὼν χολέρα ληφθεὶς οὐ ζήσεται ἡμέραν. μηδὲν ὑπερθεν ποτῶ ἢ ἐν βρώμασι δίδου, κατὰ δύναμιν δὲ ἐκάστῳ δίδου. Στοιχεῖον ν'.

1.13. (1t) νεκύα βοτάνη, ναυκράτης ἰχθύς, νῆσσα πτηνόν, νεμεσίτης λίθος. Νεκύα βοτάνη ἐστὶ ἡ λεγομένη φλόμος. ταύτης τῆς βοτάνης εἶδη εἰσὶν ἑπτὰ. λέγεται δὲ περὶ αὐτῆς ὅτι τὰ ἀναβαίνοντα τῶν φύλλων ὑπὲρ γῆν πῆχυν α' καίουσιν ἐν τοῖς λύχνοις ἀντὶ λυχνίου. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο κατέχουσιν ἐν ταῖς νεκυομαντείαις ταῖς διὰ λεκάνης γενομέναις οἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες, διὰ τοῦτο καὶ ἐκάλουν τὰ τοιαῦτα φύλλα νεκύδια. Νῆσσα πτηνόν ἐστὶν νηχόμενον ἐν τοῖς κύμασιν, ὡς ὄρνιθος μέγεθος ἔχουσα. Ναυκράτης ἰχθύς θαλάσσιός ἐστιν, ἡ ἐχενῆς. οὗτος ἐὰν κολληθῇ πλοίῳ ἀρμενίζοντι, οὐκ ἔξ αὐτὸ κινηθῆναι ὅλως, εἰ μὴ ἀπωσθῇ τῆς τροπίδος αὐτοῦ. οὗτος ὁ ἰχθύς ὅλος ἐν ἐλαίῳ ἐψηθεὶς ἕως κηρωθῇ, διηθουμένου τοῦ ἐλαίου καὶ λαβόντος κηροῦ τὸ ἄρκουν καὶ καταπλασσόμενος ποδάγρας θεραπεύει. Νεμεσίτης ἐστὶ λίθος αἰρόμενος ἀπὸ βωμοῦ Νεμέσεως. Γλύφεται οὖν ἐπὶ τὸν λίθον Νέμεσις ἔχουσα τὸν πόδα ἐπὶ τροχοῦ ἐστῶτα. τὸ δὲ εἶδος αὐτῆς ὡσεὶ παρθένου, τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ κρατοῦσα πῆχυν, τῇ δεξιᾷ δὲ ῥάβδον. ὑποκατακλείσεις δὲ τῶ λίθῳ ἀκρόπτερον νήσσης καὶ βραχὺ τῆς βοτάνης. Ἐὰν οὖν τὸν δακτύλιον τοῦτον προσενέγκῃς δαιμονιζομένῳ, πάραυτα ὁ δαίμων ἐξομολογησάμενος

ἐαυτὸν φεύζεται. ἀφυγιάζει δὲ καὶ σεληνιαζομένους περὶ τὸν τράχηλον φορούμενος. ἀποτρέπει δὲ καὶ φαντασίας δαιμόνων ἐπὶ τῶν ἐνυπνίων, καὶ βρεφῶν ἐξαλλομένων καὶ νυκτερινῶν συναντημάτων. δέον οὖν τὸν φοροῦντα ἀπέχεσθαι ἀπὸ παντὸς μυσεροῦ πράγματος. Οὗτος οὖν ὁ δακτύλιος φορούμενος μὴνύει τὴν ποσότητα τῶν ἐτῶν τοῦ ζῆν χρόνου καὶ τὴν ποιότητα τοῦ θανάτου καὶ τὸν τόπον. δέον οὖν τὸν φοροῦντα ἀπέχεσθαι ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος. Τῆς δὲ ἐχενηίδος βραχὺ ἐκ τῶν ὁστέων ἐὰν καταρράψῃς εἰς ἵππου δέρμα καὶ ἔχῃς ἐντός σου καὶ ἐπιβῇς εἰς πλοῖον καὶ κρύψῃς, οὐκέτι πλεύσει τὸ πλοῖον, εἰ μὴ βασταχθῇ τὸ κεκρυμμένον ἢ ἐξέλθῃς τοῦ πλοίου. Εἰς δὲ τὴν πρόγνωση τὴν περὶ ζωῆς καὶ θανάτου ὡς πρὸ ὀλίγου εἶπον, χρῆ σε χρᾶσθαι τῷ τοῦ ἱέρακος ἀπογεύματι. Στοιχεῖον ξ'.

1.14. (1τ) ξίφιος βοτάνη, ξίφιος λίθος, ξίφιος πτηνόν, ξίφιος ἰχθὺς θαλάσσιος. Ξίφιος βοτάνη ἐστὶ πληθύνουσα ἐν πάσῃ γῇ· φύλλα ἔχει ὅμοια σίτῳ, πλὴν ἐπιμηκέστερα. συμφύεται δὲ ἐν ταῖς ἀρούραις σὺν τῷ σίτῳ· ἦν τινες μαχαιρίαν καλοῦσιν, ἔνιοι δὲ φάσανον. ὀρθὴ δὲ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς γῆς ὥσπερ πῆχυν α'. ἔστι δὲ μονόκλωνος. ἄνθος ἔχει κυάνεον, εὖοσμον, ὑποπόρφυρον. ταύτην οἱ ποιμένες πλέξαντες στέφονται, ἕαρος ὄντος. Ξίφιος λίθος πᾶσι γνωστός. οὗτος ἐν πάσῃ τῇ γῇ πληθύνει ὡς οἱ κόχλακες, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ καὶ ἐν τῇ Ναζιανζῷ. τῇ δὲ χροᾷ ὥσπερ κελαινός. τοῦτον ἐν τῇ Ἀσσυρίῳ χώρα κατεάξουσιν καὶ ὑποθυμίωντες τὰ ἐαυτῶν ὀρεσίτροφα ζῶα ἐκπέμπουσι καὶ διατηροῦνται ἀπήμονα ἀπὸ τῶν θηρίων. Ξίφιος πτηνόν ἐστιν, ἱέραξ, ὁ καλούμενος κίρκος. Ξίφιος ἰχθὺς ὅμοιος ἰουλίδι ποικίλος μὲν, μικρότερος δὲ καὶ λεπτός. Τῆς οὖν βοτάνης τὸ ἄνθος καὶ τὴν ῥίζαν ἐὰν ἐν ἐλαίῳ πλείονι τεθῇ καὶ χρόνον διαμένη τινά, καὶ ἀποσιρώσας ἀποθῇς εἰς μύρον ζητούμενον ἐν ταῖς ἱερατικαῖς βίβλοις καλούμενον σουσίνον ἐν τῇ μελανί <τι> δι γῆ, (περὶ οὗ οἱ ἀρχαῖοι προφητὰι πλανῶνται), κατὰ δὲ τὴν Ἀσσυρίῳ χώραν καλεῖται τὸ φυτὸν σουσανόν. αὕτη ἡ βοτάνη δύο ἔχει ῥίζας, μίαν ἐπὶ τὴν μίαν καθεζομένην. τὴν ἐπάνωθεν οὖν ῥίζαν ἐὰν τις λειώσας δώσῃ σὺν οἴνῳ πιεῖν, εἰς συνουσίαν παρορμᾷ· τὴν δὲ ὑποκάτω ἐὰν πῖνῃ τις, τὸ ἐναντίον ποιήσει ἀγόνους. Γλύψον οὖν ἐν τῷ λίθῳ ἱέρακα καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τὸν ἰχθύν. ὑποκατάκλεισον δὲ ἐν τῷ λίθῳ τὴν ῥίζαν τῆς βοτάνης καὶ ἔχε. οὗτος ὁ δακτύλιός ἐστιν ἀγνός, ὡς καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ. ἐὰν οὖν ἔχῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτῷ, χρηματισθήσῃ περὶ οὗ θέλεις. καὶ ἐὰν θῇς αὐτὸ ἐν ζῶῳ ἢ ἐν εἰδῶλῳ θεοῦ τινος τῶν λατρευομένων, χρηματισθήσῃ ὃ ἂν θέλῃς παρ' αὐτοῦ μαθεῖν. Ἡ δὲ κεφαλὴ τοῦ ἰχθύος ἐπιθυμιωμένη καὶ μετὰ σμύρνης ἐνθουσιάζεσθαι ποιεῖ τοὺς ὁσφραινομένους· σὺ δὲ τοὺς μυκτῆράς σου χρίε μύρῳ δυνατῷ καὶ οὐκ ἐνθουσιασθήσῃ τὸ καθόλου. Στοιχεῖον ο'.

1.15. (1τ) ὀνόθυρσις βοτάνη, ὄρτυξ πτηνόν, ὀρφὸς ἰχθὺς, ὀνυχίτης λίθος γνωστός πᾶσι. Ὀνόθυρσις βοτάνη ἐστίν· οἱ μὲν ὀνόθυριν καλοῦσιν οἱ δὲ ὀνομαλάχην. αὕτη ἐστὶν τὸ ρόδον ἐξ ἧς τοὺς στεφάνους πλέκουσιν Ἕλληνες ἐν ταῖς ἐορταῖς τῶν θεῶν. φύλλα ἔχει ὅμοια μαλάχῃ ἡμέρω. ταύτην Ἕλληνες καλοῦσιν ἀλθαίαν. Ὀρτυξ πτηνὸν πᾶσι γνωστόν· οὐκ εὐκόλως δὲ ἐγνώσθη ἡ φύσις τοῦ ὄρτυγος ἢ πόθεν ἐστὶν ἡ τούτου γένεσις· ἔστι δὲ οὕτως· ὅταν χειμῶνες μεγάλοι γένωνται ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Λιβύης τοῖς ἐρήμοις, ἡ θάλασσα τοὺς μεγίστους θύννους εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς παραρρίπτει· οὗτοι δὲ σκώληκας ποιοῦσιν ἐπὶ ἡμέρας ἰδ', καὶ ἀποτελεσθέντες γίνονται ὡς μυῖαι, εἶτα ὡς ἀκρίδες αὗται δὲ αὐξανόμεναι γίνονται ὄρτυγες. εἶτα νοτίου ἀνέμου γινομένου ἢ λιβονότου αὐξήσαντες διαπεραιοῦνται τὴν θάλασσαν καὶ ἔρχονται εἰς τὴν Παμφυλίαν καὶ Κιλικίαν καὶ Καρίαν καὶ Λυκίαν, καὶ πάλιν βορέου φυσήσαντος οὗτοι ἀφίπτανται εἰς τοὺς παραθαλασσίους τόπους τῆς τε Ἀσσυρίῳ χώρας καὶ τὰς λοιπὰς τῆς μελανίτιδος γῆς. οἱ δὲ ἀμύητοι τῶν ψευδοσοφιστῶν λέγουσιν αὐτοὺς ἀγνοὺς εἶναι ἀγνοοῦντες τὴν τούτων φύσιν καὶ ἀρχὴν μὴ γινώσκοντες. Ὀρφὸς ἰχθὺς θαλάσσιος, ἐδώδιμος, πᾶσι γνωστός. Ὀνυχίτης λίθος ἢ σαρδόνυξ ὑπὸ πάντων γινωσκόμενος. Τῆς οὖν βοτάνης ἡ ῥίζα ἐψομένη μετ' ἐλαίου καὶ τοῦ στέατος τοῦ ὄρτυγος, εἶτα κηροῦ μιγνυμένου καὶ παγέντος ποιεῖ

πρὸς τὰ σκληρώματα τῆς μήτρας καὶ φλεγμονάς, ἔλκη καὶ νομὰς καὶ ὅσα περὶ τὸν γυναικεῖον κόλπον· ἀνίεται δὲ ῥοδίνῳ· ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς χειρῶνεια. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ ὄρτυγος μετὰ τῆς ρίζης τῆς βοτάνης περιαφθέντες καθημερινὸν ῥίγος καὶ τριταίους ἀπαλλάσσουν ἐν ἀποκρούσει περιαφθέντες. Τοῦ δὲ ὄρτυγος ἢ τοῦ ὄρφου τοὺς ὀφθαλμοὺς λειώσας μεθ' ὕδατος ὀλίγου ἐν ὑελίνῳ ἔχε ἀγγεῖω ἐπὶ ἡμέρας ζ'. εἴτα πρόσβαλε ἔλαιον βραχύ, ἐκ δὲ τούτου εἰς τὸν λύχνον βάλε ἢ τὸ ἐλλύχνιον μόνον ἄλειψον· ἄψας δὲ κόμισον τοῖς ἀνακειμένοις, καὶ ὄψονται ἑαυτοὺς ὥσπερ δαίμονας πυρωπούς, ὥστε ἀναστάντας πάντας φεύγειν. Εἰς δὲ τὸν ὀνυχίτην λίθον γλύψον ὄρτυγα καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τὸν ὄρφον τὸν ἰχθύν, ἐκ δὲ τοῦ συνθέματος τοῦ εἰς τὸν λύχνον ὑπὸ τὸν λίθον βάλε, καὶ οὐδεὶς σε ὄψεται, οὐδὲ ἐὰν βαστάζῃς τι τῶν ὄντων· τὴν δὲ ὄψιν σου χρῖσον ἐκ τοῦ συνθέματος καὶ τὸν δακτύλιον φόρει, καὶ οὐδεὶς σε ὄψεται ἢ τις ἂν ᾗς ¶ καὶ ¶ ἢ τι καὶ ἂν ποιῇς. Στοιχεῖον π'.

1.16. (1t) πολύγονος βοτάνη, πορφυρίων πτηνόν, πορφύρα θαλασσία, πορφυρίτης λίθος εὐγνωστος πᾶσιν. Πολύγονος βοτάνη, οἱ δὲ χαμαίμηλον λέγουσιν. Πορφυρίων πτηνὸν ποτάμιον ἐν τοῖς ποταμοῖς πληθύνον. Πορφύρα θαλασσία, οἱ δὲ κηρύκιον, ὁμοία κοχλία. Πορφυρίτης λίθος γνωστὸς μάλιστα ἐν τῇ μελανίτιδι γῇ. Τῆς οὖν βοτάνης ἡ ρίζα αἰρομένη ἐν ἀποκρούσει καὶ φορουμένη οὐκ ἔξ ὀφθαλμοὺς νοσεῖν. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς σκευαζόμενος ὡς ὑπόκειται ποιεῖ πρὸς πολλὰ αἰνιγματώδη πάθη ἐν ὀφθαλμοῖς· {ἐν πολλοῖς γὰρ πάθεσιν πηροῦνται οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς οὕτως}. ἵνα δὲ μὴ μηκύνωμεν τὸν λόγον, ἀπόκειται ἐπὶ μὲν τῶν βλεφάρων, κνίφη, κονιδισμός. φθειρίασις, ἀτριχία, τριχίασις, φαλάγγωσις, χάλαζα, κριθή, ἀκροχορδών, μίλφωσις, παχυβλεφαρία, γίνεται πάθη ια'. περὶ δὲ τὰ ἐπισκύνια, τράχωμα, ὕδατις, ἔλκος, τρίχωσις, γίνεται δ'. περὶ δὲ τοὺς κανθούς, ψωροφθαλμία, ξηροφθαλμία, ἄργεθμον, ἔγκανσις, αἰγιλωπία, ἀγχύλωψ, σύριγξ, νομή, ἀνάβρωσις, γίνεται θ'. περὶ δὲ ὄλον τὸν βολβόν, περυγίον, λεύκωμα, ῥήξις, μυοκεφάλιον, σταφυλὶς, βυσμὸς σταφυλῶν, τάραξις, ἀμάλωψ, στραβισμός, γίνονται θ'. περὶ δὲ τὴν κόρη, νεφέλιον, ἀχλὺς, ἀμβλυωπία, πλατυκορία, σύγχυσις, ἀτονία, ἀτροφία, φθίσις, γλαύκωσις, μυδρίασις, δικορία, ἰπάριον, νυκτάλωψ, μύωψ, σκοτισμός, γίνεται ιε'. περὶ δὲ ὄλον τὸν ὀφθαλμόν, φλεγμονή, φίμωσις, χύμωσις, σύγκαυσις, σύγχυσις, ἀπόστημα, βρῶσις, ἔλκος, περιωδυνία, ψυδράκιον γίνονται ι'. Εἶδη δὲ ῥευμάτων· λάβρον, ἀθρόον, θερμόν, γλυκύ, ψυχρόν, χλιαρόν, λεπτόν, δριμύ, παλαιόν, ἀμμῶδες, νιτρῶδες, γίνεται ῥεύματα ια'. γίνεται δὲ τὰ ὅλα πάθη ξ'. Ἔστι δὲ ἡ σκευασία τοῦ φαρμάκου πρὸς τὰ προκείμενα σύμπαντα αὕτη: τῆς βοτάνης χυλοῦ οὖγ. ζ', λυκίου ἰνδικοῦ οὖγ. ζ', ἀλόης ἰνδικῆς οὖγ. ζ', σμύρνης οὖγ. δ', κρόκου οὖγ. δ', λιβάνου οὖγ. δ', ὀπίου οὖγ. δ', ἀκακίας μελαίνης οὖγ. ιβ', ὕδατος ὀμβρίου οὖγ. ε'. λειώσας ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖω· κρεῖττον δὲ οἴνου λευκοῦ ἀντὶ ὕδατος εἰ βάλης. τοῦτο ἔχε πρὸς παντοῖον ῥεῦμα καὶ πᾶν πάθος τῶν ὀφθαλμῶν. πρὸς δὲ τὰς ἀμβλυωπίας ἀσύγκριτον· ἴστησι δὲ καὶ παντοῖον ῥεῦμα· ἐπὶ δὲ περιωδυνίας πάσης ἐνχρίσας εἰς βαλανεῖον ἀπόλουε. τοῦτο μέγιστον φάρμακον. Σάρκα δὲ ὠμὴν τῆς πορφύρας καταπλάσας μέτωπον ἡμικρανίαν ἀπαλλάσσει. Εἰς δὲ τὸν πορφυρίτην λίθον γλύψον τὸ πτηνόν, καὶ παρὰ τοὺς πόδας τὸ κηρύκιον· ὑπὸ δὲ τὸν λίθον ἀκρόπτερον τοῦ πτηνοῦ· καὶ κατακλείσας φόρει πρὸς τὰς περιωδυνίας τῆς κεφαλῆς καὶ ἡμικρανίου πόνον. ποιεῖ δὲ ἐπὶ τῶν ρευματιζομένων τοὺς ὀφθαλμούς. ἐν ἀποκρούσει σκεύαζε τῆς σελήνης καὶ τὸν δακτύλιον καὶ τὸ κολλούριον. Στοιχεῖον ρ'.

1.17. (1t) ῥάμνος φυτόν, ῥομφαία πτηνόν, ῥαφὶς ἰχθύς, ῥινόκερος λίθος. Ῥάμνος βοτάνη, ἐν παντὶ κλίματι φυομένη, γνωστή, ἀκανθώδης. Ῥομφαία πτηνόν, ὃ ἐστὶ νυκτερίς, ὑπὸ πάντων γινωσκόμενον. Ῥαφὶς ἰχθύς θαλάσσιος μικρός, ὡς ῥαφίδα ἔχων τὸ στόμα. Ῥινόκερος λίθος, ὃς ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς ῥινὸς τοῦ ῥινοκέρωτος, ἔστι δὲ κερατοειδής. Τῆς οὖν βοτάνης κλάδον ἐὰν καταθῇς ἐν οἰκίᾳ, πάντα τὰ πνεύματα ἀποδιώκει. Ὁ δὲ χυλὸς τοῦ καρποῦ τῆς τοιαύτης

βοτάνης, μετὰ μέλιτος ἐγχριόμενος ὀξυωπίαν παρέχει. ἐὰν δὲ μοναχός, λεύκωμα ἀπαλλάξει. ἔψει δὲ αὐτὸν ἕως σύστασιν σχῆ. Χολὴν δὲ τῆς νυκτερίδος μετὰ χυλοῦ τῆς βοτάνης καὶ μέλιτος ἐὰν κρίσης τοὺς ὀφθαλμούς, ὀξυωπίαν μὲν παρέξει, ὑπόχυσιν δὲ ἀπαλλάξει. Γλύφεται οὖν ἡ νυκτερίς ἐπὶ τὸν λίθον καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἡ ῥαφίς, ὑπὸ δὲ τὸν λίθον ῥίζιον τῆς βοτάνης. τοῦτο φορούμενον δαίμονας ἀποδιώκει. ἐὰν δὲ θῇς αὐτὸ πρὸς κεφαλὴν τινος λάθρα, οὐ κοιμηθήσεται. ὁμοίως καὶ τῆς νυκτερίδος τὴν κεφαλὴν ἐὰν κόψῃς ζώσης καὶ ἐνδύσης μελανῷ δέρματι καὶ περιάψῃς λαιῷ βραχιόνι τινος, οὐδόλως κοιμηθήσεται ἕως ἂν ἄρῃς αὐτὸ ἐξ αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ τὰς τρίχας, ἃς ἔχει περὶ τὸν τράχηλον ἡ νυκτερίς ἐὰν περιάψῃς ἱματίῳ ἢ κλίνῃ, οὐδόλως κοιμηθήσεται ὁ φορῶν ἢ ὁ ἀνακείμενος ἐν κλίνῃ ἄνθρωπος. Στοιχεῖον ς'.

1.18. (1τ)

σατύριος βοτάνη, στρουθοκάμηλος πτηνόν, σάλπη ἰχθύς, σάπφειρος λίθος. Σατύριός ἐστι βοτάνη ὡς ἀκανθώδης, καὶ ὅλος ὁ καυλὸς ἀναβαίνων ἀπὸ τῆς γῆς ἔχει μῆκος παλαιστὰς β', μεστὸς δὲ σπέρματος· τῇ χρόᾳ ἐστὶν ὡς κνήκου, ὠχρότερον μέσον τοῦ σπέρματος. Στρουθοκάμηλος πτηνόν ἐστὶν ὑπὸ πάντων γινωσκόμενον. Σάλπη ἰχθύς θαλάσσιος, εὐανθής, γνωστός, ἐδώδιμος. Σάπφειρος λίθος, ἡ κυάνεος ἀνήκεν τῇ Ἀφροδίτῃ, ἄσπιλος, ἔχων καὶ φλεβία χρυσᾶ· διὰ τοῦτο καὶ χρυσοσάπφειρος παρὰ τισιν ὀνομάζεται· ἀφ' οὗ ποιοῦσιν οἱ ζωγράφοι τὸ λαζοῦριν τὸ ἄριστον, ὃ καλοῦσιν φυσικόν. Τῆς οὖν βοτάνης γίνεται σκευὴ τοιαύτη, καὶ ἐστὶ χρησίμη πρὸς τὰς παρειμένας ἐν ταῖς συνουσίαις ὑπὸ πόνους ὑγροτάτας γυναικας καὶ μὴ δυναμένας συλλαμβάνειν, καὶ ποιεῖ αὐτὰς στρυφνὰς καὶ καταξήρους τὰς φύσεις ἔχειν. ἔστι γὰρ ξηρίον ἡδονικὸν καὶ εὐσύλληπτον· ἐὰν οὖν τις πρὸ ὥρας τῆς συνουσίας πάσῃ ἑαυτοῦ τὸ αἰδοῖον ἐκ τοῦ γινομένου ξηρίου ἀπὸ τῆς βοτάνης, εἴθ' οὕτως συνέλθῃ τῇ γυναικί, συλλαβεῖν αὐτὴν ἐργάσεται· πλὴν προτοῦ πᾶσαι τὸ αἰδοῖον, ὀφείλει χρῆσαι τοῦτο μέλιτι· εἰ γὰρ μὴ χρῆσαις, ὀγκοῦται ὑπὸ τοῦ ξηρίου σφόδρα καὶ ὑπερεκτείνεται εἰς μέγεθος ἀσύμμετρον τῇ γυναικί διὰ τὴν ἄφατον ἡδονήν. ὁμοίως καὶ ἡ γυνὴ ἐὰν χρῆσθαι ἀπὸ τούτου κροκίδιον καὶ θῇ περὶ τὸ αἰδοῖον, εὐσύλληπτος ἔσται, γενήσεται <δὲ> ἔντασις μεγάλη καὶ ἡδονή. ἀναξηραίνει γὰρ τὰς φύσεις τῶν γυναικῶν καὶ ποιεῖ τεκνοσπορῆσαι, ὥστε καὶ τὰς ἀγόνους καὶ στεῖρας συλλαμβάνειν. Ἡ δὲ σκευὴ τοῦ ξηρίου ἐστὶν αὕτη: σατυρίου σπέρματος οὐγ. β' ἥμισυ ἢ α' ἥμισυ, πεπέρεως οὐγ. α', στυπτηρίας στρογγύλης οὐγ. β', καὶ σχιστῆς στυπτηρίας οὐγ. β', μύρου ξηροῦ οὐγ. α' ἥμισυ, καρποβαλσάμου οὐγ. δ', ὀποβαλσάμου οὐγ. α' ἥμισυ, ταῦτα τρίψας ἀπόθου ἐν ἀγγεῖῳ ὑελίνῳ. Τοῦ δὲ ξηροῦ μύρου ἡ σκευὴ ἐστὶν αὕτη: κόστου οὐγ. γ', νάρδου στάχυος οὐγ. ἡμίσειαν, καρπὸν βαλσάμου οὐγ. γ', ἀμώμου οὐγ. ἡμίσειαν, καρυοφύλλου οὐγ. β', κασσίας οὐγ. β' ἥμισυ, στύρακος οὐγ. ε', κρόκου οὐγ. δ', ὀποβαλσάμου οὐγ. α', ῥόδων ἐξονυχισμένων οὐγ. δ', μόσχου καλοῦ γραμμάρια β' ταῦτα ξηρὰ κόψον καὶ σείσον καλῶς. τὰ δὲ ῥόδα ὀλμοκοπήσας καὶ λειώσας σὺν κρόκῳ ἀφείς ἐκ τῶν λειωθέντων ὀλίγα, ἐν οἷς ὀλίγοις ἔμβαλε τὸν στύρακα, καὶ ταῦτα κόψας ἐπιμελῶς ἕως ἂν καὶ ὁ στύραξ λειωθῇ, ἐπίβαλε τὰ ξηρὰ σὺν τοῖς ὑπολοίποις ῥόδοις καὶ συνθεῖς καλῶς ποίει τροχίσκους, ὑποθυμιάσας αὐτοῖς ἴριν καὶ μαστίχην καὶ στύρακα καὶ ὄνυχα καστορείου· καὶ ἀναξηράνας ἀπόθου ἐν βικίῳ, καὶ ὅτε χρειαν ἔχῃς, κόπτε καὶ ποίει ξηρὸν μύρον, καὶ δίδου οὐγ. β' τῶν μὴ δυναμένων γυναικῶν συλλήψασθαι. Τῶν δὲ στρουθοκαμήλων ὁ ἐχίνος τὸ λεγόμενον σιφούκιον ξηρὸν λειωθὲν καὶ διδόμενον λάθρα φιλτροπόσιμόν ἐστιν ἡδονικόν παρασκευάζον εἰς ἔρωτα τὴν πίνουσιν αὐτὸ κόρην. Λίθος δὲ ἐκ τοῦ ἐχίνου μετὰ ἐνὸς κόκκου σατυρίου κεκλασμένος καὶ διδόμενος ἐν πόσει ἢ βρώσει μεγίστην ἔντασιν ποιεῖται, μάλιστα τῶν μὴ δυναμένων συνουσιάζειν, μήτε ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς κτίζειν. αὐτὸς δὲ ὁ λίθος καθ' ἑαυτὸν περιεπτόμενος μεγίστην εὐπεψίαν παρέχει καὶ ἔντασιν τοῖς μὴ δυναμένοις συνουσιάζειν. Τῆς δὲ σάλπης τοῦ ἰχθύος ὁ δεξιὸς τοῦ κρανίου λίθος περιεπτόμενος ἔντασιν ποιεῖ, ὃ δὲ εὐώνυμος ἀνεντάτους.

- 1.18. (50) τὸ δὲ στέαρ τοῦ ἰχθύος μετὰ μέλιτος λειούμενον ἡδονὰς μεγίστας ποιεῖ περιχριόμενον εἰς τὸ αἰδοῖον ἀμφοτέρων. Γλύφεται οὖν ἐν τῷ σαπφείρῳ λίθῳ στρουθοκάμηλος ἐν τῷ στόματι ἔχων τὴν σάλπην, καὶ ὑπόθες ὑπὸ τὸν λίθον κόκκον σατυρίου καὶ βραχὺ τοῦ ἐχίνου τοῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ στρουθοκαμήλου, καὶ κατακλείσας φόρει πρὸς πᾶσαν εὐπεψίαν· καὶ ἔντασιν ποιεῖται καὶ ἐρωτικὰς συμπαθείας· μάλιστα τὴν ἔντασιν παρέχει τοῖς ἤδη γηρῶσιν τοῖς τε θέλουσιν πολλὰ συνουσιάζειν. ποιεῖ δὲ καὶ ἐπίχαριν τὸν φοροῦντα. Στοιχεῖον τ'.
- 1.19. (1τ) τριφύλλιος βοτάνη, ταῶς ὄρνειον, τρυγῶν θαλασσία, ταΐτης λίθος εὐανθής. Τριφύλλιος βοτάνη ἐστὶν γνώριμος πᾶσιν, ἀγαθή. Ταῶς ἐστὶ πτηνὸν ἐπίχαρι, εὐγνωστον, ὠραῖον. Τρυγῶν ἐστὶν ἰχθὺς θαλάσσιος ἔχουσα καὶ ἀγαθὸν καὶ φαῦλον. Ταΐτης λίθος ἐστὶ ποικίλος, εὐανθής, ὁμοῖος τῷ ταῶνι, ὃ καὶ πάνχρους καλούμενος. οὗτος ἀνήκει τῷ ταῶνι διὰ τὸ πολύχρωμον, καθὼς καὶ ὁ ταῶς. Γλύφεται οὖν ἐπὶ τοῦ λίθου ταῶς πατῶν τρυγὸνα θαλασσίαν, καὶ ὑπὸ τὸν λίθον ἢ φωνὴ τοῦ ταῶνος ὥς ἐστὶ αἰω. καὶ ῥίζιον τῆς βοτάνης ὑπόθες καὶ ὑποκατακλείσας φόρει. τοῦτο ἐστὶν μέγα καὶ θαυμαστὸν φορούμενον ἐπὶ τε νίκης καὶ φιλίας καὶ συστάσεως πρὸς πάντας καὶ πάσας, ὥστε πάντας εὐηκόους ἔχειν. δηλοῖ δὲ καὶ καθ' ὕπνους περὶ οὗ ἂν τις βούλοιο. ἐὰν γὰρ πρὸς τῇ κεφαλῇ ὑποτεθῇ τοῦ ὑπνοῦντος πλὴν ἀγνοῦ ὄντος, ἐὰν τις βούληται τι κατὰ σοῦ ἢ ὑπὲρ σοῦ, γνώσῃ τοῦτο καθ' ὕπνους. ποιεῖ δὲ καὶ ἐπιληπτικοῖς ἄκρως, περιεπτόμενος ἐρπετίῳ βαμβακίνῳ εἰς τὸν τράχηλον, καὶ ἐστὶν παραχρῆμα ὑγιῆς ὁ πάσχων. τοῦτον δὲ τὸν δακτύλιον μηδενὶ παραδώσεις ἐτέρῳ, ὅτι μέγιστος ὑπάρχει, καὶ ἄλλου τοιούτου οὐκ εὐμοιρήσεις. Στοιχεῖον υ'.
- 1.20. (1τ) ὑπέρεικον βοτάνη, ὑπερωνὶς πτηνόν, ὕλλος ἰχθὺς θαλάσσιος, ὑέτιος λίθος. Ὑπέρεικόν ἐστὶν βοτάνη ἀγαθή, θαμνώδης, οἱ δὲ διονυσίαν καλοῦσιν· ἐστὶ δὲ θερινή. Ὑπερωνὶς πτηνόν ἐστὶν, ὃ ἐστὶν ἀετὸς θήλεια, ὥσπερ καὶ ὁ ἄρρην ὑπάρχει. Ὑλλος θαλάσσιος γνωστός, ἐδώδιμος, πονηρός. Ὑέτιος λίθος ἐστὶ ποταμοφόρητος, ψηφὶς αἱματίζουσα μᾶλλον τῷ χρώματι. Τὸν μὲν οὖν λίθον λιθουργήσας, γλύψον εἰς αὐτὸν ἀετὸν διασπαράττοντα τὸν ἰχθύν, ὑπὸ δὲ τὸν λίθον μικρὸν ῥίζιον τῆς βοτάνης καὶ τὸ ἀκρόπτερον τοῦ πτηνοῦ. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃς ὑπερωνίδος, κἂν θῆς ἰέρακος, καὶ κατακλείσας ἔχε μέγα φυλακτήριον καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξὶν πᾶσι χρήσιμον. ποιεῖ γὰρ πρὸς τε τὰς ἀναδρομὰς τῆς μήτρας, παρεγκλίσεις, σκοτισμούς, αἱμορραγίας, ἀκαταστασίας, φλεγμονάς, ρεϊάδας καὶ ἀπλῶς, χωρὶς πτώσεως καὶ ἀναβρώσεως καὶ καταβρώσεως, πρὸς πάντα ποιεῖ. δίδου οὖν φορεῖν ταῖς ἀναγκαζομέναις γυναιξὶν πρὸς τὰς ἀναδρομὰς τῆς μήτρας, παρεγκλίσεις καὶ τὰ ἄλλα, ὡς μέγα μυστήριον καὶ ἀσφαλέστατον βοήθημα ἄκρως. Στοιχεῖον φ'.
- 1.21. (1τ) φρύνη βοτάνη, φρῦνος πτηνόν, φώκη θαλασσία, φρῦνος λίθος. Φρύνη βοτάνη ἐστὶν, ἣν καὶ βατράχιον καλοῦσιν ἢ βατραχίτην. πονηρὸν φυτόν, τῇ ἰδέᾳ ὡς σέλινον. φύεται δὲ ἐν τοῖς ὕδασι. ἐστὶν δὲ καυσῶδες καὶ ἔμπυρον τῇ δυνάμει. Φρῦνος πτηνόν, οἱ δὲ ἵκτερον, οἱ δὲ χλωρὸν λέγουσιν· τῷ μεγέθει ὡς στρουθίον ἐστὶ. Φώκη θαλασσία, ζῶον κάλλιστόν ἐστι καὶ γνωστόν, ἀνθρωπείας χεῖρας ἔχουσα, πρόσωπον δὲ βοδὸς μικράς. Φρῦνος λίθος, οἱ δὲ βατραχίτην καλοῦσιν. Τῆς οὖν βοτάνης ἐστὶν δύναμις ἰσχυροτάτη τοιαύτη· ἀντὶ σιδήρου τέμνει ἀποστήματα καὶ ἐσθίει δοθιῆνας, χοιράδας καὶ ὅσα φλέγματα ὑπάρχει. ποιήσεις δὲ τὸ ἐπιτιθέμενον ἐμπλάστριον, τὸ πλάτος δακτύλων δύο, τὸ δὲ μήκος πρὸς ὃ θέλεις τέμνειν ὡς ἡμιδακτύλιον. ἐπιτίθει δὲ τῷ φαρμάκῳ κηρωτάριον, μετὰ δὲ ὥρας τρεῖς ἢ ἕξ βαστάσας εὐρήσεις τετμημένον. χρῆσαι οὖν τοῖς δυναμένοις ἀνακαθαίρειν τὴν τομὴν καὶ τὰ ἔλκη ἐμπλάστροις, ἔπειτα τοῖς ναρκῶσιν, ἐπὶ δὲ κόλπον τοῖς παρακολλῶσιν. ἐστὶ δὲ τὸ σμίλιον ἡγουν τὸ ἔμπλαστρον τοῦτο· χυλοῦ τῆς βοτάνης οὖγ. δ', (ἐν ἄλλῳ οὖγ. α'), ἀρσενικοῦ, σανδαράχης ἀνὰ οὖγ. δ', λεπίδος ἐρυθρᾶς οὖγ. δ', λαθυρίδων οὖγ. δ', θωράκων κανθαρίδων οὖγ. ζ', ἀσβέστου οὖγ. η', κεδρίας ἢ ροδίνου τὸ ἱκανόν· ἀπόθου λειώσας ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ. παρατήρει δὲ μὴ ἐπὶ νεῦρον ἢ φλέβα ἐπιθῇς, ἵνα μὴ σπασμὸν ἐργάσῃ. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς αἰγίλωπας καὶ τριχιάσεις

μετὰ εὐφυίας ἐντιθέμενον. τὰς δὲ κανθαρίδας ἀπόκοπτε, ρίπτων αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ τὰ πτερὰ·
μόνους δὲ τοὺς θώρακας βάλλε. βάλλε δὲ καὶ γαλλικὸν οὐγ. δ', καὶ τὴν ἄσβεστον ζῶσαν· κόπτε,
μάλασσε, λείαινε καὶ ποίει ὡς ἐμπλαστρῶδες καὶ ἐπιτίθει. Τῆς οὖν φώκης αἱ τρίχες αἱ ἀνὰ
μέσον τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος εὐρισκόμεναι μεγάλαι καὶ τραχεῖαι μετὰ τοῦ μέσου τῆς
καρδίας τῆς φώκης καὶ τοῦ ἄκρου τῆς καρδίας τοῦ ἔποπος καὶ ὀλίγου ἥπατος τῆς φώκης, καὶ
χρυσανθέμου βοτάνης (τὸ μυρμήκιον) καὶ ὄστλιγγος τοῦ στρουθίου, τῆς γλώττης τῆς
στρουθοκαμήλου καὶ ὀλίγου μόσχου μετὰ δεξιῶ ὀφθαλμοῦ τοῦ λύκου εἰς δέρμα ἐλάφιον
συνδήσας ἔχε μέγιστον φυλακτήριον πρὸς πᾶσαν φιλίαν καὶ σύστασιν καὶ νίκην. λύει γὰρ
πᾶσαν μάχην καὶ εἰς φιλίαν μετατρέπει. ῥύεται δὲ ἀπὸ πάσης ἀνάγκης χαλεπῆς καὶ κεραυνοῦ
καὶ κινδύνου καὶ πάσης ζάλης καὶ περιστάσεως θαλασσίων κινδύνων καὶ πειρασμῶν ἐν τε γῇ
καὶ θαλάσῃ καὶ ἀπὸ δαιμόνων καὶ πάσης νόσου. παρέχει δὲ καὶ ὑγείαν καὶ εὐπραξίαν καὶ
εὐημερίαν καὶ εὐπορίαν παντοίων ἀγαθῶν, καὶ ἀληθῶς ἐστι μέγα καὶ θεόδοτον φυλακτήριον
νικητικὸν καὶ φιλητήσιον, μάλιστα δὲ ἐὰν ἔχῃς καὶ ἀλπαιωνίας βοτάνης ρίζαν ἢ καρπὸν. Οἱ δὲ
ὄνυχες τῶν χειρῶν τῆς φώκης βασταζόμενοι ἢ φορούμενοι πᾶσαν βασκανίαν καὶ πᾶσαν νόσον
καὶ κάκωσιν ἀπελάνουσιν. οὐδὲν οὖν ἄτοπον εἰ καὶ ὄνυχα τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐμβάλλῃς τῷ
φυλακτῷ· κρείττων γὰρ ἐστίν. Αἱ δὲ τρίχες αὐτῆς ἐπὶ κεφαλῆς ἀγρυπνούντων τιθέμεναι ὕπνον
ἐπάγουσιν, καὶ ταῖς δυστοκούσαις μέγιστον ἀγαθὸν ἐν λαιῷ μηνῷ περιাপτόμεναι. Τὸ δὲ δέρμα
φορούμενον ὡς ζώνη ἐπὶ μὲν τῶν ψυχῶν πάντα πόνον νεφρῶν ἰᾶται, ἐπὶ δὲ τῶν ποδῶν, εἰ
σανδάλια ποιήσης, ποδάγραν ἰῶνται καὶ δυσουρίαν.

1.21. (50)

ὁμοίως δὲ καὶ τὸ στέαρ τῆς φώκης μιγνύμενον κηρωτῇ ῥητίνῃ ποδάγρας ὠφελεῖ καὶ
ἄρθριτικούς. Ἐὰν δὲ τὴν καρδίαν αὐτῆς περιάψῃς εἰς κατάρτιν πλοίου, οὐδέποτε ναυαγήσει.
ὁμοίως δὲ καὶ τὴν δοράν, ἐὰν καθηλώσης εἰς τὸ ἀκρόπρωρον, οὐ πειραθήσεται ποτε
κεραυνοβολίας τὸ πλοῖον. Τὸ δὲ πτηνὸν βρωθὲν ἱκτεριῶντας ἀπαλλάσσει. οἱ δὲ ὄνυχες αὐτοῦ
περιαπτόμενοι τριταῖον ψυχὸς καὶ καθημερινὸν ἰῶνται ἐν ῥάκει περιαφθέντες. ἡ δὲ καρδία
αὐτοῦ ἐν ῥάκει περιαφθεῖσα καὶ ἐν βραχίονι φορουμένη τριταῖον τεταρταῖον καὶ ἀμφημερινὸν
ψυχὸς ἰᾶται. Εἰς δὲ τὸν βατραχίτην λίθον γλύψον ἱέρακα καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ βάτραχον,
καὶ κατακλείε γλῶσσαν βατράχου καὶ ρίζιον τῆς βοτάνης καὶ ἄκρον γλώσσης τοῦ πτηνοῦ καὶ
κατακλείσας δὸς φορεῖν. ἴστησιν δὲ πᾶσαν αἱμορραγίαν καὶ ἀσκληπιάδας φορούμενον καὶ
ἱκτεριῶντας διασώζει. ποιεῖ δὲ καὶ τοῖς αἵμα ἀνάγουσιν καὶ ταῖς ἀπὸ μήτρας αἱμορραγούσαις
γυναίξιν. ἔστι δὲ καὶ πραϋντικὸν θυμοῦ ἐπὶ ὀργῆς ἐχθρῶν, ἐὰν μάλιστα καὶ τὰς τρίχας
ὑποκατακλείσῃς τῆς φώκης. διαφυλάττει γὰρ καὶ ἀπὸ θηρίων ἰοβόλων. ἔχει δὲ καὶ ἄλλας
πράξεις ἃς φράσω θειοτάτας ὁ λίθος οὗτος. Μὴ κάμνε ψυχὴ θνητῷ σώματι χρόνων ἀρχὴν
τέλος <τε> ἔχουσα· οἶδε γὰρ μόνην Γαίῃ τὸ σῶμα ὃ φορεῖς λύπην ἔχειν νόσοισι πικραῖς καὶ
νόμοις κρατούμενον οὐ μὴν νόμοισι τούτοις, ἀλλὰ καὶ κρίσεις ἔχειν οὐδὲ αὐτὰ πάντα κάμνεις
λυπούμενη. μυριῶνυμε θεὸς θεῶν, ἄκουε καὶ ἐμοῦ τῶν λόγων. ἄναξ ἀπάντων ἐστὶν ἄνθρωπος
μόνος ῥητῶς ἅπαντας ὀνομάζων καὶ βλέπων. καὶ θεῶν αἰεῖδει ἀγγέλους καὶ δαίμονας. εἰς
ἐαυτὸν εἴπας ἐλθὼν δαίμονας λαλεῖν ἅπαντα ὅσα ἔκτισας μόνος, λόγισι θεοῖς ἀγγέλους. καὶ γὰρ
εἰμι συμπαθείαις αὐτοῦ νόμοισιν αὐτοῦ καὶ νόσοις καὶ ἰλαρίαις. ὦ Μοῖρα σεπτῇ ζώοισι, τούτοις
συνπάσχων στιγμαῖς πρὸς ὥραν ἀναφορὰ εἰς θεῖον ἢ πάντα γεννᾷ κόσμον ἐν ῥοπῇ μόνον,
λείπουσα καὶ γὰρ σῶμα εἰς τὸν ἀέρα τραπῶ, ὅθεν καὶ ἦλθον δεσπότης συμβουλίας. φράσω δὲ
ταῦτα ὅθεν ἔχει τὸ θέσφατον πῶς ἔχει τροπὴν βίου. ὃ δὲ λέγει, ἐστὶ τοῦτο. ὦ πάσης φύσεως
μεταμορφουμένη φύσις ἢ πάντα γινώσκουσα τὰ αἰνοῦντα ἐν οὐρανῷ, ἄερί, γαίῃ καὶ ὀρνέων τὰ
τραυλοηχοῦντα μέλη ἐναερίων ἃ δ' ἄλλα μυκάται γένη τετραπόδων, κυνῶν ὑλάσματα,
έρπετων συρίσματα, τούτων ἄκου σὺ φθέγματα παντὸς τρόπου μυός, γαλῆς, μυογάλου,
ἀσκαλαβῶτου γένη σίλφης, ἀπάσης σφηκὸς καὶ μελίσσης παντοίας. Λαβὼν οὖν λίθον

ἱερακίτην γλύψον εἰς αὐτὸν ἱέρακα καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ βάτραχον, καὶ ὑπὸ τὸν λίθον γράψε ταῦτα: ΜΑΛΛΕΝΕΚΑΑ (ἐν ἄλλῳ ΜΑΛΘΑΛΑ), καὶ εἰς μαγνήτην ζῶντα τὴν αὐτὴν γλυφὴν, ὑπὸ δὲ τὸν λίθον γλύφεις ταῦτα: ΜΑΜΑΛΑΙΝΑ (οἱ δὲ ΜΑΛΑΛΑ), καὶ ἐνδύσεις ὡς ὑπόκειται. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀρποκρατίων καὶ αὐθις ὁ δὲ Κυρανὸς οὕτως εἰς τὴν τῶν λίθων ἐξέθετο γλυφὴν· εἰς τὸν ἱερακίτην λίθον γλύψον ἱέρακα καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ βάτραχον καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ λίθου γράφε τοῦτο: ΜΑΛΑΑ καὶ εἰς μαγνήτην λίθον τὴν αὐτὴν γλυφὴν. ὑποκάτωθεν δὲ τοῦ λίθου ΜΑΛΛΕΝΑ. Λαβὼν οὖν ἱέρακα τὸν κοινόν, ὃν καλοῦσιν κίρκον, βύθισον ὕδατι πηγαίῳ ὡς κοτύλας δύο ἕως οὗ ἀποθεωθῇ, τουτέστιν πνίξον εἰς τὸ ὕδωρ τὸν ἱέρακα, ἕως οὗ ἀποθάνῃ.

1.21. (100) εἶτα ἄρας αὐτὸν ἕασον ὡς ὥρας ζ΄· ὁ δὲ Κυρανὸς ζ΄ εἶπεν ἡμέρας τεταριχευμένον· μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶτταν καὶ τὴν καρδίαν ἔνδυσον μετὰ γλῶσσης βατράχου ζῶντος καὶ τῶν δύο λίθων, τοῦ μαγνήτου καὶ τοῦ ἱερακίτου, καὶ ὀλίγου ῥίνισματος σιδήρου, διὰ τὸ εἶναι ζῶντα τὸν μαγνήτην, καὶ συνδήσας ἔχε μέγα φυλακτήριον. ἔστωσαν δὲ ταῦτα πάντα δεδεμένα εἰς τὸ δέρμα τοῦ ἱέρακος· τὸν δὲ δεσμὸν τοῦ φυλακτηρίου ποιεῖ ἐκ τῶν νεύρων τοῦ ἱέρακος ὡς σπαρτίον κλωστόν, λεπτόν, ἐπιμηκέστερον, ἵνα φορούμενον ἐπὶ τὸν τράχηλον φθάνῃ ἕως τοῦ στομάχου καὶ τῆς καρδίας κατὰ μέσον· καὶ προγνώσεις πάντα. τοῦτο μὴδὲ ἰδίῳ τέκνῳ παραδίδου ἢ δίδασκε. Τὸ δὲ ἀκόλουθον ἀπόγευμα τοῦ φυλακτηρίου τοῦτό ἐστι. βαλὼν εἰς προπεποτισμένον ἀγγεῖον ὀστράκινον τὸ ὕδωρ ἐν ᾧ ἀπεθεώθη ὁ ἱέραξ καὶ μέλιτος κοτύλην α΄, καὶ λιβανωτίδος ῥίζης βοτάνης οὖγ. δ΄, λείας κριθᾶς βεβρεγμένας ὕδατι ποταμίῳ, ἕως ἂν βλαστήσωσι καὶ ἔξω τὰς γλῶσσας ἔχωσιν, κη΄, καὶ βατραχίου βοτάνης οὖγ. α΄ (ἐν ἄλλῳ δ΄), λιβάνου οὖγ. α΄ (ἐν ἄλλῳ δ΄), χαμελαίας βοτάνης ἐλαίας γ΄. ταῦτα λειώσας ἔψει μετὰ τοῦ συνθέματος, ἕως γένηται ἐλίγματος σύστασις, καὶ ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ εὗ μάλα φιμώσας. ὅταν δὲ αὐτὸ ἀποτιθῇς, ἔμβαλε εἰς αὐτὸ καρδίαν κούκουφος ἔτι θερμὴν καὶ σπαίρουσαν καὶ ὀλίγον ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ. εἶτα ἐτέρου κούκου <υ> φος καρδίαν κατάπιε ἔτι σπαίρουσαν ἐπιπιὼν ὑδρόμελι καὶ ἔση τετελεσμένος εἰς τὸν ἀεὶ σου βίον. Ὅταν οὖν θέλῃς γινώσκειν ὅσα γίνεται ἐν κόσμῳ ἢ ἐν οὐρανῷ ἢ κατὰ κλίματα ἢ κατὰ πόλιν ἢ κατ’ ἄνθρωπον ἢ ἐν τῷ οἴκῳ σου ἢ ἄλλῳ οἴκῳ περὶ γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν ἢ κλεπτῶν, πρόγευσαι ἐκ τοῦ συνθέματος δάκτυλον α΄, καὶ ἐπίπιε γάλα βοῶς καὶ ὑδρόμελι. φέρε δὲ καὶ τὸ προειρημένον φυλακτήριον περὶ τὸν τράχηλον, ἵνα ἅπτηται εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ τὸν στόμαχον, καὶ ἔση προγινώσκων ὅσα θέλεις, καὶ πάντα ἐννοήσεις. ἔση γὰρ πάντα τὰ προειρημένα νοῶν, βίους τε καὶ μοῖρας ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. καὶ περὶ κλεπτῶν καὶ δραπετῶν τὸ ποῦ καὶ πῶς, καὶ ἀπλῶς ἅπαντα. Ταῦτα μὲν ἀμφοτέροι ἐξ ἴσου συνεγράψαντο· ὁ δὲ Ἀρποκρατίων καὶ ταῦτα· Ἐξορκίζω σε τέκνον· οὐρανόν, ἀέρα, γῆν, βυθόν, πηγὰς τε καὶ ποταμοὺς καὶ τὸν εἰσπνέοντα εἰς σὲ θεόν, μηδενὶ μεταδοῦναι τὸ μυστήριον τοῦτο, μὴδὲ ἰδίῳ τέκνῳ, εἰ μὴ ἄξιός ἐῖη εἰδέναι τὴν φύσιν ταύτην. θεοὶ δὲ πάντες, οἱ προσκυνοῦμενοι, ταύτην ἔχουσιν τὴν δύναμιν. ἀλλὰ μηδενὶ φράσης ἀλλ’ ὡς σοφῇ ψυχῇ χρῶ. Στοιχεῖον χ΄.

1.22. (1τ) χρυσάνθεμος βοτάνη, χρυσόπτερον πτηνόν, χρυσοφὸς ἰχθύς, χρυσίτης λίθος. Χρυσάνθεμος βοτάνη γινωσκομένη ὑπὸ πάντων. Χρυσόπτερον πτηνόν, ὡς ὄρνυξ τὸ μέγεθος. Χρυσοφὸς ἰχθύς ἐδώδιμος, θαλάσσιος, γνωστός. Χρυσίτης λίθος ποικίλος ὡς χρυσίζων. Τῆς οὖν χρυσανθέμου τὸ ἄνθος ἐστὶ χρυσίζον ὥσει καλυκοειδές, καὶ κατὰ μέσον τοῦ ἄνθους ὥσει μυρμήκια μικρά, μελανὰ, βραχεὰ πτερὰ ἔχοντα. ταῦτα καλεῖται αἶμα κοσμικόν· τοῦτο οὖν αἵρεται πρὸ ἡλίου ἀνατολῆς, ἡλίου ὄντος ἐν κριῷ, καὶ ἀποτίθεται ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ μετὰ ῥοδίνου καὶ ὀλίγου τοῦ ἄνθους τῆς βοτάνης. εἶτα πρῶι προερχόμενος, ἀγνὸς ὢν, βραχὺ λαβὼν ἐξ αὐτοῦ, ἀλείφου τὰς ὀψεις, καὶ πορεύου θαρρῶν. ποιεῖ γάρ σε προσφιλῇ, ἐπιχαρῇ, εὐσύστατον πρὸς πάντας καὶ πάσας. ἐὰν δὲ τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος οὕτως ποιήσης, κρείσσων ἐνεργήσεις. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς μοιρικὰς ἀνεπιτυχίας, ἀπραξίας καὶ τὰ τοιαῦτα. Τῆς οὖν ῥίζης τῆς βοτάνης μετὰ λίθου τοῦ ἐκ

τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰχθύος περίαπτε ἐν ῥάκει πρὸς ὀδύνας τῶν ὀδοντοφυούντων παίδων. τοῦ δὲ χρυσοπτέρου ὀρνέου οἱ ὀφθαλμοὶ περιapτόμενοι τριταΐζοντας διασώζουσιν. ἡ δὲ καρδιά αὐτοῦ περιapτομένη πυρέττοντας ἀπαλλάσσει. οἱ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ <τοῦ ἰχθύος> λίθοι περιapτόμενοι τραχήλῳ φθισικοὺς ἰῶνται. Εἰς δὲ τὸν χρυσίτην λίθον γλύψον τὸ ὄρνενον βασίλειον ἔχον δισκοειδές, καὶ παρὰ τοὺς πόδας τὸν ἰχθύν, καὶ ὑποκατακλείσας ῥίζιον τῆς βοτάνης, δίδου φορεῖν. ποιεῖ γὰρ πρὸς τὰς ἀληθδόνas τοῦ στομάχου καὶ ἀναδρομὴν μήτρας καὶ νεφρῶν. ποιεῖ δὲ ἐπιχαρῇ τὸν φοροῦντα καὶ ἐν πᾶσι φιλητόν. ποιεῖ καὶ πρὸς τοὺς πυρέσσοντας ἐὰν εἰς ἔλαιον βληθῇ καὶ συγχρίσης τοῦ ἐλαίου πρὸς δυσμὰς ἡλίου. ἔχει δὲ καὶ ἄλλας ἐνεργείας πρὸς φιλτροπόσιμα, ἐὰν βραχῇ εἰς οἶνον καὶ καταποθῇ. ἐὰν δὲ καὶ λίθον ἔχῃς τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰχθύος σὺν τοῖς λεχθεῖσιν, καὶ φθισικοὺς ὠφελεῖ σφόδρα. Στοιχεῖον ψ'.

1.23. (1t) ψύλλιος βοτάνη, ψύλλος θαλάσσιος, ψάρος πτηνόν, ψωρίτης λίθος ὁ καὶ πῶρος λεγόμενος. Ψύλλιός ἐστι βοτάνη πᾶσι γνωστή. Ψύλλος θαλάσσιος μικρὸν ζωύφιον ὃ χρῶνται οἱ ἀλιεῖς παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς· Ψάρος πτηνὸν γνωστὸν πᾶσι. Ψωρίτης λίθος, ὃν καὶ πῶρον καλοῦσιν. Τῆς οὖν βοτάνης τοῦ σπέρματος οὕγ. γ' μεθ' ὕδατος κοτύλας β' ἔψε ἕως ἰξῶδες γένηται, καὶ εἰλήσας ἐν ῥάκει τὸ μὲν σκύβαλον τοῦ ἐκπίεσματος ῥίψον, εἰς δὲ τὸ ὕδωρ τοῦ χυλοῦ ἐπίβαλε κηροῦ οὕγ. ς', ἐλαίου οὕγ. ς'. εἶτα ἔψε ἕως οὗ λυθῇ ὁ κηρός, καὶ κατεράσας εἰς θυσίαν λειοῦ. ἔχε εὖ μάλα. τοῦτο γάρ ἐστιν ἔνθεον κατάπλασμα ποδαλγικῶν καὶ τοῖς πυρῶδες ὀλεθρον ἔχουσιν. Ἐὰν δὲ τῷ αἵματι τοῦ ὀρνέου ἀνύσης τὸν λίθον καὶ περιχρίσης τὸ μέτωπον, τριταΐζοντας καὶ τετραΐζοντας διασώσεις. Ἐὰν δὲ τὸν προειρημένον χυλὸν τῆς βοτάνης ἀνύσης τὸν λίθον καὶ περιχρίσης πυρέσσοντας ἢ κεφαλαγοῦντας τὸ μέτωπον, φυλάσσεις ἀνωδύνους. Ψύλλους δὲ θαλασσίους μετὰ ψυλλίου σπέρματος κόκκων κη' (ἐν ἄλλῳ κοτύλας η') ἐν ῥάκει περιapτόμενος τριταῖον ῥῖγος καὶ πυρετόν, ἀπαλλάσσεις. Ψύλλους δὲ θαλασσίους πολλοὺς ἔψε μετὰ θαλασσίῳ ὕδατος καὶ ῥαῖνε ὅπου πολλοὶ εἰσιν ψύλλοι, καὶ οὐχ ὑπάρξουσιν ἔτι. Εἰς δὲ τὸν ψωρίτην λίθον γλύψον ψύλλους θαλασσίους γ' ὑπὸ κάλαμον χλωρὸν ἐστῶτας καὶ κατάκλεισον ῥίζιον τῆς βοτάνης καὶ δίδου φορεῖν πρὸς τὰ ἐξαλλόμενα παιδία, κατὰ τὴν νύκτα καὶ τρίζοντα τοὺς ὀδόντας. ἐὰν δὲ ἀλιεύς αὐτὸ φορῇ ἀγρυπνῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπὶ ποταμὸν ἢ λίμνην ἀγρεύων, μεγάλως ἐπιτυχεῖ τῆς ἀλείας. Στοιχεῖον ω'.

1.24. (1t) ὦκιμος βοτάνη, ὠκύπτερος πτηνόν, ὠμὶς θαλασσία, ὠκυτόκιος λίθος. Ὦκιμον φυτὸν ἐδῶδιμον, λαχανῶδες, πᾶσι γνωστόν, εὖοσμον. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ λεγομένη βασιλικόν. Ὀκύπτερος πτηνόν, σεβάσμιον ζῶον, ὃ ἐστὶν ἡ κοινῶς λεγομένη χελιδών. Ὀμὶς θαλασσία, ὃ ἐστὶ βεμβράς, ἄλλως δὲ λύημβρος, λεπτὸν ζῶον ἐσθιόμενον, ὃ καλοῦσι μαινίδα. Ὀκυτόκιος λίθος ἐστίν, ἐοικῶς τῷ ἀετίτῃ, μικρότερος δὲ ἐκείνου, πλὴν ἀπηχῶν ὡς ἐκεῖνος ἐν τῷ κινεῖσθαι παρὰ τὸ οὔς. ἔστι δὲ λεῖος τῇ θέᾳ. Ἰστορήσαμεν δὲ περὶ τοῦ φυτοῦ τοῦ ὠκίμου καὶ ἔχει πράξεις μεγίστας. Ἐὰν γὰρ τις μασησάμενος τοῦτο τὸ φυτὸν νῆστις, ἀπλύτου αὐτοῦ ὄντος καὶ θῇ ἐν ὑπαίθρῳ νύκτας ἐπτά, ἡλίου μὴ θεωρήσαντος διὰ τὸ τὰς ἡμέρας συστέλλειν αὐτὸ καὶ νυκτὸς αἰθριάζειν, τοῦτο εὐρήσεις γινόμενον σκορπίον ἐπτασφόνδυλον χλωρόν. οὗτος ἐὰν τύψῃ τινά, τριταῖος φυσηθεὶς τεθνήσκει. Ἐὰν δὲ αὐτὸν ἀποθεώσης ὕδατι ἢ οἶνῳ καὶ δῶς τινι πιεῖν, ὁ πιὼν ἐξανθήματα ἔξει περὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἐκ δὲ τούτων ἔλκε ἀνίατα. Ἐὰν δὲ τρίψῃς τὸν αὐτὸν σκορπίον μετὰ σπέρματος σκορπιούρου βοτάνης καὶ ποιήσης καταπότια, ξηράνας δὲ ἀποθῇς ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ, καὶ δώῃς τινὶ ἐπιληψία πειραζομένῳ, οὐκέτι βλαβήσεται. δίδου δὲ ἐπὶ ἡμέρας ζ' ἀνὰ τρία καταπότια νήσκει εἰς εὐκρατον. ἐὰν δὲ ὑγιαίνουντι δώῃς σεληνιασθεῖς οὐκέτι σωθήσεται. Ἐὰν δὲ χυλοῦ τῆς ὠκίμου βοτάνης μετὰ κόπρου χελιδόνος συγχρίσης, τετραΐζοντας ἀπαλλάξεις. Ἐὰν δὲ πτερὸν χελιδόνος καὶ ῥίζιον ὠκίμου δώῃς κρατεῖν δυστοκούσῃ γυναικί, πάραυτα τέξεται ἀνωδύνως. Πτερὸν δὲ τοῦ ζώου εἴπερ βάλλῃς εἰς οἶον δήποτε μύρον, μεγίστην μοιρικὴν καὶ μεσιτείαν ἔξεις ἀπὸ πάντων καὶ πασῶν. Τὴν δὲ καρδίαν τῆς χελιδόνος

περιαπτόμενος ἐλαφείῳ δέρματι ἀπαλλάξεις σεληνιαζομένους. Περί δὲ τοῦ κοινοῦ σκορπίου οὐκ ἀποκρύψω τὰ ἱστορούμενα διὰ τὸ παρὰ πολλοῖς ἀγνοεῖσθαι, τὴν πλάνην τῶν ἀσόφων· πλάνη γάρ ἐστιν ἐν ἀέρι φυτουμένη. Ἐὰν γὰρ βάλλῃς τὸν κοινὸν σκορπίον εἰς ἐλαίου κοτύλην μίαν ἐν ἀποκρούσει τῆς σελήνης καὶ ἔχῃς ἐναποκείμενον, συγχρίσης δέ τινος ῥάχιν καὶ ἄκρον ποδῶν καὶ χειρῶν, τὴν δὲ ῥάχιν χρήσις ἐπάνωθεν ἐκ τοῦ σπονδύλου ἕως κάτω καὶ τὸ μέτωπον καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸ τῆς ὥρας τῆς ἐπισημασίας, τριταῖον, τεταρταῖον καὶ ἀμφημερινὸν τύπον ἰάσεις· θαυμαστὸν τοῦτο. κουφίζει δὲ καὶ σεληνιαζομένους καὶ δαιμονιζομένους. ἐὰν δὲ πάλιν πτερὸν βάλλῃς τοῦ πτηνοῦ εἰς ἔλαιον ἄλλο καὶ συγχρίσης τὸν ἀπαλλαγέντα, ἐπανελεύσεται αὐτῷ τὸ πάθος καὶ οὐ σωθήσεται. Ὅπτος δὲ ὁ κοινὸς σκορπίος ἐσθιόμενος ὑπὸ λιθίωντων ποιεῖ αὐτοὺς ἐξουρεῖν τὸν λίθον ἀβασανίστως. Κέντρον δὲ τοῦ σκορπίου καὶ τῆς ὠκίμου βοτάνης τὸ ἄκρον, ἐν ᾧ ἐστὶν τὸ σπέρμα, καὶ χελιδόνος καρδίαν περιάπτε ἐν ἐλαφείῳ δέρματι, καὶ σεληνιαζομένους τῆς μανίας ἀπαλλάξεις.

1.24. (50)

τοῦτο δὲ τὸ φυλακτήριον ἐξελαύνει καὶ τοὺς ἀπειθοῦντας ἐξελθεῖν δαίμονας. Τὸν δὲ λίθον τὸν προδηλωθέντα λείωσον μετὰ χυλοῦ τῆς βοτάνης καὶ αἵματος τοῦ πτηνοῦ καὶ κεφαλὴν μίαν τῆς ὠμίδος καὶ ὀλίγου ὕδατος καὶ ἔχε ἀποκείμενον ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ, καὶ ὅταν θέλῃς ἐπίδειξιν ποιῆσαι, μόλυνον τοὺς δακτύλους τῆς εὐωνύμου χειρὸς ἢ τῆς δεξιᾶς καὶ ἄψε οἴου θέλεις ἰσχυροτάτου λίθου ἢ ξύλου ἢ ὀστέου καὶ θραυσθήσεται παραυτίκα ὥστε δοκεῖν τοὺς παρατυχόντας μάγον σε εἶναι. Θειοτάτην δὲ ἔφη ὁ Ἀρποκρατίων καὶ ἐπιδεικτικὴν εἶδομεν πρᾶξιν γενομένην ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Βαβυλωνίας χώρας. ἐὰν γὰρ τις ἐπιούσης τῆς ὠμίδος ἐπ' ἀνθράκων ἀκάπνων τὴν κεφαλὴν ἐπιθήσῃ ἐπὶ δώματος, καθαροῦ ὄντος τοῦ ἀέρος, νυκτός, ἰδίας ποιήσῃ συνδρομὰς πάντων τῶν φαινομένων ἀστέρων. ἐὰν δὲ ἐν πανσελήνῳ βάλλῃ τις τὴν κεφαλὴν τοῦ ζώου ἐντὸς ἰσχάδος καὶ ἐπιθήσῃ τῷ πυρί, νυκτὸς οὔσης καὶ αἰθρίας τοῦ ἀέρος ἡσυχάζοντος, ὄψει τὸν δίσκον τῆς σελήνης ὡς ἐπὶ τὸ ἥμισυ τοῦ οὐρανοῦ. ἐὰν δὲ μίξης μετ' αὐτοῦ βραχὺ τι ἀπὸ ἀστέρος θαλασσίου, ἴδοις ἂν παμμέγεθες γινόμενον τὸ στοιχεῖον καὶ ἐστὸς παρὰ τοὺς πόδας σου. ἐὰν δὲ πυρίτην λελειωμένον συνεπιθήσῃς, βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ γενήσονται. ἐὰν δὲ γῆν ἀπὸ οἰκίας πεσοῦσης ἐπάνω ἀνθρώπων συνεπιθήσῃς, σεισμός γενήσεται τῷ τόπῳ. Ὡμίδα δὲ ἐκάλεσαν τὴν μαινίδα διὰ τὸ ἔχειν αὐτὴν ἐν τοῖς ὤμοις μεγίστην δύναμιν. ἔχει γὰρ σκευὴν καταπλάσματος τοιαύτην: Τῶν ὄντων ὀστέων ἐν τοῖς ὤμοις τῶν μαινίδων οὐγ. α', μανδραγόρου μῆλα οὐγ. α', ὕοσκιάμου σπέρματος οὐγ. α', ὀπίου οὐγ. α', ῥόδων ξηρῶν οὐγ. α', ἀλικάκάβου τῶν φλοιῶν τῆς ῥίζης οὐγ. γ', κολοφωνίαν μνᾶν α', θείου οὐγ. α', νίτρου οὐγ. α', σκεύαζε ὡς ἐπίθεμα καὶ κατάπλασσε ὃν θέλεις, καὶ ταχέως ἀπαλλάξεις τῆς νόσου. Ἐὰν δὲ ποιήσῃς τὸ κατάπλασμα ἡμέραν α' ἐπικείμενον, καὶ εἴτα θελήσῃ ἄλλος βοηθῆσαι τῷ πάσχοντι, οὐδὲν ὠφελήσῃ. {οὐ γὰρ ὑπερβήσεται ἡμέρας ζ' τοῦτο γάρ ἐστιν ἴαμα τῶν ὑπερτεταμένων νοσημάτων.} Ἐκλήθη δὲ μαινὶς διὰ τὸ ἔχειν σκευὴν μανίας τοιαύτην. λαβὼν οὖν τῆς μαινίδος τοὺς ὀφθαλμοὺς βάλλε εἰς οἴνου κοτύλην α' (ἐν ἄλλῳ· εἰς σουσίον), καὶ ἄφες βρέχεσθαι ἐπὶ ἡμέρας ζ'. εἴτα ἐπίβαλλε τῷ οἴνῳ κόκκους σπέρματος μανδραγόρου οὐγ. ιδ', κοινοῦ βάτου κόκκους οὐγ. δ', σκορπιούρου βοτάνης σπέρμα οὐγ. δ'. ταῦτα ἔψε ἕως εἰς τὸ ἥμισυ ἔλθῃ, καὶ ἀποθέμενος χρῶ οὕτως. ἐὰν ἴδῃς τινὰ ἐντὸς μανίας ὄντα, δίδου αὐτῷ ἐκ τοῦ οἴνου ὅσον οὐγ. α' μεθ' ὕδατος θερμοῦ, καὶ σωθήσεται. (ἐν ἄλλῳ κοτύλην α' εἶχεν ἵνα δίδωται). ἐὰν δὲ πεπτωκότι καὶ μὴ μαινομένῳ δῶς μετ' οἴνου πιεῖν, μανήσεται. ἐὰν δὲ μετὰ κολλυρίου οἰουδήποτε ἀνύσας δῶς ἐγχρισασθαι, ὑποχυθεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐντὸς ἡμερῶν ἐπὶ μανήσεται. <οὐ γὰρ ὑπερβήσεται ἡμέρας ζ' τοῦτο γάρ ἐστιν ἴαμα τῶν ὑπερτεταμένων νοσημάτων>. Ὡταγοῦντι δὲ ἐὰν ἐξ αὐτοῦ χρήσις τὰ ὦτα, τὴν μὲν ἀλγηδόνα παύσει, κωφὸς δὲ γενήσεται. Οἱ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ τῆς μαινίδος λίθοι λειωθέντες μετὰ χολῆς ἀλάβητος μέλανος καὶ ἐγχρισθέντες ποιοῦσιν τὰ ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνεσθαι καὶ βλέπειν. Ἐὰν δὲ προσμίξῃς βραχὺ

μαγνήτου ζώντος καὶ ὀλίγον ὕδωρ ὄμβριον ἐγχρισθῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ ἀέρι θεωρήσεις ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ. Γλύψον δὲ ἐν τῷ λίθῳ χελιδόνα καὶ παρὰ τοὺς πόδας τὸν σκορπίον ἐπὶ τῆς μαινίδος ἐστῶτα, καὶ ὑπὸ τὸν λίθον ὑποκατάκλεισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ σκορπίου καὶ τῆς μαινίδος, καὶ σκορπιούρου ῥίζιον, καὶ κατακλείσας φόρει· ἀποστρέφει γὰρ παντοῖον ἰοβόλον ζῶον ἐρπετὸν τε καὶ τετράπουν, καὶ πάντας ἐχθροὺς καὶ ἐπιβούλους ταπεινοῖ.

1.24. (100) Ἐὰν δέ τις πληγῇ ὑπὸ σκορπίου καὶ τῇ σφραγίδι ταύτῃ σφραγίσῃς τὴν πληγὴν, ἀπαλλάξεις τὸν πληγέντα τοῦ κινδύνου. Ἐὰν δὲ ὑπὸ μαινομένου κυνὸς δηχθῇ τις καὶ γενόμενος ὕδροφόβος τὸ ποτὸν μὴ λαμβάνῃ, λαβὼν τὸν δακτύλιον τοῦτον βάλλῃ εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δὸς πιεῖν· ὁ πίων σωθήσεται. Ἐὰν δὲ πρὸ τοῦ μανῆναι δώῃς προπιεῖν, οὐ μανήσεται. Ἐὰν δὲ τῆς μαινίδος τὴν γλῶσσαν νεαρᾶς οὔσης δώῃς τινὶ λειανθεῖσαν μεθ' ὕδατος, βαλὼν δὲ τὸν δακτύλιον κάτω δώῃς πιεῖν μαινομένῳ, σωθήσεται· εἰ δὲ νήφοντι, μανήσεται. τούτου λύσις· μαινίδα ὀπτὴν δὸς φαγεῖν· μανήσεται ὁ ἄνθρωπος ἀγνοῶν τὰ λεχθέντα ἅπαντα, ὡς φράζει Κυρανὴς θεία βροτοῖς. Οὕτως ὁ Ἀρποκρατίων ἐνταῦθα τὴν βίβλον ἐπλήρωσεν· καὶ ἕτερον αὐτοῦ βιβλίον ἐκ τούτων τῶν λεγομένων Κυρανίδων ἡμεῖς οὐχ εὔρομεν, ἀλλ' ἐν τούτῳ μὲν ὅσον διεφώνει ὁ Ἀρποκρατίων πρὸς τὸν Κυρανόν, ἢ ἕτερος ἐτέρου, ἅπαντα κατὰ λόγον ἀναλεξάμενος ἐκ τῶν ἀμφοτέρων ὡς ὑπόκειται συντάξα τὸ βιβλίον μηδενὸς καταφρονήσας λόγου. νῦν δὲ μετελεύσομαι ἐπὶ τὰς τοῦ Κυρανοῦ ἐτέρας βίβλους, ὅπως καὶ παρ' αὐτῶν ὠφεληθῶμεν. Ἔλαβεν τέλος ἡ βίβλος τοῦ πανσέπτου καὶ παντάρχου. Τέλος τοῦ πρώτου βιβλίου. Κυρανίδος βιβλίον δευτέρον· περὶ ζώων τετραπόδων.

2.1. (2t) Περὶ ἄρκτου. Ἄρκτος θηρίον ἐστὶ, ζῶον δασὺ καὶ νωθρόν, κατὰ πάντα ἔοικὸς τῷ ἀνθρώπῳ, συνετὸν καὶ ὀρθὰ βαδίζειν θέλων. Τούτου τοῦ ζώου ἕκαστον μέλος πεποιήται πρὸς ἕκαστον μέλος τοῦ ἀνθρώπου. ὠφελεῖ οὖν εἰς θεραπείαν. Τῆς γὰρ κεφαλῆς τὰ ὀστέα περίαπτε πρὸς κεφαλαλγίαν πᾶσαν. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ βρωθεὶς ἐπιληψίαν ἰᾶται. οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ φορούμενοι παντοῖον πάθος ὀφθαλμῶν ἀποστρέφουσιν. τῶν δὲ ὠτῶν αὐτοῦ ὁ ῥύπος σὺν ῥοδίνῳ πᾶσαν ὠταλγίαν ἰᾶται. οἱ δὲ ὀδόντες ὀδονταλγίαν καὶ περιαφθέντες παιδίῳ ἀνωδύνως ὀδοντοφυοῦσιν. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ φορούμενοι χαριτήσιοι εἰσιν. καὶ οἱ ὄνυχες τῆς δεξιᾶς χειρὸς φορούμενοι παντοῖον πυρετὸν διώκουσιν. αἱ δὲ τρίχες πνεύματα πονηρὰ καὶ παντοῖον πυρετὸν διώκουσιν θυμιώμεναι καὶ φορούμεναι. τὸ δὲ ἥπαρ ξηρόν, λεῖον ἐπιπασθέν, ἥπατικούς ἰᾶται. νεῦρα δὲ χειρῶν καὶ ποδῶν φορούμενα ποδαγροὺς καὶ χειραγροὺς βοηθεῖ. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ σὺν ὄξει καταχριομένη ὀξυωπίαν παρέχει. ἡ δὲ καρδία φορουμένη ἐπιχαρῇ καὶ ἐπιτευκτικὸν καὶ φοβερὸν ποιεῖ τὸν φοροῦντα. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ μετὰ λαδάνου καὶ ἀδιάντου ἀλειφέν, ἀλωπεκίας δασύνει, ὁμοίως καὶ ὀφρύων καὶ γενείων λιποτριχίας σὺν κηκιδίοις καὶ χαλκάνθῳ καὶ κεδρία καὶ λύχνου θρυαλλίσι. καθ' ἑαυτὸ δὲ τὸ στέαρ παρωτίδας καὶ ῥαγάδας καὶ χίμετρα ἰᾶται. αἰδοῖον δὲ ἄρκτου ὑποτιθέμενον τῇ ὑστέρᾳ ὥστε παράψασθαι τοῦ στομίου ὑστερικὰς πνίγας ἰᾶται. ἔχε δὲ αὐτὸ ἔτοιμον ξηρόν. ἡ δὲ χολὴ σὺν μέλιτι πινομένη ὅσον κοχλιάριον α', ἥπατικούς ἄκρως ἰᾶται. τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ ἐπιτεθὲν ὅπου ἄν εἰσι ψύλλοι, φεύξονται καὶ οὐδόλως παραμένουσιν. Περὶ ἀλώπεκος.

2.2. (1t) Ἀλώπηξ θηρίον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν, δεινότατον καὶ πανουργότατον καὶ σοφόν, ὀρνιθοβόρον καὶ δύσοσμον. Ἐὰν οὖν τις αὐτὴν ζῶσαν ἀγρεύῃ καὶ ἐμβάλῃ εἰς παλαιότατον ἔλαιον καὶ καθεψήσῃ ἕως οὔ εἰς τέλος τακῇ αὐτῇ, εἴτα τὸ ἔλαιον διηθήσῃ καὶ ἐμβάλῃ εἰς ἀγγεῖον ἔτι θερμοῦ ὄντος καὶ ἀλείψῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐλαίου, θεραπεύσει πάθη δυσίατα ἐπαλείφων αὐτὸ ἥτοι· ποδαλγικούς, ἄρθριτικούς, ἰσχιαδικούς, παρέτους, ἔχοντας ἔτη πολλὰ τὸ πάθος. ὅταν δὲ ἀγρεύῃς αὐτὴν, ὀφείλεις εἰπεῖν αὐτῇ καὶ τὴν αἰτίαν τὸ τίνοος ἔνεκα ἤγρευσας ταύτην. Ταύτης τὸ στέαρ χλιαρὸν ἐνσταζόμενον τοῖς ὠσὶν ὠταλγίαν ἰᾶται. ὁ δὲ ὄρχις αὐτοῦ ὁ δεξιὸς ξηρός, λεῖος ἐπιπασθεὶς ἐν ποτῷ, φιλτροπόσιμόν ἐστιν ἐπὶ γυναικῶν, ὁ δὲ εὐώνυμος ἐπὶ ἀνδρῶν. τὸ δὲ

ἄκρον αὐτοῦ περιαφθὲν μεγίστην ἔντασιν ποιεῖ. ὁμοίως καὶ λεῖον ἐπιπασθὲν ἐν ποτῶ λάθρα. καὶ οἱ ὄρχεις πινόμενοι ξηροὶ τὸ αὐτὸ δρῶσιν. δίδου δὲ ὅσον κοχλιαρίου πλήθος. τοσοῦτον δὲ ἐστὶν ἀνυτικὸν ὥστε ἀβλαβῇ τὴν ἔντασιν ποιεῖν καὶ τὴν πύρωσιν ἀδιάφυστον τηρεῖν. τοὺς δὲ ὄρχεις τούτου ζῶντος τοῦ ζώου ἔκκοψον· εἴτα ζῶντα μὲν αὐτὸν ἀπόλυσον, θεραπεύσας δὲ περιάψον. ἐὰν γὰρ αὐτῶν τοὺς διδύμους ὡς εἴρηται περιάψῃς, πάραυτα ἐντείνει. τινὲς δὲ αὐτοὺς βάλλουσιν εἰς τὰ ἰσχία τοῦ τράγου. Ἐὰν δὲ τοῦ αἰδοίου αὐτοῦ τὸ ἄκρον ἐν κύστει ἢ ἐν δέρματι ἐνδήσῃς, ἐν ᾧ ἐπιγράψῃς τὸ ὄνομα τοῦτο διὰ σμυρνομέλανος “τιν βιβηλιθι” καὶ περιάψῃς, ἀβλαβῶς συνουσιάσεις. τὸ δὲ αἶμα αὐτοῦ νεφρὸν ἀλγούντα ἰᾶται, θερμὸν ἐπιχυθέν. οἱ δὲ νεφροὶ αὐτοῦ ἐσθιόμενοι ἢ πινόμενοι ἀφροδίσια παρορμῶσιν. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ ξηρόν, λεῖον ἐπιπασθὲν σὺν ὀξυμέλιτι καὶ ποθέν, σπληνικοὺς ἄκρως ἰᾶται. καὶ ὁ σπλὴν αὐτοῦ φορούμενος. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ σὺν οἶνῳ ποθέν, ἀσθματικούς ἰᾶται, ὁ δὲ πνεύμων δύσπνοϊαν ὁπτός βρωθεῖς. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ ἀλωπεκίας ἄκρως θεραπεύει. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ σὺν ῥοδίνῳ ἐν πεσσῶ σύλληψιν ποιεῖ. ἡ δὲ καρδία φορουμένη ἀβασκάντους ποιεῖ. ὁδοὺς δὲ ἀλώπεκος περιαφθεῖς ἐσχάρας ὠφελεῖ καὶ παῖδας ἀνωδύνως ὁδοντοφυεῖ. μετὰ δὲ ἀσφάλτου καὶ ἐλαίου ὁμφακίνου προλειωθέντων ὀνύχων ἐν ῥοδίνῳ καὶ μιγέντων ἀμφοτέρων, προστεθὲν δὲ ἐν πεσσῶ ὑστερικὰς πνίγας ἄκρως ἰᾶται. Ὁ δὲ ὄρχις λεῖος σὺν κηρωτῇ, παρωτίδας ὠφελεῖ. ἐὰν δὲ τις τὸ μόριον αὐτοῦ ἐνείλῃσας ῥάκει περιάψῃ τῇ κεφαλῇ, πάντα πόνον κεφαλῆς καὶ ἡμικράνιον καὶ σκοτώματα ἰᾶται. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ μετ’ ὄξους λειουμένη λειχήνας θεραπεύει, σὺν δὲ στέατι ἐπιπασθεῖσα ἀλωπεκίας δασύνει. Περὶ ἀσφάλακος.

2.3. (1t)

Ἀσφάλαξ ζῷον ἐστὶν τυφλόν, ὑποκάτω τῆς γῆς τὴν οἴκησιν ποιοῦμενον, ἐν ᾗ καὶ φωλεύει καὶ βαδίζει. εἰ δὲ συμβῇ τῆς γῆς ἐξελθεῖν, εἰ μὲν ἐστὶ νύξ, πάλιν εἰ ἐντύχη τῇ ὀπῇ δι’ ἧς ἐξῆλθεν, εἰσέρχεται εἰς τὰς διατριβὰς αὐτοῦ ἢ ὀρύττων ἄλλην εἰσέρχεται. εἰ δὲ ἐστὶν ἡμέρα, ἅμα τὸ προσβάλλειν αὐτῷ τὴν τοῦ ἡλίου θερμὴν, οὐκέτι δέχεται αὐτὸν ἡ γῆ, ἀλλὰ τελευτᾷ. τούτου οὖν ἡ καρδία ἐν ἐλαφείῳ δέρματι περιεπλεγμένη σεληνιαζομένους ἰᾶται. ἐν δέρματι δὲ ἔσπορος τοῦ ὀρνέου σὺν τοῖς δυσὶν τοῦ ὀρνέου ὀφθαλμοῖς περιεπλεγμένη προγινώσκειν ποιεῖ τὸν φοροῦντα πάντα τὰ ἐπερχόμενα, ἐφ’ ὅσον χρόνον φορεῖ αὐτὸ ἀγνός. ἐὰν δὲ καὶ τὴν καρδίαν φορῇ τοῦ τοιούτου ἀσπάλακος, μείζονα καὶ κρείττονα ποιεῖ τὸν φοροῦντα. ἡ γὰρ δύναμις τοῦ ζώου τούτου θεία καὶ ἐνεργής, περὶ ἧς εἰπὼν οὐ σιωπήσομαι. Σκευάζεται δὲ ἐκ τούτου καὶ γευστόν, μεγάλην ἐνέργειαν ἐμποιοῦν τῷ γευομένῳ. ἐὰν γὰρ τις ἀπογεύσῃ τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος δάκτυλον ἓνα, προγνώσει τὰ γινόμενα ἕως οὗ δύσει ὁ ἥλιος. ἔστι δὲ ἡ σκευὴ τῆς ἀπογεύσεως αὕτη· λαβὼν ζῶντα τὸν ἀσφάλακα ἀπόπνιξον ἐν ὕδατι ὁμβρίῳ κοτύλας γ’· εἴτα ἔψε αὐτὸν ἕως οὗ τακῇ καὶ κηρωθῇ. εἴτα διυλίσας τὸ ὕδωρ ἔψε ἐν χαλκῷ ἀγγεῖῳ ἐπιβαλὼν εἶδη ταῦτα. εἴτα σκεύαζε οὕτως θεογόνου ρίζης, (ἐν ἄλλῳ γράφει θεόπνου) οὐγ. δ’, ἀρτεμισίας μονοκλῶνου οὐγ. δ’, στύρακος καλαμίτου οὐγ. δ’ σμύρνης τρωγλοδυτικῆς οὐγ. δ’, βδελλίου οὐγ. δ’, σφαιρίου οὐγ. δ’, λιβάνου ἄρρενος οὐγ. η’, ταῦτα κόψας, σείσας καὶ ἐνώσας τῷ ἐψηθέντι ἀσφάλακι ἐπίβαλλε μέλιτος πρώτου κοτύλην α’ καὶ πάλιν ἔψε, ἕως οὗ γένηται μέλιτος πάχος, καὶ οὕτως ἀνελόμενος ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ καὶ χρῶ ὡς εἴρηται. τὰ δὲ ὁστᾶ τοῦ ἀσφάλακος θάψον ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔνδον. ὁ γὰρ ἀσφάλαξ καὶ ζῶν καὶ θανὼν χρηματίζει, ὥσπερ καὶ αἱ θήλειαι αἶγες. Ἐὰν οὖν τις ἔχων χοιράδας ἢ παρωτίδας ἢ παντοῖον ἀπόστημα λάβῃ ζῶντα τὸν ἀσφάλακα καὶ μαλάσῃ αὐτόν, οὗτος δηλονότι ὁ κάμνων, ταῖς ἰδίαις χερσίν, ἕως οὗ ἀποθάνῃ εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ μαλασσόμενος, θεραπευθήσεται πάντως ἀπὸ τῶν τοιούτων παθῶν. καὶ οὐκέτι πειρασθήσεται ἢ σταφυλὴν πονέσει ἢ ἀντιάδας, ἢ βουβῶνας, ἢ χοιράδας ἔξει ποτὲ ἢ παντοῖον ἀπόστημα. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ τακὲν ὠταλγίας ἄκρως ἰᾶται. τὸν οὖν ἀσφάλακα θάπτε ἐν τῇ γῇ. εἴ τις δὲ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἔτι σπαίρουσαν καταπίῃ, πρόγνῳσιν

λάβει τῶν μελλόντων καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος. (ἐν ἄλλῳ γράφει τὴν ἐπ' αἰώνων). Περὶ αἰγῶν
θηλείων.

2.4. (1t)

Αἶγες θήλειαι πᾶσι γνωσταί, αἵτινες καὶ χρηματίζουσιν· ὥστε εἴ τις τὴν δорὰν τῆς αἰγὸς περιθῇ
ἐπιληπτικῶ καὶ ἀπαγάγῃ πρὸς ποταμὸν ἢ θάλασσαν, παραχρῆμα ἐλεγχθήσεται πεσὼν ἔντρομος
καὶ νήφων. Ταύτης τὸ γάλα ἔτι θερμὸν πινόμενον, φθισικοὺς καὶ ἰκτερικοὺς ὠφελεῖ. τὸ δὲ
αἷμα σὺν μέλιτι πινόμενον ἀποστήματα πεπαίνει. τοῦ δὲ ἥπατος αὐτοῦ ὀπτομένου ὁ ἀποστάζων
ἰχὼρ ἐνσταζόμενος εἰς αἰγίλωπας ὠφέλιμος γίνεται, καὶ ὁ ἀτμός δὲ αὐτοῦ ὁμοίως τοῖς
ὀφθαλμοῖς ἐμπίπτων. τὸ δὲ κέρας αὐτοῦ κεκαυμένον ὀδόντας λαμπρύνει, καὶ οὖλα πλαδῶντα
ἰᾶται. ἡ δὲ κόπρος καταπλασσομένη σκληρώδεις ὄγκους διαφορεῖ. Αἷμα δὲ αἰγὸς θερμανθὲν ἐν
πυρὶ καὶ βρωθὲν δυσεντερικοὺς θεραπεύει καὶ τοὺς τὰ τοξικὰ φάρμακα πίνοντας σώζει
ἐνεργῶς, καὶ ὕδρωπικοὺς καὶ στομαχικοὺς σὺν μέλιτι ἄκρως ἰᾶται. Ἡ δὲ χολὴ σὺν ἀκάπνῳ
μέλιτι ἐγχριομένη θεραπεύει ἀχλύν, ἄργεμα καὶ πτερύγια. ὁ δὲ σπλὴν τῆς αἰγὸς ἔναιμος ἔτι ὦν
καὶ πρόσφατος, ἐν πυρὶ ὀπτηθεὶς καὶ βρωθεὶς, δυσεντερίαν ἰᾶται. Ἡ δὲ κόπρος λεία σὺν
ἀλφίτοις καταπλασθεῖσα τοῖς ἔλκεσι φαλαγγοδήκτους καὶ ἐχιοδήκτους καὶ τοὺς ἀπὸ
βουπρήστεως πληγέντας ἰᾶται. ξηρὰ δὲ ἡ κόπρος ποθεῖσα σὺν οἶνομέλιτι δυσουρίαν ὀνίνησι.
σὺν οἶνῳ δὲ παλαιῶ ἐψομμένη καὶ ἐπιτιθεμένη οἰδήματα ἄρθρων καὶ φλεγμονὰς διδύμων καὶ
μαστῶν καὶ ἰσχίων ἄκρως ἰᾶται. σὺν μέλιτι δὲ λεία καταπλασθεῖσα ἄνθρακας ἰᾶται. τοῦ δὲ
ἐρίφου τὸ αἷμα ὅσον ἡμικότυλον σὺν ὄξει πινόμενον, τοὺς ἐκ θώρακος αἷμα ἀνάγοντας ἰᾶται,
τοὺς ὑπὸ ὄφεων καὶ ἰοβόλων δηχθέντας ἰᾶται, καὶ πάντα τὸν ἰὸν ἀνιμάται. Ὁ δὲ σπλὴν τῆς
αἰγὸς ληφθεὶς θερμὸς προσφατὸς εἰς ὄνομα τοῦ πάσχοντος καὶ ἐπιτεθεὶς τῷ σπληνικῶ ἐπάνω
τῆς σπληνὸς καὶ φασκιωθεὶς ἡμέραν μίαν, εἴτα τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐπάρας ὁ
κάμνων κρεμάσει αὐτὸν ὑπὸ τὸν καπνὸν ἢ εἰς ἄνεμον ἕως ὅτου ξηρανθῇ, ὁ σπλὴν τῆς αἰγὸς
ξηραίνεται καὶ ὁ τοῦ πάσχοντος μειοῦται. τοῦ δὲ ἐρίφου τὸ δέρμα ποθὲν τοὺς ἀπὸ διψάδων
τρωθέντας ἰᾶται. ἡ δὲ τάμιος αὐτοῦ ὀπτὴ ἐσθιομένη δυσεντερικοὺς θεραπεύει. ὀπτὴ δὲ μετὰ
κικίδων καὶ ἐλαίου ἐψομμένη καὶ ἐσθιομένη γαστρορροίαν ἴστησιν. ὁ δὲ σπλὴν αὐτοῦ
ἐσθιόμενος ὀπτὸς συνεχῶς σπληνικοὺς ἰᾶται. ἡ δὲ δорὰ αὐτοῦ καπνιζομένη ληθαργικοὺς
διεγείρει, καὶ τοὺς πίπτοντας ἐπιληπτικοὺς καὶ τὰς ὑστερικὰς πνιγμονὰς. καὶ αἱ τρίχες
καπνιζόμεναι τὰ αὐτὰ ποιοῦσι κατ' ἐνέργειαν. Περὶ βατράχου.

2.5. (1t)

Βάτραχος ζῶν ἐστι πᾶσι γνωστόν. τούτου τὴν γλῶσσαν ἔάν τις κόψῃ, αὐτὸν δὲ ἀπολύσῃ
ζῶντα, καὶ ἐπιγράψῃ ἐν τῇ γλώσσῃ οὕτως: “χουοχ οδαμενοφ” καὶ λαθραίως καθευδούσης
γυναικὸς ἐπιθῇ τῷ στήθει, ἐξείπει σοι πάντα ὅσα ἔπραξεν ἐν βίῳ. ἡ δὲ τέφρα αὐτοῦ σὺν πίσσῃ
ὕγρᾳ ἐπιχριομένη ἄλωπεκίας δασύνει. μετ' ὄξους δὲ προστιθεμένη πᾶσαν αἱμορραγίαν ῥινὸς
καὶ ἐλκῶν καὶ ἔδρας ἴστησι καὶ ῥήξεις φλεβῶν καὶ ἀρτηριῶν καὶ τὰ πυρίκαυστα ἰᾶται. Ἐὰν δέ
τις λάβῃ ζῶντα βάτραχον εἰς ὄνομα τινος μήτε ἡλίου μήτε σελήνης φαινομένων ὑπὲρ γῆν καὶ
ἀποτεμῇ ψαλίδι τοὺς δύο ὀπισθεν αὐτοῦ πόδας καὶ δῆσας ἐν ἐλαφίῳ δέρματι καὶ περιάψῃ
ποσὶν δεξιὸν δεξιῶ, καὶ ἀριστερὸν ἀριστερῶ, ποδαγροὺς θεραπεύει εἰς τὸ παντελές. Ἐὰν δὲ τις
θέλῃ ἀπορρυῆναι τὰς τρίχας ὅλου τοῦ σώματος, τοῦ βατράχου τὸ δέρμα καύσας βάλλε εἰς ὃ
λούεται ὕδωρ, καὶ ἀπορρυήσονται πᾶσαι αἱ τρίχες. βατράχους δὲ μικροὺς καύσας, λείωσον σὺν
ὕγροπίσσει καὶ ἐπίχρισον ἄλωπεκίας, καὶ ἰαθήσονται. Ὁ δὲ χερσαῖος βάτραχος ὁ καλούμενος
σάκκος, ὃς καὶ ἰοβόλον ἄσθμα προΐησιν, ἔχει ἐν τῷ μυελῶ τῆς κεφαλῆς λίθον ἐπικείμενον.
τοῦτον ἔάν ἀγρεύῃς σελήνης ληγούσης, κατάκλειςον εἰς βύσσαν ἕως ἡμερῶν μ' καὶ μετὰ
ταῦτα ἐκβαλὼν αὐτὸν τῆς βύσσης καὶ ἀνατεμὼν λάβε τὸν εἰρημένον λίθον, καὶ ἔξεις τοῦτο
μέγα φυλακτήριον. ἰᾶται γὰρ σπληνικοὺς καὶ ὕδρωπικοὺς περὶ τὴν ζώνην περιεπτόμενος, ὥς
ἐγὼ διὰ πείρας εἶδον. Βάτραχοι ἀντιφάρμακόν εἰσιν ἐρπετῶν ἀπάντων ζωμευθέντες σὺν ἁλσὶ
καὶ ἐλαίῳ, τοῦ ζωμοῦ λαμβανομένου ὁμοίως καὶ πρὸς χρονίους τῶν τεχνόντων ἀποστάσεις.

καέντες δὲ καὶ ἐπιπασθέντες αἱμορραγίαν στέλλουσι καὶ ἄλωπεκίαν ἰῶνται σὺν πίσσῃ ὑγρᾷ καταχρίομενοι. τῶν δὲ χλωρῶν βατράχων τὸ αἷμα ἐπισταζόμενον κωλύει τὰς ἐκτιλθείσας ἀπὸ τῶν βλεφάρων τρίχας φύεσθαι ὠφελοῦσι καὶ ὀδονταλγίας συνεψόμενοι ὕδατι καὶ ὄξει καὶ διακλυζόμενοι. Περὶ βοδὸς θηλείας.

2.6. (1t) Βοῦς θήλεια γνωστὴ πᾶσι. Ταύτης τὴν κόπρον λαβὼν ξηρὰν λείωσον καὶ σείσας στῆσον λίτρον α', κηροῦ οὐγ. ζ', κράμβης χυλοῦ οὐγ. ζ' (ἢ γ' ὡς ἐν ἄλλῳ), ὡὰ ὡμὰ γ', ἐλαίου καλοῦ λίτρον α', θείου οὐγ. α', λείωσον τὰ ξηρὰ καὶ τῆξον τὰ τηκτά· εἴτα καθελὼν καὶ χλιάνας βάλλε τὰ ὡὰ καὶ συλλείου καλῶς· καὶ ἐκ τούτου κατάπλασσε σπληνικούς, ἥπατικούς, ὕδρωπικούς, ὁμοίως καὶ ὕδροκοίλους καὶ ποδαλγούς, καὶ πάραυτα μεγάλως ὠφελήσεις. τοῦτο κρύβε ὡς μέγα δῶρον. Ἐὰν δὲ τὴν κόπρον λειώσας σὺν ὄξει χρήσῃς τινὰ τόπον ἢ ἀγγεῖον μελιτηρόν, μύρμηκες ἐν αὐτῷ οὐχ ὑπερβήσονται. ὄνυχες δὲ βοῶν ἐκζεσμένοι, μετὰ σινάπεως ἐσθιόμενοι ἀντιτάσσονται πᾶσαν φαρμακείαν ὡς οὐδὲν ἄλλο. Ἡ δὲ βοεῖα χολὴ σὺν ἀλεύρῳ ὀροβίνῳ χριομένη, ἰόνθους ῥήγνυσιν καὶ στίλβει πρόσωπον. ἡ δὲ κόπρος καπνιζομένη ὑπὸ τὸν δίφρον τῆς κυούσης ὠκυτόκιός ἐστιν καὶ τὰ δευτέρια κατάγει καὶ ἐκβάλλει. Ταῦτα πάντα ποιεῖ τῆς θηλείας. Τοῦ δὲ ἄρρενος βοδὸς ἡ χρεία ἐστὶν αὕτη: τὰ ἀστράγαλα τούτου καυθέντα καὶ ἐπιπασθέντα τοῖς ὀδοῦσι λευκοὺς τούτους διαφυλάττουσιν. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ μεμυκυῖα ὑστέραν διανοίγει. ὁμοίως τοῦτο ποιεῖ καὶ ἐν πεσσῷ προστιθεμένη. τὸν δὲ λοβὸν τοῦ ἥπατος αὐτοῦ βαλὼν εἰς χύτραν καινὴν καὶ πωμάσας ἀσφαλῶς, ἵνα μηδαμῶς ἀναπνέῃ, καὶ ὑποκαύσας ἐν θερμοσποδίᾳ καμίνου ἡμέρας ζ', εἴτα λειώσας ἐν ποτῷ δίδου μεθ' ὕδρομέλιτος ἢ μετὰ οἴνου θερμοῦ ὕδρωπικῷ, καὶ ἰαθήσεται. ὑποκαπνιζόμενον δὲ καὶ καταχρίομενον μελισσῶν καὶ σφηκῶν δῆγματα ἰᾶται. Βόας ἐργαζομένους μὴ κοπιᾶν ποιήσεις οὕτως· ἔλαιον καὶ τερεβινθίνην ἐψήσας χρίε τούτων τὰ κέρατα. Περὶ γαλῆς.

2.7. (1t) Γαλὴ ζῳόν ἐστι μικρὸν γνῶριμον πᾶσι. Ταύτης τὸ αἷμα καὶ ὁ ἐγκέφαλος ξηρὸς πινόμενος μετ' ὄξους ἐπιληπτικοῖς βοηθεῖ. ταύτης ἡ γλῶσσα ξηρὰ ὑπὸ τοῖς ὑποδήμασι φορουμένη φιμοκάτοχος ἐστίν. Εἰ δὲ εὖροις ποτὲ γαλῆν ἐρριμένην νεκράν, ἀνελόμενος ἔψε σὺν ἐλαίῳ ἄχρις ἂν τακῇ, καὶ διυλίσας τὸ ἔλαιον ἔμβαλλε κηροῦ τὸ ἄρκοῦν, καὶ ποιήσας κηρωτὴν ἔχε μέγιστον ἵαμα πρὸς ἀρθριτικούς καὶ πᾶσαν νευρικήν συμπίθειαν καὶ φλεγμονὰς ποδῶν καὶ ἄρθρων καὶ πάντα ῥευματισμόν. ἰᾶται δὲ καὶ χοιράδας μεγάλας καὶ μαστοὺς καὶ ὄρχεις καὶ πᾶν ἀπόστημα εἰς χειρουργίας μελετώμενον καὶ βουβῶνας. Οἱ δὲ ὄρχεις αὐτῆς εἰσι καὶ συλληπτικοὶ καὶ ἀσύλληπτοι. ἐὰν γάρ τις τὸν δεξιὸν αὐτῆς ὄρχιν τεφρώσας καὶ λειώσας μετὰ μύρου σὺν ἐρίῳ ἐν πεσσῷ προσθῇ καὶ συνουσιάσῃ, παραχρῆμα συλλήψεται ἡ γυνή. ὁ δὲ εὐώνυμος ὄρχις ἐν ἡμιόνου δέρματι δεθεὶς καὶ περιαφθεὶς, ἀσύλληπτόν ἐστι. δεῖ δὲ γράφειν ἐν τῷ δέρματι τοῦ ἡμιόνου τὰ ὀνόματα ταῦτα. “ἰωα ωια ρανιω ου οἰκοοχζ”. εἰ δὲ ἀπιστῆς, δοκίμασον εἰς ὄρνιν τίκτουςαν ὡὰ, καὶ πάντως οὐ τέξεται παρ' ὅσου καιροῦ ἐὰν περιαφθῇ αὐτῇ. τοὺς δὲ ὄρχεις αὐτῆς ἀπόμενε ἐν ἀποκρούσει, αὐτὴν δὲ ζῶσαν ἄφες. τοὺς δὲ ὄρχεις δὸς φορεῖν εἰς ἡμιόνου δέρμα· ἀσύλληπτον γάρ ἐστι καὶ ἀνίκητον καὶ φίλτρον γλυκύ. Τὸ δὲ αἷμα αὐτῆς φύλαττε σὺν ὄξει καὶ δίδου λάθρα ἐπιληπτικῷ, καὶ ἕως ἂν δαπανηθῇ ἰάσει ἄκρως. τὴν δὲ οὐρὰν κόψας καὶ ἀφείδς ἐκείνην ζῶσαν βάσταζε, καὶ κύνες οὐ μὴ σοι ὑλακτῶσι. Περὶ γῆς ἔντερα.

2.8. (1t) Γῆς ἔντερα πᾶσι γνωστά εἰσι. ταῦτα ἀρμόζουσι τοῖς νευροτρώτοις λεῖα ἐπιτιθέμενα· παραχρῆμα γὰρ θαυμαστῶς ὀνίνησι. μετὰ δὲ ἀλφίτων συλλειωθέντα τὰ ἐν τοῖς μαστοῖς ἀποστήματα ἰῶνται, καὶ γάγγλια ἀναλύουσι σὺν μέλιτι λειωθέντα καὶ ἐπιτεθέντα καὶ σκορπιοπλήκτους ἰῶνται, καὶ δῆγμα ζυμραίνης θαλασσίας. σὺν οἴνῳ δὲ λεῖα ποθέντα λαθραίως λίθους θρύπτουσι καὶ δυσουρίαν ἰῶνται. γάλα δὲ πολὺ ἄγει ταῖς θηλαζούσαις, ὡς εἴρηται ποθέντα. ὀδονταλγίαν δὲ ἐπιτεθέντα πάνυ θεραπεύουσι. σὺν δὲ ναρδίνῳ ἢ ῥοδίνῳ ἐλαίῳ θερμανθέντα ἢ βουτύρῳ μέχρι τακῶσι, καὶ ἐνσταζόμενα τοῖς ὠσὶν ὠταλγίας ἰῶνται. καυθέντων δὲ ἡ τέφρα λειωθεῖσα

σὺν οὐρῳ παρθένου καὶ ἐπιχρισθεῖσα ταῖς θριξίν οὐκ ἔῃ λευκανθῆναι αὐτάς. ξηρὰ δὲ μετὰ ἀρτεμισίας λεῖα ἐπιτιθέμενα τῷ ὀμφαλῷ ἔλμινθας κατάγουσι. σὺν δὲ ἀφεψήματι ἡρυγγίου καὶ δικτάμου λεῖα πινόμενα δυσουρίαν παύουσι. Εἰς δὲ τὰ βρώματα τῶν μυλῶν ἐντιθέμενοι ἐξαίρουσιν αὐτὰς ἀνωδύνως, ὥστε ἀκολουθεῖν ἀπὸ τῆς ρίζης τὴν μύλην τῇ χειρὶ ἐκριζωμένην. μετὰ δὲ κηρωτῆς γινομένης λείας διὰ ὠν, ἐπιτεθέντα ποδάγραν ἰώνται. Τὰ τῆς γῆς ἔντερα καὶ πᾶσαν τὴν ἀπὸ σιδήρου ἢ λίθου ἢ ἐτέρου τινὸς πληγὴν κολλᾷ καὶ μάλιστα ἐν τοῖς νευρώδεσι καὶ δυσκολλήτοις μορίοις, οἷα χεῖλεσιν ἢ ῥινόσ, ἢ ὠτὸς καὶ τὰ ὅμοια. πινόμενα δὲ ὅσον ε' ἢ ζ' σὺν γλυκεῖ οὐρησιν κινεῖ, καὶ ἔλμινθων γένος ἅπαν ἐκβάλλει ὁμοίως πινόμενα ἕως βούλει. τὴν δὲ πλατεῖαν ἔλμινθα ἐκβάλλει μετ' ὄξυμέλιτος πινόμενα. καὶ ἵκτερον καὶ τὸ δυσίατον καθαίρει δι' οὐρου. ὁμοίως μετὰ γλυκέως πινόμενα ε' ἢ ζ' καὶ καθ' ἑαυτὰ καὶ μετὰ σμύρνης τρωγλίτιδος ὅσον τερεβίνθου μέγεθος· χρῶ θαρρῶν· γῆς ἔντερα οὐγ. ζ', ῥοδίνου λίτρον α'. καὶ ὀδύνας ὀδόντων παύει τῶν κατ' ἀλλήλων τῷ ὀδυνομένῳ ἐπὶ ὀδόντος θερμὸν τὸ ἔλαιον ἐκχεόμενον. καὶ ὑποθυμιάμενα καὶ ἀπ' ἀνθράκων παύει τὰς ὀδύνας τῶν ὀδόντων, ἐχομένου τοῦ κάμνοντος τὸν καπνὸν διὰ χωνῆς εἰς τὸν ὀδυνώμενον ὀδόντα. μύλας δὲ ἄρσεως δεομένης αἶρει χωρὶς ὀδοντάγρας, κεκαυμένα λεῖα καὶ ἐπιπασσόμενα κατὰ κύκλῳ τοῦ ὀδυνομένου ὀδόντος. δεῖ δὲ προπεριχαράσσειν ἀκριβῶς. Αὐτὰ καὶ καυθέντα ἐπ' ὀστράκου καὶ ἡ τέφρα αὐτῶν λεῖα προσαγομένη ὡς ξηροκολλύριον μεγάλως ὠφελεῖ ταῖς ἀρχομέναις ὑποχύσει· καὶ τοῖς δὲ τριχίῳσι βλεφάροις ὠφελεῖ. προεκτιλάντων ἡμῶν τὰς περιτὰς τρίχας, ἔπειτα καὶ ἐπιπασσόντων διὰ μύλης τοὺς τόπους τῆς τέφρας αὐτῶν κωλύει τὴν τῶν παρὰ φύσιν τριχῶν ἔκφυσιν. λεῖα δὲ ζ' πινόμενα μετὰ οἶνομέλιτος νήστεις ἐπὶ ἡμέρας πλείους λίθους τοὺς ἐν κύστει ρίπτει καὶ κατὰ βραχὺ ἐξουρεῖσθαι ποιεῖ. τὰ δὲ ἐντὸς ἀποστήματα ῥήσσει καὶ πρὸς διαχώρησιν ἄγει ποθέντα ζ' ἢ θ' πρὸς δύναμιν λεῖα ἐν ὕδατι κυάθων τριῶν. Εἰ δέ τις αὐτὰ ἐναποκείμενα ἐν μέλιτι φυλάττει λεῖα, ἔξει βοήθημα κάλλιστον σκορπιοπλήκτοις. νεύρων δὲ συστροφὰς λύει, ἃ καλοῦμεν γάγγλια, καταπλασσόμενα καθ' ἑαυτὰ λεῖα. παύει καὶ τὰς ἐν μασθοῖς ἀποστάσεις καθ' ἑαυτὰ λεῖα καταπλασσόμενα· πυοποιῇ γὰρ ἐπισπᾶται ῥύσει ἐπουλεῖ. ὠφελεῖ καὶ ῥυσιπέλατα κεκαυμένα λεῖα μετ' ὄξους ἐπιχρίόμενα. μεγάλας φλεγμονὰς παύει μετὰ μέλιτος λεῖα ὡς κηρωτῆς ἔχειν πάχος τοῖς τόποις ἐπιτιθέμενα. προϋπόχριε δὲ ῥοδίνῳ τοὺς τόπους καὶ λύε.

2.8. (50) καὶ ῥοδίνῃ δὲ κηρωτῇ λεῖα ἀναλαμβανόμενα μάλιστα τὰς ὀδύνας τῶν ποδῶν παρηγορεῖ. δίδου καὶ ὕδρωπικοῖς ζ' σὺν οἶνομέλιτι. τοὺς δὲ νεφροὺς ἢ κύστιν ἡλκωμένα ἔχοντα δίδου ἐφθὰ λεῖα μετὰ ἐψήματος κρομμύου· καὶ χοιράδας δὲ κατὰ βραχὺ μειοῖ τοῖς τόποις περιαφθέντα ζῶντα τοσαῦτα τὸν ἀριθμὸν ὅσα εἰσὶν αἱ χοιράδες. ἐν ῥάκει δεθέντα παύει πᾶσαν κεφαλαλγίαν καὶ ἡμικρανίαν ἐπιχρίόμενα τοῖς κροτάφοις. Κατῶρυχα δὲ ἐστὶν ταῦτα. προϊόντα οὖν καὶ ἡλιοφανῇ γενόμενα χειμῶνας καὶ ὄμβρους προμηνύει. Περὶ δορκάδος.

2.9. (1τ) Δορκὰς ζῳὸν ἐστὶ τετράπουν πᾶσιν ἀνθρώποις γνωστόν. τοῦτο ἐνεργεῖ ἔχον δύναμιν εὐσύλληπτον. ἐὰν οὖν βούλῃ εὐσύλληπτον ποιῆσαι μέγιστον καὶ ἀπαράβατον, ποιεῖ οὕτως: σατυρίου σπέρματος οὐγ. δ', χολῆς δορκάδος τὸ ὑγρὸν ὅλον μέλιτος οὐγ. δ'. ταῦτα λειώσας ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ. ὅταν δὲ χρεῖα γένηται, δίδου ἐν κροκύδι ἐξ αὐτοῦ ἐν πεσσῷ καὶ συγγενέσθω. καὶ ἐὰν μὲν ἄρρεν θέλῃς γεννηθῆναι, ἄρρενος χολὴν βάλλε· εἰ δὲ θῆλυ, θηλείας, ἔστι γὰρ ἡδονικὸν πάνυ. ἐὰν δὲ ξηρόν ἐστὶ, ἐπίβαλλε μέλιτος τὸ ἀρκοῦν. Περὶ αἰλούρου ἦτοι κάττας.

2.10. (1τ) Αἰλουρος ἦτοι κάττα πᾶσι γνωστή. Ἐὰν οὖν σπασθῇ ἐπιληπτικὸς καὶ πέσῃ χαμαὶ ἢ σκοτωματικὸς ἢ ἀποπληξία λάβῃ τινὰ καὶ κεῖται ὕπτιος ὁ ἄνθρωπος σπαραττόμενος, αἰφνίδιον δὲ ἐπιθήσῃ ἐπ' αὐτὸν κάτταν ζῶσαν, εὐθέως παύεται τοῦ σπασμοῦ, ἢ τοῦ σκοτώματος, ἢ τῆς ἀποπληξίας· λέγε δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο συνεχῶς “κοβελθω”. Ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ μετὰ ἱρίνου

μύρου συγχριομένη λεπτοπυρέτια παύει. σὺν δὲ σινάπει καὶ ὄξει ξηρὰ λειωθεῖσα ἄλωπεκίας δασύνει καλῶς. Περὶ ἐλάφου.

2.11. (1t) Ἐλάφων εἰσὶν εἴδη τρία· γινώριμον δὲ τὸ ζῶον. ὁ μὲν καλεῖται πλάτωνις διὰ τὸ ἔχειν κέρατα πλατέα ὑψηλά, ὁ δὲ δεύτερος στρογγύλα κέρατα ἔχων, καὶ τρίτον ἢ θήλεια κεράτων ἄνευ. ταύτη οὐ δύναται ὁ ἄρρην μιγῆναι, εἰ μὴ παρὰ πηγὴν. ὅταν γὰρ διψᾷ, ζητεῖ πηγὴν, καὶ ὡς πίνει τῇ δίψῃ φλεγόμενη, τότε ὁ ἄρρην ἐπιβαίνει αὐτήν. ἀναγκαζομένη γὰρ ἐκ τῆς δίψης καὶ τοῦ ποτοῦ ὀρεγομένη οὐ δύναται φυγεῖν. ἐν ἄλλῳ δὲ καιρῷ οὐ καταδέχεται βίβασθῆναι. εὐθέως οὖν συλλαμβάνει. τοῦτο τὸ ζῶον ζῇ ἔτη φ', ἐὰν μὴ ἀγρευθῇ, καὶ οὕτως ἰδίῳ θανάτῳ τελευτᾷ. Τοῦ οὖν ἀληθινοῦ ἐλάφου τοῦ ἔχοντος τὰ κέρατα στρογγύλα, ῥινίσματα ἐκ τῶν κεράτων κοχλιάριον α' δίδου μεθ' ὕδρομέλιτος ἐπὶ ἡμέρας ζ' τῷ ἔχοντι κωλικόν, καὶ τελείως τοῦ πάθους ἀπαλλαγῆσεται. ὁμοίως καὶ σὺν ὄξυμέλιτι πινόμενον σπλῆνα τήκει, καὶ ἔλμινθος κτείνει. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ σὺν μέλιτι ἐπιχριομένη ὄξυωπίαν παρέχει. σὺν δὲ σατυρίῳ προστιθεμένη καὶ ἐν κροκύδι τιθεμένη, πεσσοῦ γινομένου καὶ τιθεμένου τῷ στόματι τῆς μήτρας, σύλληψιν ὁμολογουμένως ἐργάζεται καὶ ἡδονήν. Κέρας δὲ ἐλάφου κεκαυμένον καὶ σὺν οἴνῳ λειούμενον καὶ περιπλασσόμενον ὀδόντας σειομένους ἴσθησι. μετὰ δὲ τὸ καυθῆναι καὶ πλυθῆναι πινόμενον ὥσει κοχλιάρια β', δυσεντερικούς τε καὶ κοιλιακοὺς καὶ ἱκτερικούς καὶ αἱμοποϊκοὺς ὠφελεῖ. σὺν δὲ γάλακτι γυναικείῳ ἄρρενοτόκῳ καὶ ὀφθαλμῶν αἴρει τραχώματα. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ ξηρὸν λεῖον μετὰ ἀρσενικῆς σχιστῆς ἐν πόσει δοθὲν σὺν οἴνῳ ἐν βαλανείῳ βῆχα καὶ κυνάγχην ἄκρως ἰᾶται. ὁ δὲ μυελὸς αὐτοῦ σὺν τῷ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἐκρινόμενῳ ῥύπῳ πινόμενος θηριοδῆκτοῖς βοηθεῖ, καὶ πάσῃ φαρμακείᾳ ἀντιτάσσεται. ἐπὶ δὲ δέρματος ἐλάφου ἐὰν τις καθεύδῃ, οὐ βλαβήσεται ὑπὸ ἐρπετοῦ ἰοβόλου. Περὶ ἐχίδνης.

2.12. (1t) Ἐχιδνά ἐστὶν ζῶον συρτὸν πᾶσι γνωστόν. Τοῦτο ζῶν ἀγρευόμενον παρὰ τῶν ἰδιωτῶν, διαιρούμενον μέρους τινὸς τοῦ πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ μέρους τινὸς τοῦ πρὸς τῇ οὐρᾷ ὡς μὴ ἀπομεῖναι τὸ τυχὸν ἀπὸ τοῦ ἰοῦ ἐν τῷ μέσῳ, τὸ λοιπὸν ἐκζέσαντες καὶ διελόντες τὰς σάρκας τῆς ἀκάνθης ἐμβάλλουσιν εἰς χύτραν καινὴν μεγάλην σὺν ἁλσὶ καὶ βάλλουσιν εἰς κάμινον νυχθήμερον ἕως φρυχθῶσιν καὶ μίξαντες βάλλουσιν ἀρώματα. ποιοῦσι πρὸς πᾶσαν νόσον ἀνθισταμένην. αὕτη ἰᾶται ἐλεφαντιῶσιν, λεπροῖς, ποδαγροῖς, ἐπιληπτικοῖς, παραλύτοις καὶ ὅσα ἀπεγνωσμένα πάθη θεραπεύει. Τῆς δὲ ἐχίδνης τὸ στέαρ ὀξυδέρκειαν παρέχει, καὶ ἰᾶται πᾶσαν ἀμβλυωπίαν. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ περιεπτόμενοι πᾶσαν ὀφθαλμίαν ἰώνται. οἱ δὲ ὀδόντες ὀδονταλγίαν καὶ παίδων ἀνωδύνως ὀδοντοφυΐαν ἐργάζονται. Διώκει δὲ αὐτὴν λίθος γαγάτης. θυμιώμενος καὶ πινόμενος δὲ τὰ ἐξ αὐτῆς δῆγματα ἰᾶται σὺν ἐλαφείῳ μυελῷ. Περὶ ἐχίνου χερσαίου.

2.13. (1t) Ἐχῖνος χερσαῖος ὁ καὶ ἀκανθόχοιρος ζῷόν ἐστι μικρόν, πονηρὸν πάνυ. τοῦτον ἀγρεύσας καὶ ταριχεύσας ἔχε ὡς μέγα ἱάμα. τὴν μέντοι χολὴν αὐτοῦ ῥίψον, κακὴ γάρ ἐστι. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καεῖσα καὶ σὺν μέλιτι ἐπιχρισθεῖσα ἄλωπεκίας δασύνει. Τοῦ δὲ ταριχευθέντος σώματος μέρος διδόμενον ἐν ποτῷ ξηρόν, ἐπιληψίας, τρόμους, σκοτώματα, κεφαλαλγίας καὶ ὅσα τοιαῦτα ἰᾶται. νεφροὺς τε καὶ ἰσχιάδας θεραπεύει. δίδου δὲ οὕγ. α'. τὸ μέντοι δέρμα ἰδίως καὲν καὶ λειωθὲν ἄλωπεκίας δασύνει. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ὅλον μετὰ τῶν σπλάχνων χωρὶς τῶν ἐντέρων καὶ τῆς χολῆς ταριχεύσας καὶ ξηράνας, ἔπειτα λειώσας καλῶς ἀπόθου ἐν ἀγγεῖῳ ὑελίνῳ καὶ δίδου πίνειν σὺν ὄξυμέλιτι οὕγ. α', ἐλεφαντιῶσιν, ὕδρωπικοῖς τοῖς ἀνὰ σάρκα, καὶ ἰαθήσονται. Ὅμοίως δὲ τὸ ἥπαρ καὶ οἱ νεφροὶ καὶ ἡ καρδιά καὶ ὁ πνεύμων συνταριχευθέντα τὰ αὐτὰ ἰώνται. Ἐντερα τοῦ αὐτοῦ ἐχίνου καὶ ῥίζαν μαλάχης καὶ φλοιὸν ἰτέας συμπλασσόμενα ὠφελεῖ τὸ ἐμπαγὲν ἢ ξύλον ἢ ὅστουν ἐν οἴωδήποτε τοῦ σώματος τόπῳ θαυμασίως. Περὶ ζαύρας.

2.14. (1t)

Ζαύρα γνωστή πᾶσι. ζαυρῶν δέ εἰσι γένη τρία. ἡ μὲν ἡλιακὴ λέγεται, ἡ δὲ χαλκῇ, ἡ δὲ χλωρᾷ. Ἡ οὖν ἡλιακὴ γνωστὴ πᾶσιν. ταύτης τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐὰν φορῇ τις περὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα ἐν χρυσῷ σωληναρίῳ ἔχοντι γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦτο “εβλουσαυρε”, ἐκφεύζεται πᾶσαν χαλεπὴν νόσον, καὶ οὐ μῆποτε πειρασθῇ ἀρρωστίας ὅσον ζῇ χρόνον καὶ φέρει. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀφαιρεθέντες ζώσης εἰς ὄνομα τοῦ πάσχοντος πᾶσαν ὀφθαλμίαν ἰῶνται. ἀπολύεται δὲ ἡ ζαύρα ζῶσα. Ἐὰν δὲ μιγνυμένας δύο ἀρσενόθηλυ ἀγρεύσης καὶ κόψῃς τὸ μόριον καὶ ξηράνης καὶ ποτίσῃς γυναικί, γίνεται φιλία ἄλυτος. καὶ ὅταν βιβάζωσιν, ἐὰν ῥίψῃς ἐπάνω ὀράριον ἢ ῥάκος, ἐστὶν χαριτήσιον μέγα. ἡ δὲ οὐρὰ φορουμένη ἔντασιν ποιεῖ. Ταύτης ἡ κεφαλὴ κεκαυμένη καὶ ἐπιτιθεμένη σκόλοπας ἐξάγει καὶ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνas καὶ ἦλους. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτῆς κεκαυμένον, ἐπιπασσόμενον ὁδοῦσι βεβρωμένοις ἀνωδύνους ποιεῖ. ὅλη δὲ ἀνασχισθεῖσα ἡ ζαύρα καὶ ἐπιτεθεῖσα σκορπιοδῆκτους βοηθεῖ. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτῆς ἦλους ἰᾶται καταπласσόμενον. Ἡ δὲ χολὴ αὐτῆς ἐν οἴνῳ σαπεῖσα ἐπὶ ἡμέρας μα’ τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασι καὶ τρίχας θραύει τὰς ἐν βλεφάροις. ἡ ἡλιακὴ σαύρα τὰ ἴσα δύναται τῇ χλωρᾷ. Τὴν ἡλιακὴν σαύραν ἐὰν τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἀγρεύσας ποιήσῃς περόνας β’ ἢ χρυσᾶς ἢ ἀργυρᾶς καὶ δι’ αὐτῶν τυφλώσῃς τὴν σαύραν, βάλλε εἰς χύτραν ἔχουσαν γῆν παρθένον· εἴτα ἔασαι ἐπὶ ἡμέρας θ’, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνοίξας τὴν χύτραν εὐρήσεις βλέπουσαν τὴν σαύραν. ταύτην μὲν ἀπόλυε ζῶσαν, τὰς δὲ περόνας ποιήσον δακτυλίους καὶ φόρει. ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ τὴν τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐκβαλοῦσαν, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ τὸν εὐώνυμον, κατακλείσας ἐν αὐτοῖς λίθον ἰάσπιν ἔχοντα γλυφὴν σαύραν ἐπὶ κοιλίαν ἠπλωμένην καὶ ὑποκάτωθεν τὸ ὄνομα τοῦτο: “χουθεσουλε”, καὶ φόρει. ἀβλαβὴς γὰρ ἔση ἐξ ὀφθαλμῶν ἐναντίων πάντα τὰ ἔτη σου, καὶ ὀφθαλμιῶντας ἰάσεις τῷ δακτυλίῳ περιάπτων. Κεκαυμένη δὲ ὅλη καὶ μετὰ σκόρδου ἐνωθεῖσα καὶ συντριβεῖσα, σιδηρᾷ βέλη καὶ ἀκίδας καὶ ὅσα ἐκ βάθους φέρει εἰς τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ὡς οὐκ ἄλλο τι. καὶ τριχοποιεῖ αὕτη. Περὶ ἡμίονου ἦτοι βουρδῶνος.

2.15. (1τ) Ἡμίονος ζῶν ἐστὶν πᾶσι γνωστὸν ἐξ ὄνου ἄρρενος καὶ ἵππου θηλείας κυοφορούμενον. Τῆς οὖν μοῦλας ὁ ῥύπος ὁ ἐν τῷ ὠτίῳ ἀσύλληπτον ἄκρως ἐστίν, ἐν δέρματι αὐτῆς περιαφθείς, ἐὰν δὲ τὸν ῥύπον δῶς λάθρα ἐν ποτῷ γυναικί, οὐ συλλήψεται ποτε. οὕτω δὲ καὶ ἐὰν ἐκ τῆς μήτρας αὐτῆς συνεψήσας μεθ’ ἐτέρων κρεῶν δώῃς λάθρα γυναικί φαγεῖν, οὐδέποτε συλλήψεται. ὁμοίως καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ κεκαυμένοι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Εἰ δέ τις ἔχη ψυγμοκατάρρουν καὶ φιλήσῃ βουρδῶνος τὰς ῥίνας, ἰαθήσεται, εἰ καὶ κόρουζαν ἔχει. ἐὰν δέ τις λάθρα λάβῃ τὸ οὖρον τοῦ βουρδῶνος καὶ συνεψήσῃ κηρῷ καὶ ἐλαίῳ καὶ λιθαργύρῳ, καὶ καταπλάσῃ ποδαγρῷ, ὁ μὲν ἀσθενῶν ἰαθήσεται, ὁ δὲ βουρδῶν ποδαγριᾷ. καὶ ἐπὶ μὲν ἀνδρῶν βουρδῶν, ἐπὶ δὲ γυναικὸς μοῦλα. Περὶ θηράφου.

2.16. (1τ) Θήραφος ἢ ἀράχνη ὃ καὶ φαλάγγιον λέγεται καὶ καματερή, παρ’ ἐνίοις δὲ σαλαμίνθη. αὕτη ζωῦφιόν ἐστὶν μικρόν, ἐξάπουν, ἀράχνας εἰς τοὺς τοίχους ὑφαῖνον, γνώριμον πᾶσι. Αὕτη ληφθεῖσα εἰς ὄνομα τοῦ πάσχοντος καὶ συμμαλαχθεῖσα ἐμπλάστρῳ μετὰ ἐλαίου καὶ ἐπιτεθεῖσα μετώπῳ καὶ κροτάφοις τριταῖον ῥιγοπύρετον ἀπελαύνει. ἐὰν δὲ αὐτὸν ζῶντα βάλῃς ἐν σύριγγι ἢ καλάμῳ καὶ περιάψῃς τραχήλῳ, ἀφημερινὸν ἰᾶται. ἐν ὀλίγῳ δὲ ῥοδίνῳ ἢ νάρδῳ συνεψηθεὶς ὠταλγίαν ἰᾶται καὶ ῥαγάδας τὰς ἐν τοῖς ποσίν. ἡ δὲ ἀράχνη αὐτῆς (ἡγουν ὁ ἰστός) ἐπιτιθέμενος αἱμορραγίαν φλεβὸς ἴστησι, καὶ ἀφλέγμονα τὸν τόπον διατηρεῖ. Θήραφος δὲ ὁ ἐν τοῖς δένδροις ἀραχνοποιῶν μέλας καὶ μείζων τοῦ λευκοῦ, λαμβανόμενος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πάσχοντος καὶ περιεπτόμενος, χοιράδας ἀρχομένας ἰᾶται. ὁ δὲ τοῦ λευκοῦ ἰστός σὺν τῷ ζῳῳ καλάμῳ βληθεὶς ὀφθαλμίαν παύει καὶ ῥεύματα στέλλει, καὶ ὅσα περὶ τὸν λαιμὸν συμβαίνει. Ἐὰν δέ τις ἐν ὕδατι ἐψήσῃ τὸν θήραφον, ἔπειτα τῷ ὕδατι τούτῳ χρῆσι κεφαλὴν ἀγρυπνοῦντος, ὑπνώσει. εἰς δὲ τὸ ὕφος τοῦ λευκοῦ εἰ βάλῃς χόνδρον ἄλατος, ἐνθεὶς τῷ τετριμμένῳ ὀδόντι ἰάσει. ἐν ἐλαίῳ δὲ τὴν θήραφον ἀποπνίξας, ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου ἐλαίου κατάχριε τοῖς ἀσπιδοδῆκτοις, καὶ εὐθέως ὁ

πόνος παύει καὶ ἡ πληγὴ ὑγιαίνει. Ταύτης τὰ ὡὰ ποθέντα τρία μὲν ἐπὶ τριταίου, τέσσαρα δὲ ἐπὶ τεταρταίου, ἐπὶ δὲ ἀφημερινοῦ ἓν, πάντα τύπον πυρετὸν ἀποδιώκουσιν. Περὶ ἵππου.

2.17. (1t) Ἴππος ζῶν ἐστὶ τετράπουν, βασιλικόν, ὄξύ, γνώριμον πᾶσι. τούτου γεννηθέντος εὐθὺς πρόσεξον ἵνα πάρης τῷ ἐν τῷ μετώπῳ νεφέλιον, ὅπερ οἱ ἵππονόμοι ἵππομανὲς λέγουσιν. φέρων αὐτὸ ἕξεις φορῶν φιλητήσιον μέγιστον. εἰ γὰρ μόνον περιάψῃς τινὶ μετ' αὐτοῦ, σφόδρα σε ἀγαπήσει. κἂν ἐν ποτῷ ἐμβάψῃς αὐτὸ καὶ δῶς τινι πιεῖν, τὸ αὐτὸ δράσεις· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν βρώσει· φιληθήσῃ γὰρ πάντως. Ἡ δὲ χολὴ τοῦ ἵππου καταγλυκαينوμένη ἐν μολυβδίνῳ ἀγγεῖῳ ἰσχυρὰς πράξεις ἀποτελεῖ διδομένη ἐν οἴνῳ ἀνθρώπῳ καὶ ἀνάπαυσιν ἀποτελεῖ. τῆς δὲ φοράδος τὸ γάλα ἐγχριόμενον μετὰ μέλιτος λευκώματα λεπτύνει. ὄνυξ δὲ αὐτῆς θυμιώμενος νεκρὰ ἔμβρυα ἐκβάλλει, καὶ ὑποκαπνιζόμενος ὠκυτόκιός ἐστιν. ἡ δὲ χολὴ σὺν μέλιτι χριομένη ὀξυωπίαν παρέχει. ἡ δὲ κόπρος τοῦ ἵππου ἐπιτιθεμένη αἱμορραγίαν πᾶσαν ἴσῃσι. Περὶ καμήλου.

2.18. (1t) Κάμηλος ζῶν ἐστὶ γνώριμον πᾶσι. Ταύτης ὁ ἐγκέφαλος ξηρὸς μετ' ὄξους πινόμενος ἐπιληπτικούς ἰᾶται. ἡ δὲ χολὴ τῆς καμήλου παγεῖσα ἐν μολυβδίνῳ ἀγγεῖῳ ἕως οὗ γλυκανθῇ αὐθημερὸν κοσμεῖ ἐν βρώματι καὶ χαριτοῖ. ἄφοδος δὲ αὐτοῦ καεῖσα καὶ σὺν ἐλαίῳ τριβεῖσα ἀλωπεκίας καὶ τριχορροίας τὰς ἀπὸ νόσου ἄκρως ἰᾶται. καταπλασσομένη δὲ ὡς εἴρηται ὕδρωπικούς κενοῖ δι' οὕρων. ξηρὰ δὲ λεία ἐπιπασθεῖσα ἐν ὕδατι καὶ ποθεῖσα δυσεντερικούς ἰᾶται. θυμιωμένη δὲ τὰ ἐναντία διώκει. τὸ δὲ γάλα αὐτῆς οὐ πηγνυται· κἂν καταμιχθεῖ δὲ ἐτέρῳ γάλακτι, κάκεῖνο ἄπηκτον ποιεῖ. καὶ πινόμενον θερμὸν ἱερὰν νόσον διώκει καὶ βοηθεῖ. καὶ τὰ κρέα ἐφθὰ ἐσθιώμενα ὁμοίως τὸ αὐτὸ δρῶσι. ὁ δὲ μυελὸς αὐτοῦ σὺν ῥοδίνῳ, ἀλειφόμενος τῇ κεφαλῇ ἔμπροσθεν καὶ ὅλον τὸ σῶμα, ἐπιληψίαν ἰᾶται παραδόξως καὶ ὑπὲρ λόγον. Περὶ κυνοποτάμου ἦτοι κάστορος.

2.19. (1t) Κυνοπόταμος ὁ καὶ κάστωρ λεγόμενος γνωστός ἐστι. τούτου οἱ ὄρχεις, τὸ καλούμενον καστόριον, εἰσὶν ὠφέλιμοι. τοῦτο οὖν λεῖον ἐν πεσσῷ προστεθὲν ἔμμηνα ἄγει. πινόμενον δὲ σὺν ῥύπῳ μούλας ἀπὸ τοῦ ὠτίου ἀτόκιόν ἐστιν. σὺν ἀνηθελαίῳ δὲ ἐψηθὲν καὶ ἀλειφὲν νεῦρα χαλᾷ καὶ ψῦξιν ὠφελεῖ. σὺν οἴνῳ δὲ χριόμενον τὰς ὑστερικὰς πνίγας ὀνίνησι. σὺν δὲ πηγανίνῳ ἐλαίῳ ἐνιέμενον κωλικούς ἰᾶται. πινόμενον δὲ στομαχικούς, σπληνικούς, ληθαργικούς καὶ ὀπισθοτόνους ἄκρως ἰᾶται. εἰς δὲ τὰ κατὰ τὸν πνεῦμονα καὶ τὸν ἐγκέφαλον πάθη δι' εἰσπνοῆς θυμιώμενον μέγας ὀνίνησι. τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ φορούμενον εἰς ὑποδήματα ποδαγρούς ἰᾶται. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ αἰμόρροϊαν ἴσῃσι γυναικός. θυμιαθεῖσα δὲ ἐρπετὰ διώκει. Περὶ κυνὸς μικροῦ.

2.20. (1t) Κύων ἐστὶ ὃ παρ' ἡμῖν κυνάριον λέγεται, μικρός, νεογέννητος, ἔτι θηλάζων. ἐὰν συνευῇται ἄρρῳστῳ διηνεκῶς, πολὺν χρόνον ἔχοντι ἐν τῇ ἄρρωστίᾳ, καὶ συνκοιτάξῃ αὐτῷ ἐπὶ τὸ στῆθος (ἢ γυναικός, ἢ ἀνδρός, ἢ παιδίου) καὶ διόλου συνανάκειται αὐτῷ ἐν τῇ κλίνῃ, ὁ μὲν κύων ἀποθνήσκει, ὁ δὲ ἄρρωστος τῆς χρονίας νόσου ἀπαλλάσσεται. Σπλῆνα δὲ κυνὸς θερμὸν ἐπιθεῖς σπληνικῷ ἐν τῷ σπληνί, ἰαθήσεται. ἡ δὲ κόπρος ξηρὰ λεία ἐν ποτῷ δοθεῖσα ἰκτερικούς καὶ δυσεντερικούς θεραπεύει. μετὰ μέλιτος δὲ ἐγχριομένη τῷ λαιμῷ καὶ τῷ σώματι συναγχιούς ἄκρως ἰᾶται. λαθραίως δὲ ποιεῖ πάντα μὴ ὁμολογῶν τῷ πάσχοντι. πινόμένη δὲ ὕδρωπικούς ἄκρως ἰᾶται. λεία δὲ ἡ κόπρος συγχριομένη σὺν ὄξει ὕδροκοίλους καὶ φλεγμονὰς μορίων ἰᾶται. καεῖσα δὲ εἰς ὄστρακον καὶ λειωθεῖσα σὺν ῥοδίνῳ ῥαγάδας τὰς ἐν ἔδρᾳ ἰᾶται, καὶ θυμούς καὶ ἐξωχάδας ἐκριζοῖ. σὺν τερεβινθίνῃ δὲ ἐπιτεθεῖσα κονδυλώματα καὶ ἐξωχάδας ἰᾶται. μετὰ δὲ κηρωτῆς καὶ ῥοδίνου ποιεῖ πρὸς ἔλκη ῥυπαρὰ καὶ δυσεπούλωτα, σὺν ἐλαίῳ δὲ πρὸς μελισσῶν καὶ σφηκῶν κρούσματα. Ἐὰν δὲ τις τὴν καρδίαν κυνὸς κρατῇ ἐν εὐωνύμῳ χειρὶ ἢ τὴν γλῶτταν εἰλιγμένην ἐν ῥάκει, πάντες κύνες φιμωθήσονται καὶ φεύγονται. Γλαυκοῦ δὲ κυνὸς ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμούς μετὰ μαγνήτου λίθου καὶ ὀψιανοῦ λίθου ποίησον στιμίαν ὡς

ξηροκολλύριον, καὶ ὁπὲ στιβισάμενος ὄψει τὰ ἐν τῷ σκότει γινόμενα. ζῶντος δὲ τοῦ κροτῶνος ἀνατμηθέντος καὶ ἔτι ὄντος θερμοῦ, ἐπιτεθέντος τραχήλῳ καὶ λαιμῷ συναγχικῶν θαυμασίως θεραπεύει, ὡς ἐγὼ πεπείραμαι. Ἐὰν δὲ τις ἀσθενῇ καὶ βούλῃ μαθεῖν πότερον ζήσεται ἢ ἀποθανεῖται, λαβὼν ἐκ ζύμης θερμῆς μέρος τι ἔκμαζον τὸ πρόσωπον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τὰς μασχάλας καὶ βουβῶνας καὶ πόδας καὶ χεῖρας καὶ δὸς τὴν ζύμην κυνὶ τινι φαγεῖν· καὶ ἐὰν μὲν φάγῃ αὐτήν, ἴσθι ὅτι ζήσεται, εἰ δὲ μὴ φάγῃ, θανεῖται. ἢ δὲ ζύμη ἔστω θερμὴ. Περὶ κυνός.

2.21. (1t) Κύνων ζῶν ἐστὶ πᾶσι γνωστόν, ταχύτατον, πονηρὸν καὶ φρόνιμον, καὶ μάλιστα ὁ θηρατικός. οὗτος ὅταν ὀστοφαγήσῃ, γίνεται ἢ κόπρος αὐτοῦ θεραπευτικὴ συναγχικοῖς. ξηρὰ δὲ λεῖα μετὰ σχιστοῦ ἀρσενικοῦ καὶ γάλακτος πινομένη δυσεντερικοὺς ἰᾶται ἔλκη τε παλαιὰ τοῖς πρὸς ταῦτα μιγνυμένη φαρμάκοις, οἶον κηρῷ, μυρσίνῃ, ἐλαίῳ καὶ τερεβινθίνῃ. σὺν δὲ μέλιτι ἀναληφθεῖσα καὶ χρισμένη συναγχικοὺς θεραπεύει καὶ φλεγμονὰς παρισθμίων. τοῖς δὲ λυσοδοῇτοις καὶ λυσιῶσιν ἄκρως βοηθεῖ. Ἡ πυτία δὲ τοῦ ἀρτιγεννήτου κυνὸς βοηθεῖ λυσοδοῇτοις ὁμοίως καὶ τὸ γάλα κυνὸς θηλαζούσης ἐν κλίνῃ πινόμενον ὅσον κερατίων δέκα καὶ ἐπὶ ἡμέρας ζ', κωλυομένου τοῦ πάσχοντος, ποιεῖ αὐπνους διατελεῖν. χλιαρὸν δὲ τὸ γάλα ἐνσταζόμενον τοῖς ὡσὶ δυσηκοῖαν θεραπεύει. ὁ δὲ σπλὴν τοῦ κυνὸς σπληνικῷ ἐπιτεθεὶς ἴασιν ἐπάγει. ἐὰν τε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἢ τὴν γλῶτταν κρατῇς ἐν τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ ἐντετυλιγμένην ἐν ῥάκει, πάντες οἱ κύνες φιμωθήσονται καὶ φεύξονται ἀπὸ σοῦ. Περὶ κροκοδείλου.

2.22. (1t) Κροκόδειλος χερσαῖος πᾶσι γνωστός, ἐστὶ ζῶν τετράπους, πλατυκέφαλον, μακρόουρον. Τούτου τὴν δορὰν ἐὰν τις καύσας καὶ λειώσας ποιήσῃ ξηρίον, ἐπιπάσῃ δὲ τῷ μέλλοντι καίεσθαι τόπῳ ἢ τέμνεσθαι, ἀνώδυνον αὐτὸν ποιήσει. τὸ δὲ ἀποτηγάνισμα τοῦ κροκοδείλου ἐὰν ἀλείψῃται τις, ὅσας πληγὰς ἂν λάβῃ οὐ μὴ αἰσθήσεται. Οἱ δὲ δεξιοὶ αὐτοῦ ὀδόντες ἀφαιρεθέντες ζῶντος αὐτοῦ ἀφιεμένου καὶ περιαφθέντες ἔντασιν μεγίστην τοῖς ἀνδράσι ποιοῦσιν, οἱ δὲ εὐώνυμοι ταῖς γυναῖξιν, εἰ περιαφθῶσιν ἢ συναφθῶσιν, ἀμφοτέροι ποιήσουσι τὰ ἀνήκοντα. Ἡ δὲ κόπρος σὺν ὄξει καταχρισμένη εἰς πρόσωπον ἀλφούς ἀπορρίπτει, σὺν μέλιτι δὲ μιγεῖσα καὶ χρισθεῖσα λευκώματα αἴρει. σὺν ἐλαίῳ δὲ πρόσωπα στίλβει. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ καταχρισόμενον ἀμβλυωπίαν ἰᾶται καὶ ὀξυδορκίαν παρέχει. Ὅλος δὲ ὁ κροκόδειλος καυθεὶς καὶ τεφρωθεὶς καὶ προσμιγεῖς κριθίῳ ἀλεύρῳ καὶ δοθεὶς ἀλόγοις ζώοις ἵπποις τε καὶ βουσί καὶ τοῖς λοιποῖς πάχος ἐμποιεῖ. τινὲς δὲ καὶ ἀνθρώποις παχύνεσθαι οὕτω παρασκευάζουσι. κροκοδείλου τὴν τέφραν ἀλεύρῳ καὶ μέλιτι φωράσαντες διατρέφουσιν ἐξ αὐτοῦ ὄρνιν ἕως ἡμερῶν ιβ', μηδενὸς ἄλλου γευομένην· εἴτα θύσαντες καὶ ὀπτήσαντες διδῶσιν ἐσθίειν τῷ μέλλοντι παχυνθῆναι, καὶ γίνεται παχύς. πλὴν μηδὲν τῶν τῆς ὀρνιθος καταλειπτέον, μόνον δὲ τὰ ἐνδοθεν αὐτῆς σὺν τοῖς ἐντέροις ῥιπτέον, ἵνα μὴ βλάβης γένωνται πρόξενα. Περὶ λύκου.

2.23. (1t) Λύκος ζῶν ἐστὶ τετράπους, ἄγριον καὶ πονηρόν. Τοῦ οὖν αἵματος αὐτοῦ ὁ πίνων μανήσεται καὶ οὐκέτι σωθήσεται. ὁ δὲ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ ποιεῖ ἐπὶ πάσης δίκης νικητικόν, καὶ φάντασμα παντοῖον φεύξεται τὸν φοροῦντα. ἀπελαύνει δὲ πάντα τύπον ῥυγοπυρέτων. δέρμα δὲ λύκου πρόβατον οὐχ ὑπερβήσεται. Τούτου ἢ κόπρος λευκωτάτη ἐστὶν ἢ ἐπὶ τινων τόπων καὶ θάμνων εὕρισκομένη. αὕτη πινομένη κωλικούς θαυμασίως ὀνίνησι. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ ξηρὸν λεῖον ἐπιπασθὲν ἥπατικούς ἄκρως ἰᾶται, ὁμοίως καὶ σεληνιακοὺς καὶ μαινομένους. κυνόδοντα δὲ αὐτοῦ ἐὰν περιάψῃς σεληνιαζομένοις ἢ φοβεριζομένοις ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ ὄνειρα πονηρὰ ὀρώσι, σωθήσονται. μίγνυται δὲ καὶ τῷ δι' εὐπατωρίου φαρμάκῳ καὶ δίδεται εἰς πόσιν. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ καταχρισόμενον νεῦρα καὶ ἄρθρα ὠφελεῖ καὶ διαλύει, καὶ ὀπισθοτονικοὺς ἰᾶται. Ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ ἐν δέρματι χρισθεῖσα δίκην ἐμπλάστρου καὶ ἐπιτεθεῖσα ἐπ' ὀμφαλῷ ἀνθρώπου καθαίρει τὴν γαστέρα αὐτοῦ πλέον παντὸς καθαροῦ. ἢ δὲ καρδία αὐτοῦ ὀπτῇ ἐσθιομένη νῆστις λυκανθρώπους (τοὺς καὶ βαβουτζικαρίους) λεγομένους θεραπεύει, νηστεύσαντας

μέχρις ἡμερῶν τριῶν. τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ ἐάν τις ἐργάσῃται καὶ ποιήσῃ ὑποδήματα καὶ φορῇ, οὐκέτι πονέσει πόδας ποτέ. Ὁ δὲ δεξιὸς αὐτοῦ ὀφθαλμὸς φορούμενος ἔνδον σὺν τῷ πρώτῳ τῆς οὐρᾶς σπονδύλῳ ὁμοῦ τε καὶ ἰδίως φορούμενοι ἐν χρυσῷ ἀγγεῖῳ μεγάλας πράξεις ποιεῖ. πᾶν γὰρ τετράποδον ἡμερόν τε καὶ ἄγριον φεύζεται ἀπὸ τοῦ φοροῦντος· καὶ εἰ διέρχεται ἀνὰ μέσον ἀντιπάλων ὁ φορῶν, οὐ φοβηθήσεται, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτοὶ τοῦτον φοβηθήσονται. ἔτι τε ποιεῖ τὸ φυλακτὸν τοῦτο τὸν φοροῦντα ἔνδοξον καὶ ἐπιτευκτικὸν καὶ ἔντιμον καὶ νικητικὸν καὶ ἡδὺν καὶ ἐπέραστον τῷ εἶδει καὶ ταῖς γυναιξὶ φιλητὸν καὶ ἐρωτικόν. οὐδὲ γὰρ ἔξ οὗτος ὁ ὀφθαλμὸς τὸν φοροῦντα ὀφθαλμιᾶσαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐλκωθέντας ὀφθαλμοὺς ἰᾶται· ὁμοίως καὶ ὁ εὐώνυμος. ἐὰν δὲ ὅστοῦν ἐκ τοῦ τραχήλου τοῦ λύκου περιάψῃς ὀπισθοτονικῶς, ἰαθήσεται. Περὶ λαγωῦ.

2.24. (1t) Λαγῶδες ζῷον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν. τούτου τὸ αἷμα θερμὸν ἐπιχρίόμενον τοῖς ποσὶ ποδαγροὺς ἄκρως ὀνίνῃσι. κατὰ δὲ ψυῶν θερμὸν ἐπιβληθὲν νεφριτικούς λίαν ἰᾶται. φυραθὲν δὲ σὺν ἀλφίτοις καὶ ἐσθιόμενον δυσεντερικούς θεραπεύει καὶ χίμετλα ἰᾶται. τὴν δὲ καρδίαν αὐτοῦ ἐνείλησας βυσσίνῳ ῥάκει καὶ περιάψας τεταρταῖζοντας ἰάσει ἄκρως. τούτου ὁ ἐγκέφαλος ἐφθὸς παρατριβόμενός τε καὶ ἐσθιόμενος ἐπὶ τῶν ἐκφυομένων τοῖς παιδίῳις ὀδόντων ὠφελιμώτατός ἐστι· ἀνωδύνως γὰρ ποιεῖ φύεσθαι τοὺς ὀδόντας. ὁπτὸς δὲ ὁ ἐγκέφαλος ἐσθιόμενος τρομικούς ἰᾶται, καὶ τοὺς ἐνουροῦντας εἰς κοίτην ἀπαλλάττει τοῦ πάθους. Ὁ δὲ πνεύμων αὐτοῦ εἰς λεπτὰ τμηθεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς βλεφάροις ὀφθαλμῶν οἰδήματα παύει. οἱ δὲ νεφροὶ ξηρανθέντες καὶ τριβέντες καὶ σὺν πεπέρει ἐν μελικράτῳ ἐπιπασθέντες καὶ ποθέντες νεφριτικούς ἰῶνται. ἡ δὲ χολή αὐτοῦ μετὰ στέατος ἀλώπεκος σὺν νάρδῳ ἐνσταζομένη κώφωσιν ἰᾶται. ἡ δὲ πυτία αὐτοῦ ξηρὰ λεία πινομένη μετὰ ἀστέρος σαμίου ἢ λημνίας σφραγίδος αἱμοποτοῖκοις βοηθεῖ. σὺν δὲ σατυρίῳ ἢ τε χολῇ καὶ ἡ πυτία καὶ ὁ ἐγκέφαλος προστιθέμενα ἐν πεσσῷ σὺν χυλῷ ἀλθαίας ἢ μαλάχης καὶ ἐλαίῳ σύλληψιν ἐργάζεται. σὺν δὲ χυλῷ πράσου καὶ εἰρηνομύρῳ προστεθεῖσα νεκρὰ ἔμβρυα καθέλκει. μετὰ προπόλεως δὲ λειανθεῖσα ἡ πυτία καὶ ἐπιτεθεῖσα ἰοβόλα ἔλκη θηριόδηκτα ἰᾶται. Ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ λεία σὺν οἴνῳ θερμῷ ποθεῖσα ἰσχυαδικούς ἰᾶται τοὺς πάνυ ἐσχάτως ἔχοντας καὶ κοιλιακοὺς ὁμοίως. μετὰ πεπέρως λεία ποθεῖσα νεφριτικούς θεραπεύει. Αἱ δὲ τρίχες αὐτοῦ καυθεῖσαι καὶ λειωθεῖσαι καὶ ἐπιπασθεῖσαι τοῖς πυρिकाύστοις ἔλκεσι καθαρὰν οὐλὴν ἐμποιοῦσι καὶ τριχοφυοῦσι. μετὰ δὲ λευκοῦ τοῦ ἐν τῷ ὧϊ ἐπιτεθεῖσαι αἱμορραγίαν πᾶσαν στέλλουσιν. πόδας δὲ ζῶντος λαγωῦ περιάψον εἰς ὄνομα τοῦ πάσχοντος, καὶ ἰάσει ἀρθριτικούς χρονίους εἰς ἄκρον, ποδαγροὺς καὶ χειραγρούς. τὸν μὲν δεξιὸν πρὸς τὸν δεξιὸν τοῦ πάσχοντος πόδα, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τὸν εὐώνυμον. Ἐγκέφαλος δὲ λαγωῦ περιχρίόμενος εἰς τὰ οὖλα νηπίων ἀνοδύνως φύειν τοὺς ὀδόντας ποιεῖ. λαγωῦ δὲ δορὰ καεῖσα πᾶσα σὺν τοῖς ὠσὶ καὶ ὄνυξι καὶ ξηρίον διδόμενον καὶ γινόμενον σὺν κονδίτῳ θερμῷ ληθαργικούς ἰᾶται εἰς τὸ παντελές. Ὡς δὲ Βαβυλώνιος ὁ Ἀφρικανὸς φησιν ὅτι εἰ θέλῃ παιδοποιῆσαι τις, πρὸ τῆς συνελεύσεως τῆς γυναικός, ἤγουν ὅταν μέλλῃ εἰς συνουσίαν ἐλθεῖν, ἐπιχρισάτω τὸ μόριον αὐτοῦ αἷμα λαγωῦ, καὶ ποιήσῃ παῖδα ἄρρενα. εἰ δὲ χήνειον στέαρ ἐπιχρίσῃ, ποιήσῃ θῆλυ. Περὶ μυρμηκῶν.

2.25. (1t) Μύρμηξ ζῷον μικρόν, ἐξάπουν, γνωστόν ἐστὶ πᾶσι. τῶν δὲ μυρμηκῶν εἶδη εἰσὶν ἑπτὰ. καὶ γνώριμοι μὲν οἱ κοινοί. οἱ δὲ ἀνδροκέφαλοι καλοῦνται, οἵτινες καὶ τῇ χροιά εἰσι μέλανες. οἱ δὲ λεπτοὶ καὶ ἰσχυροὶ καὶ ξανθοί, οἵτινες λέγονται σκνιπαί. ἄλλοι δὲ μεγάλοι καὶ πτερωτοί, καὶ ἕτεροι ἀρουραῖοι μέσοι, καὶ ἄλλοι ἐνόδιοι μακροί, καὶ ἄλλοι, οἱ καὶ μυρμηκολέοντες λέγονται, μείζονές τε ὄντες τῶν ἄλλων καὶ ποικίλοι· φυσικῶς δὲ εἰσὶν οὗτοι σαρκοφάγοι τάχιον ἀποθνήσκοντες. οἱ οὖν κοινοὶ μύρμηκες ἀποκεφαλιζόμενοι καὶ προστριβόμενοι τοῖς βλεφάροις τὰς ἐν αὐτοῖς κριθὰς θεραπεύουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ σιτοφόροι ἀρουραῖοι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ τις μύρμηκας καθεψήσῃ σὺν ὕδατι ἕως ἐκτριψέως τοῦ ὕδατος καὶ

καταντλήση τοὺς πόδας ἢ τὰς χεῖρας, τὰς ἐν αὐτοῖς μυρμηκίας ἀποπίπτειν ποιεῖ. Ἐὰν δέ τις μύρμηκας μ' ἐψησας μετὰ χυλοῦ ἀσφοδέλου δώῃ τινὶ πιεῖν, ἀνέντατος ἔσται ὅσον ἂν ζῇ χρόνον. Περὶ μυός.

2.26. (1t) Μῦς κατοικίδιος πᾶσι γνωστός ἐστίν. Τούτου τὴν κεφαλὴν καύσας καὶ τεφρώσας καὶ σὺν στέατι χοιρεῖω ἢ ἀρκεῖω λειώσας περιχρίσον ἄλωπεκίας καὶ ἰάση. ὅλον δὲ τὸν μῦν ἐὰν καύσης καὶ λειώσης σὺν οἴνῳ καὶ νάρδῳ ἢ ῥοδίνῳ, ὡταλγίας χρονίας παραδόξως χρίσας ἰάση. ζῶντος δὲ τοῦ μυὸς κόψας τὰ ἄκρα αὐτοῦ πάντα καὶ ἐνδήσας περιάπτε τῷ τραχήλῳ, καὶ παύσεις πᾶν ῥίγος. Ἡ κόπρος δὲ αὐτοῦ ὁμοίως τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ ταῖς τῶν παιδίων δὲ ἔδραις προστιθεμένη πρὸς ἔκκρισιν προτρέπει. λεία δὲ σὺν ὕδατι ἐπιχριομένη μαστῶν σκληρίας καὶ ὀδύνας ἰᾶται τὰς μετὰ φλεγμονῆς. ξηρὰ δὲ ἐπιπασσομένη ἐπὶ ἡμέρας γ' ἐξωχάδας αἶρει. χρὴ δὲ προκλύζειν αὐτὰς οἴνῳ. σὺν ὕδατι δὲ περιχριομένη λέπρας καὶ λειχήνας θεραπεύει. Ὅλον δὲ τὸν μῦν ἐὰν καύσης καὶ λειώσης μετὰ οἴνου καὶ νάρδου ὀλιγοστοῦ καὶ ῥοδίνου καὶ ἐπιχρίσης, χρονίαν ποδαλγίαν ἰάσεις παραδόξως. ζῶντος δὲ τοῦ μυὸς ἐὰν κόψῃς πάντα τὰ ἄκρα (ἡγουν ῥίνα, ὦτα, πόδας, οὐρὰν) εἰς ὄνομα τοῦ πάσχοντος καὶ ἐνδήσας περιάψῃς, πάντα τύπον ἰάσεις ῥιγοπυρέτων χρονίων θαυμασίως. Ἐὰν δὲ μετὰ βελόνης διὰ τοῦ στόματος τούτου διαπεράσῃς ῥάμμα καὶ ἐκβάλλῃς ἐπὶ τὴν ἔδραν αὐτοῦ καὶ τὸ ῥάμμα δῆσης, κωλικοὺς ἰᾶται. Περὶ νεβροῦ.

2.27. (1t) Νεβρός ἐστὶ τὸ τῆς ἐλάφου γέννημα. Τούτου ὁ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς εὐρισκόμενος ἔνδοθεν ῥύπος μέγιστόν ἐστιν ἀντιφάρμακον τοῖς δηλητήριον πεποκόσι διδόμενος μετὰ ὕδατος. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ καταχρίμενον κεφαλῆς ἔλκη ἰᾶται, καὶ ἰχῶρας καὶ πίτυρα μετὰ σταφίδος ἀγρίας χρίμενον καθαίρει. Τὸ δὲ αἰδοῖον τοῦ ἄρρενος ἐλάφου ξηρὸν λεῖον ποθὲν σὺν οἴνῳ ἐchioθήκοις βοηθεῖ. μίγνυται δὲ τὸ τοιοῦτον καὶ συνθέτοις βοηθήμασι τοῖς τοῦτ' αὐτὸ δυναμένοις. Περὶ νυκτερίδος.

2.28. (1t) Νυκτερὶς ζῶν ἐστὶν τετράπουν πτερωτὸν πᾶσι γνωστόν. ἵπταται ὡς χελιδὼν, τίκτει δὲ ὡς τετράπουν καὶ θηλάζει. Ταύτης τὸ αἷμα ἐὰν ἐπιχρίσης προεκτίλας τὰς τῶν βλεφάρων τρίχας, οὐκέτι ἄλλαι φυήσονται. ἐὰν δὲ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐνθήσῃ εἰς σκυτίδα μέλαιναν καὶ περιάψῃ ἀριστερῷ βραχίονι, οὐ νυστάξῃ οὐδὲ κοιμᾶται ἕως οὗ φορεῖ αὐτό. Ἀλλὰ καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ φορουμένη μεγίστην ἀγρυπνίαν ποιεῖ. ἐὰν δέ τις τὸ αἷμα αὐτῆς κροκύδι δεξάμενος ἀποθῇται πρὸς κεφαλὴν γυναικὸς ἀγνοούσης καὶ συγγένηται αὐτῇ, εὐθέως συλλήψεται. Ἔχει δὲ καὶ ἄλλας πράξεις, ἃς σιωπήσω, οὐ γὰρ δεῖ ἐκλαλεῖν αὐτὰς ἢ δημοσιεύεσθαι. Περὶ ξυλοβάτου.

2.29. (1t) Ξυλοβάτης οἱ δὲ τοιχοβάτην ὃ οἱ πολλοὶ συνήθως σαμαμύθην λέγουσιν, ἔτεροι συληγούδιν, εἰδὸς ἐστὶ κορκοδείλου μικροῦ. Τούτου τὸ ἀποτηγάνισμα ἀλειφόμενον ἀπόνους τοὺς μαστιζομένους ποιεῖ. ἔστι δὲ καὶ πράξιμον φίλτρον. ἐσθιόμενοι δὲ ἐφθοὶ ὥσπερ ἰχθὺς οἱ κορκοδείλοι, ἀναιδεῖς καὶ ἀναισχύντους ποιοῦσι τοὺς ἀφυῶς φερομένους. Ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ σὺν μέλιτι ἢ γάλακτι γυναικείῳ ἀμβλυωπίαν καὶ λευκώματα ἰᾶται. ὁμοίως καὶ τὸ αἷμα. ἢ δὲ δεξιὰ μύλη φορουμένη ἔντασιν ποιεῖ, ἢ δὲ εὐώνυμος γυναιξὶν ἡδονὴν ἰσοδυνάμως. Περὶ ὄφως.

2.30. (1t) Ὅφης θηρίον ἐστὶν πονηρὸν εἰς ὑπερβολήν, ἄπουν, συρόμενον, πᾶσι γνωστόν. Οὗτος ὅταν γηράσῃ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀμβλυθῶσι, θέλει πάλιν νέος γενέσθαι. διὸ καὶ περιπατεῖ νυχθήμερα μ' ἕως οὗ τὸ δέρμα αὐτοῦ χανωθῇ. μεθ' οὗ ζητήσας καὶ εὐρών ἐν πέτρᾳ στενὴν ὁπὴν εἰσέρχεται δι' αὐτῆς, καὶ τὸ σῶμα ἐκθλίψας ἀποβάλλει τὸ δέρμα αὐτοῦ, μεθ' οὗ καὶ τὸ γῆρας γίνεται νέος ἀπολαβὼν καὶ τὸ ὄρᾶν ὀξέως. Τούτου ἡ δορὰ καυθεῖσα καὶ λειωθεῖσα μετὰ ἁλατος καὶ τοῖς ὁδοῦσι χρυσθεῖσα ὀδονταλγίαν παύει. ὑποθυμιωμένη δὲ λάθρα πρὸ τῆς ἐλεύσεως ῥίγῃ χρόνια παύει. ὁμοίως μετὰ ξύλων τῆς ἐλαίας ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτῆς ἡγουν τῶν ἐλαιῶν ὁστῶν τὸν ἀριθμὸν γ' ἢ ε' ἢ ζ' ὑποκαπνιζομένη ἐσωχάδας καὶ ἐξωχάδας θεραπεύει ὡς

οὐδὲν ἕτερον. περιηπτομένη δὲ ἡ δορὰ ἡμικρανίαν βοηθεῖ. κειμένη δὲ ἐν οἴκῳ φυλακτήριον ἔστιν. τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὄψεων γινόμενα δῆγματα ἰᾶται βάτραχος ὑδρίτης ζῶν, σχισθεὶς καὶ ἐπιτεθεὶς, καὶ δεθεὶς. ἐκβάλλει γὰρ εὐθὺς τὸν ἰὸν τοῦ φαρμάκου ἕξω. Περὶ ὄνου.

2.31. (1t) Ὅνος ζῶν ἔστι τετράπουλον πᾶσι γνωστόν. ἔχει δὲ δυνάμεις τοιαύτας. Ἐκ τοῦ ὄνου αὐτοῦ τοῦ ἐμπροσθίου δεξιῶ ποδὸς εἰ ποιήσης δακτύλιον ἢ κρίκιον καὶ δώσης φορεῖν δαιμονιζομένῳ, σωθήσεται. τούτου ἡ κόπρος λεία σὺν ἄλατι ἐπιτεθεῖσα πᾶσαν αἱμορραγίαν καὶ θράσεις ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν ἴστησιν. εἰ δέ τις πτύη αἷμα καὶ ἐπάρῃ τὸ αἷμα τοῦ ζώου καὶ βάλῃ τὸν χαλινὸν τοῦ ὄνου πλύνας εἰς αὐτὸ τὸ αἷμα, καὶ ἕξ αὐτοῦ δώσῃ λάθρα μετὰ τινος ἀρώματος ἐκ τοῦ χυλοῦ τῆς κόπρου τῷ πάσχοντι ἐν βρώματι ἢ πόσει, ἰάσει ἄκρως αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ σκορπιοπλήκτοις ὁμοίως τὸ αὐτὸ βοηθεῖ. τὸ δὲ γάλα τῆς ὄνου σὺν μέλιτι ἀκάπνῳ ἐγχριόμενον τὰ γινόμενα κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς δριμέα ρεύματα θεραπεύει. ὄνυξ δὲ ὄνου κεκαυμένος σὺν γάλακτι γυναικείῳ ἀρρενοτόκῳ κατενσταζόμενος ὀφθαλμῶν αἴρει τραχώματα. αἷμα δὲ ζώντος ὄνου μετὰ κροκοδειλίας βοτάνης καὶ ἐλαίου συγχριόμενον τεταρταῖζοντας ἰᾶται. τὸ δὲ κρίκιον τοῦ χαλινοῦ αὐτοῦ τὸ μικρὸν ὃ ποιήσας δακτύλιον καὶ φορῶν φεύζεται δαίμονας καὶ ἀποστρέφει πυρετούς. ταῖς δὲ γυναιξὶν μεγίστην μοιρικὴν παρέχει. Ἐὰν δέ τις καθεύδῃ ἐπὶ δορᾷ ὄνου, παντοίους δαίμονας οὐ φοβεῖται, οὐδὲ τὴν Γελλῶ καὶ νυκτερινὰ συναντήματα. δάκρυα δὲ ὄνου σὺν ἐλαίῳ σμήξας καὶ πλύνας λύχνον καὶ ἄψας, ὅψει πάντας τοὺς ἐν συμποσίῳ ὀνοκεφάλους καὶ αὐτοὶ τοὺς ἀλλήλους. Τρίχας δὲ ἐκ τῆς πυγῆς τοῦ ὄνου ἐὰν λαβὼν καύσης καὶ λειώσας δώσῃ ἐν ποτῷ γυναικί, οὐ παύσεται πέρδεσθαι. λύσις δὲ αὐτῆς ὄνου θηλείας τρίχας καύσας δίδου πιεῖν ὁμοίως. εἰ δέ τις ὑπὸ σκορπίου πληγῇ καὶ εἴπῃ εἰς τὸ οὖς τοῦ ὄνου ὅτι “σκορπίος με ἔπληξεν”, ὃ μὲν πληγεὶς ἰαθήσεται, εἰς δὲ τὸν ὄνον ἡ ὁδὸν μεταπεσεῖται. ἔχει δὲ καὶ ἄλλας πράξεις. Περὶ ὄνων.

2.32. (1t) Ὅνοι οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρίας, ζωῦφιά εἰσι πολύποδα, ἅπερ ἐν τῷ πιέζεσθαι σφαιροῦνται. ταῦτα ῥοδίνῳ ἢ νάρδῳ ἐψόμενα ὠταλγίας θεραπεύουσιν. ἐὰν δέ τις βελόνῃ κεντήσας προσαγάγῃ θήγων τοῖς ὁδοῦσιν, ὁδονταλγίαν ἰῶνται, καὶ εἰσι πολὺχρηστοί. Περὶ προβάτου.

2.33. (1t) Πρόβατον ζῶν ἔστι πᾶσι γνωστόν. τούτου ἡ κόπρος σὺν ὄξει καταχρισμένη ἡμικρανίας πόνον παύει καὶ μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ δοθιῆνας καὶ ἥλους ἰᾶται. τούτου τὸ στέαρ καὶ ὁ μυελὸς γίνεται σαπώνιον μετὰ στάκτης συκίνης ἢ δρυίνης καὶ ἐλατίνης. προχωρεῖ δὲ εἰς πολλὰς χρεῖας. Ὁ δὲ κριὸς ἔχει πράξεις τοιάσδε· ἐὰν γὰρ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ κέρας πρίσης καὶ ποιήσης κτένιον, κτενίσσης δὲ μετ’ αὐτοῦ, ἡμίκρανον θεραπεύει, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιῶ κέρατος τὸ δεξιὸν ἡμίκρανον, τὸ δὲ ἀριστερὸν τὸ εὐώνυμον. τοῦ δὲ ἡλίου ὄντος ἐν κριῷ ἐὰν τὴν κόπρον ξηράνας ἐπιθῇ μετ’ ὄξους ἐπὶ τῶν κεφαλαλούντων, ἀπαλλάξεις. οἱ δὲ ἐντὸς τῶν κεράτων σκώληκες φιλτροπόσιμόν εἰσι ἀπαράβατον. τὸ δὲ κέρας καπνιζόμενον τὰς ὑστερικὰς πνιγμονὰς ἀνακαλεῖται. πνεύμων δὲ προβάτου ἐσθιόμενος νῆστις ἀμέθυστον τὸν ἐσθιόντα ἀναδείκνυσι καὶ ὅσον οἶνον πίνει τὴν ἡμέραν ἐκείνην, οὐ μεθυσθήσεται. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ ἐν ταῖς παρειαῖς τῶν γυναικῶν ἐπιτεθὲν ζεστόν, εὐχρουν καὶ εὐμορφον ποιεῖ τὸ πρόσωπον. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ εἰς πεσσοὺς χρήσιμον. πνεύμων δὲ ἀρνίου ξηρός, λεῖος δοθεὶς ἐν ποτῷ τοῖς ὑπὸ δηλητηριῶν φαρμάκων βλαβεῖσιν ἀρήγει. χολὴ δὲ καὶ αἷμα τοῦ ἀρνίου ἐπιληπτικὸς θεραπεύει. τοῦ δὲ γάλακτος αὐτοῦ τὸ ἀπάνθισμα καταχρισόμενον λοιμικὰ νοσήματα ἀποκαθαίρει. ὃ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ ὁπτός ἐσθιόμενος καὶ παρατριβόμενος ταῖς τῶν παίδων ὁδοντοφυῖαις ἄκρως βοηθεῖ, σύντομόν τε ποιῶν τὴν ἔκφυσιν καὶ ἄνευ πόνου. τὸ δὲ ἔριον αὐτοῦ μὴ ἐκπλυθὲν ῥυπαρὸν ὃν καὶ ἀποκρουστικὸν χρήσιμόν ἐστι ἐπὶ κεφαλῇς ξεραχώματα. ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας πληγὰς νεοτρώτους ἐκ βελῶν ἢ πετρῶν γινομένων σὺν οἶνελαίῳ χλιαρῷ ἐπιτεθεὶς ἀφλεγμάντους ταύτας διατηρεῖ. κεκαυμένον δὲ ξηραντικὸν γίνεται ὥστε καὶ τὰς πλαδαρὰς σάρκας ἀπὸ τῶν ἐλκῶν ἀποτήκειν. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ εἰς πολλὰ ἡγείσθω σοι

χρήσιμον. Πνεύμων δὲ ἄρνιου νεαρὸς καταπλασθεὶς, φύγεθλα ποδῶν καὶ χειρῶν ἰᾶται. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ξηρὸν ποθὲν ἐπιληπτικοῖς βοηθεῖ. Περὶ ῥινοκέρου.

2.34. (1τ) Ῥινόκερος ζῷον ἐστὶ τετράπουν παραπλήσιον ἐλάφῳ ἐν κέρας ἔχον ἐπὶ τῆς ῥίνος μέγιστον. ἄλλως δὲ οὐκ ἀγρεύεται εἰ μὴ ἐν μύρῳ καὶ εὐμορφίᾳ γυναικῶν εὐστόλων. ἔστι γὰρ ἐρωτικὸν ζῷον. Τούτου ὁ εὕρισκόμενος ἔνδον τῆς ῥίνος ἢ τοῦ κέρατος λίθος φορούμενος daίμονας ἀποδιώκει. οἱ δὲ ὄρχεις αὐτοῦ ἢ τὸ αἰδοῖον ποτιζόμενα ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ συνουσίαν παρορμᾷ ἀκρότατα. Περὶ σάγρου.

2.35. (1τ) Σάαγρος ἐστὶ χοῖρος ἄγριος. Τούτου οἱ ὄρχεις ξηροὶ καὶ λεῖοι πινόμενοι εἰς ἀφροδίσια παρορμῶσιν. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ λειωθεῖσα σὺν ὄξει ἐρυσιπέλατα ἰᾶται, καὶ ἡ χολὴ ὁμοίως. οἱ δὲ ὄνυχες αὐτοῦ κεκαυμένοι καὶ σὺν οἴνῳ λειωθέντες καὶ πινόμενοι νήστες κοιλιακοὺς ἰῶνται. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ σὺν ἀμύλῳ καὶ ῥοδίνῳ λειούμενος καὶ ἐπιχρίόμενος ποδαλγικὰς ὁδύνας παραμυθεῖται. Τοῦ δὲ ἥπατος αὐτοῦ τὸ ἄκρον τεμνόμενον, τὸ πρωτόβολον, καὶ σὺν ὕδατι ὀλίγῳ λειούμενον καὶ καταχρίόμενον μετὰ πτεροῦ, ἐρυσιπέλατα καὶ ἔρπητας θεραπεύει. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ θυμιωμένη τριταΐκους ἀπαλλάσσει περιόδους καὶ ὕστερικὰς πνίγας ἰᾶται. τῆς δὲ θηλείας ἡ κόπρος σὺν μέλιτι καταχριομένη λεία, χοιράδας ἰᾶται καὶ πᾶσαν σκληρίαν μαστῶν. ἡ δὲ χολὴ καὶ ἡ πυτία αὐτοῦ πινομένη ποιεῖ πρὸς πάντα τὰ θανάσιμα φάρμακα. ἔστι γὰρ ἀλεξιφάρμακον. Περὶ σαλαμάνδρας.

2.36. (1τ) Σαλαμάνδρα ζῷον ἐστὶ τετράπουν, μεῖζον σαύρας χλωρᾶς, ἐν θάμνοις καὶ ὕλαις διαιτουμένη. Ταύτης ἡ καρδία φορουμένη ἄφοβον ποιεῖ πρὸς τὸ πῦρ τὸν φοροῦντα καὶ ἄτρομον εἰς πυρκαϊάν καὶ ἄκαυστον. Τὸ οὖν ζῷον τοῦτο ἢ ἐν πυρὶ ἢ ἐν καμίνῳ ἐμβληθὲν πᾶσαν φλόγα σβέννυσι. καὶ εἴ τις τὴν καρδίαν τούτου περιάψει πυρέσσουσιν, παραυτίκα ἀπέδρα ὁ πυρετός. Εἰ δὲ περὶ τοῖς γόνασι γυνὴ αὐτὴν φορεῖ, οὐδόλως συλλήφεται, οὔτε ἔμμηνα ὀρᾷ. εἰ δὲ ἐν δέρματι μελανῷ αὐτὴν ἐνδήσης καὶ περιάψῃς ἀγκῶνι, τριταῖον, τεταρταῖον καὶ πάντα πυρετὸν ἰάσεις. Ταύτης καυθείσης ἡ τέφρα σὺν ἐλαίῳ ἐπιχριομένη, μυρμηκίας χειρῶν καὶ ποδῶν ἀνασπᾶν πέφυκεν. ἔνιοι δὲ καὶ πρὸς ψωρικὰ βοηθήματα ἔτι δὲ καὶ λεπρικὰ καὶ σηπεδονώδη τὴν τοιαύτην κόκκινον μιγνύουσιν. Περὶ σκίγγου ζώου.

2.37. (1τ) Σκίγγος ζῷον ἐστὶ χερσαῖον ὅμοιον κροκοδείλῳ, ἐν τῇ Μελανίτιδι γῇ εὕρισκόμενον. τούτου τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς καὶ οἱ δίδυμοι καὶ οἱ νεφροί, πρὸς συνουσίαν διεγείρουσιν τὸ μόριον ἐν ποτῶι δοθέντα. Περὶ τράγου.

2.38. (1τ) Τράγος, πᾶσι γνωστός. Τούτου τὸ ἥπαρ ὀπτόμενον μετὰ τοῦ ἰχώρος νυκτάλωπας ὠφελεῖ ἐνσταζόμενον. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ξηρὸν μετὰ κικίδων καὶ βαλανίων ἐν βρώματι ποθὲν ἀποστήματα πεπαίνει. Ὅμοίως κατάκλεισον εἰς σφραγίδα χρυσῇν δισκοειδῇ, μετὰ γλώσσης βατράχου καὶ κινναμώμου ἢ μόσχου, καὶ συρράψας εἰς δέρμα ἐλάφου περιάπτε ἢ ἐντίθει τοῦτο ἐν ζωδίῳ, καὶ ἔσσονται ἐν τῷ τόπῳ ἐκεῖνῳ θυσαίαι ὀνομασταί. τοῦτο ποιεῖ καὶ ὁ κοινὸς ἰέραξ. τοῦτο δὲ πάνυ κρύβε. Τὸ δὲ δέρμα τοῦ τράγου, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ προβάτου, νεοδαρὲν καὶ ἔτι θερμὸν ὃν περιτεθὲν τοῖς μαστιζομένοις, ἐν τραύμασιν θαυμαστῶς αὐτοὺς ἰᾶται ὥς οὐκ ἄλλο τι. τὸ δὲ λίπος αὐτοῦ τὸ ἐκ τῶν νεφρῶν ἐψηθὲν μετὰ χόνδρου ἢ ὀρύζης χυλοῦ ἐνίεται πρὸς τὰ ὦτα. Τὸ δὲ λάδανον αὐτοῦ τὸ ἐκ τοῦ πώγωνος συναγόμενον ποιεῖ πρὸς ἀλωπεκίας καὶ τριχορροίας, σὺν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ὁμφακίνῳ. σὺν ὄξει δὲ χριόμενον κεφαλαλγίαν παύει. τὸ δὲ στέαρ μετὰ ἰζοῦ καὶ σανδαράχης λεῖον ἐπιπασθὲν ὄνυξι ψωριῶσιν ἐκρίζοι. καὶ μόνον τὸ στέαρ τούτου ἐν πολλοῖς ἔστω σοι χρήσιμον. Ἐὰν δὲ τις χρῇσιν τράγου μυκτῆρας μύρῳ καὶ τρίψῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ, ποιεῖ αὐτὸν ἀπὸ ἡδονῆς ἀποσπερματῶσαι. τοῦτο τὸ σπέρμα ἐὰν χρῇσιν ἀνθρώπου μόριον, ἔντασιν ἔξει μεγίστην καὶ ἀκαταμάχητον εἰς γυναῖκας καὶ φοβερὰν. Περὶ ταύρου.

2.39. (1τ) Ταῦρος ζῶν ἐστι πᾶσι γνωστὸς καὶ αὐθάδης. Τούτου ἡ χολὴ σὺν ψιμυθίῳ καὶ ὠοῦ τὸ λεπτόν συλλειωθεῖσα καὶ χρισθεῖσα οὐλὰς ὁμόχρους τῷ λοιπῷ σώματι ποιεῖ. σὺν ὃξει δὲ καὶ κιμωλίᾳ σημηγομένη ἀλφούς μελανοὺς ἰᾶται, καὶ φακοὺς ὀψεως. σὺν δὲ χυλῷ σεύτλου καὶ ὀξελαίου πίτυρα κεφαλῆς καθαίρει καὶ φακοὺς καὶ ἐφήλεις γυναικῶν καθαίρει διὰ τῶν ἔξωθεν πεδίων. οὐκ αὐτὸ γὰρ τὸ ζῶν ἐστὶν ἰσχυρόν, ἀλλ' ἡ περικειμένη ἐν αὐτῷ δύναμις ἔσωθεν πεδίων. καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἐὰν αὐτὸ φορῇ, πάντα γινώσεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ αἰξ κέρας μὴ ἔχουσα τὸ αὐτὸ δρᾷ ἐὰν αὐτὸ φορῇ [χρηματίζει]. ὁμοίως καὶ ἀνδριάντι περιτιθέμενον χρηματίζει, καὶ οἱ ἐπιорκοῦντες ἐξαγορεύουσιν καὶ ὁμολογήσουσι καὶ ἀναθήματα μέγιστα τεθήσονται ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Λαβὼν οὖν τὸν ἱέρακα τὸν πελάγιον ἀπόπνιζον ὕδατι ὀμβρίῳ. ὁμοίως καὶ ἔποπα πνίζον ἐν τῷ ὕδατι καὶ βαστάζων αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς θεράπευσον σμύρνη καὶ κρόκῳ καὶ ξήρανον αὐτοὺς ἐν σκιᾷ, ἄνευ ἡλίου. τὰ δὲ σώματα αὐτῶν θάψον ἐν τῇ γῇ ἐν τόπῳ, ὅπου ἐστὶν ὁ φορῶν εἴτε ἄνθρωπος εἴτε ἄλλο τι. λαβὼν <δὲ> τοὺς ὀφθαλμοὺς φόρει. Αὕτη δὲ ἡ χολὴ σὺν μέλιτι καταχριομένη στομαχικοὺς ἄκρως ἰᾶται καὶ βοηθεῖ. σὺν δὲ ἱρίνῳ μύρῳ διπλῇ μιγεῖσα καὶ ἐν πεσσῷ προστεθεῖσα, ἔμμηνα ἄγει πολλὰ αὐθημερόν. σὺν δὲ ἀμαρακίνῳ μύρῳ καὶ ἐλλεβόρῳ προστεθεῖσα ἔμβρυα νεκρὰ καθέλκει. καθ' ἑαυτὴν δὲ περιχρισθεῖσα τῷ δακτύλῳ ἢ τῷ ὀμφαλῷ πλεῖον κλυστήρος κενοῖ τὴν γαστέρα. σὺν δὲ ἀρτεμισίᾳ καταπλασσομένη τῷ ὀμφαλῷ ἔλμινθας κτείνει. Ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ τὰς ἀπὸ μυκτῆρων αἱμορραγίας στέλλει, καὶ ἀλωπεκίας δασύνει, καὶ τὰς ῥεούσας τρίχας ἐκ νόσου ἴστησι. τὸ δὲ αἶμα αὐτοῦ ξηρὸν πινόμενον ἀποστήματα πεπαίνει καὶ δυσεντερίας ἰᾶται. τὸ δὲ κέρας αὐτοῦ καυθὲν καὶ λειωθὲν καὶ ποθὲν σὺν ὕδατι ῥοῦν γυναικεῖον ἴστησι. καυθὲν δὲ καὶ λειωθὲν σὺν ὀμφακίνῳ ἐλαίῳ καὶ ἀλειφὲν πολιάς τρίχας μελαίνει. ἔστω δὲ μελανοῦ ταύρου. Ὅταν δὲ ἀποθάνῃ ταῦρος, εἰς ἡμέρας ζ' ποιεῖ σκώληκας, οἵτινες εἰς κα' ἡμέρας γίνονται μέλισσαι ποιοῦσαι μέλι, ἃς δεῖ συνάγειν ἐν τοῖς σίμβλοις καὶ ἔχειν. Περὶ ὑαίνης.

2.40. (1τ) Ὑαίνα ζῶν ἐστὶ τετράπουν, ἀνήμερον, διφυές. τὸ γὰρ ζῶν τοῦτο γεννᾶται θῆλυ καὶ μετ' ἐνιαυτὸν γίνεται ἄρρεν. εἴτα πάλιν μετ' ἄλλον ἐνιαυτὸν γίνεται θῆλυ. καὶ ὅτε μὲν βιβάζει, ὅτε δὲ βιβάζεται καὶ κυεῖ καὶ μασθοδοτεῖ. ἔχει δὲ δυνάμεις τοιαύτας. Ἡ χολὴ τοῦ ζώου τούτου γλυκεία ὑπάρχουσα ἐνεργεῖ. σκευάζεται δὲ δι' αὐτῆς ἐπίδειξις μεγίστη. τὸ δὲ σύνθεμά ἐστι τοιοῦτον: γλαύκου ἰχθύος ὀφθαλμοὶ καὶ χολὴ ὑαίνης, ὅλον τὸ ὑγρόν. λείου ὁμοῦ πάντα καὶ ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ καλῶς περισκεπάσας. ὅταν οὖν βούλῃ ἔνδειξιν μεγίστην ποιῆσαι, ποιήσων οὕτως: λύχνου τεθέντος, ἐὰν στέαρ οἴου βούλει ἔρπετοῦ ἢ τετραπόδου μίξης μετὰ βραχέως τοῦ συνθέματος καὶ χρήσης βυβλάριον ἢ χηνάριον, καὶ δείξης τοῖς παροῦσιν ὀψίας λύχνου τεθέντος, δόξουσιν ἐκεῖνοι εἶναι τὸ θηρίον οὗ ἐστὶν τὸ στέαρ, εἴτε λέοντος εἴτε ταύρου ἢ ὄφεως ἢ ἐτέρου τινός. ἐὰν οὖν θέλῃς ἐνδείξασθαι στέαρ οἴου θέλεις θηρίου μετὰ ὀλίγου τοῦ συνθέματος, ἐπίθες ἐπ' ἀνθράκων ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου, καὶ φανήσεται τὸ ζῶν οὗ τὸ στέαρ προσέμιξας. τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ ἐπὶ πετεινῶν. Ἐὰν δὲ ἀπὸ κύματος θαλάσσης ὕδωρ βραχὺ μίξης τῷ συνθέματι καὶ ράνης ἐν συμποσίῳ πάντες φεύζονται νομίζοντες θάλασσαν ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶναι. Ἐὰν δὲ θύσῃς τὴν ὑαίναν σελήνης οὔσης ἐν Διδύμοις ἢ ἐν Παρθένῳ, δῶης δὲ ἐκ τοῦ πνεύμονος αὐτῆς ἐκξεσμένον λάθρα, σεληνιαζομένους θεραπεύσεις, ἰστόρησα δὲ τοῦτο καὶ ἐθαύμασα ἐπὶ ἐπιληπτικοῦ, πῶς πυκνῶς λαμβανόμενος ὁ ἄνθρωπος οὐκέτι κατέπεσε. δίδου δὲ οὐγ. β' ἢ γ'. ἰστόρησα δὲ καὶ περὶ τοῦ συνθέματος καὶ συνέπραξα ἐν αὐτῷ. Ἔχει δὲ καὶ ἐτέραν σκευασίαν ἢ χολὴ τῆς ὑαίνης, ἣτις ἔχει οὕτως: χολῆς ὑαίνης οὐγ. ζ', λυκίου ἰνδικοῦ οὐγ. β', ὀπο βαλσάμου οὐγ. α', σμύρνης οὐγ. γ', χυλὸν ἱερακίτιδος βοτάνης (ἔστι δὲ ἀγριοθρίδαξ) οὐγ. ι', πεπέρεως οὐγ. α', μέλιτος οὐγ. ζ' ταῦτα λειώσας εὖ μάλα καὶ ποιήσας ὑγροκολλύριον ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγεῖῳ καὶ χρῶ. ποιεῖ γὰρ πρὸς ἀμβλυωπίαν, δικορίαν καὶ εἰς ἀρχὴν ὑποχύσεως καὶ ἀρχὴν νεφελίων καὶ ὅσα περὶ ὀφθαλμῶν καὶ ὀξυωπίαν παρέχει. Ἐὰν δὲ ὑδροφόβῳ ἢ

λυσσοδήκτω δῶς βραχὺ στέατος τῆς ὑαίνης ἐν βρώματι λάθρα, σωθήσεται. εἰ δὲ τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς ζώσης τῆς ὑαίνης ἐξέλης καὶ περιάψῃς τοῖς δυσὶ βραχίοσιν ἐν πορφυρῷ ῥάκει, ἀποδιώξεις πάντα φόβον νυκτερινὸν καὶ τὴν Γελλῶ τὴν πνίγουσαν τὰ βρέφη καὶ τὰς λεχοὺς ἐνοχλοῦσαν, καὶ πᾶν δαιμόνιον φεύζεται. Ἡ δὲ γαστήρ αὐτῆς ξηρὰ κοπεῖσα καὶ μιγεῖσα ἱρίνω μύρῳ καὶ ἀλειφομένη θεραπεύει τοὺς χολερικοὺς καὶ τοὺς ἐκ πολλῆς κενώσεως σπωμένους καὶ ἄρθρων ὀδύνας. ὁ δὲ δεξιὸς αὐτῆς πὺς ἐὰν περιαφθῇ ἐν φιάλῃ καὶ δοθῇ πιεῖν ἐν αὐτῇ λυσσοδήκτω ἢ ὑδροφόβῳ, σωθήσεται παραχρῆμα. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτῆς ξηρὸν ἐσθιόμενον τεταρταῖζοντας ἰᾶται καὶ τρομικοὺς καὶ καρδιακοὺς, ἐπὶ πάντων δὲ δίδου λαθραίως. Ἐὰν δὲ τις τὴν γλῶσσαν αὐτῆς φορῇ ἐν τῷ ἀριστερῷ ὑποδήματι καὶ πορεύσεται, φιμωθήσονται πάντες κύνες καὶ ἄνθρωποι. ἔστι γὰρ φιμοκάτοχος. ὁ δὲ ἐπίπλους αὐτῆς σὺν ἐλαίῳ τηχθεὶς, πᾶσαν φλεγμονὴν θεραπεύει. ὁ δὲ ἐκ τῆς ῥάχεως αὐτῆς μυελὸς ἐπαλειφόμενος, πάντα πόνον ψυῶν καὶ ῥάχεως ἰᾶται. στέαρ δὲ ἐκ τῶν ὀστέων τῆς ὀσφύος αὐτῆς ὑποκαπνιζόμενον ταῖς δυστοκούσαις ὠκυτόκιόν ἐστιν μέγιστον.

2.40. (50) ἡ δὲ ὑαίνειος κύστις ξηρά, λεία, σὺν οἴνῳ ποθεῖσα, τοὺς ἐνουρουῦντας παῖδας αὐτομάτως τοῖς στρώμασι καταπαύει. Ἐκ δὲ τοῦ δέρματος αὐτῆς ὀλίγον περιαφθέν, ἢ ὑποδήματα ἐξ αὐτοῦ γινόμενα καὶ φορούμενα, θεραπεύει ποδαγρούς, γοναγρούς, χειραγρούς, ἄρθριτικούς, καὶ πάντα ῥευματισμόν, καὶ ἀλγήματα νεύρων παραχρῆμα παύει. ἡ δὲ χολὴ αὐτῆς ἐν τῷ μετώπῳ χριομένη καὶ τοῖς βλεφάροις πάντα ῥευματισμόν ὀφθαλμῶν ἴστησι καὶ ὀφθαλμίαν παύει. μετὰ δὲ μέλιτος ἐγχριομένη ὀξυωπίαν παρέχει. Δορὰ δὲ ὑαίνης κύνας διώκει πρὸ θυρῶν κρεμαμένη καὶ πᾶσαν ἐπιβουλὴν ἀποστρέφει. Περὶ φώκης.

2.41. (1t) Φώκη ζῶν ἐστὶ τετράπου, ἔνυδρον, ἀμφίβιον χεῖρας ἔχουσα ὁμοίως ἀνθρώπου, πρόσωπον δὲ μόσχου βοός. γεννᾷ ὥσπερ τὰ τετράποδα καὶ θηλάζει. ἔχει δὲ δυνάμεις πολλὰς. Ταύτης ἡ πυτία καστορίου δύναμιν ἔχει. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτῆς πινόμενος σεληνιαζομένους ἰᾶται, καὶ ἱερὰν νόσον θεραπεύει. ἡ δὲ κεφαλὴ καυθεῖσα καὶ μετὰ κεδρίας λειωθεῖσα, ἀλωπεκίας καὶ πᾶν πάθος ἰᾶται. ὁ δὲ πνεύμων ξηρὸς σὺν οἴνῳ πινόμενος πᾶσαν μανίαν καὶ ἐπιληψίαν ἰᾶται. ὁ δὲ δεξιὸς αὐτῆς ὀφθαλμὸς φορούμενος ἐν ἐλαφείῳ δέρματι ἀξιέραστον καὶ ἐπιτευκτικὸν ποιεῖ τὸν φοροῦντα. ἡ δὲ καρδία φορουμένη, ὁμοίως καὶ ἡ πυτία πᾶν μὲν χαλεπὸν ἀποστρέφουσιν, πᾶν δὲ ἀγαθὸν ἐπιφέρουσι τῷ φοροῦντι. Ἐὰν δὲ τὰς ἐν τῇ ῥίνῃ αὐτῆς τρίχας ἐν ἐλαφείῳ δέρματι δῆσας φορῇ, τὰς μεγάλας καὶ τραχεῖας λέγω, καὶ εἰσελεύσεται ἀνὰ μέσον πολεμίων, πάντες αὐτὸν ὡς φίλον ἀσπάσσονται. ἡ δὲ γλῶσσα ὑπὸ τὰ ὑποδήματα φορουμένη νίκην παρέχει. τὸ δὲ στέαρ πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ ὀδύνην ἄρθρων αἴρει. καὶ παῖδας τοὺς εἰς τὸ φώκιον ἐπαγομένους καταχριόμενον θεραπεύει. Ἡ δὲ δορὰ ζωννυμένη νεφροὺς καὶ ἰσχία θεραπεύει. αἱ δὲ σάρκες ἐσθιόμεναι καὶ τὸ αἷμα σὺν οἴνῳ πινόμενον ξηρόν, λάθρα, πᾶσαν ἐπιληψίαν καὶ μανίαν καὶ σκότωσιν καὶ πᾶν πάθος ἰᾶται. ὁμοίως καὶ τὸ ἥπαρ καὶ ὁ πνεύμων καὶ ὁ σπλὴν ξηρὰ ἐν ποτῷ ἐπιπασσόμενα τὰ ὅμοια ἰῶνται καὶ πᾶν πάθος. τὰ δὲ ὅστ᾽ ὑποθυμιάμενα ὠκυτόκιά εἰσιν. ἡ δὲ χολὴ σὺν μέλιτι χριομένη πᾶσαν ὀφθαλμίαν ἰᾶται. ἡ δὲ γλῶσσα ὑπὸ τοῖς ὑποδήμασι φορουμένη φιμοκάτοχος ἐστὶ. τὸ δὲ δέρμα ἐὰν τις ἐργάσῃται ὑποδήματα καὶ φορῇ, οὐκ ἀλγίσει ποτὲ τοὺς πόδας. ἡ δὲ κόπρος αὐτῆς περισσοσαρκίαν ἀποτῇ, καὶ ἄλλα τινὰ ποιεῖ. ὁ δὲ ἐγκέφαλος πινόμενος ἱερὰν νόσον θεραπεύει. Ἐὰν δὲ τις τὴν καρδίαν τῆς φώκης καὶ τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης καὶ τρίχας τῆς ῥινὸς καὶ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν καὶ τὴν πυτίαν ἐνδήσῃ ἐν ἐλαφείῳ δέρματι ἢ φωκείῳ καὶ φορῇ, ἔσται νικῶν πάντας ἐν πολέμῳ, ἐν γῇ καὶ θαλάσῃ. φεύζεται δὲ αὐτὸν πᾶσα νόσος καὶ πάθος καὶ κλιμακτῆρες καὶ πᾶς δαίμων καὶ τὰ θηρία. ἔσται δὲ πλουτῶν καὶ εὐδαιμονῶν καὶ ποθητός. Περὶ φρύνου βατράχου.

2.42. (1t) Φρῦνός ἐστιν εἶδος βατράχου χλωροῦ, ἐν τῇ χερσαίᾳ διατρίβων. οὗτος ἐὰν πτύσῃ ἄνθρωπον, εὐθέως ὀλομάδιστος γίνεται. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ δηλητήριόν ἐστι τριχῶν. φρῦνοι δὲ πολλοὶ

έψηθέντες ζῶντες ἐν ἐλαίῳ μετὰ θύμου κόμης καὶ πρασίου καὶ σκύλλης ἕως τριῶν ἡμερονυκτίων εἰς κάμινον λουτροῦ ποδαγροῦς ἰῶνται παραδόξως. Τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ ἂν τις λειώσας ἐπιβάλλῃ εἰς ὅπερ λούεται ὕδωρ, ἀπορρυήσονται βλεφάρων αἱ τρίχες. Ἐὰν δὲ τὸν φρυῶνον βάλλῃ εἰς χύτραν καινὴν καὶ περισπλώσῃς ἕως ἂν ἀπανθρακωθῇ, τοῦτου ἡ τέφρα μετὰ ὄξους σμηχομένη πᾶσαν αἱμορραγίαν ἴστησιν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ἀπὸ τε νεφρῶν καὶ ὑστέρας καὶ ῥύσιν φλεβός, καὶ ἀρτηρίας παύσεται τομὴν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὅπου αἱμορραγία γίνεται. εἰ δὲ δοκιμάσαι θέλεις, λαβὼν μάχαιραν ἐπίχρισον ἐκ τῆς τέφρας καὶ σφάξον τετράποδον οἶον θέλεις, καὶ ἐξ αὐτοῦ αἷμα οὐ ῥεύσει. Περὶ χαμαιλέοντος.

- 2.43. (1t) Χαμαιλέων ἐστὶ ζῶον ἐοικὼς κροκοδείλῳ· ἐκάστης ὥρας τῆς ἡμέρας χροιάν ἀλλάσσει. ἔχει δὲ τὸ πρόσωπον λέοντος, τοὺς δὲ πόδας καὶ τὴν οὐρὰν κροκοδείλου, χροιάν δὲ ποικίλην. τοῦτου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἕως τῆς οὐρᾶς τέταται ἐν νεῦρον στερεόν, ὅπερ ἀναιρεθὲν εἰς ὄνομα τοῦ πάσχοντος καὶ περιαφθὲν τραχήλῳ ὀπισθότονον θεραπεύει. Ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ γλυκανθεῖσα κοσμεῖ αὐθημερόν. τὰ δὲ ἄλλα πάντα μέλη ἐξ ἴσου δρῶσιν, ὅσα ἡ φύκη καὶ ὕαινα. σὺν δὲ ῥίζῃ χαμαιλέοντος χόρτου φορουμένη ἢ κρατουμένη ἢ γλῶσσα αὐτοῦ καὶ βουγλώσσου, φιμοκάτοχόν ἐστιν μέγιστον πρὸς ἐχθροῦς. Περὶ χοίρου ἡμέρου.
- 2.44. (1t) Χοῖρος, ὁ καὶ ὕς καὶ σὺς καὶ μονιὸς καλούμενος πᾶσι γνωστός ἐστι. Τοῦτου ὁ πνεύμων τὰ ἐξ ὑποδημάτων παρατρίμματα θεραπεύει. τὸ δὲ οὖρον τῶν εὐνούχων ὧν ῥυπτικὸν λίαν ὑπάρχει. ὁ καὶ τινες ἐν λοιμῷ πίνοντες ἐσώθησαν. λέπρας τε καὶ τὰ σηπεδονώδη τῶν ἐλκῶν καὶ ἰχῶρας καὶ πίτυρα θεραπεύει, καὶ τὰ προσπταίσματα τῶν ποδῶν ποιεῖ ὥστε μὴ φλεγμαίνειν. Ἡ δὲ χολὴ καὶ τὸ στέαρ σὺν ἀμυγδαλίνῳ ἐλαίῳ ἐνσταζόμενα ὠταλγίαν παύουσιν. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ σὺν μέλιτι ὀπτός, λεῖος ἐπιπλασθεὶς, ἄνθρακας μαραίνει. σὺν δὲ ἀμύλῳ καταπλασσόμενος ποδάγρας παρηγορεῖ. τὸ δὲ στέαρ τοῦ κάπρου σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ λειωθὲν ἐπινυκτίδας καὶ ἰχῶρας θεραπεύει. τὸ δὲ ἥπαρ τοῦ κάπρου, ξηρόν, λεῖον σὺν οἴνῳ πινόμενον, ἐρπετῶν δῆγματα ἰᾶται. Περὶ ψύλλου θαλασσίου.
- 2.45. (1t) Ψύλλος ὁ ἐν αἰγιαλοῖς εὕρισκόμενος ἐψηθεὶς σὺν ῥοδίνῳ ἢ λευκίνῳ ἐλαίῳ ὠταλγίας βοηθεῖ. ψύλλους δὲ θαλασσίους πολλοὺς ἐψήσας ἐν ὕδατι θαλασσίῳ μετὰ ψυλλίου βοτάνης ῥαῖνε ὅπου εἰσὶν ψύλλοι πολλοί, καὶ οὐκέτι ὑπάρξουσιν. ἂν δὲ ἀλιεὺς χρᾶται ὡς δελεάσματι τῷ ψύλλῳ, ἐπιτεύξει τῆς ἀλείας. δίδου δὲ δεσμεῖν δορᾶ δελφίνων. Περὶ ψαμμοδύτου.
- 2.46. (1t) Ψαμμοδύτης ἐστὶν ὁ ἀσφάλαις, ὡς καὶ ἐν τῷ πρώτῳ στοιχείῳ εἴρηται, ὅτι ὅσα μέλη ἔχει, καὶ δυνάμεις τοσαύτας ἔχει εἰς ὠφέλειαν, ὥστε καὶ ἐπιληψίας καὶ ἀλφούς καὶ πόδας καὶ ἐλεφαντιάσεις καὶ ὀφιάσεις θεραπεύει καὶ ὅτι πολύχρηστον καὶ χρηματικόν ἐστιν τὸ ζῶον καὶ πάνυ προσφιλές. Περὶ ὧν.
- 2.47. (1t) Ὡὰ ἀράχνης εὕρισκόμενα ἀρχομένου τοῦ ἔαρος ἐν τοῖς ὁδοῖς, καὶ αὐτοῦ τοῦ φαλαγγίου τὰ ὠὰ, ἂν λάβῃς εἰς ὄνομα τοῦ πάσχοντος καὶ ἐνδήσης ῥάκει μελανῷ, καὶ περιάψῃς εὐωνύμῳ βραχίονι, τριταῖον, τεταρταῖον καὶ ἀφημερινὸν ἰᾶται. δεῖ δὲ λαμβάνειν ληγούσης σελήνης καὶ οὔσης αὐτῆς ἐν ἰχθύσιν, ἐν ἡμέρᾳ σαββάτου περὶ ὥραν θ'. ἐπὶ μὲν ἀφημερινοῦ α', ἐπὶ δὲ ἡμιτριταίου β', ἐπὶ δὲ τριταίου γ', ἐπὶ δὲ τεταρταίου δ', ταῦτα δὲ περιαιπτεόν τραχήλῳ ἢ ἀγκῶνι. εἰσὶ δὲ καὶ ὠὰ ὠκυτόκια ὑποθυμώμενα καὶ περιαιπτόμενα. Τέλος δευτέρας Κυρανίδος. Περὶ ὧν τῶν ὀρνίθων.
- 2.47a (1t) Ὡων ὀρνίθων τὰ ὄστρακα κεκαυμένα λεῖα σὺν ὀξυμέλιτι πινόμενα κύστιν αἱμορραγοῦσαν ἴστησιν. ὁλόκληρον δὲ τὸ ὦον κεκαυμένον ἕως οὗ τεφρωθῇ καὶ σὺν ἀρσενικῇ μαστίχῃ λειούμενον καὶ ἐμφυσώμενον τοῖς μυκτῆρσι ῥινῶν αἱμορραγίαν ἀναστέλλει. Τὸ δὲ λευκὸν τοῦ ὠοῦ σὺν ψιμυθίῳ καὶ ἀμύλῳ καταχρίόμενον φλεγμονὴν παρηγορεῖ. νεαροῦ δὲ ὠοῦ τὸ λευκὸν μετὰ πτεροῦ καταχρίόμενον κατακαύματα ἰᾶται. σὺν δὲ ψιμυθίῳ καταχρίόμενον οὐλὰς

μελαίνας λευκαίνει. ὦμὸν δὲ τὸ ὦδὸν νῆστις ἐπιρροφώμενον τοῖς ὁδοιποροῦσιν ἀδίψους διατηρεῖ. Ὡὰ δὲ τηγανισμένα σὺν νίτρῳ λειοτάτῳ καὶ κηρῷ ἐσθιόμενα νῆστις κοιλίαν ρέουσιν ἴσθησιν. τὸ δὲ ἐκ τῶν ὠν ἐκθλιβόμενον ἔλαιον ὠφέλιμόν ἐστιν ἐπὶ παντοίαις φλεγμοναῖς. ἀποκρουστικὸν γάρ ἐστι τούτων, ὡς οὐκ ἄλλο τι. τοῖς δὲ καθ' ἑδραν βιασμὸν πάσχουσιν ὠν οἱ κρόκοι χωρὶς τῶν λευκῶν λειωθέντες σὺν πίσση ξηρὰ καὶ ἐψηθέντες πυρὶ καὶ ἐπιρροφώμενοι πολλὴν ὠφέλειαν προξενοῦσι. Τῆς δὲ πέρδικός φασὶ τὰ ὠὰ ἐσθιόμενα εἰς ἀφροδίσια παρορμῶσι. τὰ δὲ ἀράχνια ὠὰ ὑποθυμιάμενα ἢ περιεπτόμενα ὠκυτόκια γίνεται. Τέλος τῶν χερσαίων ζώων. Κυρανίδος βιβλίον τρίτον· περὶ ὀρνέων.

3.1. (2t) Περὶ ἀετοῦ. Ἀετός ἐστι βασιλεὺς πάντων τῶν ὀρνέων, τῇ χροιά μελανίζων. τούτου ὑπὸ τὸν αἰθέρα ἵπταμένου πᾶν πτηνὸν φρυάσσει. ἔχει δὲ μεγάλας πράξεις, ἃς λέγων οὐ σιωπήσω. Ἀγρεύσας οὖν αἰετὸν, ἐρωτικὸν καὶ φιλητὸν <ποιεῖ> τὸν φοροῦντα τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ἄκρα τῶν μεγάλων πτερύγων καὶ ταῦτα φορῶν εἰς φυλακτήριον, εἰρηνικὸν καὶ φιλητὸν καὶ ἐρωτικὸν ποιεῖ τὸν φοροῦντα. κἂν ἐν μέσῳ πολεμίων ἐμπέσῃ, οὐ μὴ ἀδικηθῇ, οὐδὲ ἀπὸ χειμῶνος ἢ κεραυνοῦ βλαβήσεται, ἀλλ' ἔσται ἐν πᾶσι χαριέντης καὶ ἡσύχιος. δεῖ δὲ αὐτὴν ἐν τῷ ἰδίῳ δέρματι φορεῖν συρραφεῖσαν ἐν χρυσῷ σωληναρίῳ. [αὐτὴν ἐμβαλεῖν]. Ἄν δέ τις ἀλιεὺς ἢ κυνηγὸς βαστάξῃ τὴν κοιλίαν ἢ τὴν κεφαλὴν ἢ τὰ ἄκρα τῶν πτερῶν, οὐδέποτε ἀστοχήσῃ τῆς ἄγρας ἢ τοῦ κυνηγίου. ἐσθιόμενον δὲ τὸ στρουθίον ὀπτὸν σὺν τοῖς πτεροῖς, δαιμονιῶντας ἰᾶται. ἐν οἴκῳ δὲ κείμενον μάχας στρέφει. Ἀγρεύσας τὸν αἰετὸν καὶ ἐάσας νυχθήμερον ζῶντα, τὴν κόπρον ἣν ρίπτει εἰς τὸ νυχθήμερον λαβὼν φύλαττε. εἴτα τὴν ἐξῆς, πεδήσας τὸν αἰετὸν καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καθεύξας, λέγε εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ· “ὦ αἰτέ, φίλε τοῦ ἀνθρώπου, νῦν θύω σε πρὸς παντὸς πάθους θεραπείαν. ὀρκίζω σε εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, ἵνα ἐνεργήσῃς μοι ἐφ' ἐκάστας θεραπείας, ἐν ᾗ προσφέρω σε”. καὶ λαβὼν ξίφος ὀλοοσίδηρον καὶ θυμίων στύρακα καὶ μέλι, ὑποθεὶς κρατῆρι, ἀπότεμε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ κρατῆρος, ἵνα πᾶν τὸ αἷμα ἐν τῷ κρατῆρι ἐγχυθῇ. εἴτα εὐθὺς ἀναπτύξας καὶ ἀφελὼν ἔτι σπαίρουσαν τὴν καρδίαν σὺν πᾶσι τοῖς σπλάγχχνοις ἀπόθου ἐν ἐτέρῳ ἀγγεῖῳ ἔχοντι οἶνον εὐώδη πρὸς τὸ πῶμα. τὴν δὲ κεφαλὴν πάσσον ἅλατι πολλῷ, ἀφελὼν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν ἐγκέφαλον [παρὰ μίαν], τὰ δὲ ἄλλα σπλάγχχνα ἀφελὼν ἀπὸ τοῦ οἴνου, σμύρνισον σὺν ἅλατι καὶ ψύγε ἐν ἡλίῳ. τὸ δὲ αἷμα ψύγε ἐμβαλὼν εἰς κάρην. Μαδήσας δὲ τὸν αἰετὸν τὰ μεγάλα πτερὰ τῶν ποδῶν φύλαττε. λαβὼν δὲ τὰ νεῦρα ἀπὸ τῶν μηρῶν, σημείωσαι ποῖα δεξιὰ καὶ ποῖα εὐώνυμά εἰσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν πτερύγων ἀπὸ τῶν ὥμων. τὰ δὲ κρέα πάντα εὐωδῶς ὑπ' ἁρωμάτων πολλῶν σμύρνισον, ὥσπερ καὶ τὰ ἐντὸς καὶ ξήρανον. πάντα δὲ ἔστω σοι κατ' ἰδίαν πεφυλαγμένα ἐγγράφως. Πρὸς μὲν γὰρ κεφ <αλ> αλγίαν, μέγιστον θαῦμα τοῦ αἰετοῦ τῆς κεφαλῆς ὁστέον τῆς κορυφῆς ἐστι, περιεφθὲν τῷ πάσχοντι ἐν δέρματι ἐλάφου. οἱ δὲ κρόταφοι ἡμίκρανον θεραπεύουσιν, ὁ μὲν δεξιὸς εἰς δεξιὸν κρόταφον περιεφθείς, ὁ δὲ λαιὸς λαιῷ. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ μετ' ἐλαίου καὶ ὀλίγης κεδρίας ἀλειφόμενος, σκοτωματικούς καὶ πᾶσαν κεφ <αλ> αλγίαν θεραπεύει. Ὁ δεξιὸς δὲ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ εἰς ὀθόνην καθαρὰν δεθείς καὶ κρατούμενος ἐν τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ, ἐν ταῖς εὐτυχίαις χάριν μείζονα καὶ ἐπιτυχίαν παρέχει· ὁ δὲ εὐώνυμος αὐτοῦ ὀφθαλμὸς περιεφθείς ἐν δέρματι ἐλάφου οὐκ ἔῃ ποτε ὀφθαλμιάσαι τὸν φοροῦντα. Ἐπάνωθεν δὲ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ αἰετοῦ εἰς τὰς ὀφρύδας εὐρίσκονται δύο λίθοι, ἀνὰ εἷς ἐκάστῳ ὀφρύϊ εὐρισκόμενος. οἵτινες ἐνδεθέντες εἰς δέρμα λύκου ἢ φώκης ἢ υἰάνης ἢ αἰετοῦ καὶ τραχήλῳ φορούμενοι, φυλάττουσι τὸν φοροῦντα ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος καὶ ἐπιβουλῆς δαιμόνων, καὶ θηρίων καὶ ἀνθρώπων.

3.1. (50) πᾶν δὲ ἀγαθὸν ἐπιφέρουσιν. Ἡ δὲ γλῶσσα αὐτοῦ περιεπτομένη ράκει ληνῷ, ἀρτηρικούς καὶ βηχικούς καὶ κιόνιδας καὶ δύσπνοϊαν μεγάλως ἰᾶται. τὸ δὲ ἦπαρ αὐτοῦ ξηρὸν λειωθὲν σὺν τῷ

ιδίῳ αἵματι καὶ ὀξυμέλιτι ἐπὶ ἡμέρας δέκα, ἐπιληπτικούς ἰᾶται. καὶ ἡ χολὴ αὐτοῦ μετὰ χυλοῦ ἐγχριομένη πρασίου βοτάνης, σμύρνης τε καὶ μέλιτος ἀκάπνου, πᾶσαν ἀμαύρωσιν καὶ ἀμβλυωπίαν καὶ ὑπόχυσιν θεραπεύει, καὶ οὐκ ἔξ κακὸν ἐν ὀφθαλμοῖς γενέσθαι. ἡ δὲ καρδία αὐτοῦ ὡς εἴρηται, δοθεῖσα ἐν οἶνομέλιτι καὶ ἀρώμασι σμυρνι <σ> θεῖσα ἐπὶ ἡμέρας ζ', ἔπειτα εἰς δέρμα λύκου συρραφεῖσα καὶ φορομένη, οὐδενὶ κακῷ περιπεσεῖν τὸν φοροῦντα ἢ ἀσθενεῖα ἢ θηρίῳ, ἀλλ' ἐντυχὼν εὐδαιμονήσει, καὶ ἐπιτευκτικὸς ἔσται. οἱ δὲ νεφροὶ καὶ δίδυμοι ξηροί, βραχέντες καὶ ἐπιπασθέντες κονδίτῳ, καὶ ἐν ποτῷ διδόμενοι, εἰς πόθον ἐρωτικὸν καὶ φιλίαν ἄγουσι μεγίστην τὸν πίνοντα εἴτε ἄνδρα εἴτε γυναῖκα. τῆς δὲ δεξιᾶς πτέρυγος τὸ πτερὸν ἐπιτευκτικόν, εὐπρόσιτον ποιεῖ τὸν κρατοῦντα. τῆς δὲ εὐωνύμου χειρὸς πτερὸν ἐὰν λάβῃ καὶ βάψῃ εἰς ἔλαιον καὶ ἀλείψῃ ἀπὸ τοῦ τένοντος μέχρι τοῦ ἱεροῦ ὅστοῦ δυστοκούσῃ γυναικί, πάραυτα τέξεται. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ ὑποθυμιωμένη ξηρά, ταῖς δυστοκούσαις ὠφελεῖ, καὶ φθόρια κατάγει. καὶ τὰ κατάλοιπα ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἐξάγει ὑποκαπνιζομένη. τὰ δὲ νεῦρα τοῦ τραχήλου αὐτοῦ καὶ τῆς ῥάχης περιπατόμενα περὶ τὸν αὐχένα καὶ τὸν σπόνδυλον, πᾶσαν ἀρθριτικὴν διάθεσιν καὶ ὀπισθοτονίαν ἰᾶται. τὰ δὲ νεῦρα τῶν πτερύγων αὐτοῦ ἀπὸ ἔσωθεν ληφθέντα καὶ περιαφθέντα δεξιὸς δεξιῷ καὶ λαιὸς λαιῷ, χειράγρους ὠφελοῦσιν. ὁμοίως τῶν ποδῶν ποδαλγούς καὶ γονάτων ἀλγήματα. οἱ δὲ ὄνυχες αὐτοῦ παιδίῳ καὶ τελείῳ ἀπὸ παντὸς φαύλου καὶ φαντάσματος πονηροῦ καὶ πάσης βλάβης ῥύονται τὸν φοροῦντα. τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ ἐπιβληθὲν καὶ σὺν τοῖς τρυφεροῖς πτερυγίοις φορούμενον καὶ συνασκιώμενον ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ τῷ στομάχῳ, κωλικούς μεγάλως ὠφελεῖ, καὶ στομαχικούς καὶ τοὺς τὸν κωλοστόμαχον ἀλγοῦντας, καὶ πέψιν ποιεῖ. χρηματίζει δὲ ἐν ὕπνοις τὰ μέλλοντα συμβαίνειν. ἐὰν δὲ τις μέλλων καθεύδῃν ἀετοῦ στόμα πρὸς κεφαλὴν θήσῃ, φανήσεται αὐτῷ ὃ βούλεται. τοσαῦτα μὲν περὶ ἀετοῦ. εἰ δ' ἀπορήσῃ αὐτοῦ ἀετοῦ, γῦπα λαβὼν τῷ ὁμοίῳ τρόπῳ χρῶ, ἔλασσον μέντοι ἔχει. ἔχει δὲ ὁ γῦψ ἰδίας ἐνεργείας. εἰ δὲ καὶ γυπὸς ἀπορήσῃ, ὁ ἰέραξ ἀναπληροῖ τὴν χρεῖαν, καὶ ἔλαττον ἐνεργεῖ. ἕκαστον δὲ ἔχει ἰδίας δυνάμεις, ὁ δὲ ἀετὸς μείζων πάντων, διὸ καὶ μείζων πάντων ἰσχύει, καὶ αὕτη αὐτοῦ εἰδικῶς ἐστὶν ἡ δύναμις. ἀετοῦ δὲ πτερὸν ἐὰν τις ὑπὸ τοὺς πόδας θήσῃ δυστοκούσῃ γυναικί, πάραυτα τέξεται. ἅμα δὲ τῷ τεκεῖν ἄρον τὸ πτερόν. Ἀετίτης δὲ λίθος ὁ κρούμενος καὶ εὐειδής, πυρρὸς τῇ χροῇ, φορούμενος φυλάττει τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ βρέφη καὶ οὐκ ἔξ ἐκτιτρώσκεσθαι αὐτά. ἐστὶ δὲ καὶ εὐτόκιον. Περὶ ἀετοῦ.

3 1a (1t) Ἄετος μέγιστόν ἐστιν ὄρνειον, βασιλεὺς ἀπάντων τῶν πτηνῶν, ἔχων ἐνέργειαν τοιάνδε. τούτου ἡ χολὴ σὺν χυλῷ πρασίου καὶ ὀπῷ βαλσάμου καὶ μέλιτος λειωθεῖσα καὶ ἐπιχρισθεῖσα, πᾶσαν ἀμαύρωσιν καὶ ἀχλὺν καὶ ὑπόχυσιν ὀφθαλμῶν ἰᾶται. τὰ δὲ πτερὰ αὐτοῦ θυμιώμενα, ληθαργικούς καὶ ὑστερικὴν πνιγὰ καὶ φρενιτικὴν ἰῶνται. οἱ δὲ ὄνυχες αὐτοῦ καέντες καὶ λειωθέντες σὺν οἴνῳ παλαιῷ καὶ ἐπιχρίομενοι, σταφυλῆς πόνον θεραπεύουσι. πινόμενοι δὲ τοὺς δεδεμένους ἐν φαρμακείαις λύουσιν. Ἐὰν δὲ γυνὴ τὸν μυελὸν τοῦ ζώου πίῃ, ἐπιθήσῃ δὲ καὶ ὀλίγον ἐξ αὐτοῦ τῷ τῆς μήτρας στομίῳ, ἀσύλληπτος γίνεται. τὰ δὲ ὅστ' αὐτοῦ καέντα καὶ λειωθέντα ἔχε ὡς ξηρίον καὶ ἐπίπασσε. ἰᾶται γὰρ ὡτῶν ἔλκη ἐπιπασσόμενον, καὶ εἰς ὀδονταλγίας ὠφέλιμον γίνεται σὺν οἴνῳ κλυζόμενον. Ἡ δὲ καρδία αὐτοῦ ἐψηθεῖσα καὶ τριψθεῖσα καὶ δοθεῖσα ἐν βρώματι λάθρα ἢ ξηρὰ ἐν ποτῷ γυναιξί, μεγάλην φιλίαν καὶ πόθον ἐρωτικὸν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας ἐμποιεῖ. οἱ δὲ πόδες αὐτοῦ βασταζόμενοι πρὸς τὴν κατ' ἐχθρῶν νίκην μεγάλως συνεργοῦσιν. <Περὶ ἀλκυόνος> .

3.2. (1t) Ἀλκυὼν στρουθίον ἐστὶν εὖμορφον πάνυ, ὑπολαζούριον, χροιάν ἔχον ποικίλην, παρ' αἰγιαλοῖς καὶ λίμναις εὐρισκόμενον. τοῦτο εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τίκτει. ὅταν δὲ τίκτῃ τὰ ἑαυτῆς ὡά, γίνεται ὑπὸ τῆς προνοίας μεγάλῃ γαλήνῃ εἰς τὴν θάλασσαν ὥστε μὴ ἐγειρεσθαι κύματα· παρὰ γὰρ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης γεννᾷ ὅπου μάλιστα κλύζουσι τὰ κύματα. ἐσθίει δὲ τὰ μικρὰ ἰχθύδια. ὅταν

οὖν νεοσσοποίησι καὶ πετασθῶσι τὰ νοσσία, πάλιν ἢ θάλασσα κατὰ τὸ εἰωθὸς κλύζεται. Τούτου τοῦ ὀρνέου ἔάν τις τοὺς ὀφθαλμοὺς δῆσας ἐν ῥάκει θέσῃ πρὸς κεφαλὴν πολλὰ κοιμωμένου, ἀποδιώξει ἀπ' αὐτοῦ τὸν ὕπνον. ἔάν τις βαστάζῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς πλέων εἰς πλοῖον, οὐ φοβηθήσεται ζάλην ἢ χειμῶνα ἢ οἰονδήποτε ἀνάγκην. κυβερνήτης δὲ πλοίου ἐάν βαστάζῃ τὰ ὠὰ αὐτοῦ, ἀσφαλῶς καὶ ἀχειμάστως κυβερνήσει τὸ πλοῖον. Ἡ δὲ καρδία αὐτοῦ φορουμένη εὖμορφον καὶ ἐρωτικὸν καὶ φιλητὸν ἐν πᾶσι καὶ εἰρηνικὸν ποιεῖ τὸν φοροῦντα· κἂν ἐν μέσῳ πολεμίων πέσῃ οὐ μὴ ἀδικηθῇ, οὐδ' ἀπὸ χειμῶνος, οὐδ' ἀπὸ κεραυνοῦ οὐ μὴ βλαβῇ, ἀλλ' ἔσται ἐν πᾶσιν ἐπιχαρὴς καὶ ἡσυχος. δεῖ δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ δέρματι φορεῖν συρραφεῖσαν καὶ ἐν χρυσῷ σωληναρίῳ αὐτὴν ἐμβαλεῖν. Ἐάν τις ἀλιεὺς βαστάζῃ τὴν κοιλίαν ἢ τὴν κεφαλὴν ἢ τὰ πτερὰ αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀστοχήσει τῆς ἀλείας. ἐσθιόμενον δὲ τὸ στρουθίον ὁπτὸν σὺν τοῖς πτεροῖς ἀποπληξίαν καὶ μανίαν ἰᾶται. ἐν οἴκῳ δὲ κείμενον μάχας στρέφει. Περὶ ἀλέκτορος.

3.3. (1t) Ἀλέκτωρ πτηνὸν ἐστὶ κατοικίδιον πᾶσι γνωστὸν. Τούτου ἡ κοιλία καυθεῖσα, τριφθεῖσα τε καὶ ποθεῖσα, δυσεντερικὸς ἰᾶται. ἔάν τις τοὺς ὄρχεις καὶ τὸ ὀρθοπύγιον συνεχῶς τις ἐσθίῃ, ἔντασιν καὶ πρὸς συνουσίαν τὴν ὀρμὴν ἐγείρει. Ἀλέκτορος παλαιοῦ ὁ ζωμὸς πινόμενος ὑποσύρει τὴν γαστέρα. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐρυσσιπέλατα καὶ χίμετλα ἰᾶται, καὶ τοὺς θαλάσσιον λαγῶ φαγόντας. ἔάν τις προφαγὼν σκόρδα πῖνῃ θερμὸν τὸ αἷμα σὺν οἴνῳ, παντοῖον ἐρπετὸν οὐ φοβεῖται. μετὰ δὲ ἀλφίτων φυραθὲν καὶ δοθὲν ὅσον καρύου μέγεθος ὡς ἐπὶ ἡμέρας δέκα φαγεῖν, τοῖς αἷμα ἀνάγουσι βοηθεῖ. Ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ μετὰ χυλοῦ χελιδονίας βοτάνης καὶ μέλιτος ἐγγυριμένη ὀξυωπίαν παρέχει εἰς ἄκρον. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ σὺν ὄξει καταπλασσομένη, λυσοδοήκτους καὶ τραύματα θεραπεύει. μαραίνει δὲ καὶ δοθίνας ἐπιτεθεῖσα σὺν ὄξει. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ σὺν ὄξει, πινόμενος οὐ μετ' ὄξους ἀλλὰ μετὰ κονδίτου, ἐχιοδήκτοις ἀρήγει. οἱ δὲ ὄρχεις σὺν οἴνῳ ποθέντες, ἀφροδισίαν παρορμῶσι καὶ εὐεξίαν παρέχουσι. Τῆς δὲ κοιλίας ἔσωθεν ὑμὴν ὁ κερατοειδής, ὃν καλοῦσιν ἐχθίνον, οἱ δὲ σιφούκιον, βληθεὶς εἰς οἶνον καὶ ξηρανθεὶς καὶ λεῖος σὺν ἄλατι ποθεῖς ἢ κονδίτῳ, νεφρικὸς ἄκρως ἰᾶται. ὁ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ λόφος τοῦ ἀλέκτορος μετὰ χονδρολιβάνου καὶ ὀλίγου κέρατος ἐλαφείου φορούμενος, ἀποστρέφει πάντα φόβον νυκτερινόν, καὶ πᾶν συνάντημα φαῦλον, καὶ ἄφοβον ποιεῖ τὸν φοροῦντα. ἡ δὲ κόπρος πινομένη εἰς εὐκρατον τοὺς ἀπὸ μυκτῆρων πνιγμοὺς θεραπεύει παραδόξως. Περὶ ἀηδόνης.

3.4. (1t) Ἀηδὼν στρουθίον ἐστὶ γνωστὸν πᾶσι, παρόμοιον χελιδόνι. τοῦτο ἔαρος ἀρχομένου οὐδέποτε παύεται ᾄδον νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ λιγυρᾷ τῇ φωνῇ, ὅθεν καὶ τοῦνομα ἔχει διὰ τὸ αἰετᾷ. Τούτου τὴν καρδίαν ἔτι σπαίρουσαν εἴ τις μετὰ μέλιτος καταπίῃ, ἄλλην δὲ καρδίαν τοῦ αὐτοῦ ὀρνέου σὺν τῇ γλώσσει φορῇ, ἔσται ἡδύαλος καὶ εὐφωνος καὶ ἡδέως ἀκουόμενος. ἔάν τις τοὺς ὀφθαλμοὺς ζώσης ἀφελῇ τις καὶ περιάψῃ, ὁ φορῶν οὐδ' ὅλως κοιμηθήσεται οὐδὲ ὕπνου εὐνοίαν ἔξει, ἔως οὗ φορεῖ αὐτοῦς. παύουσι δὲ πᾶσαν ἀηδίαν. ἡ δὲ χολὴ χριομένη σὺν μέλιτι, ὀξυωπίαν ἄκρως παρέχει. <Περὶ ἄρπησ> .

3.5. (1t) Ἄρπη ὀρνέον ἐστὶν ἀρπακτικόν, ὅμοιον γυπί, μικρότερον δὲ καὶ ξανθόν. τούτου ἡ γαστήρ ξηρὰ λειωθεῖσα καὶ σὺν ἀλφίτοις ποθεῖσα δυσουρίαν ἰᾶται, καὶ τοὺς ἐν τῇ κύστει λίθους θρίπτει, καὶ εἰλεὸν ἥτοι χορδαψὸν θεραπεύει. πέψιν δὲ ἀκροτάτην ἐργάζεται ἡ γαστήρ τοῦ ὀρνέου τούτου καὶ ἐσθιομένη καὶ φορουμένη. Περὶ αἰθυσίας.

3.6. (1t) Αἰθυσία πτηνὸν ἐστὶ θαλάσσιον, ἀκόρεστον, πᾶσι γνωστὸν. τοῦτο ἐάν ὑπαντήσῃ πλοῖον ἀρμενίζον καὶ περυζάμενον δύνη εἰς τὴν θάλασσαν, προσημαίνει κίνδυνον τῷ πλοίῳ· ἐάν δὲ ἐπιπτερυχθῇ ἢ ἐπὶ πέτραις στηῇ, εὐπλοῖαν δηλοῖ. Ταύτης τὸ αἷμα ἀντιφάρμακόν ἐστὶ πρὸς ἰοβόλα θηρία. ἡ δὲ γαστήρ ξηρὰ πινομένη, εἴτε φορουμένη πέψιν εἰς ἄκρον καὶ εὐστομαχίαν παρέχει. ἡ δὲ χολὴ σὺν κεδρίᾳ ἐπιχρισθεῖσα, τὰς προεκταλείσας τῶν βλεφάρων τρίχας οὐκ ἔῃ ἀναφυῆναι. ὅλη δὲ ἡ αἰθυσία ταριχευθεῖσα καὶ ἐσθιομένη ἐλεφαντίασιν ἰᾶται. τὰ αὐτὰ δύναται καὶ πρὸς σπληνα. τὰ δὲ ὠὰ αὐτῆς δυσουρίαν καὶ νεφροὺς καὶ στόμαχον ἰᾶται. <Περὶ βοροῦ> .

- 3.7. (1t) Βορὸς ὄρνενόν ἐστι πᾶσι γνωστόν. τοῦτο γάρ ἐστιν, ὃ κορώνην ὀνομάζουσι πάντες. ὑπάρχει δὲ φύσει πονηρόν, αἰθίοπος ἔχον χροίαν. Τούτου ἡ κόπρος σὺν οἴνῳ ποθεῖσα, δύσπνοιαν καὶ βῆχα ἰᾶται. τὸ δὲ αἷμα ξηρόν ὅσον κοτύλη α' σὺν οἴνῳ ποθὲν ὑδρωπικούς ἰᾶται. ἡ δὲ καρδία ὀπτηθεῖσα, ἐὰν γυναικὶ λάθρα δοθῇ ἐν βρώσει ἢ ἐν ποτῶ, φίλτρον ἐργάζεται αὐτῇ πρὸς τὸν ἄνδρα. καὶ γυνὴ δὲ καὶ ἀνὴρ ἑτεροφρονοῦντες ἀλλήλοις ἢ ὁ ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ἐὰν λάβωσιν αὐτὴν ἐν βρώσει ἢ πόσει ὡς εἴρηται, εἰς ὁμόνοιαν τρέψουσι τὸ μῖσος. Τὸν δὲ ἐγκέφαλον τοῦ ὀρνέου σὺν μέλιτι καὶ σατυρίῳ ἐὰν περιχρίσης τὸ αἰδοῖον, μεγίστην ἡδονὴν παρέξει τῷ συνουσιάζοντι πρὸς τὴν γυναῖκα. καὶ πάνυ ἀγαπηθῆσθαι παρ' αὐτῆς, καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ κολληθήσεται πλὴν σοῦ. Περὶ βούφου.
- 3.8. (1t) Βοῦφον λέγουσιν τινες ὄρνενον φιλάγρυπνον. ἡμέρας μὲν μὴ φαινόμενον, νυκτὸς δὲ πέμπει φωνὰς μεγάλας καὶ βοάς. Τούτου ὁ ὄνυξ εὖστοχός ἐστι καὶ φυλακτικός, περιαφθὲς ἀνθρώποις ἐν πάσαις συκοφαντίαις. καὶ πρὸς τοὺς προερχομένους εἰς λάφυρα καὶ τοὺς ψευδομένους νικῶσιν. Περὶ γυπός.
- 3.9. (1t) Γυψ μέγιστον ὄρνενον καὶ πολύχρηστον, πᾶσι γνωστόν. Τοῦ μὲν νεοσσοῦ τοῦ γυπὸς ἡ χρῆσις ἐστὶν αὕτη. ὅστ' ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ περιαφθέντα ἐν μίτῳ πορφυρῶ περὶ τὸν ἀγκῶνα κεφαλαλγίαν ἰᾶται καὶ χρονίαν σκότωσιν κεφαλῆς. Ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ λειωθεὶς σὺν κεδρία καὶ ἐλαίῳ παλαιῷ, καὶ περιχρισθεὶς τοῖς κροτάφοις πᾶσαν κεφαλαλγίαν ἰᾶται καὶ κάρωσιν. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ μετὰ μέλιτος καὶ χυλοῦ πρασίου καὶ ὀποβαλάμου χρισθεῖσα τοῖς ὀφθαλμοῖς ὀξυωπίαν ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ ὑπόχυσιν ὀφθαλμῶν θεραπεύει. τὸ δὲ στέαρ μιχθὲν σὺν χοιρείῳ στέατι βοηθεῖ ἀρθριτικοῖς, τρομώδεσι, καὶ ψυγμένοις, ποδαγροῖς, στομαχικοῖς, καὶ παραλυτικοῖς τοῖς ἀπὸ κενώσεως σπωμένοις. Ἡ δὲ καρδία αὐτοῦ ἐν δέρματι δεθεῖσα λύκου καὶ βραχίονι φορεθεῖσα, πᾶσαν αἰμορραγίαν ἴστησι. φεύζεται δὲ πᾶς δαίμων τὸν φοροῦντα, καὶ λησταὶ καὶ θηρία. ἔξει δὲ χάριν πρὸς πάντας ἀνθρώπους καὶ πᾶσας γυναῖκας, καὶ ἐν εὐπορίᾳ βιώσει. ἔσται δὲ καὶ νικητικὸς εἰς πᾶν πρᾶγμα. Τοῦ δὲ μεγάλου γυπὸς ἡ καρδία ἐψηθεῖσα καὶ δοθεῖσα ἐν βρώματι λάθρα, ἢ ξηρὰ ἐν ποτῶ δοθεῖσα γυναιξίν, μεγάλην φιλίαν καὶ πόθον ἐρωτικὸν αὐταῖς ἐμποιεῖ. Ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτοῦ ὀπτὸς σὺν ἄρτῳ καὶ ἄλατι βρωθεὶς ληθαργικούς καὶ νεφριτικούς θεραπεύει. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ξηρόν, λειωθὲν μετὰ χαμαιλέοντος ρίζης καὶ κεδρέας καὶ ἐπιχρισθὲν ἐρυσιπέλατα ἰᾶται, καὶ πυρώματα ἰᾶται, μάλιστα μαστῶν ἐπιτιθέμενον ἐπάνω σεύτλου φύλλων. τὰ δὲ ἔντερα αὐτοῦ ἐφθὰ μετὰ ἄλατος βρωθέντα, πόνον κοιλίας καὶ κοιλιακοὺς ἄκρως ἰῶνται. σὺν δὲ τούτοις καὶ ἡ κοιλία βρωθείτω, ἥτις καὶ <ἐ>ψηθείτω ἕως ἂν τακῇ. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ μετὰ ῥοδίνου τριβομένη καὶ συγχριομένη πυρέσσοντος τὸν τούτου πυρετὸν ἀποδιώκει. αὐτὴν δὲ μόνην τὴν κόπρον ἐὰν ὑποθυμιάσης γυναῖκα, αὐτῇ ὑστέραν μεγάλως ὠφελήσεις, ἰᾶται γὰρ αὐτῆς πᾶν πάθος εἰς τὰ ἐντός. ἰᾶται καὶ ὑστερικὴν πνίγα, ἐκβάλλει καὶ τὰ ἔμβρυα, ὠφελὲ δὲ καὶ μαινομένοις. ἰᾶται καὶ γυναικομανίας. ἡ δὲ δοκιμὴ αὐτῆς ἐστὶν αὕτη· ἐὰν θυμιάσης τὸν πάσχοντα καὶ ἰδρώσῃ, ἐπ' ἀληθείας μαινόμενός ἐστιν. εἰ δ' οὐκ ἄλλο ἐστὶ πάθος. ὁμοίως καὶ ἐπιληπτικούς ἐλέγχει. Οἱ δὲ πόδες αὐτοῦ βασταζόμενοι πρὸς εὐτυχίαν λόγων καὶ ἐπίτευξιν πραγμάτων καὶ σιγὴν ἐχθρῶν καὶ νίκην ἀντιδίκων ἄκρως καὶ παραδόξως ποιοῦσι. οἱ δὲ ὄνυχες αὐτοῦ καέντες καὶ λειωθέντες σὺν οἴνῳ παλαιῷ καὶ συγχριόμενοι τὸ σῶμα ὅλον καὶ πινόμενοι πρὸς νίκην ἐχθρῶν ποιοῦσι. τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ σὺν τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ φορούμενον ποιεῖ πρὸς ὁδοιπορίας νυκτερινάς. ἀπελαύνει γὰρ δαίμονας καὶ θηρία καὶ πᾶν ἔρπετον καὶ πᾶν κακόν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν πᾶσαν νίκην καὶ χρημάτων εὐπορίαν παρέχει καὶ λόγων εὐτυχίαν καὶ αἰτίας εὐλογοῦσα καὶ δόξαν καὶ τιμὴν τῷ φοροῦντι προξενεῖ. φόρει οὖν σὺν τῇ γλώσσῃ καὶ τοὺς ὀφθαλμούς τῷ σώματι ἄγνός ὢν. Ἐὰν δὲ γυνὴ τὸν μυελὸν τοῦ ὀρνέου τήξῃ καὶ ἀλείψῃ τὴν κοιλίαν αὐτῆς ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, ἀλείψῃ δὲ καὶ τοῦ ἰδίου ἀνδρός, οὐ συλλήψεται οὐδ' ὅλως. Τὰ δὲ ὅστ' αὐτοῦ

καέντα καὶ λειωθέντα ἔχε ὡς ξηρίον, ἰᾶται γὰρ παντοῖον ἔλκος ἐπιπασσόμενον, καὶ ὀδονταλγίαν ὠφελεῖ σὺν οἴνῳ πινόμενον καὶ κλυζόμενον.

3.9. (50) ἡ δὲ χολὴ σὺν χυλῷ πρασίῳ καὶ ὀποβαλσάμῳ καὶ μέλιτι λειωθεῖσα πᾶσαν ἀμαύρωσιν καὶ ἀχλὺν καὶ ὑπόχυσιν ἰᾶται ἄκρως. Τὰ δὲ πτερὰ αὐτοῦ ἐπιθυμιώμενα λήθαργον καὶ ὑστερικὰς πνίγας καὶ φρενιτικούς θεραπεύει. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ὅσα τοῦ ἀετοῦ ἡ φύσις ποιεῖ, τὰ αὐτὰ καὶ ὁ γῦψ ποιεῖ, καὶ διὰ τοῦτο χρηστέον. Περὶ γλαυκός.

3.10. (1t) Γλαυξ ὄρνεόν ἐστι πτηνόν, ὃν καὶ νυκτοκόρακα καλοῦσιν, ὃς ἔχει δισκοειδὲς βασίλειον, ἥτοι στέφανον, ἐπὶ τοῦ προσώπου. Τούτου τὸ ἦπαρ σὺν ῥοδίνῳ ἢ νάρδῳ ἐπιχυθὲν ὠταλγίαν ἰᾶται. ὁ δὲ ζωμὸς αὐτοῦ πινόμενος ἢ ἐσθιόμενος, γάλα κατασπᾷ. ἡ δὲ κεφαλὴ ἐσθιομένη κεφαλαλγίαν καὶ σκοτώματα θεραπεύει. τὸ δὲ ὠὸν αὐτοῦ τὸ ἄρρενικὸν λευκὰς τρίχας βάπτει. γνῶσει δὲ ὁποῖόν ἐστι τὸ ἄρρενικὸν οὕτως: βαλὼν εἰς βελόνην ῥάμμα λευκὸν καὶ διὰ μέσον τοῦ ὠοῦ τρυπήσας καὶ διαγαγὼν, ἐὰν μελανωθῇ τὸ ῥάμμα, ἐστὶν ἄρρενικόν, εἰ δ' οὐκ, ἐστὶ θηλυκόν. ἐὰν δὲ ληγούσης τῆς σελήνης τὸ τοιοῦτον ὄρνεον ἐψήσης καὶ δώσης φαγεῖν ἐπιληπτικῷ, σωθήσεται. ὡσαύτως καὶ τῷ κατεχομένῳ ὑπὸ τῆς ἱερᾶς νόσου ἄκρως γὰρ καὶ ταύτην θεραπεύει. Περὶ δρυοκολάπτου.

3.12. (1t) Δρυοκολάπτης οἱ δὲ δενδροκολάπτης, στρουθίον ἰσχυρόστομον, ὅπερ ὅταν τίκτη, εἰς κενεῶνα δρυὸς καὶ οὐκ ἀλλαχοῦ τίκτει. ἐὰν οὖν τις μετὰ λίθου ἀναφράξῃ τὴν νοσσιὰν αὐτοῦ καὶ ἀσφαλίσῃ καλῶς, ὡς θέλῃ ἢ μετὰ ξύλου ἢ μετὰ πετάλου σιδηροῦ καὶ ἀναχωρήσῃ, ἔρχεται ὁ δρυοκολάπτης καὶ φέρει βοτάνην ἥντινα γινώσκει, καὶ προστίθῃσι τῇ καλιᾷ καὶ παραυτίκα ἀνοίγει. ταύτην τὴν βοτάνην ὁ λαβὼν ἀνοίξει πάντα τὰ κλεῖθρα, καὶ οὐδὲν αὐτῷ ἀντιστήσεται. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τούτου φορούμενοι, ὀξυωπίαν παρέχουσιν. τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ περιαφθὲν τραχήλῳ πᾶσαν ὀδονταλγίαν καὶ σταφυλῆς πόνον καὶ ἀντιάδα καὶ κυνάγχη ἰᾶται παραυτίκα. ἐσθιόμενον δὲ ἐφθὸν ὑγίαν ταχεῖαν τοῖς νοσοῦσιν ἐπιφέρει, καὶ τοὺς ἐκ φαρμακίας μαγγανείας δεδεμένους ἰᾶται καὶ εὐεξίαν παρέχει θαυμαστήν. Περὶ ἐρωδιοῦ.

3.13. (1t) Ἐρωδιός ἐστιν ὄρνεον ἐν βωμοῖς ἢ κτίσμασιν τοῖς ἐν πόλεσι σκηνοποιοῦν καὶ φωλεῦον, ἔχον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀκρόπτερα ὡς βασίλειον ἐπιμηκέστατον ὥσεί δακτύλων γ'. Τούτου τὸ ῥάμφος μετὰ καρκίνου χολῆς ἐν δέρματι ὀνειίγει εἰ περιάψῃς, τοῖς ἀγρυπνοῦσιν ὑπνώσας ποιήσεις. εἰ δέ τις ἐν συμποσίῳ θεῖῃ τὸ ῥάκος ἐν ᾧ ἐστι τὸ ῥάμφος εἰς τὸν οἶνον, οἱ πίνοντες ἀποκοιμηθήσονται ὡς πολλῶν ἡμερῶν ἀγρυπνοὶ ὑπάρχοντες καὶ μὴ αἰσθανόμενοι. Περὶ ζήνης.

3.14. (1t) Ζήνη ἐστὶ στρουθίον τοῦ θεοῦ Διὸς, ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ μικρὰ πτερὰ ἐρυθρὰ καὶ χρυσοειδῆ ἐν ταῖς πτέρυξι, καὶ ἀπλῶς ὅλος ἐστὶ πεποικιλμένος χροιαῖς. τοῦτον καλοῦσιν ἀστραγαλινόν τινες. Τοῦτο ὁπτόν βρωθὲν ἢ λεῖον ποθὲν κωλικούς καὶ κοιλιακοὺς ὀνίνησι καλῶς. ὁ καὶ τοὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούοντας φρονίμους ποιεῖ. Περὶ ἡλιοδρόμου.

3.15. (1t) Ἡλιοδρόμος ἐστὶ πετεινὸν ἰνδικόν, ὅπερ ἅμα τῷ γεννᾶσθαι ἀνίπταται πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. ἅμα δὲ τραπῇ ὁ ἥλιος πρὸς δυσμὰς, καὶ αὐτοῦ ὑποστρέφει. οὐ ζῇ δὲ πλέον ἐνιαυτοῦ, ἀλλὰ τεκνογονεῖ ἄρρεν ἢ θῆλυ. Τοῦτο πινόμενον ἔχει χάριν. ἐὰν γάρ τις αὐτὸ ἀναπτύξῃ καὶ τὰ ἐντὸς φορῇ ἐσμυρνίσας, πλουσιώτατος γίνεται. βρωθεὶς δὲ ὑγίαν παρέχει καὶ οὐ νοσεῖ τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος, καὶ σφόδρα πλουτεῖ, ὡς εἴρηται, ὁ τοῦτον φορῶν. Περὶ θωπεῖου.

3.16. (1t) Θωπεῖον ὄρνεόν ἐστι νυκτερινόν. τούτου οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ καρδία φορουμένη ἄφοβον ποιεῖ τὰς νύκτας τὸν φοροῦντα καὶ ἀβλαβῇ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. ἐσθιόμενον δὲ εὐεξίαν καὶ εὐστομαχίαν παρέχει. Περὶ θηρευτοῦ.

3.17. (1t)

Θηρευτής πτηνόν ἐστιν, ὃ καὶ πάνθηρ καλεῖται. τούτου τὸ στέαρ σὺν χαλκάνθῳ ἐνιέμενον γάγγραιναν ἰᾶται. σὺν δὲ κηρῷ καὶ λιθαργύρῳ μιγνύμενον, τραύματα παλαιὰ καὶ σύριγγας θεραπεύει. ἡ δὲ κόπρος σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνῳ καταχριομένη ἡμικρανίαν ἰᾶται. Περὶ ἱέρακος.

3.18. (1t) Ἱέραξ πτηνόν ἐστὶ θηρατικόν, πᾶσι δῆλον. τοῦτο τὸ ζῶον κατὰ τὴν τῆς ἰσχύος ῥώμην δύναται ὅσα καὶ ὁ γύψ, ἔλασσον δέ. Τούτου τὸ ἀφόδευμα μετὰ γλυκέως οἴνου πινόμενον ὠκυτόκιόν ἐστιν, ἐπὶ πλεῖστον ποθέν. ἡ δὲ χολή αὐτοῦ σὺν γλυκεῖ καὶ κρόκῳ λυτὴ μιγνυμένη καὶ ἐπιχριομένη, πᾶσαν ἀχλὺν καὶ ἀμβλυωπίαν ἰᾶται. ζῶν δὲ μαδισθεὶς καὶ συνεψηθεὶς σὺν ἐλαίῳ σουσίῳ ἄχρι τακῆ καὶ διηθουμένου τοῦ ἐλαίου, ὅντινα κρίσεις ἐξ αὐτοῦ πᾶσαν ἀχλὺν καὶ ἀμβλυωπίαν ἰάσει. Τὸ δὲ πετεινὸν ὁπτὸν ἐσθιόμενον ἱερὰν νόσον ἰᾶται. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ περιεπτόμενοι τριταῖον παύουσιν. ἡ δὲ καρδία φορουμένη πρὸς πάντα διατηρεῖ ἀβλαβῆ τὸν φοροῦντα. Περὶ ἰκτίνου.

3.19. (1t) Ἰκτίνος πτηνόν ἐστὶν ἱερόν. τούτου ἡ κεφαλὴ ξηρανθεῖσα ἄνευ τῶν πτερῶν καὶ λειωθεῖσα καὶ πινομένη σὺν ὕδατι ὅσον οὖγ. α' ποδαγρικοὺς ὠφελεῖ καὶ χειραγρικοὺς. Περὶ κορυδάλου.

3.20. (1t) Κορύδαλος στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν, λόφον ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ. οὗτος ἐψηθεὶς καὶ ἐσθιόμενος συνεχῶς σὺν τῷ ζῶμῳ, κοιλιακοὺς ὠφελεῖ καὶ δυσεντερικοὺς. Περὶ κόρακος.

3.21. (1t) Κόραξ πᾶσι γνωστός. οὗτος ἀγρευθεὶς καὶ ζῶν χωσθεὶς ἐν κόπρῳ ἱππεΐα καὶ σαπίεις ἐπὶ ἡμέρας μ', εἶτα καυθεὶς καὶ γενόμενος κηρωτὴ ποδαγροὺς θεραπεύει λίαν. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ ὑποθυμιωμένη ἀλφούς λευκοὺς καὶ λεύκην ἰᾶται. τὰ δὲ ὡὰ αὐτοῦ μελαίνουσιν πολιὰς τρίχας. Περὶ κορώνης.

3.22. (1t) Κορώνη καὶ δεδώνη καλουμένη, ὄρνεόν ἐστὶ πᾶσι γνωστόν, ἧς ἡ καρδία φορουμένη ὁμόνοιαν εἰς τὸ ἀνδρόγυνον παρέχει. τὰ δὲ ἐντὸς αὐτῆς ὁπτὰ ἐὰν δῶς γυναικὶ λάθρα, πάνυ σε ἀγαπήσει. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτῆς σὺν μέλιτι ἐὰν περιχρισθῇ τῷ αἰδοίῳ καὶ συγγενῆς γυναικί, πάνυ σε ἀγαπήσει καὶ οὐδενὶ ἐτέρῳ κολληθήσεται πλὴν σοῦ. Ἡ δὲ κόπρος σὺν οἴνῳ ποθεῖσα δύσπνοιαν ἰᾶται. τὰ δὲ ὡὰ αὐτῆς χριόμενα τοῖς αἰδοίοις ἡδονικὰ ἐστὶν ἄγαν καὶ φιλτροποιά, καὶ τρίχας μελαίνουσι καὶ λευκώματα θεραπεύουσι. τὸ δὲ αἷμα αὐτῆς ξηρὸν ὅσον κοχλιαρίων δύο συγκεράσεις, σὺν οἴνῳ ποθὲν ὑδρωπικοὺς ἄκρως ἰᾶται. Κορώνην λαβὼν ἀσινῇ, ἐὰν τις ἀλγῇ τοῦ ποδός, τὸν ὀπίσω δάκτυλον τοῦ δεξιοῦ ἀπόμετε ἀπὸ τοῦ ἄρθρου πλησίον, ὑπὸ παιδὸς ἀφθόρου δῆσας γαῖτάνην περίαπτε, τὴν δὲ κορώνην μύρῳ τερεβινθίνῳ ἀλείψας ἢ ἐλαίῳ χρίσας ὅλην ἀπόλυσον ζῶσαν πέτασθαι, τὸν δὲ δάκτυλον αὐτῆς περίαπτε τῷ πάσχοντι ποδί, ἐὰν δὲ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, τὸ ἀριστερόν· ἐὰν δὲ τοῦ δεξιοῦ, τὸ δεξιόν. μὴ οὖν λουέσθω, μηδὲ χαμαὶ πέσῃ τὸ περίαπτον, ἀλλὰ ἐνδῆσας δέρματι ἐλαφείῳ φόρει. ὅτε δὲ κόπτης λέγε· “αἶρω σου τὸν δάκτυλον πρὸς θεραπείαν ἰσχυάδος, ποδάγρας καὶ πάντων τῶν ἄρθρων”. καὶ ἀλείψας ἀπόλυε. Περὶ κίσσας.

3.23. (1t) Κίσσα, στρουθίον ἐστὶ φρόνιμον, μιμούμενον ἀνθρώπου φωνήν. τούτου ἡ καρδία φορουμένη μετὰ κισσοῦ ρίζης τὰς σπωμένας γυναικας παύει. ὁμοίως δὲ θεραπεύει καὶ δυσουρίαν. ἔστι δὲ τὸ πτηνὸν πεποικιλμένον χροιαῖς, καὶ ἐνάρετον ποιεῖ τὸν ἐσθιόντα. Περὶ κοσσύφου.

3.24. (1t) Κόσσυφός ἐστι στρουθίον ἡδύφωνον τῷ θέρει πολλὰ λαλοῦν, τὸ μὲν ὅλον πτερὸν κατακόρως μέλας ὑπάρχει, μόνον δὲ τὸ στόμα χρυσοειδές. Οὗτος ἐν ἐλαίῳ παλαιῷ καθεψηθεὶς ἕως τακῆ, καὶ τοῦ ἐλαίου ἀλειφομένου, ὀπισθότονον διαλύει. ὁμοίως δὲ καὶ ἰσχία θεραπεύει. Περὶ λάρου.

3.25. (1t) Λάρος πετεινόν ἐστι θαλάσσιον, τὰ αὐτὰ δυνάμενον τῇ ἀλκυόνι. τούτου τὴν καρδίαν κρατῶν, εἵσελθε πρὸς δυστοκοῦσαν γυναῖκα, καὶ εὐθέως τέξεται. ἅμα δὲ τέξῃ, ἀναχώρει, μὴ καὶ ἄλλο τι ρίψῃ. ἡ δὲ γαστήρ ξηρὰ πινομένη καὶ φορουμένη πέσιν ποιεῖ ἄκρως. Περὶ λαμπυρίδος.

3.26. (1t) Λαμπυρίς σκώληξ ἐστὶ πτερωτός, τῷ θέρει ἱπτάμενος· καὶ λάμπει ὥσπερ ἀστὴρ τὴν νύκτα. ἔχει δὲ ἐν τῷ σφυγκτῆρι τὴν λαμπάδα. ἐὰν οὖν αὐτὴν ἐνδύσῃ τις ἐν ἡμίονου σκύτει καὶ περιάψῃ

γυναικί, ἀσύλληπτόν ἐστιν ἀπαράβατον. εἰ δέ τις τὴν λαμπυρίδα βάλη εἰς ἔδαφος ὅπου εἰσὶν ψύλλοι, φεύζονται. Περὶ μελισσῶν.

- 3.27. (1t) Μελισσὸς στρουθίον ἐστίν, ἄδον καλῶς τῷ θέρει. οὗτος καεῖς καὶ σὺν μέλιτι λειωθεὶς καὶ χρισθεὶς, μελικηρίδας καὶ στεατώματα θεραπεύει. ὁπτὸς δὲ ἐσθιόμενος, δυσεντερικοὺς ἰᾶται. Περὶ μυιῶν.
- 3.28. (1t) Μυιῶν κεφαλαὶ λεῖαι σὺν στέατι χοιρεῖω τριβόμεναι, ἀλωπεκίας θεραπεύουσιν. ἂν δὲ τῇ εὐωνύμῳ χειρὶ ἀγρεύσης μυῖας καὶ βάλης ἐν ῥάκει καὶ περιάψῃς, ὀφθαλμοὺς ῥευματιζομένους ἰάσης. ὅταν δὲ μέλλῃς περιάψαι, λέγε τὸν λόγον τοῦτον: “ὡς αὕτη ἡ μυῖα ἀφίπταται τοῦ ἄερος, οὕτως καὶ τῇδε ἡ ὀφθαλμία καὶ τὸ ῥεῦμα”. μυῖαι ἀποκεφαλίσθεϊσαι καὶ τριβόμεναι τὰς ἐν τοῖς βλεφάροις τρίχας ἀφανεῖς ποιοῦσι. Περὶ μαμυγέρου.
- 3.29. (1t) Μαμύγερος πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν, ὁ λεγόμενος κόραξ. οὗτος ἀγρευθεὶς καὶ ζῶν χωσθεὶς ἐν κοπριᾷ ἰππεῖα καὶ σαπεῖς ἐπὶ ἡμέρας μ', ἔπειτα καυθεὶς καὶ γεροντὶς κόνις καὶ σκευασθεὶς εἰς κηρωτὴν σὺν ἐλαίῳ παλαιῷ καὶ ῥοδίνῳ καὶ κηρῷ, ποδαλγὸς θεραπεύει. ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ διαχριομένη ἀλφουὺς ἰᾶται. τὰ δὲ ὡὰ αὐτοῦ σὺν στυπτηρίᾳ ἐπιχρίόμενα καὶ διατριβόμενα ταῖς θριξὶ ταῖς λευκαῖς μελαίνουσιν αὐτάς. Περὶ μέροπος.
- 3.30. (1t) Μέροψ στρουθίον ἐστὶν ὀλοπράσινον, τὰ δὲ πτερὰ πορφυρᾷ, ὃν τινες γάγγραιναν ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ φρόνιμον καὶ πολλὰ ποιεῖ, ὅσα καὶ ἡ ἀλκυονίς. τοῦτο ὅταν τέξῃ καὶ θέλῃ μὴ ἀγρευθῆναι τὰ νοσσία αὐτοῦ, μεταίρει αὐτὰ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. καὶ ὅταν σιτίζῃ αὐτά, εἰς πολλοὺς τόπους ἐπέρχεται, ἵνα μὴ νοηθῇ ποῦ αὐτὰ τρέφει. Τούτου ἡ καρδία ἐπὶ φίλτρα χρήσιμος, καὶ ἐσθιομένη καρδιακοὺς ὠφελεῖ καὶ ἰκτερικοὺς καὶ στομαχικοὺς. μέρος δὲ ἐκλήθη διὰ τὸ ἡμεροῦσθαι τῷ ἀνθρώπῳ τάχιστα, καὶ φιλίαν εἰς αὐτὸν τίθεσθαι. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ μετὰ μέλιτος καὶ χυλοῦ πηγάνου περιχριομένη τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπόχυσιν ἰᾶται. ἡ δὲ κόπρος σὺν οἴνῳ καταχριομένη καρδιακοὺς λίαν ὠφελεῖ. ἡ δὲ καρδία αὐτοῦ λεία ποθεῖσα ἰκτερικοὺς βοηθεῖ, καὶ φιλίαν περιποιεῖ. Περὶ νήσσης.
- 3.31. (1t) Νῆσσα ποτάμιον καὶ λιμναῖον καὶ χερσαῖον ζῶν ἐστὶ πᾶσι γνωστόν. ταύτης τὸ αἷμα θερμὸν ἔτι ὢν ἢ ξηρὸν σὺν οἴνῳ ποθὲν σώζει τοὺς πιόντας πᾶν δηλητήριον, καὶ τοὺς ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντας ἰᾶται, καὶ παρέχει δύναμιν καὶ ὑγιάν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπαλειφόμενον θηριοδῆκτους ὠφελεῖ. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ ὑγείας ἐστὶ κατὰ πολὺν χρῆσιμον καὶ ἐπὶ πολλὰς δὲ ἀλειμμάτων πράξεις συντελεῖ. Περὶ Ξούθρου.
- 3.32. (1t) Ξοῦθρος, οἱ δὲ στρουθιον, ἢ πυργίτην, ἢ τρωγλίτην τοῦτον καλοῦσιν, στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν. τούτου ἡ ἄφοδος σὺν οἴνῳ πινομένη ἔντασιν μεγίστην ποιεῖ. μετὰ στέατος δὲ ὑείου χρισθεῖσα ἀλωπεκίας δασύνει. ὁπτὸς δὲ βρωθεὶς ἡδονὴν ἀνθρώποις ἐμποιεῖ. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ καύματα σὺν ἀδιάντῳ καταπλασσόμενον δις τῆς ἡμέρας ὠφελεῖ. Περὶ τῆς ὀφέας.
- 3.33. (1t) Ὀφέα πτηνόν ἐστὶν ἢ λεγομένη νυκτερίς. τοῦτο πτερωτὸν μὲν ἐστὶ, πλὴν καὶ τετράπουν. ἵπταται μὲν ὡς χελιδὼν, τίκτει δὲ καὶ θηλάζει ὡς τετράπουν. ταύτης τὸ αἷμα ἐὰν ἐπιχρίσῃς τόπῳ ᾧ προέκτιλας τὰς εὐρίσκομένας τρίχας, οὐκέτι αὐθις ἔτεραι φυήσονται. ἐὰν δὲ τὴν κεφαλὴν περιάψῃς τινὶ πάσχοντι τριταίῳ καὶ τεταρταίῳ καὶ ληθάργῳ καὶ καταφορᾷ, ἰάσεις. ὡσαύτως ὁ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἢ τὴν καρδίαν φορῶν ἀγρυπνεῖ μεγάλως. Εἰ δὲ θηρεύσῃς τρεῖς καὶ κρεμάσῃς ἐν ὑψηλοῖς τόποις τοῦ χωρίου διωχθήσεται ἐξ αὐτοῦ νέφος ἀκρίδων ἐπερχόμενον. ὁμοίως ἐὰν κρεμάσῃς αὐτάς ἐν ὑψηλοῖς δένδροις καὶ ἐκτείνῃς αὐτάς, συναχθήσονται ἐν αὐτοῖς πᾶσαι αἱ ἀκρίδες. τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῇ Συρίᾳ χρῶνται. Ἐὰν δὲ τις γυνὴ τὸ αἷμα αὐτῆς δέξῃται ἐν κροκύδι καὶ ἐν πεσσῶ προσθῇ σὺν σατυρίῳ βοτάνῃ περὶ τὴν μήτραν, συλλήψεται, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἀσύλληπτος ᾦν. Περὶ ὄρνιθος.
- 3.34. (1t)

Ὅρνις κατοικίδιος ἢ καὶ ἀλεκτορὶς λεγομένη, πᾶσί ἐστι γνωστή. Ταύτης ἢ κόπρος σὺν ὀξυμέλιτι πινομένη τοὺς πυρέττοντας μυκτῆρας ἐξεμεῖσθαι ποιεῖ καὶ ἀλεξιφάρμακον γίνεται. αὕτη καὶ τοῖς κωλικοῖς ἀρμόζει. καταχριομένη δὲ μυρμηκίας καὶ μελάνθρακας ἰᾶται. τὸ δὲ στέαρ αὐτῆς μετὰ σταφίδος ἀγρίας καταχρίομενον, κεφαλῆς ἰχῶρας καὶ πίτυρα θεραπεύει ἄκρως. ὁ ἐγκέφαλος περιτριβόμενος ὠφελεῖ ὀδοντοφυοῦσι παιδίους οἶνω δὲ ποθεῖς σκορπιοπλήκτοις ἀρήγει. ἡ δὲ καρδία αὐτῆς, ἔτι σπαίρουσα περιαφθεῖσα μηρῷ, ὠκυτόκιόν ἐστιν ἄριστον. Τὸ δὲ ἥπαρ αὐτῆς λειοῦμενον καὶ ἐπιπλασσόμενον σὺν κριθίνῳ ἀλεύρῳ καὶ ὕδατι ποδαγροῦς ὠφελεῖ. τὸ δὲ στέαρ σὺν νάρδῳ τακὲν εἰς ὠταλγίας χρήσιμον, καὶ εἰς γυναικείους πεσσοῦς, καὶ εἰς νευρικὰς συμπαθείας ὠφελεῖ. οἱ δὲ νεοσσοὶ σχιζόμενοι καὶ ἐπιτιθέμενοι θερμοὶ τοῖς ἰοβόλοις ἔλκεσιν ἔλκουσιν πάντα τὸν ἰόν. δεῖ δὲ συνεχῶς ἀλλάσσειν, ἄχρις οὗ οὐκέτι χλωροὶ γίνωνται· ἔπειτα φύλλα ἐλαίας χλωρὰ κόψας, σὺν ἐλαίῳ καὶ ἀλσὶν ἐπιτιθέναι τοῖς ἔλκεσιν. Ἡ δὲ κόπρος τῶν ὀρνίθων πρόσφατος περιχριομένη χίμετλα καὶ παρατρίμματα ἐξ ὑποδημάτων ἰᾶται. αἶρει δὲ καὶ μυρμηκίας. ποθεῖσα δὲ ἄκρως τοῖς μύκητας φαγοῦσι βοηθεῖ. ξηρὰ δὲ λεία σὺν νίτρῳ καὶ ξηρῷ μύρῳ ἀλωπεκίας δασύνει ταχέως. ἐν φρενίτιδι δὲ ἡ ὄρνις σφαγεῖσα καὶ ἔτι ζέουσα σχισθεῖσα τῶν ἐγκάτων αὐτῆς πάντων ῥιφθέντων αὐτῇ δὲ ἐπιτιθεμένη τῇ κεφαλῇ τοῦ πάσχοντος μεγάλως τοῦτον ὀνίνησιν. Περὶ ὄρτυγος.

3.35. (1τ) Ὅρτυξ πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν. τούτου οἱ ὀφθαλμοὶ περιπατόμενοι, ὀφθαλμίαν ἰῶνται, καὶ τριταῖον καὶ τεταρταῖον. τούτου ἐψομένου ὁ ζωμὸς πινόμενος, κοιλίαν μαλάσσει. ἐσθιόμενον δὲ νεφροῦς θεραπεύει. Περὶ πελαργοῦ.

3.36. (1τ) Πελαργὸς πτηνόν ἐστι κάλλιστον. ἡνίκα γὰρ ἔλθῃ τὸ ἔαρ, ἀφίπτανται πάντες ὁμοῦ στρατολογοῦντες καὶ ἄλλων ὀρνέων διαφόρων καὶ χηνῶν ἀγρίων καὶ νησῶν καὶ πᾶν εἶδος ὀρνέου ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Λιβύης καὶ Συρίας ἀφίπτανται, καὶ ἔρχονται εἰς Λυκίαν εἰς τὸν λεγόμενον Ξάνθον ποταμόν, καὶ συνάπτουσιν πόλεμον ἐκεῖσε μετὰ τῶν κοράκων τε καὶ κορωνῶν καὶ κολοῖων καὶ γυπῶν, καὶ ὅσα σαρκοβόρα εἰσὶν. διὸ κἀκεῖνα ἐπιστάμενα τὸν καιρὸν εὐρίσκονται πάντα. τῶν μὲν πελεκάνων τὸ στράτευμα ἐνὶ μέρει τοῦ χεῖλους τοῦ ποταμοῦ παρατάσσεται, τῶν δὲ κοράκων καὶ γυπῶν καὶ ὄλων τῶν σαρκοφάγων ὀρνέων ἐκ τοῦ ἐτέρου χεῖλους τοῦ ποταμοῦ διατάσσεται. ὅλον τὸν ἔκτον μῆνα εἰς τὸν πόλεμον καρτεροῦσιν. γινώσκουσιν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν αἷς μέλλουσιν συγκρούειν τὸν πόλεμον. καὶ μετὰ τὸ συγκρούσαι τὸν πόλεμον ἀκούονται αἱ κραυγαὶ ἕως τὸν οὐρανόν. καὶ αἱμάτων ῥοαὶ ἐν τῷ ποταμῷ τιτρωσκομένων τῶν ὀρνέων, καὶ πτερῶν ἀμυθῆτων ἀπόρροια, ὅθεν οἱ Λύκιοι εἰς τὰς στρωμνάς κέχρηνται τῶν πτερῶν αὐτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον τοῦ πολέμου ἴδοις ἂν τετραυματισμένας τὰς κορώνας καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σαρκοβόρων ὀρνέων πλήθη, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν πελαργῶν καὶ τῶν πελεκάνων οὐκ ὀλίγους καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἄλλων ὀρνέων. πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ πίπτουσιν νεκρά. σημεῖον δὲ ἐστὶν ὁ πρὸς ἀλλήλους πόλεμος καὶ ἡ ἐξ ἀμφοτέρων νίκη πᾶσιν ἀνθρώποις. ἐὰν γὰρ τὸ τῶν πελαργῶν στράτευμα νικήσῃ, πλῆθος ἔσται καὶ ἀφθονία σίτου καὶ τῶν ἄλλων σπερμάτων· ἐὰν δὲ τὸ τῶν κοράκων νικήσῃ, πλῆθος ἔσται προβάτων καὶ βοῶν καὶ τῶν ἄλλων τετραπόδων. οἱ δὲ πελαργοὶ ἔχουσι καὶ ἄλλο φυσικόν τι ἐξαιρετόν· ὅταν γὰρ οἱ γονεῖς αὐτῶν γηράσωσι καὶ οὐ δύνανται ἀνίπτασθαι, τὰ τέκνα ἐκατέρωθεν τῶν μασχαλῶν βαστάζοντα μεταφέρουσιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ οὕτως τρέφουσιν. ἐὰν δὲ καὶ μὴ βλέπωσιν, ψωμιοῦσιν αὐτοὺς τὰ τέκνα, καὶ λέγεται ἢ παρ' αὐτῶν ἀμοιβὴ καὶ ἀνταπόδοσις ἀντιπελάργωνσις. Ἔχει δὲ καὶ δύναμιν τοιαύτην: τὰ ὡὰ αὐτοῦ μετὰ οἶνου λειωθέντα μελαίνουσι τρίχας, χρηρὴ δὲ ζύμη περιπλάσσειν τὸ μέτωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα μὴ ἐπιδύῃ καὶ βάψῃ τὸ μέτωπον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. δεῖ δὲ μετὰ τὸ βαφῆναι τὰς τρίχας λούεσθαι καὶ ἀλείφεσθαι μυρσίνῳ ἐλαίῳ ἢ ὀμφακίνῳ, ἐν ᾧ ἐτάκη στέαρ ἀρκεῖον ἢ συάγων. ἐὰν δὲ νεοσσὸν μικρὸν

πελαργοῦ λαβὼν βάλης εἰς χύτραν καινήν, καὶ περιπηλώσας δώης εἰς φοῦρνον ὀπταῖσθαι, ὅταν δὲ ἀπανθρακωθῇ ἄρας τὴν τέφραν, λειώσας, χρήσιμον ἔξεις ξηροκολλούριον πρὸς ἀχλὺν ὀφθαλμῶν καὶ δακρύων ἐπιφορὰν καὶ τριχίασιν καὶ ὅσα τοιαῦτα· ποιεῖ ὡς τεχνίτης. εἰ δὲ θέλης ὑγροκολλούριον αὐτὸ ποιῆσαι, ἐπίβαλε μέλιτος ἀκάπνου τὸ ἄρκοῦν, καὶ συνλειώσας χρῶ. Ζῶντος δὲ πελαργοῦ ἀφελόμενος τὰ νεῦρα τῶν ποδῶν καὶ σκελῶν καὶ πτερύγων περιάπτε ποδαγροῖς καὶ χειραγροῖς τὰ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις, καὶ ἰαθήσει. ἐσθιόμενος δὲ πελαργὸς ἐφθός ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἕαρος ἀρχομένου πρὶν αὐτὸν εἰς τὸν πόλεμον ἀποπτῆναι ἀβλαβῇ καὶ ἀνώδυνον διαφυλάττει ἔνεκεν νεύρων καὶ ἄρθρων τὸν ἐσθιόντα. φεύζεται γὰρ ποδάγρα, χειράγρα, γονάγρα, ἰσχιάδα, ἄρθριτις, ὀπισθότονος καὶ ὅσα νευρικὰ πάθη. Ἡ δὲ κόπρος αὐτοῦ καταπλασσομένη μεθ' ὑοσκυάμου φύλλων καὶ θρίδακος ποδαγροὺς ὠφελεῖ. τὸν δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔχινον λαβὼν καὶ πλύνας οἶνω καὶ ξηράνας ἐν σκιᾷ, ἔχε λεῖον.

3.36. (50) ἐὰν δέ τις πῆ φάρμακον θανάσιμον, ἐξ αὐτοῦ ζύσας βάλε εἰς οἶνον τεθαλασσωμένον· δίδου πιεῖν, καὶ ἀβλαβῆς διατηρηθήσεται. τὰ δὲ ἔντερα αὐτοῦ ἐσθιόμενα κωλικούς καὶ νεφριτικούς ἰῶνται. ἡ δὲ χολὴ ὀξυδορκίαν παρέχει ἐνχριομένη. Ἐὰν δέ τις νικήσαντος πελαργοῦ ἐν τῷ πολέμῳ λαβὼν καρδίαν δῆσῃ εἰς δέρμα ἱέρακος ἢ γυπὸς νικηθέντος, ἐπιγράψῃ δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ ὅτι “ἐνίκησα τοὺς ἀντιδίκους μου”, καὶ περιάψῃ δεξιῷ βραχίονι, ἔσται ὁ φορῶν ἀήττητος ἐν πᾶσι καὶ θαυμαστός, καὶ τοὺς ὑπερέχοντας αὐτὸν νικήσει πάντας ἐν τε πολέμοις καὶ δίκαις, ἀπαράβατον νικητικὸν καὶ μέγιστον φυλακτήριον. Περὶ περιστερᾶς.

3.37. (1t) Περιστερὰ, πτηνὸν ἐστὶ πᾶσι γνωστόν. καὶ δένδρον ἐστὶν ἐν τῇ Ἰνδίᾳ λεγόμενον περιδέξιον, οὗ ὁ καρπὸς γλυκὺς καὶ χρηστός, ὥστε τὰς περιστερὰς τερπομένας ἐν αὐτῷ αὐλίζεσθαι καὶ κατασκηνοῦν. τοῦτο τὸ δένδρον ὄφιν δέδοικεν, ὥστε καὶ τὴν σκιὰν αὐτοῦ φεύγειν. ἐὰν ἡ σκιά τοῦ δένδρου πρὸς ἀνατολὰς <κλίνη>, φεύγει ὁ ὄφιν ἐπὶ δυσμᾶς· ἐὰν δὲ ἐπὶ δυσμᾶς ἔλθῃ ἡ σκιά τοῦ δένδρου, ὁ ὄφιν τρέχει πρὸς ἀνατολὰς. καὶ διὰ τοῦ δένδρου τὴν δύναμιν οὐκ ἰσχύει ἄψασθαι τῶν περιστερῶν. οὐκ οἶδα δὲ ἐὰν ἀποπλανηθῇ <τις> ἐκ τοῦ δένδρου. καὶ οὕτως αὐτὴν ἐμφυσήσας ἐπισπᾶται καὶ ἐσθίει. ἐὰν δὲ ὅλαι ὁμοῦ πέτωνται, οὔτε ὄφιν, οὔτε ὀξύπτερος τολμᾷ αὐτῶν ἄψασθαι. τοῦ οὖν δένδρου τὰ φύλλα ἢ ὁ φλοῦς θυμιώμενος, πᾶν κακὸν ἀποδιώκει. Πτίλον δὲ περιστερᾶς ἔχον αἷμα θερμὸν καὶ ἐνσταζόμενον τὰς ἐκ πληγῆς ῥήξεις τῶν ὀφθαλμῶν ἐνοῖ καὶ ἰᾶται. ἡ δὲ ἄφοδος σὺν κριθίνῳ καὶ ἱρίνῳ ἀλεύρῳ καὶ ἰξῶ καὶ στέατι ὑεῖω ἐπιτεθεῖσα γαγγραῖνας περιχαράσσει, καὶ χοιράδας ῥήγνυσιν. σὺν ὄξει δὲ καταχρισμένη φακοὺς καὶ σπύλους τοὺς ἐν ὄψει καὶ στίγματα αἶρει. σὺν κεδρίᾳ δὲ μιχθεῖσα καὶ λευκοὺς ἀλφούς, καὶ λειχήνας καὶ λέπρας ἄκρως θεραπεύει. μετὰ δὲ γῆς αἰγυπτίας καὶ εὐφορβίου καὶ κρόκου μίγματος καὶ ὄξους λειωθεῖσα καὶ καταχρισθεῖσα μετώπῳ, κεφαλαλγίαν ἄκρως ἰᾶται. εἰς δὲ τὴν ἔδραν χρισμένη σὺν ἐλαίῳ ἐκφράττει τὴν γαστέρα. Οἱ δὲ ὄρχεις τοῦ ἄρρενος φιλτροπόσιμοι εἰσι, γυναιξὶ παρ' ἀνδρῶν δοθέντες. ἡ δὲ τῆς θηλείας μήτρα, ἀνδράσιν. τὰ δὲ ὠὰ αὐτῆς ἐσθιόμενα ἔντασιν ποιοῦσιν. Περὶ πέρδικος.

3.38. (1t) Πέρδιξ πτηνὸν ἐστὶ δόλιον, τοὺς ὁμοφύλους εἰς ἄγραν προτρεπόμενος· οὗτος τὰ ἀλλότρια ὠὰ ὡς ἴδια θάλλει. ἔπειτα ὅταν αὐξηθῶσιν ἐκ τῶν αὐτῶν εἰς τοὺς γεννήτορας ἀπέρχονται, ἔρημον τὸν θάλλψαντα καταλείψαντες. Ταύτης ἡ χολὴ σὺν μέλιτι καὶ ὀπῶ βαλσάμου καὶ χυλῶ μαράθρου ἐπιχρισθεῖσα ὀξυωπίαν παρέχει. ἐσθιόμενη δὲ ἡ σὰρξ αὐτῆς σὺν κυδωνίοις καὶ μήλοις καὶ ἐσθιόμενη, τοῦ ζωμοῦ ἐπιροφουμένου μετὰ οἶνου στυφοῦ, κοιλιακοὺς καὶ στομαχικοὺς θεραπεύει. Τὰ δὲ ὠὰ αὐτοῦ ἐσθιόμενα εἰς ἀφροδίσια παρορμῶσιν. εἰσὶν δὲ καὶ φιλτροπόσιμα. μετὰ δὲ μέντας λειούμενα καὶ χριόμενα ὀξυωπίαν παρέχουσι καὶ ὠκύτοκά εἰσιν. μετὰ δὲ χηνείου στέατος λειούμενα καὶ χριόμενα ταῖς θηλαῖς τῶν τροφῶν γάλα πολὺ φέρουσι. τὰ δὲ λέπη τῶν ὠῶν λεῖα σὺν κηρῷ καὶ καδμεῖᾳ ἐνωθέντα καὶ καταπλασθέντα, μαστοὺς γυναικῶν νενευκότας ἀνορθοῦσιν. Περὶ ῥαμφίου.

- 3.39. (1τ) Ῥάμφιος πτηνόν ἐστι παρὰ τὸν ποταμὸν Νεῖλον ἰπτάμενον, λεγόμενον πελεκᾶνος, καὶ ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Αἰγύπτου διαιτώμενον. Οὗτος φιλότεκνός ἐστι πάνυ. ὅταν οὖν γεννήσῃ τοὺς νεοσσούς καὶ ὀλίγον αὐξηθῶσι, τύπτουσιν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῶν. ἐκεῖνοι οὖν μὴ ἀνεχόμενοι, κολαφίζουσιν τὰ τέκνα καὶ ἀποκτέννουσι αὐτά. ὕστερον δὲ σπλαγχνίζονται ἐπ' αὐτὰ καὶ πενθοῦσι τὰ τέκνα ἅπερ ἐφόνευσαν. τῇ οὖν αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ αὐτῶν μήτηρ ἔλεεῖ τὰ ἴδια τέκνα καὶ τὰς ἑαυτῆς πλευρὰς περιτίλλουσα ἀναπτύσσει. τὰ δὲ αἵματα στάζοντα ἐπὶ τὰ νεκρὰ σώματα αὐτῶν τῶν θανόντων τέκνων ζωογονεῖ αὐτά, καὶ ἐγείρονται φυσικῶ τινι τρόπῳ. Τούτων οὖν ἡ χολὴ μετὰ νίτρου σμηχομένη, μέλανας ἀλφούς ἰᾶται καὶ οὐλὰς μελαίνας ὁμόχρους ποιεῖ. καὶ ἄργυρον στυγνὸν λαμπρὸν ποιεῖ, καὶ πᾶσαν μελανίαν ἰᾶται. τὸ δὲ αἷμα αὐτῶν ποθὲν ἐπιληψίαν ἰᾶται. Περὶ σπίνου.
- 3.40. (1τ) Σπίνος στρουθίον εὖμορφον καὶ πᾶσιν γνωστόν, ἐν ἀγροῖς διαιτώμενος. οὗτος βιβρωσκόμενος εὖμορφίαν δίδωσι καὶ ἀμέθυστον φυλάττει ἄνθρωπον. Περὶ σεισοπυγίδος.
- 3.41. (1τ) Σεισοπυγὶς στρουθίον παρ' ὀχετοῖς καὶ ῥύμαις εὕρισκόμενον. τούτου ἡ πυγὴ δι' ὅλου κινεῖται, διὸ καὶ οὕτως ὀνομάσθη. Ἐὰν οὖν τις αὐτὴν βάλλῃ ὅλην σὺν τοῖς πτεροῖς ζῶσαν εἰς χύτραν καὶ ἀπανθρακώσῃ καὶ λειώσας δώῃ ἐν ποτῶ γυναιξί, ποιήσει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἔρωτος λύεσθαι. ἔστιν γὰρ φιλτροπόσιμον ἀπαράβατον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν. Περὶ ταῶνος.
- 3.42. (1τ) Ταῶν ὄρνεόν ἐστι ἱερώτατον, πάνυ ποικίλον, εὖμορφον, εἰς τὴν οὐρὰν ἔχον τὴν τέρψιν. τοῦτο ὅτε βιβάζεται, ἀναβοᾷ. καὶ μετὰ τὸ βιβάσαι, εἰς τὰ ὀπίσω ἀναχωρεῖ. τὸ ἔαρ δὲ μόνον βιβάζει. Τούτου τὰ ὠὰ εἰς χρυσοποιάν ποιοῦσιν, ὥσπερ καὶ τὰ τοῦ χηνός. ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ταῶν, οὔτε σήπεται, οὔτε ὄζει δυσωδῶς, ἀλλὰ μένει ὡς ἐσμυρνισμένος. Τούτου ὁ ἐγκέφαλος φιλτροπόσιμός ἐστι. ἡ δὲ καρδία φορουμένη εὐεΐδειαν καὶ ἐπιτυχίαν παρέχει. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ποθὲν δαίμονας ἀποδιώκει. τὰ δὲ ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἡ κόπρος θυμιώμενα πᾶν φαῦλον ἀποδιώκουσι καὶ μαγίαν. αὐτὸς δὲ ἐσθιόμενος δυσεντερικοὺς θεραπεύει. ἡ δὲ κόπρος πινομένη ἐπιληψίαν ἰᾶται. Περὶ τρυγόνος.
- 3.43. (1τ) Τρυγὼν στρουθίον πᾶσι γνωστόν, μονανδρίαν ἀσκοῦν. ταύτης ἡ κόπρος σὺν γάλακτι γυναικίῳ ἢ μέλιτι χριομένη λευκώματα καθαίρει. τὸ δὲ αἷμα αὐτῆς θερμὸν ἐνσταζόμενον ὀφθαλμῶν ὑποσφίγματα ἰᾶται· καὶ ἡ ἄφοδος σὺν ῥοδίνῳ λειουμένη καὶ χριομένη ὑστέραν θεραπεύει. τρυγῶν δὲ αὐτὴ ἐσθιομένη σωφροσύνην καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξὶν ἀλλήλοις ἐργάζεται· καὶ ἀλφούς μελαίνας ἰᾶται. τὰ δὲ ὠὰ αὐτῆς, τοῖς αἰδοίοις χριόμενα ἡδονικά εἰσιν ἄγαν καὶ φιλτροποιά, καὶ τρίχας μελαίνουσι καὶ λευκώματα. Περὶ ὑπεριονίδος.
- 3.44. (1τ) Ὑπεριονίς, ἀετός ἐστι θηλεία. ταύτης ἡ δύναμις ἐστὶν ὅποια καὶ τοῦ ἄρρενος. ἡ δὲ κόπρος αὐτῆς σὺν μέλιτι συναγχικοὺς ἰᾶται ἄκρως, καὶ ὅσα περὶ τὸν τράχηλον πάθη καὶ βῆχας ὠφελεῖ. ἡ δὲ καρδία ταύτης παρὰ γυναικῶν καταπ' <ι> ομένη ἰσχυρὰς αὐτὰς ποιεῖ καὶ ὑγιαινούσας καὶ ἀνδρῶν ἰσχυροτέρας καὶ σώφρονας. Περὶ φάσσης.
- 3.45. (1τ) Φάσσα πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν. ταύτης τὸ αἷμα θερμὸν ἐνσταζόμενον ὀφθαλμῶν αἱμάτωσιν ἰᾶται. καὶ τῇ παχέᾳ μήνιγγι ἐγχεόμενον, ἐπὶ τῶν ἀνατριμμάτων ἀφλέγμαντον ὑπάρχει. ἡ δὲ κοιλία αὐτῆς λεία πινομένη λίθους τοὺς ἐν νεφροῖς ἐκρίνει. Περὶ φήνης.
- 3.46. (1τ) Φήνη ὄρνεόν ἐστιν ὀστοκλάστης, ὅπερ οὐ μόνον σαρκοφαγεῖ, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀστᾶ ἐσθίει. τούτου ξηρὰν τὴν κοιλίαν ἐὰν τις λειώσας πῆμ μετ' οἴνου, πέψιν εἰς ἄκρον ἐργάζεται· καὶ φορουμένη δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖ. ὁμοίως καὶ λιθουρίαν καὶ δυσουρίαν θεραπεύει. ὁστέον δὲ ἐκ τοῦ μηροῦ τοῦ ὀρνέου περιαφθὲν κισσοὺς θεραπεύει τοὺς ἐν τοῖς ποσίν. ἡ δὲ χολὴ σὺν μέλιτι χριομένη λευκώματα θεραπεύει καὶ λέπρας καὶ τὰ ὅμοια. Περὶ φασιανοῦ.
- 3.47. (1τ)

Φασιανὸς ὄρνειόν ἐστι πᾶσι γνωστόν. τούτου ἡ κόπρος χριομένη καὶ πινομένη ἔντασιν ποιεῖ. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ τετανικοὺς πάνυ ὠφελεῖ καὶ ὑστέρας πάθη. τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ δηλητηρίων ἀντιφάρμακον. ἡ δὲ χολή ὀξυωπίαν παρέχει. Περὶ φαλαρίδος.

3.48. (1t) Φαλαρίς πτηνὸν ὁ λεγόμενος λευκομέτωπος. ὅλον γάρ ἐστι μέλαν, τὸ δὲ μέτωπον αὐτοῦ καὶ μόνον ἔχει λευκόν. εὐρίσκεται δὲ ἐν ποταμοῖς καὶ λίμναις. τούτου ὁ ἐγκέφαλος σὺν ἐλαίῳ παλαιῷ μιχθεὶς πάντα τὰ ἐν τῇ ἔδρᾳ πάθη θεραπεύει τὰ καταστίκτοντα τὸν ἄνθρωπον. βρωθεὶς δὲ ὁ ὄρνις ἀντιφάρμακον δηλητηρίων ἐστὶν ἀναγκαῖον. Περὶ χαραδριοῦ.

3.49. (1t) Χαραδριὸς ὄρνειον βασιλικὸν προγνωστικόν. ἐὰν γάρ τις ἀρρωστῇ καὶ εἰσάξουν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ ὄρνειον καὶ ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νοσοῦντος, ἀποθνήσκει. εἰ δὲ ἀτενίσῃ τῷ νοσοῦντι, αἴρει ἅπασαν τὴν νόσον καὶ ἀνίπταται εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἀπορρίπτει τὴν νόσον, καὶ σώζεται καὶ ὁ ἀσθενῶν καὶ τὸ πτηνόν. τούτου ἡ καρδία καὶ ἡ κεφαλὴ φορουμένη, ἄνοσον καὶ ἀβλαβὴ ἀπὸ παντὸς πάθους ποιεῖ τὸν φοροῦντα ἐπὶ παντὸς βίου αὐτοῦ. Περὶ χελιδόνος.

3.50. (1t) Χελιδὼν ἡ τὸ ἔαρ πάντας διυπνίζουσα στρουθίον ἐστὶ πᾶσι γνωστόν, ἔχον δυνάμεις τοιαύτας. Ἐάν τις τοὺς νεοσσοὺς αὐτῆς βάλῃ εἰς χύτραν, καὶ προπηλώσας ὀπτήσῃ, ἔπειτα δὲ ἀνοιξας τὴν χύτραν κατανοήσῃ, εὐρίσει τοὺς μὲν δύο νεοσσοὺς καταφιλοῦντας, τοὺς δὲ δύο ἀποστρεφομένους ἀλλήλων. ἐὰν οὖν λάβῃς τοὺς φιλοῦντας καὶ λειώσῃς μετὰ ῥοδίνου καὶ ἀλείψῃς γυναικᾶ, παραχρῆμα ἀκολουθήσει σοι. εἰ δὲ καὶ δώῃς πιεῖν ἐκ τῆς τέφρας, μανήσεται ἀπὸ τοῦ ἔρωτος. λύσις δὲ τούτου· λαβὼν ἐκ τῆς τέφρας τῶν νεοσσῶν τῶν ἀποστρεφομένων ἄλειψον ἢ πότισον, καὶ ἀποστραφήσεται ὁ ἔρως ὁ πολὺς. Ἡ δὲ τέφρα αὐτῶν τε καὶ τῶν μητέρων σὺν μέλιτι διαχριομένη συναγχικοὺς ἰᾶται, καὶ βρόγχων ἔλκη σὺν μελικράτῳ πινομένη. αὕτη δὲ ἡ χελιδὼν συνεχῶς ἐσθιομένη ἱερὰν νόσον θεραπεύει. οἱ δὲ ἐντὸς τῆς κοιλίας τῶν νεοσσῶν λίθοι περιεπτόμενοι δεξιῷ βραχίονι ἡπατικούς ἄκρως ἰῶνται. προφυλακτικοὶ δὲ εἰσὶν βηχός, κορύζης, σταφυλῆς, παρισθμίων, καὶ πάσης ὀφθαλμίας. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ περιεπτόμενοι μετώπῳ ὀφθαλμίαν παύουσι καὶ παντοῖον ῥιγοπύρετον ἰῶνται. ἐσθιόμενοι δὲ ἐπιληψίαν παύουσι καὶ ὠκυτοκίαν παρέχουσι. ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτῶν μετὰ μέλιτος, πρὸς ὑπόχυσιν ποιεῖ. ὡσαύτως καὶ ἡ τέφρα σὺν μέλιτι ἐγχριομένη ὀξυωπίαν παρέχει. διαχριομένη δὲ ὡσαύτως ἔλκη τὰ ἐν φάρυγγι καὶ γλώττῃ τὰ ἤδη νεμόμενα καὶ γαγγραινας ἄκρως θεραπεύει. Ὁ δὲ πηλὸς τῆς καλιᾶς αὐτοῦ μεθ' ὕδατος λειωθεὶς καὶ περιχρίόμενος τραχήλῳ καὶ φάρυγγι, φλεγμονὰς καὶ συνάγχην ἰᾶται. σὺν ὀπίῳ καὶ ὄξει δὲ κεφαλαλγίαν παύει. ἡ δὲ κόπρος αὐτῆς ποθεῖσα φύματα ἰᾶται. μετὰ χολῆς δὲ αἰγείας μιχθεῖσα βάπτει τρίχας μελαίνας καὶ ἀλφουὺς μελαίνας ἰᾶται. τὰ δὲ τῶν πτερύγων πτίλα σὺν ὠκίμου ρίζῃ περιεπτόμενα γυναικὶ δυστοκούσῃ ὠκυτοκία εἰσιν. Ἐξ ἐτέρας βίβλου· τοῖς πρώτοις νεοσσοῖς τοῦ αὐτοῦ πτηνοῦ ἡ καρδία σχισθεῖσα ἐξάγει λίθους δύο. ὁ μὲν πυρρός, ὁ δὲ λευκός. ὁ οὖν λευκὸς ὑπὸ ἐπιληπτικοῦ βασταζόμενος ἰᾶται παραδόξως αὐτόν. τὸν πυρρὸν δὲ περιάπτων ὀδύνην βασιτᾶ. Περὶ χηνός.

3.51. (1t) Χήν ἐστὶ ὄρνειον πᾶσι γνωστόν. Ζώσης οὖν χηνὸς ἐάν τις ἀποκόψῃ τὴν γλῶσσαν ψαλίδι καὶ ἀποθῇται ἐν τῷ στήθει καθεύδοντας ἀνδρὸς ἢ γυναικός, ἐξομολογήσεται σοι πάντα ὅσα ἔπραξεν. χηνὸς νεοσφαγοῦς μάλιστα ἀγρίου δίδου ταχέως πᾶσι τοῖς δηλητήριον πεπωκόσι τὸ αἷμα θερμὸν πιεῖν, καὶ οὐκ ἀδικηθήσονται. Ὁ δὲ ἐγκέφαλος αὐτῆς σὺν τῷ ἰδίῳ στέατι καὶ μετὰ μέλιτος ἢ ἐψήματος ὀπτοῦ προστεθεὶς ῥαγάδας καὶ αἰμοστολίδας καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν δακτυλίου θεραπεύει. σὺν ῥοδίνῳ δὲ καὶ στέατι καὶ ὀπτοῖς λεκίθιοις ὧν λειωθεὶς πρὸς φλεγμονὴν μήτρας ποιεῖ. μετὰ δὲ μυελοῦ ἐλαφείου πρὸς ῥαγάδας χειλέων καὶ χίμεθλα ἀρμόζει. σὺν κρινίνῳ δὲ ἐλαίῳ ἐνιέμενον ἔλκει νεκρὰ ἔμβρυα. πρὸς δὲ τὰς ἄφθας χρῆσιμον μετὰ χυλοῦ στρύχνων. σὺν μέλιτι δὲ τὰ περὶ γλῶσσαν ἰᾶται πάθη. σὺν δὲ νάρδῳ ποιεῖ πρὸς ὧτα χρονίως

ῥευματιζόμενα. σὺν δὲ σταφίδων γιγάρτοις λειωθεὶς ἄνθρακας καθαίρει. Ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ μάλιστα τοῦ ἀγρίου μετὰ χυλοῦ πράσου ἢ πολυγόνου ἐν πεσσῶ τεθεῖσα, σύλληψιν ποιεῖ, ἀνδράσι τε ἔντασιν. τὸ δὲ στέαρ χρησίμον πεσσοῖς ἀκόποις μαλάγμασιν. ἡ δὲ κόπρος σὺν ὕδατι ποθεῖσα βῆχας παύει. ἡ δὲ τοῦ ἀγρίου χηνὸς κόπρος θυμνωμένη δαίμονας ἀπελαύνει καὶ λήθαργον ἰᾶται καὶ ὑστερικὴν πνιγὰδα. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ μετὰ χολῆς βοῦς καὶ χυλοῦ δάφνης κώφωσιν ἰᾶται. Ὁ δὲ ζωμὸς αὐτοῦ ποθεῖς σὺν οἴνῳ βοηθεῖ τοῖς πίνουσιν οἶνον ἢ ἀκόνιτον ἢ δορύκνιον. τὰ δὲ σπλάγχνα τῆς χηνὸς ὅπτα ἐσθιόμενα, τὸ μὲν ἥπαρ ὠφελεῖ στομαχικούς, ἡ δὲ κοιλία κοιλιακούς, τὰ δὲ ἔντερα κωλικούς, ἡ δὲ καρδία καὶ ὁ πνεύμων φθισικούς ἰώνται. Περὶ ψιττακοῦ.

3.52. (1τ) Ψιττακὸς ἐστὶ πτηνὸν ὠραῖον, πράσινον, πόδες δὲ αὐτοῦ καὶ στόμα πυρρόν. εὐρίσκεται ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ. ἰσχυρὸν στόμα ἔχει, ὥς καὶ σιδηρᾷ ἀνταναιρεῖν μιμεῖται δὲ καὶ ἀνθρώπων τὴν φωνὴν καὶ πᾶν ζῶον. Τούτου τὸ στόμα φορούμενον δαίμονας ἀποδιώκει καὶ πᾶν ῥιγοπύρετον καὶ δύναται ὅσα καὶ ὁ χήν. ἐσθιόμενον δὲ ἰκτεριῶντας καὶ τοὺς φθισικούς καλῶς ἰᾶται. Περὶ ψάρου.

3.53. (1τ) Ψάρος στρουθίον ἐστὶ κατάστικτον πᾶσι γνωστόν, ὅπερ ἐσθίει κώνειον, ὥς ὄρτυξ τὸν ἐλλέβορον. Τοῦτο ὅταν ὀρυζαν φάγη, γίνεται ἡ κόπρος αὐτοῦ ῥυπτική, ὥστε καὶ ἐφήλεις ἀποσμήχειν, καὶ φακοὺς καὶ ψύδρακας ὀψεως. τοῦτο ἐσθιόμενον, βοηθεῖ πᾶσιν τοῖς δηλητήριον πεπωκόσι παντοῖον. ἐὰν δὲ καὶ προφαγῇ, οὐ μὴ ἀδικηθῇ, οὐδὲ μὴ βλαβῇ. Περὶ ὠτίδος.

3.54. (1τ) Ὤτις πτηνὸν ἐστὶ μέγιστον πᾶσι γνωστόν. τούτου τὸ στέαρ σὺν λιβάνῳ καὶ σμύρνῃ ἀλειφόμενον ψωριῶντας θεραπεύει. ἐὰν δὲ τις συνεχῶς ἐσθίει νῆστις ὠτίδος νεφρούς, οὐδέποτε ἀλγήσει νεφρούς. Περὶ ὠων.

3.55. (1τ) Ὡὰ ὀρνίθων νεαρὰ ἐπιχρισθέντα πυρικάστοις ἰᾶται. ὦν δὲ εὐθύτοκον περιαφθὲν ὠκυτόκιόν ἐστι. ἔστι δὲ πολύχρηστον καὶ ἀναγκαῖον τοῖς περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πάθει. ἡ δὲ λέκιθος ὅπτη μετὰ μυρσίνης τὰ ἐξ ὑποδημάτων παρατρίμματα ἰᾶται, καὶ πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ ῥευματισμὸν καταστέλλει. χρησίμον δὲ καὶ πεσσοῖς καὶ τοῖς περὶ τὴν ἔδραν, καὶ ὑστερῶν πάθει, καὶ πᾶσαν ὀδύνην ἰᾶται, μάλιστα δὲ φλεγμονὰς ἐρυσιπελάτων καὶ φυμάτων. ὦμόν δὲ ῥοφούμενον στέλλει ῥοῦν γυναικὸς καὶ ἀναγωγὰς αἱμάτων, καὶ ἀρτηρίας λαμπρύνει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς φλεγμονὴν δακτυλίου καὶ ῥαγάδας καὶ πᾶσαν ὀδύνην ἄκρως. τὸ δὲ κέλυφος αὐτοῦ καυθὲν καὶ λειωθὲν ἐμφυσᾶται πρὸς αἱμορραγίαν μυκτῆρων. σμηρόμενον δὲ ὀδόντας λαμπρύνει. ὁ δὲ ὦμὴν πεποιῆται πρὸς χεῖλη ἐρραγότα καὶ τραχεῖαν γλῶσσαν. ποιεῖ δὲ ἀρμοδίως καὶ πρὸς χρυσοποιάν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τοῦ χηνὸς καὶ τοῦ ταῶνος. Τὸ δὲ ὦν τῆς ἴβως, θηρία διώκει ὀπτόμενον. τὰ δὲ τῆς κορώνης ὠὰ χρίόμενα τοῖς αἰδοίοις ἡδονικά εἰσιν ἄγαν καὶ φιλτροποιᾷ. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῆς χελιδόνος, καὶ μελαίνουσι τρίχας καὶ λευκώματα. τὰ δὲ τῆς περιστερᾶς ἐσθιόμενα ἔντασιν ποιοῦσιν. ὠὰ δὲ πέρδικος λεῖα σὺν μέλιτι ὀξυωπίαν παρέχουσι καὶ ὠκυτόκιά εἰσι. στρουθοκαμήλου ὦν ποδαγροὺς χρίόμενον ὠφελεῖ. Ὡὰ ἀράχνης ποθέντα, τρία μὲν ἐπὶ τριταίου, τέσσαρα ἐπὶ τεταρταίου, ἐν δ' ἐπὶ ἀφημερινοῦ, πάντα ῥίγη καὶ πυρετόν, καὶ πάντα κακὸν ἀποδιώκουσιν. ὠὰ δὲ ὀρνίθων ἄζυγα εἰς οὔρον ὄνου ἐψήσας δὸς φαγεῖν νεφριτικοῖς καὶ κωλικοῖς καὶ ἰάσεις, ὥστε θαυμάσαι. ὠὰ δὲ θαλασσίας χελώνης βρωθέντα σεληνιακοὺς θεραπεύουσιν. Τέλος τῆς τρίτης βίβλου Κυρανίδος. Κυρανίδος βιβλίον τέταρτον· περὶ ἰχθύων.

4.1. (2) Περὶ ἀετοῦ ἰχθύος. Ἀετός ἐστὶν ἰχθὺς θαλάσσιος, ἀλέπιδος, ὅμοιος ἰέρακι, μελανώτερος δέ, παραιοικῶς κατὰ πάντα τρυγόνι δίχα τοῦ κέντρου. τούτου οὖν τοῦ ἰχθύος οἱ ἐν τῇ κεφαλῇ λίθοι περιεπτόμενοι, τετραΐζοντας ἰώνται. ἡ δὲ χολὴ ἐγχρισμένη ὀξυωπίαν παρέχει. τὰ δὲ ὅσῃ

αὐτοῦ καιόμενα ἐπὶ ἀμπελίνων ξύλων δαίμονας διώκουσιν. ἐσθιόμενος δὲ ὁ ἰχθὺς ἐπιληψίαν ἰᾶται. Περὶ ἀνθίου.

- 4.2. (1t) Ἀνθίας ἰχθὺς ἐστὶ μέγιστος. τούτου ἡ χολὴ σὺν μέλιτι χριομένη ἐξανθήματα θεραπεύει, καὶ ἀνθηρὸν τὸ πρόσωπον ποιεῖ. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ σὺν κηρωτῇ ἄνθρακος καὶ στεατώματα καὶ ἀποστήματα καὶ μαστοὺς καὶ χοιράδας καὶ δοθηῖνας ὠφελεῖ. οἱ δὲ λίθοι τῆς κεφαλῆς περιεπτόμενοι κεφαλαλγίαν ἰῶνται καὶ ὅσα κεφαλῆς πάθη καὶ τραχήλου. Περὶ ἀμίας.
- 4.3. (1t) Ἀμία ἰχθὺς τολμηρὸς καὶ τοὺς ἄλλους ἰχθῦς ἐπιτρέχων. τούτου οἱ ὀδόντες φοροῦμενοι ἀνοδύνως ποιοῦσιν ὀδοντοφυεῖν τὰ παιδία. ἐσθιόμενος δὲ δυσουρίαν παύει. οἱ δὲ ὀδόντες χωννύμενοι εἰς τὰς ρίζας τῶν δένδρων ἢ εἰς ῥοδωνίας ἄνθη πολλὰ φέρουσιν. Περὶ ἀστακοῦ.
- 4.4. (1t) Ἀστακὸς θαλάττιος ζῷόν ἐστὶ ὀστρακόδερμον. τούτου τὸ ὄστρακον κεκαυμένον λεῖον καὶ σὺν χυλῷ ὀρύξης διδόμενον κοιλιακοὺς καὶ δυσεντερικοὺς ἰᾶται, καὶ αἱμορραγίαν ἴστησι, σὺν οἶνῳ στυφῶ πινόμενον. ἡ δὲ σὰρξ ἐσθιομένη πέψιν ἐργάζεται. Περὶ βάτου.
- 4.5. (1t) Βάτος, οἱ δὲ βατίς, ἀλέπιδον ὀψάριον, ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος, Ῥωμαῖοι τούρπαιναν αὐτὸ καλοῦσιν. οὗτος ἐψηθεὶς νεαρὸς ὢν, ὁ ζωμὸς κοιλίας ὑπαγωγὸς γίνεται, καθ' αὐτὸν τε καὶ μετ' οἶνου πινόμενος. ἐσθιόμενος δὲ πυκνῶς εὐστόμαχός ἐστι καὶ εἰς ἀφροδίσια τοὺς ἐσθιόντας παρορμᾷ. Περὶ βουγλώσσου.
- 4.6. (1t) Βούγλωσσος θαλάσσιος, τὸ παρά τισι λεγόμενον σκυθόπομα, μικρὸς ἰχθὺς ἐστὶ πᾶσι γνωστός. τοῦτο ἐπιτεθὲν σπληνικοῖς καὶ φασκιωθὲν σπλῆνα τήκει φυσικῶ τινι τρόπῳ. δεῖ δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας αἶρειν καὶ κρεμᾶν αὐτὸ εἰς τὸν καπνὸν τοῦ ξηραίνεσθαι. Περὶ βωπῶν.
- 4.7. (1t) Βῶπες οἱ παρά τισι λεγόμενοι βοῦπες καὶ γοῦπες, παρόμοιοί εἰσι κεφάλοις μικροῖς. οὗτοι ζωμιστοὶ ἐσθιόμενοι νεφρικοὺς ὠφελοῦσιν. ἡ δὲ χολὴ αὐτῶν σὺν γυναικείῳ γάλακτι χρισθεῖσα ὀξωπίαν παρέχει. αἱ δὲ ἄκανθα αὐτῶν καυθεῖσαι καὶ ξηρίον γενόμεναι ἔλκη ἀποκαθαίρουσιν. Περὶ βδελλῶν.
- 4.8. (1t) Βδελλῶν καυθεισῶν τὴν τέφραν ὄξει λειώσας καὶ ἐκτίλας τὰς ἐν βλεφάροις τρίχας ἢ ἄλλου τινὸς μέρους τοῦ σώματος οὗ βούλει, ὑπόχριε, καὶ οὐκέτι φυήσονται. αὗται δὲ ζῶσαι ἐπιτιθέμεναι εἰς σῶμα ἐν ᾧ πλεονάζει ὕλη, ἐλκύουσιν αὐτὴν καὶ ὑγιῇ ποιοῦσι τὸν νοσοῦντα. Ἀρμόζουσι δὲ καὶ σπληνικοῖς, ὕδρωπικοῖς καὶ τοῖς ὄμμασι ρευματιζομένοις, τῷ μετώπῳ ἐπιτεθεῖσαι. καπνιζόμεναι δὲ κόριδας ἀναιροῦσι. βδέλλας δὲ καταποθείσας ἐξάγουσι κόριδες ὑποθυμιώμεναι· ἀντιπαθοῦσι γὰρ ἀλλήλαις. Περὶ γλαύκου.
- 4.9. (1t) Γλαῦκος ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος μέγιστος. οὗτος μετὰ λαχάνων ἢ μαράθρων συνεψηθεὶς καὶ ἐσθιόμενος, τοῦ ζωμοῦ πινομένου, γάλα πολὺ ποιεῖ γυναιξίν. οἱ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λίθοι περιεπτόμενοι ὀφθαλμίαν ἰῶνται. ἡ δὲ χολὴ γλαυκοφθαλμίαν παιδίῳ μελαίνουσιν, ὅμματα δὲ καὶ λευκώματα ἰᾶται. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀμρότεροι καὶ ὄρφου ὁμοίως καὶ θύννου καὶ ἀστέρος θαλασσίῳ καὶ χολῆς ὑαίνης συλλειούμενα, ἐὰν μίξης οἴου βούλει θηρίου στέαρ καὶ λύχνου καιομένου θυμιάσης, οἱ ὀρῶντες νομίσουσιν τὸ θηρίον ἐκεῖνο εἶναι, οὗ τὸ στέαρ ἔμιξας. ὁμοίως δὲ καὶ ὕδωρ θαλάσσιον μίξας δόξουσιν θάλασσαν ὀρᾶν. εἰ δὲ ἀπὸ ποταμοῦ, ποταμόν, εἰ δὲ ἀπὸ βροχῆς, βροχήν. τὸν δὲ ἀστέρα ὀλόκληρον βάλλε συνθλάσας. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ χρήσιμον εἰς πολλὰ, εἰς τε ἔδρας καὶ ὑστερικὰ πάθη. Περὶ γόγγρου.
- 4.10. (1t) Γόγγρος ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος μέγας ἐγχείλει ἐοικώς. Οὗτος νεαρὸς ὢν ἐσθιόμενος καὶ πινόμενος κοιλίαν μαλάσσει καθ' αὐτόν τε καὶ μετ' οἶνου πινόμενος. οὗτος σὺν ἐλαίῳ ἐψηθεὶς καὶ τακεῖς καὶ διηθουμένου τοῦ ἐλαίου καὶ κηροῦ ἐπιβαλλομένου, ἐὰν ἐπιπλάσσης τὴν κηρωτὴν γυναιξίν ἐγκύοις, οὐκ ἐᾷ ῥήγνυσθαι τὰς κοιλίας αὐτῶν. Ποίει σκευασίαν τοιαύτην ἐξ αὐτῆς τῆς γόγγρου· οὐγ. γ', κηροῦ οὐγ. β', ἀμύλου οὐγ. μιάμισυ. οὕτω σκευασθεὶς καὶ

ἐπιπρασσόμενος, ῥαγάδας χειρῶν καὶ ποδῶν καὶ ἄρθριτικάς καὶ ποδαγρικές ὀδύνας ὀνίνησιν. Περὶ γόμφου.

- 4.11. (1τ) Γόμφος ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος πᾶσι γνωστός. οὗτος νεαρὸς ὢν ζωμιστὸς ἐσθιόμενος καὶ πινόμενος κοιλίαν μαλάσσει, καθ' αὐτόν τε καὶ σὺν οἴνῳ πινόμενος. οἱ δὲ ὀδόντες αὐτοῦ περιapτόμενοι ὀδονταλγίαν ἰῶνται τελείων καὶ νηπίων. <Περὶ γναφησίων> .
- 4.12. (1τ) Γναφησίων ἰχθύων ὁ ζωμὸς μιγνύμενος κονία στάκτη ὁμμάτια λαμπρύνει παλαιὰ καὶ ἀπόνους ποιεῖ. οἱ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λίθοι εὐρισκόμενοι καὶ περιapτόμενοι ἀγρυπνίαν παρέχουσιν· ἐσθιόμενοι δὲ ἐνύπνια χαλεπὰ δεικνύουσιν. Περὶ γλανέου.
- 4.13. (1τ) Γλάνεος ἰχθύς ἐστὶ ποτάμιος καὶ λιμναῖος. τούτου τὰ ὁσᾶ καίόμενα δαίμονας ἀποδιώκουσιν. ἡ δὲ χολὴ σὺν ὀποβαλάμῳ ἐνσταζομένη ἢ ἐπιχριομένη λευκώματα καθαίρει. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ ἐσθιόμενον μανίαν καὶ ἐπιληψίαν παύει, καὶ ἀβλεψίαν ἰᾶται. ὅλος δὲ ὁ ἰχθύς ἐσθιόμενος ὠφέλιμος καὶ εὐστόμαχος ἐστίν, κἂν αἰτιῶνται τοῦτόν τινες. Περὶ δράκοντος.
- 4.14. (1τ) Δράκων ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος ἰοβόλος λίαν. τούτου ἡ κεφαλὴ θαλασθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα τὴν ἰδίαν πληγὴν θεραπεύει. τὸ δὲ κέντρον αὐτοῦ καὲν καὶ ἐπιτεθὲν μετὰ χυλοῦ ὀποῦ τιθυμάλλου, ἐκριζοῖ αὐτό. οἱ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ λίθοι ποθέντες λιθουρίαν θεραπεύουσιν. ὅλος δὲ ὁ ἰχθύς καεῖς καὶ τεφρωθεὶς καὶ ποθεὶς λιθουρίαν καὶ στραγγουρίαν ἰᾶται. Ἐὰν δὲ τεφρωθῇ καὶ ἐπιπασθῇ ἐκ τῆς πληγῆς αὐτοῦ ἔλκη μετὰ θείου, θεραπεύει. τὸ δὲ κέντρον αὐτοῦ δένδρῳ πηχθὲν αὐτίκα ξηραίνει αὐτό. μόνη δὲ ἡ κεφαλὴ σὺν τοῖς κέντροις καυθεῖσα καὶ τεφρωθεῖσα καὶ λεία ποθεῖσα ῥίγη λύει. ληφθήτωσαν δὲ διάφορα κεφαλαὶ καὶ κέντρα διὰ τὸ εἶναι τὸ ζῶον μικρόν. τούτου τοῦ ἰχθύος ἡ τέφρα μιγεῖσα χυλῷ βοτάνης δρακοντίας καὶ χρυσθεῖσα λειχήνας καὶ λέπρας ἰᾶται. Περὶ δελφίνος.
- 4.15. (1τ) Δελφὶν τὸ κητῶν ἐνάλιον ζῷον ἐστὶ. πλῆθος δὲ εὐρίσκεται περὶ τὸν Εὐξείνιον πόντον, ὅθεν τὸ δελφινέλαιον καὶ ἡ ἰχθυόκολλα γίνεται. Τούτου ὁ ἄσκος φυσηθεὶς καὶ τεθεὶς πρὸς ἄρκτον ποιεῖ βορρᾶν φυσᾶν. εἰ δὲ τεθῇ πρὸς μεσημβρίαν, νότον. ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀνέμους δρᾷ. Δελφῖνος ἥπαρ ἐσθιόμενον τριταῖον καὶ τεταρταῖον καὶ ἡμιτριταῖον ἰᾶται ἄκρως. οἱ δὲ ὀδόντες αὐτοῦ περιapτόμενοι παισὶν ὀδοντοφυοῦσιν ἀρμόδιοι. ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ ξηρὰ λεία ποθεῖσα σπληνικούς ἰᾶται. Περὶ ἐγγέλυος.
- 4.16. (1τ) Ἐγγελος ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος καὶ ποτάμιος ἐοικὼς ὄφει, γίνεται δ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν λίμναις θαλασσομίκτοις. Ταύτης τὸ ἥπαρ ὅλον σὺν τῇ χολῇ ἐὰν λειώσας σὺν οἴνῳ δώης πιεῖν λάθρα τινί, οὐδέποτε δυνήσεται πιεῖν οἶνον. αὐτὴν δὲ ὅλην ζῶσαν εἰς οἶνον ἐμβληθεῖσαν καὶ ἀποπνιγεῖσαν καὶ ὁ οἶνος λάθρα δοθεὶς οἶνοφυγοῦντι παύσει αὐτόν τῆς τοῦ οἶνου ἐπιθυμίας. ὁπτῇ δὲ ἐσθιομένη στομαχικούς καὶ δυσεντερικούς ἰᾶται. ἡ δὲ ἐγγελος ἀνασχιθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα ἀσπιοδήκτοις ἰᾶται. Περὶ ἐχίνου.
- 4.17. (1τ) Ἐχίνου θαλασσίῳ ἡ σὰρξ ἐσθιομένη κοιλίαν μαλάσσει καὶ νεφροὺς καὶ λιθουρίαν ἄκρως θεραπεύει σὺν κονδίτῳ λαμβανομένη. αὐτὸς δὲ ὁ ἐχίνος καυθεὶς καὶ λειωθείσης τῆς τέφρας καὶ σμηχομένης λέπραν ἰᾶται, καὶ ἔλκη ὀφρύων ταχέως ἐπουλοῖ καὶ πᾶν ἔλκος εὐθέως εἰς οὐλήν ἄγει. ἄλωπεκίας δὲ δασύνει μετὰ στέατος ἀρκείου ἢ δελφινίου ἢ ὑείου ἀλειφόμενον. Περὶ ἐχενηίδος.
- 4.18. (1τ) Ἐχενηὶς ἰχθύς ἐστὶν ἐναργής. οὗτος τοιαύτην φυσικὴν δύναμιν ἔχει. ἐὰν κολληθῇ πλοίῳ ἀρμενίζοντι φερομένῳ οὐρεῖα, ἴστησιν αὐτό. Λαβὼν οὖν τὴν ἐχενηίδα ζῶσαν, βάλλε αὐτὴν εἰς καπνέλαιον ἵνα πνιγῇ, καὶ ὅτε βούλει ἐψῆσαι, στάθμισον τὸ ὀψάριον. ἐὰν οὖν ἔχη λίτραν μίαν, βάλλε καπνέλαιον ξέστην ἓνα, καταλυθέντος τοῦ ἰχθύος, καὶ ἔψε μαλθακῶ πυρί. καὶ ὅταν γνώσῃς ὅτι ἐλύθη τὸ ὀψάριον καὶ ἐστὶν ὡς χυλὸς μετὰ τοῦ ἐλαίου, διηθήσας πρόσμιγε βουτύρου πρωτείου οὐγ'. γ' εἰς τὸν χυλὸν τοῦ ὀφαρίου καὶ εἰς τὸν ξέστην τοῦ καπνελαίου. καὶ

ὅταν ἐψηθῇ, ἀπόθου ἐν ὑελίνῳ ἀγγείῳ· καὶ χρῶ ἀλείφων ἐκ τούτου πόδας, χεῖρας, ἄρθρα. Ἐὰν γὰρ ὡς δέκα ἐτῶν ἐστὶν τὸ πάθος τῆς ποδάγρας, θεραπευθήσεται, κἂν ποδάγρα, κἂν χειράγρα ἐστὶν κἂν γονάγρα. χρῶ δὲ ἐν κοίτῃ καὶ ἀπὸ λουτροῦ. ἐψῶν δὲ πρόσεχε μὴ ὑπερζέσῃ τὸ καπνέλαιον, ἐπεὶ ἐμπρησμὸν ποιεῖ. ἔψε οὖν αὐτὸ ἐν ὑπαίθρῳ καὶ οὐκ ἐν οἰκίᾳ τὸν σταθμὸν τὸν προειρημένον βαλὼν. εἰ δὲ ἔχει ὁ ἰχθὺς λίτρας θ' ἢ ζ' ἢ ἐλαττότερον, βάλλε καὶ καπνέλαιον τόσον. τὸ δὲ βούτυρον οὐγ. γ'. (τὸ δὲ καλούμενον καπνέλαιον ἢ νάφθα ἐστίν). Περὶ ζυγαίνης.

4.19. (1t) Ζύγαινα ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος πλατεῖαν ἔχων κεφαλὴν, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ὅμοιον κυνογαλέῳ. ταύτης ἡ χολὴ σὺν ὀποβαλσάμῳ ἐγχριομένη ὀξυωπίαν παρέχει. Περὶ ζυμυραίνης.

4.20. (1t) Ζμύραινα ἐστὶν θηρίον θαλάσσιον κακοῦργον καὶ πονηρὸν καὶ ἀλέπιδον, ἔχον φολίδας μελαίνας ἐν τῇ ῥάχει καὶ ἐν τῇ δορᾷ, ἰοβόλον καὶ ὀρμητικὸν ἐπ' ἀνθρώποις. ἐναντία δὲ ἐστὶν ἡ ζμύραινα τῷ ὀκτάποδι καὶ ἀναιρεῖ αὐτόν. τὴν δὲ ζμύραιναν ἀναιρεῖ κάραβος, ὥστε ζμυραίνης καὶ καράβου ἄμφω ἐψημένων, ἀφανίζεται ἡ ζμύραινα. τὸν δὲ κάραβον πάλιν ἀναιρεῖ ὁ πολὺπους. Τῆς οὖν ζμυραίνης οἱ ὀδόντες ἀρμόζουσιν ὀδοντοφυοῦσιν παιδίῳ περιαφθέντες. πεπεροζώμου δὲ ἐσθιομένη νεφροῦς ἰᾶται καὶ ἐλεφαντίασιν καὶ τὰ ψωρῶδη πάθη ἄκρως ἰᾶται. Περὶ ἥπατος.

4.21. (1t) Ἥπαρ ἰχθὺς ἐστὶ μαλακός, ἄργός, ἥπαρ μέγα ἔχων. τούτου ἡ χολὴ σὺν μελικράτῳ ποθεῖσα ἥπατικούς ἄκρως ἰᾶται. τὸ δὲ ἥπαρ αὐτοῦ λεῖον ἐπιπλασσόμενον πᾶσαν φλεγμονὴν καὶ ποδάγραν ἰᾶται. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καυθεῖσα καὶ λειωθεῖσα ξηρίον ἔλκη χειρῶνεια καὶ νεμόμενα θεραπεύει. Περὶ ἡδονίας.

4.22. (1t) Ἡδονία ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος καὶ ποτάμιος, ὃν καὶ ἀφύδιόν φασι. αὕτη ἐσθιομένη ζωμιστὴ καὶ πινομένη ἔντασιν ποιεῖ καὶ νεφριτικούς ὠφελεῖ. Περὶ θύννης.

4.23. (1t) Θύννα ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος. ταύτης ἡ χολὴ σὺν ὀπῷ ἀειθαλοῦς βοτάνης ἐγχεομένη λευκώματα ὀφθαλμῶν αἴρει. ὀφθαλμοὺς δὲ θύννης ἐὰν λειώσας μετὰ πνεύμονος θαλασσίου ῥάνης τὴν στέγην τοῦ οἴκου ὀψὲ σκοτείας οὔσης, δόξουσιν οἱ ἐν τῷ οἴκῳ ἀστέρας βλέπειν. ἐὰν δὲ ῥάβδον χρήσης ὀδεύων ὀψέ, ἀσελήνου νυκτός, δόξεις φῶς ἐκ τῆς ῥάβδου ἀποπέμπεσθαι. ἐὰν δὲ ἐν τοίχῳ ἢ ἐν χάρτῃ γράψῃς οἷον θέλεις ζῶν ἢ θηρίον, ἡμέρας μὲν οὔσης οὐχ ὀρῶνται, νυκτός δὲ καταλαβούσης ὀφθήσονται τὰ γραφόμενα. Θύννων δὲ χολὴ καὶ ἥπαρ συλλειωθέντα καὶ ἐπιχρισθέντα προεκτίλας τὰς τῶν βλεφάρων τρίχας οὐκέτι ἀναβήσονται. ὅπερ δὲ ἕτερον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ποιοῦσι, ζήτησον εἰς τὸν ἰχθὺν τὸν γλαῦκα καὶ μαθήσῃ. ἡ δὲ τῆς χολῆς μίξις καταπλασσομένη χίμεθλα ἰᾶται. Περὶ θρίσσης.

4.24. (1t) Θρίσσα ἰχθὺς ἐστὶ θαλάσσιος μικρός. αὕτη ὀπτὴ ἐσθιομένη κωλικούς καὶ στομαχικούς καὶ νεφριτικούς ὀνίνησι, παστὴ δὲ ἐσθιομένη δυσουρίαν ἰᾶται, καυθεῖσα δὲ ἡ τέφρα μετὰ κρινομύρου τρίχας καλὰς ποιεῖ καὶ πολλὰς καὶ τὰς ρεούσας ἴστησιν. Περὶ ἵπποκάμπου.

4.25. (1t) Ἴπποκάμπος ζῶν ἐστὶ θαλάσσιον, οὗ καέντος ἡ τέφρα σὺν πίσσῃ ὑγρᾷ καὶ στέατι ἀρκεῖω ἄλωπεκίας δασύνει. τὸ αὐτὸ δρᾷ καὶ τοῦ θαλαττίου ἐχίνου τὸ ὄστρακον. <Περὶ ἰούλου> .

4.26. (1t) Ἴουλος ἰχθὺς ποικίλος, πᾶσι γνωστός. τούτου οἱ ὀδόντες φορούμενοι δαίμονας καὶ φαντασίας διώκουσιν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ βασκανίας ἀπελαύνουσιν. συνεχῶς δὲ ἐσθιόμενοι ἐπιληπτικούς θεραπεύουσιν. Περὶ ἱππούρου.

4.27. (1t) Ἴππουρος ἰχθὺς ὃν ἔνιοι ἄνθρωποι κορυφαῖον καλοῦσι. τούτου ἡ χολὴ σὺν μέλιτι ἀκάπνῳ ἐπιχριομένη πᾶσαν ἀμβλυωπίαν καὶ ἀμαρύωσιν ἰᾶται. καθόλου δὲ ὁμοίαν ἔχει δύναμιν τῇ χολῇ τῆς ὑαίνης. ἔστι δὲ ἡδὺς εἰς βρῶσιν καὶ καλός. Περὶ καρκίνου.

4.28. (1t) Καρκίνοι ποτάμιοι λεῖοι ποθέντες σὺν γάλακτι αἰγείῳ θεραπεύουσιν σκορπιοπλήκτους, φαλαγγιοθήκτους, ἐchioπλήκτους καὶ διψάδος καὶ κεράστου δῆγματα ἰῶνται. σὺν οἴνῳ δὲ μέλανι ἐν ποτῷ δοθέντες γυναιξὶ δυστοκούσαις ὠκυτοκίαν παρέχουσι. λεῖοι δὲ μετὰ χυλοῦ

ὀρύξης ποθέντες ἢ πλασθέντες ὑδροφόβους ἰῶνται. σὺν ὕδατι δὲ ποθέντες ἔμμηνα κατασπῶσι. λεῖοι δὲ ἐπιτεθέντες βελοτρώτοις ἐξάγουσι τὰς ἀκίδας τῶν βελῶν, καὶ σκόλοπας καὶ ἀκάνθας καὶ ὅσα τοιαῦτα ἀποβάλλει. σὺν κηρῷ δὲ ἐπιπλασθέντες, χίμετλα ἰῶνται. Καρκίνος θαλάσσιος ζωμιστὸς πινόμενος καὶ ἐσθιόμενος οὖρα προτρέπει, καὶ ὠμὸς σὺν μολύβδῳ κεκαυμένος τριβείς καρκινώματα ἰᾶται. ἡ δὲ τέφρα αὐτοῦ μετ' ἐλαίου ὀμφακίνου ἐπιθεῖσα χίμετλα καὶ ποδάγρας ὠφελεῖ σὺν κηρωτῇ ἐπιθεῖσα. Καρκίνων ποταμίων καέντων ἡ τέφρα κοχλιαρίων δυοῖν πλῆθος σὺν γεντιανῆς ῥίζης κοχλιαρίῳ ἐνὶ καὶ οἴνῳ ποθεῖσα ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, βοηθεῖ λυσσοδήκτοις ἐναργῶς. σὺν μέλιτι ἐφθῷ ῥαγάδας τὰς ἐν ποσὶ καὶ τὰς ἐν δακτυλίῳ καὶ χίμεθλα καὶ καρκινώματα παρηγορεῖ. λεῖοι δὲ ὠμοὶ σὺν γάλακτι ὀνείῳ ποθέντες βοηθοῦσι δῆγμασιν ἐρπετῶν φαλαγγίων, σκορπίων πληγαῖς. ἐφθοὶ δὲ σὺν ζωμῷ ἐσθιόμενοι, φθισικοὺς ὠφελοῦσι καὶ τοὺς λαγῷ θαλάσσιον πεπωκότας. τριφθέντες δὲ σὺν ὠκίμῳ καὶ προσαχθέντες, σκορπίους κτείνουσι. δύνανται δὲ τὰ αὐτὰ καὶ οἱ θαλάσσιοι πλὴν ἦττον τούτων ἐνεργοῦσιν. Καρκίνοι ποτάμιοι ἐσθιόμενοι καὶ τὸ ἀπόζεμα αὐτῶν πινόμενον δυσουρίαν καὶ στραγγουρίαν γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν καὶ παίδων ἰᾶται. καρκίνον καύσας καὶ ἀριστολοχίαν καὶ κνίδας κοπανίσας καὶ λειώσας ὁμοῦ, μῖζον σὺν αὐτοῖς καὶ σαπῶνιν καὶ χρίε ἐξωχάδας καὶ ἐσωχάδας. Περὶ κυνὸς θαλασσίου.

- 4.29. (1t) Κύων ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος, οὗ καυθέντος ἡ τέφρα σὺν σηποστράκῳ οὖλας ὀδόντων θεραπεύει. κυνὸς θαλασσίῳ οἱ ὀδόντες καέντες καὶ σὺν μέλιτι λειωθέντες οὖλα καθαίρουσιν. τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ φορούμενον κύνας γηῖνους εἰς φυγὴν τρέπει. ἡ δὲ σὰρξ αὐτοῦ ἐσθιομένη εὐστόμαχος ἐστὶν καὶ εὐπεπτος. Περὶ καρίδος.
- 4.30. (1t) Καρίς θαλασσία. αὕτη περιαφθεῖσα σκορπιοπλήκτους ἰᾶται. ἐὰν γὰρ ἐπιγράψῃς τῷ πληγέντι τόπῳ “καρίς”, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἄπονον δείξεις τὸν πληγέντα. εἰ δέ τις γλύψῃ καρίδα ἐπὶ γαγάτου λίθου καὶ φορῇ ἐν δακτυλίῳ, οὐ μὴ πληγῇ ποτε ὑπὸ σκορπίου. Καρίδες θαλασθεῖσαι καὶ ἐπιπλασθεῖσαι μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ τύλους καὶ ἥλους ἐκριζοῦσιν. ὁ δὲ ζωμὸς αὐτῶν μετὰ μαράθρου ποτιζόμενος γάλα ταῖς γυναιξὶ πολὺ ἐπιφέρει. Περὶ κεφάλου.
- 4.31. (1t) Κέφαλος ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος πᾶσι γνωστός. τούτου μικροῦ ὄντος ὁ ζωμὸς πινόμενος κοιλίαν πέττει. ἡ δὲ κεφαλὴ ταριχευθεῖσα καὶ καυθεῖσα καὶ σὺν μέλιτι λείᾳ ἐπιχρισθεῖσα, συκάμινᾳ αἴρει καὶ ἐξωχάδας καὶ ὅσα περὶ τὴν ἔδραν συνίστανται διαφορεῖ καὶ θεραπεύει. ὁμοίως καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς παλαμίδος τὸ αὐτὸ ποιεῖ. δεῖ δὲ ἀμφοτέρω μίξας ἐπιμελέστατα χρῆσθαι. Περὶ караβίδος.
- 4.32. (1t) Καραβὶς ποτάμιος ὁστρακόδερμόν ἐστι λιμναῖον σμικρότατον μὲν τὸ μέγεθος ἐοικὼς δ' ἄστακῷ. αὕτη ὅπτῃ ἐσθιομένη στομαχικοὺς ὠφελεῖ. τὸ δὲ ἀπόζεμα ταύτης σὺν οἴνῳ πινόμενον κοιλίαν φέρει καὶ νεφρικοὺς ὠφελεῖ καὶ οὖρα προκρίνει. ἡ δὲ θαλαττία καρίς σκορπιοπλήκτοις βοηθεῖ λείᾳ καταπλαττομένη. Περὶ Κοχλίων.
- 4.33. (1t) Κοχλίων θαλασσίον ὁ ζωμὸς καὶ ἀχαρνῶν καὶ φωκίδων καὶ ἀφύων καὶ λοπάδων κοιλίαν σκληρὰν γεναμένην μαλάσσει καὶ ἀπαλύνει. Περὶ κηρύκων.
- 4.34. (1t) Κήρυκες θαλάττιοι περιαφθέντες ὀδύνας μαστῶν παύουσι. τὸ δὲ ὄστρακον αὐτῶν ξηραντικῆς δυνάμεως ὃν τοῖς κακοήθεσι τῶν ἐλκῶν ἀρμόζει. πρὸς δὲ τὰ σηπεδονώδη μετ' ὄξους ἢ οἴνου ἢ ὀξυμέλιτος χρηστέον. αἱ δὲ σάρκες αὐτῶν ἔτι ζώντων ἐν ἐλαίῳ ἐψηθεῖσαι ὠταλγίαν ἰῶνται, τῶν μὲν σαρκῶν καταπλασσομένων, τοῦ δὲ ἐλαίου χεομένου. Περὶ κωβίων.
- 4.35. (1t) Κωβιοὶ ἰχθύες εἰσὶ θαλάττιοι. οὗτοι σὺν ὕδρελαίῳ καὶ ἄλατι ἐψηθέντες ἕως ἂν τακῶσι καὶ πινόμενος ὁ ζωμὸς κοιλίαν μαλάσσει καὶ ὑπάγει. ἐσθιόμενοι δὲ εὐστόμαχοί εἰσι. Περὶ κοχλίων γῆς καὶ θαλάσσης.
- 4.36. (1t)

Κοχλίας γῆς τε καὶ θαλάσσης μικροὶ μὲν εἰσι τὸ μέγεθος, μεγίστων δὲ παθημάτων θεραπευταί. καυθέντες γὰρ καὶ ποθέντες δυσεντερικοὺς ὠφελοῦσι τοὺς μήπω σηπεδονώδεις. ἄκουστοι δὲ λειοὶ ἐπιτιθέμενοι κατὰ τῆς γαστρὸς ἐπὶ τῶν ὑδερικῶν καὶ κατὰ τῶν ἄρθρων ἐπὶ τῶν ἄρθριτικῶν ἕως αὐτομάτως ὑποστῶσιν, ὠφέλιμοι γίνονται. καθάπαξ γὰρ τὸ διὰ βάθους ὑγρὸν ξηραίνουνσι. Τὰ δὲ ὄστρακα αὐτῶν τεφρωθέντα ἀλφουὺς παντοίους αἴρουσι. εἰ δὲ καὶ σὺν μέλιτι ἐνώσης, οἰδήματα γαστρὸς καὶ ποδῶν ἐπιρρύσεις πληγὰς τε νεύρων καὶ ζοφώσεις ὀμμάτων καὶ αἱμορραγίαν ῥινῶν σβέσεις, καὶ θαυμάσας τὸ θεῖον ὑμνήσεις κράτος. Ὅτι ἡμεῖς τοὺς χερσαίους κοχλίας μετὰ τῶν ὀστράκων καὶ τῆς σαρκὸς λειώσαντες, σὺν λιβάνῳ δὲ μεστὸν ἐνθέντες τῆς ὅλης ἡμέρας αἱμορραγοῦση ῥινὴ τὴν τοῦ αἵματος φορὰν ἀνακόψαμεν. Περὶ κυπρίνου.

4.37. (1τ) Κυπρίνος ἰχθύς ἐστι ποτάμιος καὶ λιμναῖος. τούτου τὸ ἥπαρ θυμιώμενον ἐπιληψίαν ἀποσοβεῖ. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ σὺν μέλιτι ἐπιχριομένη πᾶσαν ἀμαύρωσιν καὶ ἀμβλυωπίαν ὀφθαλμῶν καὶ ἀχλὺν καὶ λευκώματα καὶ ἐπιδερμίδας ἀποκαθαίρει. ἔστι δὲ τὸ στέαρ συνουσίας ὀρμητικόν, ἕαν τις αὐτὸ τήξας χρῖσιν τὴν βάλανον τοῦ μορίου· καὶ εὐχροίαν καὶ σύλληψιν ἐργάζεται παραχρήμα. Περὶ κίχλης.

4.38. (1τ) Κίχλης ὁ ζωμὸς κοιλίαν μαλάσσει, καὶ εὐπεψίαν παρέχει, καὶ διεγείρει πρὸς συνουσίαν, καὶ γάλα φέρει ταῖς θηλαζούσαις. Περὶ λάβρακος.

4.39. (1τ) Λάβραξ ἰχθύς ἐστι θαλάττιος. τούτου ἡ χολὴ σὺν μέλιτι ἐγχριομένη πᾶσαν ἀμαύρωσιν καὶ ἀμβλυωπίαν καὶ λευκώματα καθαίρει καὶ ὀξυωπίαν παρέχει. ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ μόνη ἐσθιομένη πέψιν ποιεῖ. ξηρὰ δὲ φορουμένη λαμπρῶς ἐσθίειν καὶ ἐνεδόνως παρασκευάζει. οἱ δὲ μάργαροι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ φορούμενοι ὀφθαλμίαν παύουσι καὶ ἡμικρανίαν, δεξιὸν δεξιῶ καὶ λαῖον λαίῳ περιαφθέντες. καὶ ὀδοντοφυοῦσι παιδίοις ἀρμόδιοι. τὸ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ὅστουν ἐπιτεθὲν κεφαλῇ τινος τοῦ καταπεπωκότος ὅστουν ἰχθύος, τοῦτο ἐξάγει. Σκευάζεται δὲ ἐκ τῆς χολῆς καὶ κολλύριον οὕτως: χολὴ λάβρακος καὶ χολὴ γυπὸς ἀνὰ οὖγ. ζ', λιβάνου ἄρσενικοῦ οὖγ. θ', σμύρνης οὖγ. β', λιθαργύρου οὖγ. α', βαλσάμου καὶ χυλοῦ ἀειθαλοῦς βοτάνης ἀνὰ οὖγ. η', μέλιτος ἀκάπνου οὖγ. γ'. τοῦτον παλαιούμενον κρεῖττον. χρήσιμον γάρ ἐστι πρὸς ἀμβλυωπίαν, καὶ ἀρχομένας ὑποχύσεις, καὶ ἀχλὺν, καὶ νυκτάλωπας, καὶ τραχώματα, ὕδατίδας τε καὶ ψωροφθαλμίαν, καὶ βεβρωμένους κανθοὺς θεραπεύει. Περὶ λαγωῦ.

4.40. (1τ) Λαγῶς ὁ θαλάσσιος λειωθεὶς καὶ περιχρισθεὶς τὰς προεκτμηθείσας τῶν βλεφάρων τρίχας οὐκ ἐᾷ αὐθις ἀναβῆναι. τοῖς δὲ πεπωκόσιν αὐτὸν χηνὸς νεοσφαγοῦς αἶμα θερμὸν πότιζε. ἀντιφάρμακόν ἐστιν τῶν δηλητηρίων. Περὶ μαινίδος.

4.41. (1τ) Μαινίδες ἰχθυῖδι εἰσι θαλάττια. τούτων αἱ κεφαλαὶ καυθεῖσαι καὶ τεφρωθεῖσαι καὶ σὺν στέατι ἀρκείῳ καταχρίομεναι ἀλωπεκίας ἰῶνται. μόναι δὲ τοὺς κυνοδήκτους καὶ τοὺς σκορπιοπλήκτους ὠφελοῦσιν. ἴσθησι δὲ καὶ νομάς. ὅλη δὲ ἡ μαινὶς καυθεῖσα καὶ ἐπιχρισθεῖσα μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ ἥλους αἶρει. ὁ δὲ ζωμὸς αὐτῶν καὶ αἱ σάρκες ἐσθιόμεναι εὐστομαχίαν παρέχουσι, καὶ κωλικούς καὶ στροφουμένους ἰῶνται. Μαινίδος κεφαλὴ καεῖσα τὰς ἐν δακτυλίῳ τετυπωμένας ῥαγάδας ἀποκαθίστησι καταπλασθεῖσα. τὸ δὲ γάρως αὐτῆς, τὰς ἐν τῷ στόματι σηπεδόνας διακλυζόμενον θεραπεύει παραδόξως. <Περὶ μελανούρου> .

4.42. (1τ) Μελάνουρος ἰχθύς. ἐσθιόμενος ὁπτὸς ὀξυδορκίαν παρέχει. ὁ δὲ ζωμὸς αὐτοῦ πινόμενος κωλικούς στροφουμένους ἰάται. <Περὶ μυακίων> .

4.43. (1τ) Μυάκια ὀστρακώδη εἰσι. τούτων τὸ ἀπόζεμα ποθὲν γαστέρα μαλάσσει. τὰ δὲ ὄστρακα αὐτῶν καυθέντα καὶ λειωθέντα καὶ ὥς ξηρίον ἐπιπασσόμενα νομάς καὶ σηπεδόνας στέλλουσι καὶ ἔλκη παλαιὰ θεραπεύουσι. σὺν μέλιτι δὲ καταχρίομενα παχέα βλέφαρα στέλλουσι, καὶ λευκώματα καθαίρουσι. δεῖ δὲ πλύνειν τὴν τέφρα ὕδατι γλυκεῖ καθάπερ καὶ τὸ ψιμίθιον. Περὶ νάρκης.

- 4.44. (1τ) Νάρκη ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος, ὃν οἱ πολλοὶ φασὶ μάργαν. αὕτη τοῖς κεφαλαλοῦσιν ἔτι ζῶσα προστεθεῖσα ἐπὶ χρονίων νοσημάτων τῶν περὶ κεφαλῆς πραῦνει τὸ σφοδρὸν τοῦ ἀλγήματος. ἐν ἐλαίῳ δὲ ζῶσα ἐψηθεῖσα ἕως οὗ τακῇ, καὶ διηθηθεῖσα τὰ τῶν ἀρθριτικῶν ἀλγήματα παραμυθεῖται χριομένη. καυθεῖσα δὲ καὶ τεφρωθεῖσα καὶ ὡς ξηρίον ἐπιπασθεῖσα τὰς ἐξερχομένας ἔδρας ὑγιεῖς ἀπεργάζεται. τὸ δὲ στέαρ αὐτῆς ἐάν τις ἐν ἐρίῳ ἐπιχρίσας ἐπιθῇ κατὰ τῆς ἔδρας, τὰς τῆς ὑστέρας ἀναδρομὰς στέλλει. ἐὰν δὲ καὶ γυνὴ ἐπιχρίσῃ τὸ μόριον αὐτῆς ἐκ τοῦ στέατος, οὐ συγγενήσεται ἀνὴρ μετ' αὐτῆς οὐδὲ συνουσιάσει ὅλως. <Περὶ ξιφίου> .
- 4.45. (1τ) Ξιφίας ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος, ὅμοιος τῇ <ι> ουλίδι, μικρότερος δὲ καὶ λεπτομερέστερος. τούτου τὸ ἀποτηγανιζόμενον ἔλαιον σὺν χυλῷ σεύτλου καὶ μολυβδίνῳ καταχρίομενον, κεφαλῆς ἰχῶρας καὶ πίτυρα ἀποκαθαίρει. καὶ ἡ χολὴ αὐτοῦ πρὸς ἀμβλυωπίαν μίγνυται. Περὶ ξύθου.
- 4.46. (1τ) Ξύθος ἐστὶν ἰχθύς, ἣν ἔνιοι ζμαρίδα καλοῦσι. ταύτης ταριχηρᾶς ἡ κεφαλὴ καεῖσα, ἔλκη στέλλει ὑπερσαρκοῦντα, καὶ νομὰς ἴστησι, καὶ ἥλους καὶ θύμους ἀναλίσκει. σκορπιοπλήκτοις δὲ καὶ κυνοπλήκτοις ὠμὴ ἀρμόζει, καθάπερ καὶ εἰς πάντα ταριχευομένη. <Περὶ ὄνων> .
- 4.47. (1τ) Ὅνοι οἱ ὑπὸ τὰς ὑδρίας συναγόμενοι ζωῦφιὰ εἰσι πολύποδα διαφορητικῆς καὶ ξηραντικῆς ὄντα δυνάμεως. ταῦτα λειούμενα καὶ σὺν οἴνῳ πινόμενα δυσουρίαν τε καὶ ἴκτερον ἰῶνται. καὶ ἐπὶ συναγκιῶν διαχρίονται μετὰ μέλιτος καὶ ὠφελοῦσι. πρὸς ὠταλγίαν δὲ σὺν ῥοδίνῳ θερμανθέντα ἔνσταζε. Περὶ ὄνου θαλασσίου.
- 4.48. (1τ) Ὅνος θαλάσσιος, ὃν τινὲς πολύπουν, οἱ δὲ ὀκτάπουν λέγουσιν. τοῦτον βαλὼν ἐν καινῇ χύτρᾳ ἔτι ζῶντα ἔκζεσον καὶ τὸν ἀπ' αὐτοῦ ἰχῶρα δίδου πιεῖν νεφριτικοῖς, λιθουρικοῖς, μετ' οἴνου παλαιοῦ ἐν λουτρῷ, καὶ ἰαθήσονται, καὶ τὸν λίθον ἐξουρήσουσι ψάμμου δίκην λεπτότατον. <Περὶ ὀρφῶ> .
- 4.49. (1τ) Ὅρφως ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος, πᾶσι γνωστός. τούτου τὸ αἷμα χριόμενον ἀλφουὺς θεραπεύει. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ χριομένη λευκώματα ἰᾶται. ἐσθιόμενος δὲ ὁ ἰχθύς εὐπεψίαν καὶ εὐστομαχίαν παρέχει, καὶ νεφρικοὺς καὶ δυσουρίαν ἰᾶται. οἱ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λίθοι περιεπτόμενοι πᾶσαν κεφαλαλγίαν ἰῶνται. ὁμοίως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ κρατούμενοι καὶ φορούμενοι πᾶσαν ὀφθαλμίαν καὶ παρέγχυσιν ἰῶνται ἄκρως. <Περὶ πηλαμύδος> .
- 4.50. (1τ) Πηλαμὺς ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος, ἥτις καυθεῖσα σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ λειωθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα, νομὰς ἴστησι καὶ σηπεδόνας ἰᾶται καὶ ἐξωχάδας στέλλει. τὸ δὲ ἐξ αὐτῆς γινόμενον γάρος ὠταλγίαν ἰᾶται. <Περὶ πνεύμονος> .
- 4.51. (1τ) Πνεύμων θαλάσσιος ζῳόν ἐστιν ἄμορφον τρεμούση ἑοικὼς ἀπλούμενον καὶ συστελλόμενον. τοῦτο λειώσας καὶ ἐπιθέμενος τοῖς ποδαγρικοῖς τὸν πόνον παύει. ἀλείψας δὲ αὐτὸν ἐν ῥάκει καθαρῷ καὶ ψύξας ἐν ἡλίῳ θεάσει αὐτὸν κατὰ τὴν νύκτα φαίνοντα, ὥσπερ λαμπάδα. Περὶ πολύποδος.
- 4.52. (1τ) Πολύπους ζῳόν ἐστι, τὸ λεγόμενον ὀκταπόδιον. οὗτος ζωμευθεὶς καὶ βρωθεὶς νεφρικοὺς καὶ δυσουριῶντας ἰᾶται. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ μέλαν γράφεται ἐν χάρτῃ. Περὶ πορφυρίδος.
- 4.53. (1τ) Πορφύρα θαλασσία ἡ καὶ κογχύλη λεγομένη, κηρύκιόν ἐστι μικρόν, ὥσπερ ὀνύχιον. αὕτη ὑποθυμωμένη ἀναδρομὰς ὑστέρας παύει καὶ πνιγμοὺς ἀποσοβεῖ. ὁ δὲ ζωμὸς πινόμενος γαστέρα μαλάσσει καὶ κοιλίαν προτρέπει. σάρκα δὲ ὠμὴν τῆς πορφύρας ἐὰν λειώσας μετὰ σμύρνης καταθῇς εἰς ὀδυνώμενον τόπον, ἡμικράνου πόνον θεραπεύσεις ἄκρως. περιεπτομένη δὲ καὶ συνδεομένη πᾶσαν κεφαλαλγίαν ἰᾶται. Περὶ πελωρίδων.
- 4.54. (1τ) Πελωρίδες εἰσὶ θαλάσσια ἰχθύδια. τούτων καὶ παγούρων ὁ ζωμὸς κοιλίαν μαλάσσει μετ' οἴνου πινόμενος. Περὶ ῥαφίδος.

- 4.55. (1τ) Ῥαφὶς ἰχθύς ἐστι θαλάττιος ἢ καλουμένη βελονίς, ἣν καὶ ζαργάνην οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν, ἔχουσα στόμα μακρὸν παρεοικῶς σφυραίνῃ. ταύτης τὸ στόμα φορούμενον ἢ θυμιώμενον δαίμονας διώκει. τοῦτο καὲν καὶ λειοτριβηθὲν μετὰ ἱρίνου μύρου ἄλωπεκίας τριχοφυεῖν ἀναγκάζει, ὡς μέγα δῶρον καὶ ἴαμα. Περὶ ῥίνης.
- 4.56. (1τ) Ῥίνα ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος. ταύτης τὸ δέρμα καυθὲν καὶ λειωθὲν καὶ ἐπιχρισθὲν φύματα ἰᾶται καὶ τὰς ἐκ ῥινῶν αἱμορραγίας ἴσθησι. Περὶ σκορπίου.
- 4.57. (1τ) Σκορπίος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος, πᾶσι γνωστός. τοῦτον πνίξας ἐν οἴνῳ δὸς σπληνικῶ πιεῖν, καὶ ἰαθήσεται. ἐὰν δὲ γυναικὶ δώσης πιεῖν, αἱμορραγήσει παραχρῆμα. στήσαι δὲ θέλων τὴν αἱμορραγίαν, τὸν σκορπίον ἐψήσας δὸς φαγεῖν, καὶ ἰαθήσεται. Σκορπίου πληγὴν ἰᾶται τρίγλα ἀνασχοθεῖσα καὶ ἐπιτεθεῖσα, ἢ οὖρῳ ἀνθρωπίνῳ ἐπαντλήσας καὶ μολύβδῳ ἐπιθήσας. Περὶ σάλπης.
- 4.58. (1τ) Σάλπη ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος ἐδώδιμος. τούτου οἱ ἐν τῇ κεφαλῇ λίθοι περιεπτόμενοι ἔντασιν μεγίστην ποιοῦσιν, ὁ μὲν δεξιὸς περὶ τὸν δεξιὸν ὄρχιν, ὁ δὲ εὐώνυμος περὶ τὸν εὐώνυμον. τὸ δὲ στέαρ αὐτοῦ λειοῦμενον σὺν μέλιτι καὶ χριόμενον περὶ τὸ αἰδοῖον, ἡδονικόν ἐστι κάλλιστον ἐν συνουσίαις πάνυ. Περὶ συναγρίδος.
- 4.59. (1τ) Συναγρὶς ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος, πᾶσι γνωστός. τούτου οἱ ὀδόντες παισὶν ὀδοντοφυοῦσι περιεπτόμενοι ἀνοδύνως φύονται καὶ πᾶσαν ὀδονταλγίαν περιεπτόμενοι ἰῶνται. ἢ δὲ χολὴ αὐτοῦ μετὰ ἀμυγδαλίνου ἐλαίου ἢ καρυίνου ἐπιχρισμένη ταῖς γνάθοις ὀδόντων πόνους ἰᾶται.
〈Περὶ σηπίας〉 .
- 4.60. (1τ) Σηπίας ὄστρακον τραχεῖα βλέφαρα σμήχει, καὶ τρίχας λεπτύνει τὰς τοῦ σώματος, ὡς καὶ ἡ κίσπηρις. λάμβανε δὲ αὐτὸ εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς καὶ λευκώματα καθαίρει συχνῶς ὡς ξηρίον ἐπιπασσόμενον. Περὶ σαργοῦ
〈καὶ στελλίνων〉 .
- 4.61. (1τ) Σαργὸς ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος πᾶσι γνωστός. τούτου οἱ ὀδόντες φορούμενοι πᾶσαν ὀδονταλγίαν ἀποστρέφουσιν. ἢ δὲ χολὴ αὐτοῦ χριομένη τοῖς μαστοῖς τῶν γυναικῶν γάλα πολὺ φέρει. ὁμοίως καὶ αἱ στελλῖνες ἐσθιόμεναι γάλα γυναιξὶ φέρουσι. καὶ ὁ ζωμὸς τῶν στελλίνων πινόμενος τὸ αὐτὸ ποιεῖ. σαπεῖσαι δὲ αἱ στελλῖνες καὶ μετὰ κεδρίας ἐπιχρισθεῖσαι τὰς προεκσπασθείσας τρίχας, οὐκ ἔωσι ταύτας αὐθις ἀναφυῆναι. Περὶ τρίγλας.
- 4.62. (1τ) Τρίγλα ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος. ταύτης τὸ ἥπαρ λεῖον καταπλασσόμενον εἰς δῆγματα τρυγόνων θαλασσίων καὶ δρακόντων καὶ σκορπίων καὶ σφυραίνης πληγὰς ἄκρως ἰᾶται. ἢ δὲ τέφρα αὐτῆς σὺν μέλιτι ἐπιτεθεῖσα ἀκάνθας καὶ σκόλοπας αἶρει. πνιγεῖσα δὲ ἐν οἴνῳ, τοῦ οἴνου πινομένου δυστοκούσας βοηθεῖ. ὁ δὲ ζωμὸς αὐτῆς πινόμενος, ὁμοίως καὶ αὐτὴ ἐσθιομένη τοῖς δηλητήριον πεπωκόσι βοηθεῖ. Τρίγλας δὲ εἴ τις τὸ γένειον κείρῃ ἔτι ζώσης αὐτῆς, αὐτὴν δὲ ζώσαν ἀπολύσῃ ἐν τῇ θαλάσῃ ἀπελθεῖν καὶ δώσῃ ἐν ποτῶ γυναικί, ἐρωτικὴν ἐπάγει μεγίστην συμπάθειαν καὶ φιλίαν. φορούμενον δὲ ἐπιτυχίαν παρέχει πρὸς πᾶν πρᾶγμα. εἰ δὲ τις τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς λειώσας χρῖσι τινὸς ὀφθαλμοῦς, ἀμβλυωπῆσει παραχρῆμα. λύσις δὲ τούτου: ἢ χολὴ τοῦ ἰχθύος σὺν μέλιτι χριομένη ὀξυωπίαν παρέχει. Περὶ τριχαίου.
- 4.63. (1τ) Τριχαῖος ἰχθύς ἐστι θαλάσσιος. τούτου ἡ κεφαλὴ καυθεῖσα καὶ σὺν μέλιτι χρισθεῖσα τὰ πλαδαρὰ τῶν ἐλκῶν ἰᾶται, καὶ ἄλωπεκίας δασύνει. σὺν ἐλαίῳ δὲ τακεῖσα καὶ διηθηθεῖσα καὶ μιγεῖσα μετὰ λαδάνου καὶ ἀδιάντου τὰς ρεοῦσας τρίχας τῆς κεφαλῆς ἴσθησιν. Περὶ τρυγόνος.
- 4.64. (1τ) Τρυγόνος θαλασσίας τὸ κέντρον εἰς δένδρον πηγνύμενον ξηραίνει αὐτό. εἰ δὲ εἰς οἰκοδομουμένην οἰκίαν ἢ εἰς πλοῖον καταπήξῃ τις αὐτό, ἀστοχήσει καὶ οὐ τελεσθήσεται. εἰ δὲ εἰς οἶκον ἢ εἰς πλοῖον κεῖται, ἀστοχίαν δηλοῖ. ἔστι γὰρ κατὰ πάντα αἴτιον βλάβης μεγάλης. Περὶ ὕδρου.
- 4.65. (1τ)

“Υδρος ὅφρις ἐστὶ τὰ πολλὰ ἐν τοῖς ὕδασι διαιτῶμενος, καὶ νηχόμενος παρὰ λίμναις, ὑπερέχων τῷ στήθει τοῦ ὕδατος, πονηρὸν ζῶον, παρὰ Πέρσαις καὶ Σύροις ἐσθιόμενον. οὗτος ἔχει λίθον ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐὰν οὖν τις αὐτὸν ἀγρεύῃ, οὕτως ποιεῖ αὐτόν, καὶ ἐμεῖ τὸν τοιοῦτον λίθον. κρεμᾷ αὐτὸν ἄνω κάτω καὶ ὑποθυμῖ αὐτῷ δάφνην, καὶ ἐξορκίζει λέγων τοῦτον τὸν λόγον: “μὰ τὸν σὲ κτίσαντα θεόν, ὃν πολλάκις ἀξιῶ, προσκυνήσας τῇ διττῇ σου γλώσσει, ἐάν μοι δῶς τὸν λίθον, οὐ μὴ σὲ ἀδικήσω, ἀλλὰ σὲ ἀποπέμψω εἰς τοὺς ἰδίους σου τόπους”. καὶ ἐπὰν ἐμέσῃ τὸν λίθον, λαβὼν ἐν ῥάκει ὀλοσηρικῶ φύλαττε. εἰ δὲ μὴ ὑπακούσῃ δοῦναι τὸν λίθον, λαβὼν τμητήριον σχίσον τὴν κορυφὴν αὐτοῦ καὶ εὐρήσεις τὸν λίθον ἐνεχθέντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καθὼς καὶ πολλὰ τῶν ζώων ἕτερα ἔχουσιν. τοῦ δὲ λίθου τούτου ἡ δύναμις πειράζεται οὕτως: γέμισον εἰς χαλκοῦν σκεῦος ὕδωρ καὶ ἐπίθες τὸν λίθον περιάπτων τῷ ἀγγεῖῳ. σημείωσον οὖν καὶ εὐρήσεις τὸ ὕδωρ καθ’ ἐκάστην ἡμέραν μειούμενον κοτύλας δύο, ἤγουν ξέστην ἓνα. Ἐγὼ οὖν ποτε ὑδεριώσῃ γυναικὶ περιῆψα τὸν λίθον καὶ ἀλυπότατα περιεγενόμην τοῦ πάθους. παπύρῳ γοῦν ἐκάστης ἡμέρας τὴν κοιλίαν αὐτῆς ἐμέτρουν, καὶ παρὰ τέσσαρας δακτύλους ἀεὶ τὸ μέτρον ἐκάστης ἡμέρας εὕρισκον. καὶ εἰς τὸν κατὰ φύσιν ὄγκον τῆς γαστρὸς τὴν γυναῖκα ἔστησα. εἴτα ἀφειλόμην τὸν λίθον. εἰ γὰρ ἐπιμείνῃ περιαφθεῖς ὁ λίθος, καὶ τὸ ἔμφυτον ὑγρὸν ἐξαναλίσκει, καὶ ξηρὸν τὸν φοροῦντα ἀπεργάζεται, καὶ βλάβεις μᾶλλον ἢ ὠφελήσεις. ἀρμόδιος γάρ ἐστιν πρὸς μέτρον περιεπτόμενος, οὐ μόνον ὑδρωπικοῖς, ἀλλὰ καὶ ποδῶν ῥεύματα καὶ δακρύων ἐπιφορὰς καὶ εἰς πᾶν μέλος. ῥευματιζομένους δὲ πόδας ἢ κεφαλὴν τῷ τῆς ἀντιπαθείας λόγῳ τῆς φύσεως θεραπεύει. Τοιαύτην φύσιν τε καὶ ἐνέργειαν οὗτος ὁ λίθος κέκτηται τοῦ ὕδρου ὅφρεως τοῦ λεγομένου. Περὶ φάγρου.

4.66. (1τ) Φάγρος ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος κάλλιστος. τούτου τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ ὅστουν ἢ ὁ λίθος φορούμενος τὰς καταποθείσας ἀκάνθας ἀνάγει. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς ἐπιχρισθεῖσα ὀξυωπίαν παρέχει. οἱ δὲ ὀδόντες φορούμενοι ὀδονταλγίαν ἰώνται. Περὶ φώκης.

4.67. (1τ) Φώκη ζῷον ἐστὶ θαλάσσιον τετράπουν. ταύτης τὸ δέρμα κἂν ἐν οἴκῳ κἂν ἐν πλοίῳ ἀπόκειται ἢ φορῇται, οὐκ ἐπελεύσεται εἰς τὸν φοροῦντα πᾶν κακόν· ἀποστρέφει γὰρ κεραυνούς, καὶ πρηστῆρας καὶ χάλαζαν καὶ κινδύνους καὶ πνεύματα καὶ βασκανίαν, δαίμονας, ληστὰς καὶ νυκτερινὰ συναντήματα, θηρία καὶ ἔρπετα καὶ φαντάσματα. δεῖ δὲ σὺν αὐτῷ καὶ λίθον κοράλιον θαλάσσιον περιάπτειν. Κασσύματα δὲ ὁ φορῶν ἐκ τοῦ δέρματος ποδαγρὸς ὢν, ἰαθήσεται. ὁ δὲ ὑγίης ποτὲ οὐ ποδαλγεῖ. εἰ δὲ τις περιδήσῃ τὸ κατάρτιον τοῦ πλοίου, κεραυνούς <ἀποτρέπει>, οὐδὲ ναυαγήσει ποτέ. κεφαλὴν δὲ φώκης ἐὰν χώσης μέσον ἀμπελίου, πάντοτε ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς ἔσται σφόδρα. Φώκης ὁ ἐγκέφαλος πινόμενος δαίμονας διώκει καὶ ἱερὰν νόσον θεραπεύει. οἱ ὀφθαλμοὶ φορούμενοι πᾶσαν ὀφθαλμίαν ἰώνται. δεξιὸς δὲ ταύτης ὀφθαλμὸς ἀξιέραστον καὶ ἐπιτευκτικὸν ποιεῖ τὸν φοροῦντα. ἡ δὲ γλῶσσα ὑπὸ τὰ ὑποδήματα φορουμένη νίκην παρέχει. αἱ δὲ τρίχες αἱ περὶ τὰς ῥίνας φορούμεναι καὶ ἡ καρδία ἐπιτευκτικὸν καὶ χαριτήσιον μέγιστον. Ἐὰν δὲ τις τὰς ἐν ῥίνι τρίχας μεγάλας καὶ τραχείας οὔσας ἐν ἐλαφείῳ δέρματι δήσας φορῇ καὶ εἰσελεύσεται ἀνὰ μέσον ἐχθρῶν, πάντες αὐτὸν ὡς φίλον ἀσπάζονται. ἡ δὲ καρδία φορουμένη καὶ ἡ πυτία ὁμοίως πάντα χαλεπὸν ἀποστρέφουσιν, πᾶν δὲ ἀγαθὸν ἐπιφέρουσιν τῷ φοροῦντι. φώκης δὲ πυτίαν περιεπτόμενος νικᾷς πάντας ἐν δικαστηρίῳ. ἔστιν γὰρ νικητικὸν δραστικόν. Αἱ δὲ σάρκες ἐσθιόμεναι καὶ τὸ αἷμα σὺν οἴνῳ πινόμενον ξηρὸν λάθρα, πᾶσαν ἐπιληψίαν, μανίαν καὶ σκότωσιν καὶ πᾶν πάθος ἰᾶται. ἡ δὲ χολὴ σὺν μέλιτι χριομένη πᾶσαν ὀφθαλμίαν θεραπεύει. ἐὰν δὲ τις τὴν καρδίαν τῆς φώκης καὶ τὸ ἄκρον τῆς γλώττης καὶ τρίχας τῆς ῥίνος καὶ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν καὶ τὴν πυτίαν δῇσῃ ἐν ἐλαφείῳ δέρματι καὶ φορῇ, ἔσται νικῶν πάντας ἐν πολέμῳ γῆς καὶ θαλάσσης. φεύζεται γὰρ αὐτὸν πᾶν πάθος καὶ νόσος, καὶ πᾶς δαίμων καὶ θηρία. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν πᾶν τι ἀγαθὸν ἐστίν. Περὶ χελώνης.

- 4.68. (1t) Χελώνης χερσαίας τὸ αἷμα ξηρὸν πινόμενον ὕδατι, ἐπιληπτικούς ἰᾶται. μετὰ νίτρου δὲ λειωθὲν καὶ ἐπιχρισθὲν λέπρας καὶ κνισμοὺς ἰᾶται. Χελώνας θαλασσίας τὸ αἷμα παντὸς θηρίου ἐστὶν ἀντιφάρμακον, καὶ πάντας θηριοδῆκτους ἰᾶται, ξηρὸν πινόμενον. τὰ δὲ ὡὰ αὐτῆς βιβρωσκόμενα ἐπιληπτικούς καὶ σεληνιακοὺς ἰῶνται. Περὶ χάννου.
- 4.69. (1t) Χάννος ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος. οὗτος ὀπτὸς ἐσθιόμενος, ὀξυδορκίαν παρέχει. ἐπιχρίομενος δὲ τῇ κεφαλῇ ἄλωπεκίας καὶ πίτυρα σμήχει. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ σὺν μέλιτι χρισθεῖσα οὐλὰς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς ἰᾶται, καὶ τὰ πάνυ παλαιότατα λευκώματα ἀποκαθαίρει. Περὶ χλέματος.
- 4.70. (1t) Χλέματος ὀφθαλμοὶ φορούμενοι μετὰ ρίζης παιωνίας ἐπιτευκτικὸν ἄκρον. ἡ δὲ χολὴ ἐγχριομένη πᾶσαν ἀχλὺν διώκει. τὸ δὲ ἥπαρ ἴκτερον διώκει. Περὶ χηλοῦ.
- 4.71. (1t) Χηλὸς ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος. τούτου τὸ στέαρ μετὰ χηλοῦ τήλεως λειωθὲν καὶ χρισθὲν τὰς ἐν τοῖς χεῖλεσι γινομένης ῥαγάδας ἰᾶται. Περὶ χοίρου.
- 4.72. (1t) Χοῖρος θαλάσσιός ἐστι. τούτου ἡ δορὰ ἐν οἴκῳ ἀποτιθεμένη πᾶσαν βασκανίαν καὶ δαίμονας καὶ πνεύματα ἀποδιώκει. Περὶ χελιδόνος.
- 4.73. (1t) Χελιδὼν ἰχθύδιόν ἐστι μικρὸν ἰπτάμενον ὑπὲρ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης ἐν ταῖς ζάλαις. τούτων γὰρ πολλῶν ἅμα ἀνιπταμένων καὶ δυνόντων ἴσασιν οἱ ναῦται, ὅτι ἄνεμον καὶ ζάλην μηνύουσιν ἐν τῇ θαλάσσει. Ταύτην ἔαν τις ἀγρεύσῃ ἐν πλοίῳ καὶ ξηράνας φορῇ, ἔσται δρομαῖος καὶ ταχὺς καὶ ἐπιτευκτικὸς ἐν ἅπασι πράγμασι καὶ λόγοις. Περὶ χρυσάφου.
- 4.74. (1t) Χρυσάφος ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος. τούτου οἱ ὀφθαλμοὶ περιαιπτόμενοι, τριταῖον καὶ τεταρταῖον ἀποσοβοῦσιν. οἱ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ λίθοι περιαιπτόμενοι τῷ τραχήλῳ φυσικῶς ἰῶνται φθισικούς. ἡ δὲ χολὴ αὐτοῦ φορουμένη ἐν σκεύει καθαρῶ ἢ χριομένη μετὰ μύρου εὐεΐδειαν παρέχει καὶ εὐπρέπειαν καὶ ἡδονὴν ἐν ταῖς συνουσίαις. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τριταῖον ἰῶνται, καὶ πᾶσαν ὀφθαλμίαν. Περὶ ψάρου.
- 4.75. (1t) Ψάρος ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος. οὗτος νεαρὸς ὢν καὶ ζωμιστὸς ἐσθιόμενος καὶ μετ' οἴνου πινόμενος εὐμορφίαν καὶ εὐστομαχίαν παρέχει. Περὶ ψύλλων.
- 4.76. (1t) Ψύλλος ὁ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς εὐρισκόμενος ἐψηθεὶς ἐν ροδίνῳ ἢ γλευκίνῳ ὠταλγίαις ὠφελεῖ. ψύλλους δὲ θαλασσίους ἔαν ζέσης ἐν ὕδατι θαλασσίῳ μετὰ κονύζης βοτάνης καὶ ράνης εἰς οἶκον ἔχοντα ψύλλους, οὐκέτι γενήσονται ἐν αὐτῷ ψύλλοι. ἔαν δὲ ψύλλον θαλάσσιον ἀλιεὺς φορῇ, πάνυ ἐπιτυγχάνει τῆς ἀλείας. δεῖ δὲ δεσμεῖν ἐν δορᾷ δελφίνου. Περὶ ὠμίδος.
- 4.77. (1t) Ὠμὶς ἰχθύς ἐστὶ θαλάσσιος, ἡ καλουμένη δαύς. ταύτης ἡ κεφαλὴ καυθεῖσα καὶ σὺν μέλιτι ἐπιχρισθεῖσα ῥαγάδας τὰς ἐν τῇ ἔδρᾳ γινομένης θεραπεύει, καὶ γαργαρεῶνας χρονίους ἐσκιρωμένους ὠφελεῖ. Περὶ ὠῶν τῶν ἰχθύων.
- 4.78. (1t) Ὡὰ τῶν ἰχθύων ταριχευθέντα καὶ βρωθέντα πᾶσαν νόσον καὶ ἀσθένειαν θεραπεύουσι καὶ πᾶσαν ἀνορεξίαν λύουσι. μάλιστα τῶν κεφάλων καὶ λαβράκων καὶ σφυραίνων καὶ τῶν ὁμογενῶν. πρόσφατα δὲ ταριχευόμενα καὶ ἐσθιόμενα πᾶσαν ἀθήθειαν ἰῶνται. Καὶ ταῦτα μὲν ἡ θεία φύσις ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐδωρήσατο πᾶσιν ἀερίοις τε καταχθονίοις καὶ ἐνύδροις ζώοις, ἵνα μηδὲν ἀδωροδόκητον καταλείπῃ τῷ βίῳ. ἔτι δὲ μὴν, ἀλλὰ καὶ λίθοις καὶ φυτοῖς καὶ βοτάναις καὶ ὕδασι τὴν ἑαυτῆς δύναμιν ἢ μακαρία φύσις ἐνεδείξατο. καὶ τὰ μὲν ἀναγκαῖα ἡμῖν δῶρα ἐχαρίσατο, ὧν χωρὶς ζῆν οὐκ ἐνδέχεται, οἷον ὕδωρ, πῦρ, οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ζωῆς, ὥστε εἰσπνέομεν ἀέρα, ἥλιόν τε καὶ ἡμέραν, καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα. τὰ δὲ οὐκ ἀναγκαῖα τῷ βίῳ δυσπόριστα μάλιστα ἔθηκεν, ἵνα ὅπερ ἐλλεῖπει τῷ ἀναγκαίῳ, τοῦτο ἀπορίᾳ ζητῆται, οἷον οἱ τίμιοι λίθοι καὶ τὰ μέταλλα, περὶ ὧν ἐξῆς διελευσόμεθα. πρῶτον δὲ περὶ τῶν ἐν γῇ μετάλλων τὴν ἱστορίαν ποιήσομαι. <Κυρανίδος βιβλίον πέμπτον> · περὶ βοτανῶν.

- 5.1. (3) Ἀργεμώνη βοτάνη ρίζαν ἔχουσα τὸ μέγεθος ἴσον ἐλαίας, αὕτη ῥυπτικῆς καὶ διαφορητικῆς ἐστὶ δυνάμεως, καὶ κοπεῖσα ἐν ὄλμῳ καὶ στέατι τραγείῳ μιχθεῖσα καὶ ἐπὶ ἐλκῶν κακοθητῶν ἐπιτιθεμένη πάντα ἰᾶται. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς ἐψηθεὶς μετὰ μέλιτος ἕως οὗ λάβῃ γλοιοῦ πάχος καὶ ἐπιχρίομενος κυνοδήκτους καὶ θηριοδήκτους καὶ σύριγγας θεραπεύει. ξηρὰ δὲ κοπεῖσα καὶ σεισθεῖσα τὰ κοῖλα τῶν βαθυτάτων ἐλκῶν ἀναπληροῖ. τὸ δὲ ἀφέψημα αὐτῆς πινόμενον ἔμβρυα ἀποβάλλει. διαφορεῖ δὲ χοιράδας καὶ σκληρίας καὶ οἰδήματα. φορουμένη δὲ φυλακτήριον ἐστὶ τοῦ σώματος. Βάλαμος βοτάνη ἐστὶ.
- 5.2. (2) ταύτης ὁ καυλὸς ξηραίνει καὶ θερμαίνει λεπτομερῶς. ὁ δὲ ὀπὸς αὐτῆς πολλῶ λεπτομερέστερος. ὅθεν καὶ ἐπιχρίομενος ὀφθαλμοῖς, νεφέλας καὶ λευκώματα καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα ταῖς κόραις ἀποσμήχει καὶ ἀποκαθαίρει. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς λεπτομερὴς ὢν καὶ θερμαγωγός, βηχικοὺς καὶ φθισικοὺς καὶ αἱμοποϊκοὺς καὶ σκοτωματικοὺς ὠφελεῖ, σὺν ὕδατι πινόμενος. λεῖος δὲ προστιθέμενος ἔμβρυα κατασπᾷ, καὶ ἔμμηνα ἄγει, καὶ μήτρας περίψυξιν ἰᾶται. σὺν οἴνῳ δὲ πινόμενος ὁ καρπὸς οὖρα ἄγει καὶ λίθους θρύπτει, καὶ πλευρίτιδας καὶ περιπνευμονίας ἰᾶται, καὶ θηριοδήκτους καὶ σκορπιοπλήκτους. σὺν μέλιτι δὲ καταπλασσόμενος ἔλκη ἐπιπόλαια ἀναπληροῖ. μετ' ἐλαίου δὲ χριόμενος πρὸ τῆς ἐλεύσεως ῥίγη λύει. τὸ δὲ ἐξ αὐτοῦ γινόμενον ἔλαιον ἐνσταζόμενον ὡσὶν ὠταλγίας παύει καὶ δυσηκοΐας ἰᾶται. Γλυκισίδη βοτάνη ἐστίν, ἦντινες καὶ παιωνίαν καλοῦσι, καὶ πεντέβορον.
- 5.3. (2) ταύτης ἡ ρίζα δριμεῖα τε καὶ ὑπόπικρος καὶ ξηραντικὴ καὶ στυπτικὴ ὑπάρχει. γλυκισίδη δὲ εἴρηται διὰ τὸ ἐπωφέλημον αὐτῆς. καταμήνιά τε γὰρ κινεῖ καὶ ἥπαρ καὶ νεφρίτιδας καὶ στόμαχον δακνόμενον ὠφελεῖ, καὶ δυσουριῶντας καὶ λιθιῶντας καὶ κύστεως ἔλκωσιν ἰᾶται. καὶ γυναιξὶ ταῖς ἐκ τοκετοῦ μὴ καθαιρομένας μέγεθος ἀμυγδάλου σὺν οἴνῳ πινομένη μεγάλως χρησιμεύει. σὺν δὲ αὐστηρῷ οἴνῳ ρεύματα τὰ κατὰ γαστέρα γινόμενα, καὶ ῥοῦν γυναικεῖον ἴσθησι. λειωθεῖσα δὲ σὺν στέατι χοιρεῖῳ καὶ ὑγροπίσση καὶ ἐψηθεῖσα ἔλκη δυσεπούλωτα ἰᾶται. Διψακὸς βοτάνη ἐστίν, ἄνθος ἀκανθῶδες ποιοῦσα, ἥς ἡ ρίζα ξηραντικὴ τε ἐστὶ καὶ ῥυπτικὴ.
- 5.4. (2) αὕτη ἐψηθεῖσα σὺν οἴνῳ καὶ κηρῷ προλειωθεῖσα ἕως διαλυθῇ καὶ κηρωτῆς λάβῃ πάχος, τὰς ἐν τῷ δακτύλῳ ῥαγάδας καὶ σύριγγας ἐπιτιθεμένη θεραπεύει. δεῖ δὲ ἀποτιθέναι τὸ φάρμακον εἰς χαλκοῦν σκεῦος. σὺν ὕδατι δὲ βραζομένη καὶ λεία καταπλασσομένη θηριοδήκτα ἔλκη καὶ κυνόδηκτα θεραπεύει, καὶ χοιράδας καὶ βουβῶνας ἰᾶται, καὶ ὑδροκοιλικά ἔλκη θεραπεύει. Εὐζωμον βοτάνη ἐστὶ, δύσοσμον μὲν πλὴν ἐδώδιμον.
- 5.5. (2) ἀποβάλλει γὰρ τὴν ὁσμὴν ἐν τῷ ἐψηθῆναι. κέκτηται δὲ δύναμιν δριμεῖαν τε καὶ θερμὴν καὶ φυσώδη, διὸ καὶ ἀφροδισιαστικὴ ἐστὶ. τοῦ δὲ ἡμέρου τὸ ἄγριον ἰσχυρότερόν ἐστι. κωλικούς τε γὰρ ἄκρως ἰᾶται σὺν ὕδατι βραζομένη καὶ πινομένη. τὸ δὲ σπέρμα λεῖον σὺν ὑδρομέλιτι πινόμενον λιθιῶντας καὶ στραγγουριῶντας καὶ δυσουριῶντας ἰᾶται. πινέτω δὲ ὁ πάσχων ἐπὶ ἡμέρας γ' νῆστις καὶ ἐν κοίτῃ. ἐσθιομένη δὲ ἡ βοτάνη εὐστομαχίαν παρέχει. σὺν οἴνῳ δὲ συνεχῶς τὸ σπέρμα πινόμενον ἀσύλληπτόν ἐστι· καὶ σκορπίου δῆγμασιν ἀντιπάσχει καὶ ἔλμινθος ἀναιρεῖ καὶ ἰκτερικοὺς θεραπεύει. σὺν δὲ μελικράτῳ λεῖον, ἐφθὸν καταπλασσόμενον, ὅσῃ κεκλασμένα ἐξέλκει. τὸ αὐτὸ δὲ σπέρμα καὶ σὺν μέλιτι καταχρίομενον σπίλους τοὺς ἐν ὄψει καθαίρει. Ζώηχος βοτάνη ἐστὶν ἐδώδιμος, ὑποπικρίζουσα, πᾶσι γνωστὴ.
- 5.6. (2) ταύτης τὸν χυλὸν λειώσας, δὸς τοῖς πλευριτικοῖς πιεῖν καὶ ἰάσει. μετὰ δὲ ῥοδίνου ἐλαίου καὶ χυλοῦ συμφύτου περίχριε πυρεκτικοῖς, καὶ ἀπαλλάξεις. ἐὰν δ' ὑπὸ ξίφους ἢ ξύλου ἢ λίθου πληγῇ τις, λειώσας τὴν βοτάνην σὺν οἶνελαίῳ ἐν τηγάνῳ ἀφέψει καὶ μετ' ἐρίων ἀπλώτων πυρίαζε τὴν πληγὴν, καὶ οὐ φλεγμανεῖ. ἡ δὲ ρίζα τῆς βοτάνης πινομένη φαλαγγοδήκτους καὶ σκορπιοδήκτους θεραπεύει. καὶ τὰ φύλλα καταπλασσόμενα τῇ πληγῇ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν.

ἐσθιομένη δὲ ἐφθῇ τε καὶ ὠμὴ γάλα γυναικεῖον προτρέπει. Ἡρύγγιον βοτάνη ἐστὶ θερμὴ καὶ ξηρά, μετρία τὴν φύσιν ὑπάρχουσα.

- 5.7. (2) ταύτης ἡ ῥίζα σὺν οἴνῳ πινομένη οὖρα κινεῖ καὶ δυσουριῶντας ἰᾶται, καὶ λίθους θρύπτει καὶ στροφοὺς παύει καὶ κύστεως ἀλγήματα θεραπεύει καὶ θανάσιμα φάρμακα ἀνενέργητα ποιεῖ καὶ θηριοδῆκτους καὶ ἐρπετοδῆκτους ὠφελεῖ. Θρίδαξ ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν ἐστὶ λάχανον, ἐδώδιμον καὶ πᾶσι γνωστὸν, ὃ καὶ μαϊούλι λέγεται παρὰ τοῖς πολλοῖς.
- 5.8. (2) αὕτη στόμαχον ἀνακτᾶται. μετὰ ὀξυγάρου δὲ καὶ λάσαρος ἐσθιομένη ὄρεξιν κινεῖ, καὶ τὴν γαστέρα μαλάσσει ἐπὶ πλεῖον ἐσθιομένη. ἐὰν δ' ἐπ' ὀλίγον τὴν γαστέρα ἐπέχει, καὶ χολέρας διαλύει ὀχλησιν. ἐν ὀξυμέλιτι δὲ ἐσθιομένη κοιλιακοὺς ὠφελεῖ, <καὶ> ὕπνον παρασκευάζει. τὸ σπέρμα δ' αὐτῆς τῷ μετώπῳ καταπλασσομένον κεφαλαλγίας πυρώδεις ἀποκρούει. Ἴον βοτάνη ἐστὶ ψυχρὰ τῇ δυνάμει.
- 5.9. (2) αὕτη φλεγμονὰς πυρώδεις καὶ μάλιστα τὰς ἐν μήτρᾳ παύει, λεία καταπλασσομένη. ἡ δὲ ῥίζα σὺν ὕδατι ἐψηθεῖσα κοιλίας στρόφον καὶ πόνον παύει. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς κεφαλαλγίαν, μετ' ὄξους καταπλασσομένη. τὰ δὲ φύλλα καὶ πυρετῶν ἀποκρουστικὰ πεφύκασιν σὺν κρόκῳ ὣων καταπλασσομένα τῷ στομάχῳ. λεία δὲ σὺν χοιρεῖω στέατι ἐπιτιθέμενα βουβῶσι πεπανθεῖσι ἐξανοίγει καὶ τὸ ἔλκος ποιεῖ ἐκρεῖν. Κράμβη λάχανόν ἐστὶ ἐδώδιμον πᾶσι γνωστὸν, ξηραντικὴν τὴν φύσιν ἔχον.
- 5.10. (2) αὕτη κοιλίαν μαλάσσει σὺν οἴνῳ ἐφθῇ νῆστις λαμβανομένη κοτύλῃ α'. ἔλκη τε οὐ μόνον πρόσφατα, ἀλλὰ καὶ παλαιὰ θεραπεύει, ὠμὴ λεία καταπλασσομένη δις τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς σὺν οἴνῳ ἐνσταζόμενος τοῖς ὠσίν, ὠταλγίας ἰᾶται. στόμαχον δὲ φλεγμαίνοντα ὠφελεῖ, ὠμὴ, λεία καταπλασσομένη. μετὰ δὲ στέατος χοιρείου παλαιοῦ καὶ ἐλαίου παλαιωτάτου λειανθεῖσα καὶ καταπλασσομένη, στήθους ὀδύνας παύει, καὶ δυσλύτους ὄγκους. τὸ δὲ σπέρμα αὐτῆς πινόμενον ἔλμινθας ἀναιρεῖ. τῆς δὲ ῥίζης καὶ τοῦ καυλοῦ ταύτης καυθέντων ἡ τέφρα μετὰ στέατος, κιονίδι κεχαλασμένην ἀναστέλλει. τὴν δὲ σταφυλὴν λεγομένην κοινῶς καὶ πλευρῶν ἀλγήματα ἰᾶται. Λευκάκανθα βοτάνη ἐστὶ ξηραντικῆς καὶ θερμαντικῆς δυνάμεως μετρίως μετέχουσα.
- 5.11. (2) ταύτης ἡ ῥίζα πινομένη πρὸς αἱμοποϊκοὺς ποιεῖ καὶ στομαχικοὺς. ἔστι δὲ καὶ διουρητικὴ. καταπλασσομένη δὲ συστέλλει τὰ οἰδήματα καὶ ἰᾶται. καὶ τὸ ἀφέψημα αὐτῆς διακλυζόμενον ὀδονταλγίαν παύει. πινόμενον δὲ βῆχας ὠφελεῖ. καταπλασσομένη δὲ λεία βουβῶνας ἰᾶται. ποιεῖ δὲ καὶ πρὸς θηριοδῆκτους, πινομένη τε καὶ περιεπτομένη. Μάραθρον βοτάνη ἐστὶ ἐδώδιμος, ξηραντικὴ καὶ θερμὴ ὑπάρχουσα τὴν φύσιν.
- 5.12. (2) ταύτης ὁ χυλὸς ἐνσταζόμενος ὠσίν ὠταλγίας ἰᾶται. πινόμενος δὲ ναυτίας παύει καὶ γάλακτος ἐστὶ γεννητικός. ἡ δὲ ῥίζα σὺν πτισάνῃ ἐψουμένη καὶ νῆστις πινομένη νεφριτικοὺς ὠφελεῖ. λεία δὲ σὺν μέλιτι ἐπιτιθεμένη κυνόδηκτα ἔλκη θεραπεύει. τῶν δὲ φύλλων ὁ χυλὸς περιχρίόμενος ὀφθαλμοὺς ὑφαίμους καὶ τραχώματα ἰᾶται. σὺν οἴνῳ δὲ τὸ σπέρμα λείον πινόμενον σκορπιοπλήκτοις καὶ θηριοπλήκτοις βοηθεῖ. Νάρθηξ βοτάνη ἐστὶν ἅπασι γνωστή, θερμαντικὴ μετρίως καὶ ὑπόστυφος.
- 5.13. (2) ταύτης τὸ σπέρμα καὶ οἱ ἀσπάραγοι χλωρὰ ἐσθιόμενα εὐστόμαχά εἰσιν. διὸ καὶ κοιλιακοῖς καὶ βηχικοῖς καὶ αἱμοποϊκοῖς ἀρμόττει. ὁ δὲ ὀπὸς σὺν ἐλαίῳ χρίόμενος ἰδρῶτας κινεῖ καὶ πυρετοὺς παύει. Ξυλάλοχον, οἱ δὲ ξυλαλόην φασί, ξύλον ἐστὶν ἰνδικόν, ἡδύπνοόν τε καὶ εὐωδέστατον, ὃ διαμασώμενον πρὸς εὐωδίαν στόματος συντελεῖ.
- 5.14. (2) ἔστι δὲ καὶ θυμίαμα. ἡ δὲ ῥίζα αὐτοῦ πινομένη ὅσον οὕγ. α' στομάχου ἰᾶται πλάδωσιν καὶ ἔκλυσιν καὶ δυσεντερίας δ' ἀρμόζει καὶ ἥπατικοῖς καὶ πλευρίτισιν. Ὀριοσέλινον, ἄλλοι δὲ πετροσέλινον, βοτάνη ἐστὶ παραπλησία σελίνῳ τό τε εἶδος καὶ τὴν δύναναι, πλὴν ἰσχυρότερον.

- 5.15. (2) αὕτη γαστέρα μαλάσσει καὶ διουρητικὴ ἐστὶν ἐσθιομένη. καὶ ἐφθὴ δὲ πινομένη δυσουρίαν παύει καὶ στραγγουρίαν καὶ νεφρίτιδα θεραπεύει. τὸ δὲ ἀπόζεμα ἐσθιόμενόν τε καὶ πινόμενον ψυαλγίαις βοηθεῖ. Πήγανον βοτάνη ἐστὶ πᾶσι γνωστή.
- 5.16. (2) θερμαίνει δὲ καὶ ξηραίνει τό τε ἡμέρον καὶ τὸ ἄγριον. οὖρα κινεῖ καὶ τέμνει τοὺς παχεῖς καὶ γλισχροὺς χυμούς. τὰς τοῦ θώρακος ἀλγηδόνας ἐξ ὁποίας ἂν εἶεν αἰτίας καταπαύει, καὶ ψυῶν καὶ πλευρῶν ἀλγηδόνας ἰᾶται, ἔσωθέν τε πινόμενον καὶ ἔξωθεν ἐπιτιθέμενον. δηλητήρια φάρμακα ἀνενέργητα ποιεῖ τοῖς πίνουσι πηγάνου σπέρμα ἢ φύλλα σὺν ἰσχάσι δυσὶ νήστεις λαμβανόμενα. θηρία φυγαδεύει τὸ τοῦ πηγάνου σπέρμα ἢ τὰ φύλλα ὑποθυμιάμενα. λεῖα δὲ καταπλασσόμενα ἔλκη ῥυπαρὰ ἰᾶται. κεφαλαλγίας δὲ παύει τὰ φύλλα τοῦ πηγάνου ἐν ὄξει δριμυτάτῳ ἀποβρεχόμενα καὶ λεῖα σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ τῷ μετώπῳ καταπλασσόμενα. ῥάφανον ἐδώδιμός ἐστὶ βοτάνη θερμαντικῆς μετέχουσα δυνάμει.
- 5.17. (2) ἀλλ' ὁ μὲν ἄγριος, ὃς καὶ ῥαφανὶς λέγεται παρὰ τοῖς πολλοῖς, ἰσχυροτέραν τὴν δύναμιν τοῦ ἡμέρου τὸν καρπὸν προβάλλεται, ὥστε καὶ ὑπώπια καὶ πελιδνώματα θεραπεύειν. τοῖς δὲ λαμβάνουσι δηλητήρια φάρμακα λαμβανόμενον ἀκινδύνους ποιεῖ ῥάφανος νήστις ἐσθιομένη. ὁ δὲ χυλὸς αὐτοῦ περιχρίομενος φθειρας καὶ κόνιδας αἶρει. ἰκτερικοὺς ἰᾶται ὁ χυλὸς σὺν μέλιτι ἐν λουτρῷ νήστις ἐσθιόμενος. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ νεφρίτιδας καὶ δυσουρίας ἰᾶται, ἀλλὰ δὴ καὶ στραγγουρίας. πρὸς δὲ βηχικοὺς ῥάφανος καυκοειδῶς γλυφεῖς καὶ πρωτείου ἐλαίου πληρωθεὶς καὶ τεθεὶς ἐπ' ἀνθράκων καὶ ζέσας, εἴτα χλιασθεὶς καὶ σὺν τῷ ἐλαίῳ πινόμενός τε καὶ ἐσθιόμενος σφόδρα ὠφέλιμος γίνεται. Σκόροδον πικρόν ἐστὶ καὶ δριμύ.
- 5.18. (2) οὖρα δὲ κινεῖ καὶ τὰ σπλάγχνα διακαθαίρει καὶ θερμαίνει ἐφθὸν ἐσθιόμενον. ὦμόν δὲ ἐσθιόμενον, ἄδηκτον ἀπὸ ἐρπετῶν διαφυλάττει καὶ θηριοθήκτους ὠφελεῖ τῷ δήγματι καταπλασσόμενον. ἔλκη τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ συμβαίνοντα ἐκριζοῖ σκόροδον χλωρόν σὺν στέατι χηνεῖω καὶ κολιάνδρῳ, λεῖον ἐπιτιθέμενον. σὺν δὲ ἐλαίῳ ὁ χυλὸς αὐτοῦ ἐνσταζόμενος ὠταλγίας παύει. πόνους κροτάφων ἰᾶται ἐφθὸν τὸ σκόροδον λεῖον ἐπιτιθέμενον. λειχήνας δὲ καὶ σπιλώματα ὀψευς ἀφανίζει, λεῖον ἐπιτιθέμενον. ἀναγκαῖον δὲ καὶ τὰ βλαβερὰ τοῦ σκороδου εἰδέναι δι' ἀσφάλειαν. ὄρασιν ἀμβλύνει ἐκ πνεύματος, στόμαχον ἀδικεῖ, καὶ δίψαν ἐρεθίζει. Τρίβολος βοτάνη ἐστὶν ἀκανθηφόρος.
- 5.19. (2) ταύτης τὰ φύλλα σὺν μέλιτι καὶ ῥοδοστάγματι καταχρίομενα σηπεδόνας καὶ ἔλκη στόματος καὶ ἄφθας ἰᾶται. ἡ δὲ ῥίζα πινομένη οὖρα κινεῖ, καὶ νεφρίτιδας ἰᾶται. Ὑσσωπον βοτάνη ἐστὶν ἰερωτάτη.
- 5.20. (2) αὕτη περιπνευμονίας καὶ νεφρίτιδας ἰᾶται καὶ φθίσεις καὶ βῆχας σὺν πηγάνῳ καὶ μελικράτῳ πινομένη. τὸ δὲ ἀφέψημα τοῦ ὑσσώπου πινόμενον, ἔλμινθας κτείνει. κοιλίαν ἄγει. λεῖα δὲ τοῖς μυκτῆρσι προσαγομένη λιποθυμίας ἀνακτᾶται. σὺν δὲ ὄξει διακλυζομένη ὀδονταλγίας ἰᾶται. καὶ σὺν νίτρῳ καταπλασσομένη σπληνικοὺς καὶ ὕδερικους θεραπεύει. Φιλεταίριον βοτάνη ἐστίν, ἣν καὶ πολεμώνην προσαγορεύουσιν.
- 5.21. (2) αὕτη ξηραντικῆς μετέχει φύσεως. καὶ σὺν οἴνῳ πινομένη ἰσχυαδικοὺς καὶ δυσεντερικοὺς ἰᾶται, καὶ σπλῆνα ἐσκιρῶμενον θεραπεύει καὶ τὰ περὶ τὰ ἔνδοθεν πάθη γινόμενα ἐκφράττει καὶ διαφορεῖ. Χαμαιδάφνη βοτάνη ἐστίν, ἣς οἱ ἀσπάραγοι ἀντὶ λαχάνων ἐσθιόμενοι καὶ ἡ ῥίζα πινομένη, σπληνικοὺς καὶ ἥπατικούς καὶ ὕδερικους ἰᾶται, καὶ οὖρα ἄγει, καὶ λίθους τοὺς ἐν τοῖς νεφροῖς καὶ κύστει θρύπτει καὶ ἐξουρεῖσθαι ποιεῖ.
- 5.23. (2) Ψυχρὴ βοτάνη ἐστὶν ἐν γῇ Χαλδαίων φυομένη. ψυχρὴ δὲ λέγεται παρὰ τὸ ὑπὲρ φύσιν ψύχειν, ὥστε καὶ φλεγμονὰς πυρώδεις θεραπεύει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς σὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ μιγνύμενος καὶ καταχρίομενος πυρετοὺς ἀποκρούειν πέφυκεν. ἡ δὲ ῥίζα κεκαυμένη καὶ ἡ τέφρα ἐπιπασσομένη

καὶ κατακαύματα ἰᾶται καὶ ἔλκη παλαιὰ καὶ δυσεπούλωτα θεραπεύει. Ὠρμινον βοτάνη ἐστὶν ὅμοιον τὴν ιδέαν πράσιω.

5.24. (2) ταύτης τὸ σπέρμα πινόμενον συνουσίας παρορμᾷ. τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ καταπλασσόμενα λεῖα τὰ δυσεπούλωτα τῶν ἐλκῶν ἰᾶται. ὁ δὲ ὁπὸς αὐτοῦ σὺν μέλιτι καταχρίόμενος τὰς τῶν ὀφθαλμῶν παχύτητος θεραπεύει. ἡ δὲ ῥίζα σὺν τῷ σπέρματι καταπλασσομένη, χοιράδας καὶ οἰδήματα θεραπεύει καὶ σκόλοπας ἐπισπᾶται καὶ θηριοπλήκτους καὶ ἐρπετοδήκτους ἰᾶται. <Κυρανίδος βιβλίον ἔκτον> .

6 t Περὶ λίθων δυνάμεως καὶ χρωμάτων κατὰ ἀλφάβητον. <Περὶ ἄνθρακος> .

6.1. (3t) Ἄνθραξ λίθος ἐστὶ πολύτιμος, καθαρὸς, λυχνίτης, πυραυγίζων, βασιλεῖ ποθητός, ἐν Ἰνδικῷ γινόμενος. οὗτος λεῖος ποθεῖς αἱμοποϊκοὺς ὀνίναται καὶ σκορπιοπλήκτους ὠφελεῖ. Περὶ ἀχάτου.

6.2. (1t) Ἀχάτης λίθος ἐστὶ ὀλοκίτρινος ὁμόχρους. τοῖς ἐχεοδήκτοις ὠφελεῖ καὶ τοῖς τεταρταϊκοῖς ῥίγεσι μετ' οἴνου πινόμενος καὶ ὑποθυμιάμενος πρὸ τῆς ἐλεύσεως ἰᾶται. Περὶ ἀμεθύσου.

6.3. (1t) Ἀμέθυσος λίθος ἐστὶ πορφυροῦς τῇ ιδέᾳ. οὗτος πινόμενος οἶνοφλυγοῦσι φρένας ποιεῖ καὶ ἀμεθύσους καὶ φορούμενος δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖ. Περὶ ἀγηράτου.

6.4. (1t) Ἀγήρατος λίθος ἐστὶ στυπτικὸς καὶ διαφορητικός. γαργαεῶνας φλεγμαίνοντας ὠφελεῖ. καυθεῖς δὲ καὶ ποθεῖς στομαχικοὺς ἰᾶται. Περὶ ἀδάμαντος.

6.5. (1t) Ἀδάμας λίθος ἐστὶ δυνατός, κατὰ τὸ μέγεθος ὁμφαλοῦ. γεννᾶται δὲ ὁ μὲν κάλλιστος ἐν Ἰνδίᾳ, ὁ δὲ δευτέρος ἐν Ἀραβίᾳ καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ ἐν Μακεδονίᾳ. χρῶμα δὲ ἔχει ὑπόστιλβον, παρόμοιον χρυσολίθῳ. δύναται δὲ καὶ δυνάμεις καθ' ὅλην τὴν ὑποκειμένην στῦμψιν, ὡς ἰνάρια ἔχει ὁ λίθος καθ' αὐτόν. πάντας δὲ ὁ λίθος κατεργάζεται, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενός. χρήσιμος δὲ ἐστὶ τοῖς νεφριτικοῖς καὶ τοῖς λιθιῶσι λεῖος καταπλασσόμενος. Περὶ Ἀρμενιακοῦ.

6.6. (1t) Ἀρμενιακὸς λίθος ἐστὶ ῥυπτικός. καθαίρει μὲν τὴν κάτω κοιλίαν καὶ τοῖς ἐκ μελαγχολίας πάσχουσιν ἀρμόττει πινόμενος. ἔστι δὲ καὶ κακοστόμαχος. Περὶ βηρύλλου.

6.7. (1t) Βήρυλλός ἐστι θαλασσόχρους ἐγκυανίζων. λίθος ἐστὶ μέγιστος. οὗτος λεῖος ποθεῖς ἐπιληπτικοὺς καὶ φρενιτικοὺς θεραπεύει. Περὶ Βαβυλωνίου.

6.8. (1t) Ἔστιν ἕτερος ὑπὸ τῶν Χαλδαίων καλούμενος Βαβυλώνιος. ἔστι δὲ ὡς ἄνθραξ καιόμενος, ἢ ὡς αὔγος ἀνατολῆς ἢ δύσεως πυραυγής. οὗτος ὁ σάρδιος λίθος γίνεται ἐκ Βαβυλῶνος λευκίζων, ζώνας ἔχει δέ, ἐμφλογίζων λαμπρῶς. οὗτος λεῖος πινόμενος τοῖς κατὰ δηλητήριοι φάρμακον ἀλεξητήριός ἐστι. μετ' ὀξυμέλιτος δὲ ποθεῖς ἐν βαλανείῳ σπλῆνα ἐσκιρωμένον τήκει. <Περὶ γαλαϊκοῦ λίθου> .

6.9. (1t) Γαλαϊκὸς λίθος ἐστὶ τοῦ κολωνοῦ ῥυπαρότερος, <παρ> ἔχων ὄρασιν πυκνὴν ἀδρύζουσαν. τικτούσαις δὲ γυναιξὶ φορούμενος ἀνωδύνως ποιεῖ ἢ φυλάσσει, καὶ περιεπτόμενος εἰς τὸν ἀριστερόν μηρόν ὠκυτόκίος ἐστίν.